

CĀNDRA-VYĀKARAṆA
DIE GRAMMATIK DES CANDRAGOMIN.

Abhandlungen
für die
Kunde des Morgenlandes
herausgegeben von der
Deutschen Morgenländischen Gesellschaft.

XI. Band.
No. 4.

CĀNDRA-VYĀKARAṆA
DIE GRAMMATIK DES CANDRAGOMIN.

SŪTRA, UNĀDI, DHĀTUPĀṬHA.

HERAUSGEGEBEN

VON

BRUNO LIEBICH,
DR. PHIL.

Slob · dpon
Candra · go · mi · la
na · mo

LEIPZIG, 1902
IN COMMISSION BEI F. A. BROCKHAUS.

HERRN PROFESSOR

DR. ALFRED HILLEBRANDT

DEM LEHRER UND FREUND

GEWIDMET.

Vorwort.

Als Prolegomena für diese Ausgabe darf ich wohl verweisen auf meinen bibliographischen Versuch: Das Cāndra-Vyākaraṇa (Nachrichten der Göttinger Gesellschaft 1895 S. 272—321), wo über die vorhandenen Hilfsmittel, teils Originalhandschriften und Fragmente, teils die zwischen 700 und 900 n. Chr. entstandenen Übertragungen ins Tihetische, Auskunft gegeben ist. Das Datum Candragomins wurde von mir (WZfKM. XIII S. 308—315) als zeitgenössisch mit den Einfällen der Hūṇa in Indien nachgewiesen, deren Zeit durch die beiden Zahlen 465 und 544 n. Chr. begrenzt wird. Die Seitenzahlen im folgenden beziehen sich auf die zuerst genannte Abhandlung.

1. Sūtra.

Hier bedeutet

A die Text-Hs. der Asiatic Society zu Calcutta (S. 312);

B die Fragmente der Universitäts-Bibliothek in Cambridge (S. 309—311), B₁ im Original, B₂ die Eggeling'sche Kopie im India Office. Das durch Bendall nach Cambridge gebrachte Fragment (S. 310) hat jetzt die Signatur Ms. Add. 2192;

C die Commentar-Hs. in der Bibliothek des Mahārāja in Kathmandu, Nepal (S. 313—315);

T die tihetische Übersetzung im 116. Bande des Tanjur (S. 280—283).

Jedem Sūtra ist die Entsprechung aus Panini oder dem Bhāṣya beigelegt. Wo eine solche Entsprechung fehlt, wie z. B. bei I, 3, 98.99, ist Candra selbst unsre älteste Autorität für das betreffende Sūtra, vorausgesetzt, dass ich die Regel im Bhāṣya nicht doch übersehen habe, was bei dem Fehlen eines Registers allerdings nicht ausgeschlossen ist. In diesen Fällen

ist durch Anführung der Candra-Vṛtti oder auch (z. B. I, 1, 151) durch Hinweis auf die Kāśikā, die ja ihrerseits dieses Neue aus Candra meist aufgenommen hat, ohne die Quelle zu nennen, der Sinn der Regel klar gemacht. Die ganze Vṛtti schon zugleich mit dem Sūtra zu edieren war nicht angängig, weil dazu ein alphabetisches Verzeichnis der Sūtra, der Wurzeln und überhaupt die Hilfsmittel nicht gut zu entbehren waren, die erst durch die gegenwärtige Ausgabe geschaffen werden. Doch würde ich allerdings gern eine Ausgabe der Candra-Vṛtti folgen lassen, womöglich mit Übersetzung und Erklärung aller schwierigen Stellen. Die zuerst von Eggeling (vgl. S. 310), dann auch von mir (S. 314) geäußerte Vermutung, dass Candragomin selbst Verfasser der Vṛtti sei, hat sich inzwischen durch sichere Zeugnisse bestätigt, die ich bei passender Gelegenheit veröffentlichen werde.

2. Upādi.

Vom Candra-Upādi konnte ich 1895 Text und Commentar nachweisen, aber nur in tibetischer Übersetzung (S. 299—302). Die vorliegende Ausgabe wurde ermöglicht durch eine Enquete nach Candra-Handschriften, welche der Mahārāja von Nepal (auf meine Bitte, durch gütige Vermittlung des Herrn Prof. Sylvain Lévi in Paris) vor zwei Jahren anstellen liess. Als Resultat dieser Nachforschung, für welche sich der Bruder des Mahārāja, Exe. Deb Shumsher Jung, in dankenswerter Weise persönlich interessierte, erhielt ich u. a. eine Palmblatths. mit der Aufschrift **उपादिवृत्तिव्याकरण**. Diese Hs. (undatiert, mit Schrift des 13.—14. Jh.) erwies sich als identisch mit dem obigen Commentar im Tanjur. Allerdings ist sie unvollständig; sie reicht nur bis Up. II, 103 und auch vorn fehlen einzelne Blätter. Zur Ergänzung der Lücke am Schluss sind zwei Blätter einer andern Hs. beigelegt, welche die Sūtra von III, 7 bis Ende, ohne Commentar, enthalten. Aber diesen Mängeln liess sich mit Hilfe der lücken- und tadellos erhaltenen Tanjur-Version zuverlässig abhelfen; man vergleiche zum Belege dafür die teilweise Rückübersetzung, die ich schon 1895, ohne Kenntnis des Originals, gegeben habe (S. 299. 301).

Die Upādi-Worte sind von Candragomin unabhängig von

Panini angeordnet (S. 299), auch vielfach anders abgeleitet, sodass hier eine Anführung der Parallelsūtra wenig förderlich wäre. Statt dessen habe ich aus dem Commentar die fertigen Upādiworte mit Paraphrase beigegeben. Diese Paraphrasen sind, wie bereits bemerkt (S. 301), auch im Tanjur in Sanskrit geblieben, nur mit tibetischen Glossen versehen worden. T₁ bezeichnet hier das tibetische Upādi (No. 3725 b), T₂ die tibetische Upādi-Vṛtti (No. 3726), Ms. dieselbe im Original.

3. Der Dhātupāṭha.

Für die 'Wurzellese' des Candra-Systemes standen mir zunächst die drei Versionen im Tanjur zu Gebote, deren gegenseitiges Verhältnis ich S. 303—305 charakterisiert habe. In der vorliegenden Ausgabe ist T₁ oder T schlechtweg = Tanjur No. 3724, T₂ = No. 3728, T₃ = No. 3727. Dazu kamen die beiden S. 315/6 erwähnten Cambridger Handschriften, Add. 1162 und Pūrṇacandra's Dhātupārāyaṇa (jetzt Add. 2121), mir damals nur aus der Anführung im Katalog bekannt, deren Benützung mir seither durch die Liberalität der Cambridger Bibliotheksverwaltung verstattet wurde; sechstens ein Ms. aus Nepal, und endlich die Zitate in der Upādi-Vṛtti (S. 301).

Trotz dieses verhältnismässigen Reichtums an Hilfsmitteln blieben mir hier öfter Bedenken über die richtige Lesart als bei den beiden anderen Texten, wie dies durch die zahlreicheren textkritischen Anmerkungen zum Ausdruck kommt. Die Ausgabe beruht in erster Linie auf dem Cambridger Cod. 1162¹⁾ und auf Tanjur No. 3724, die gut zusammengehen, bis auf eine Abweichung im zehnten Kapitel (vgl. die Anm. zu X, 73).

Pūrṇacandra's Dhātupārāyaṇa, das nur in dieser einen Hs. erhalten ist²⁾, weicht in der Disposition von der erheblich

¹⁾ Add. Ms. 1162. Palmblatt, 18 fol., 5 Zeilen auf der Seite, vollständig. Nepalesische Schrift. Datiert Samvat 476 (A. D. 1356). — Candra-Dhātupāṭha.

²⁾ Add. Ms. 2121. Palmblatt, 73 fol., 6 Zeilen auf der Seite, unvollständig. Vorhanden Blatt 1—60, 62—71 und drei einzelne. Nordindische Schrift, älter als von Cod. 1162. Ohne Datum. Auf Blatt 71: ācāryaPūrṇacandraraci(te) dhātupārāyaṇe curādilaḥ parisamāptaḥ. — Pūrṇacandra's Dhātupārāyaṇa, ein Commentar zum Candra-Dhātupāṭha.

jüngeren Mādhaviya-Dhātuvṛtti dadurch ab, dass es nicht die einzelnen Wurzeln an einer Stelle vollständig, sondern vielmehr die einzelnen Tempora und Modi (Laṭ, Liṭ, Luṭ etc.) für sich behandelt, aber diese fortlaufend durch alle Klassen. Da mit Blatt 71 eurādilaṭ (das Praesens der X. Klasse) schliesst, so enthält das Fragment den Text des Dhātupāṭha vollständig mit Ausnahme eines Teils der VII. Klasse (Blatt 61), doch sind einige Blätter schwer lesbar. Pūrpacandra, obgleich in der Terminologie sich Candra anschliessend, zeigt im einzelnen manche Abweichungen, die sich als Contamination mit andern Systemen (Panini und Kātantra) erkennen lassen.

Die Hs. aus Nepal (in der Ausgabe Cod. Nepal.) ist auf nepalesischem Papier geschrieben und datiert Samvat 799 (A. D. 1679). Sie ist vollständig auf 21 Blättern, schliesst sich aber der Kātantra-Rezension des Candra-Dhātupāṭha an (vgl. Tanjur No. 3727 und S. 305. 316) und war mir darum selten von Nutzen, obgleich ich sie natürlich überall verglichen habe.

Die eingeklammerten Zahlen beziehen sich auf den Dhātupāṭha in Böhlingk's Panini-Ausgabe von 1887. —

Die Mühe des Registers ist mir erleichtert worden durch die Geschicklichkeit und Intelligenz des Setzers, Herrn Gustav Lälus, der das Verzeichnis der Sūtra direkt aus Devanāgarī in Antiqua gesetzt und mir dadurch eine nochmalige Abschrift erspart hat. Einige im Text stehen gebliebene Druckfehler sind hier berichtet, sodass das Verzeichnis zugleich als Errata dient.

In der Transkription war ich an die Beschlüsse der DMG gebunden. Die Titelvignette ist nach der Figur im Londoner Tanjur Band 116 (vgl. S. 280) durch Herrn Adolf Rost in getreuer Nachbildung hergestellt.

Breslau, den 9. Mai 1902.

B. Liebich.

नमो बुद्धाय ॥

१ भू सत्तायाम् । (1)	१७ तर्द हिंसायाम् । (59)
२ चिती संज्ञाने । (39)	१८ अर्द गती । (56)
३ अत सातत्यगमने । (38)	१९ खर्द दशने । (61)
४ च्युतिर् आसेचने । (40)	२० अति अदि बन्धने । (62. 63)
५ च्युतिर् चरणे । (41)	२१ इदि परमैश्वर्ये । (64)
६ कुथि पुथि लुथि हिंसायाम् । (44—46)	२२ विदि अवयवे । (65)
७ मन्थ विलोडने । (43)	२३ णिदि कुत्सायाम् । (66)
८ पिधु गत्याम् । (48)	२४ टुनदि समृद्धौ । (67)
९ पिधू शिष्टी । (49)	२५ चदि आह्लादने । (68)
१० खाद् भक्षणे । (50)	२६ वदि चेष्टायाम् । (69)
११ खद स्थिती । (51)	२७ कदि कदि क्कदि आह्लाते । (70—72)
१२ वद स्त्रिये । (52)	२८ क्किदि परिदेवने । (73)
१३ गद वचने । (53)	२९ मुन्ध शुद्धौ । (74)
१४ रद विलेखने । (54)	३० फक्क नीचैर्गती । (119)
१५ णद नर्द गर्द शब्दे । (55. 57. 58)	३१ तक हसने । (120)
१६ कर्द कुत्सिते शब्दे । (60)	३२ तकि छच्छजीवने । (121)
	३३ शुक् गती । (123)

11. So nach Pūrpacandra und T gnas ' pa ' lao.

13. Pūrpacandra vadane.

Abhandl. d. DMG. XI. 4.

३४ वृक्क भषणे । (122)	३९ युगि जुगि वुगि वर्जने । (167—169)
३५ कक्ख हसने । (124)	
३६ ओखृ राखृ लाखृ द्राखृ ध्राखृ शोषणे । (125—129)	४० दधि पालने । (171)
३७ शाखृ झाखृ व्याप्ता । (130. 131)	४१ लघि शोषणे । (172)
३८ उख णख वख मख रख लख रखि लखि इखि ईखि वल्ग वल्गि रगि लगि अगि वगि मगि तगि त्वगि त्रगि अगि झगि इगि रिगि लिंगि गत्यर्थाः । (132. 138. 134. 136. 140. 142. 141. 143. 145. 146. 152. vlagi fehlt. 153—160. 162— 165)	४२ घग्घ हसने । (170)
	४३ शिघि आघ्राणे । (174)
	४४ मुच शोके । (198)
	४५ कुच शब्दे । (199)
	४६ कुन्च गती । (201)
	४७ कुन्च कौटिल्ये । (200)
	४८ लुन्च अपनयने । (202)
	४९ अन्च वन्च मन्च चन्च तन्च त्वन्च मुन्च स्तुन्च मृच स्तृच गत्यर्थाः । 203. 204. mancu fehlt. 205—211)

34. Pūrṇacandra hat bhāṣaṇe, in bhāṣaṇe korrigiert.

35. So (mit kkh) beide Hss. und T.

38. Statt valga vlagi bietet Cod. 1162 valgi, T ebenfalls valgi, Pūrṇacandra vlagi mit dem Präsens vlagati. valgi, das selbst unmöglich ist, weist auf eine Form valga, verschrieben unter dem Einfluss der vorhergehenden Formenreihe auf i. Andererseits kann vlagi vlagati nicht wohl aus valga valgati entstellt sein. Ich vermute daher, dass im Original beide Formen wie oben nebeneinander standen und von den Kopisten in verschiedener Weise entstellt wurden.

39. Ob vugi oder bugi gemeint ist, ist nicht zu entscheiden, da die nepalesischen Hss. beide Laute durch dasselbe Zeichen व (mit dem Lautwert b) wiedergeben. Das Tibetische hat zwar für v ein besonderes Zeichen, verwendet es aber nur selten.

५० युच ग्लुच कुज खुज लेये । (212—215)	६५ अर्ज सर्ज अर्जने । (242. 243)
५१ ग्लुन्च षस्ज गती । (216. 217)	६६ गर्ज शब्दे । (244)
५२ अर्च पूजायाम् । (219)	६७ तर्ज भर्त्सने । (245)
५३ स्नेह् अत्यक्ते वचने । (220)	६८ खर्ज मार्जने । (247)
५४ लह् लाह् लहणे । (221. 222)	६९ तेज पालने । (249)
५५ वाह् इच्छायाम् । (223)	७० गज मदे । (265)
५६ आह् आयामे । (224)	७१ खज मन्थे । (250)
५७ ह्रीह् लज्जायाम् । (225)	७२ खजि गतिविकल्पे । (252)
५८ ऊर्ह् कौटिल्ये । (226)	७३ एजृ कम्पने । (253)
५९ मुर्ह् मोहे । (227)	७४ टुओस्फूर्जा वज्रनिष्पेधे । (254)
६० स्फूर्ह् विस्मृतौ । (228)	७५ चि चये । (255)
६१ युक् प्रमादे । (229)	७६ चीज कूज गुजि अव्यक्ते शब्दे । (256)
६२ उक् उक्के । (230)	७७ लज लाजि लाज लजि भर्त्सने । (257. 260. 259. 258)
६३ उक्की विवासे । (231)	७८ जज जजि युद्धे । (261. 262)
६४ धृजि ध्रजि ध्वजि गती । (237. 238. 239)	७९ तुज तुजि हिंसायाम् । (263. 264)

53. Pūrṇacandra avyaktavacane.

63. Es ist vivāsa 'Aufleuchten' gemeint.

68. Cod. 1162 karjja | kharjja | vyathane; Pūrṇacandra: karja vyathane iti pārāyaṇe | karjati || kharja mārjane | kharjati; T nur kha · rja · brduṇ · ba · lao (= to beat, strike).

69. Nur in T (te · ja · skyoṇ · ba · lao), fehlt in Cod. 1162 und bei Pūrṇacandra.

70 fehlt bei Pūrṇacandra.

74. Die Länge des u wird von Pūrṇacandra ausdrücklich bezeugt.

८० गज गजि गृज गृजि मुज मुजि शब्दार्थाः । (265—270)	९३ भट भृती । (329)
८१ अज वज व्रज गती । (248. 271. 272)	९४ तट उच्छाये । (330)
८२ शीटृ गर्वे । (310)	९५ खट काङ्क्षे । (331)
८३ यीटृ संबन्धे । (311)	९६ नट नृती । (332)
८४ मेटृ स्नेटृ उन्मादने । (314. 312)	९७ हट दीप्ती । (334)
८५ कटे वरणे । (315)	९८ षट अवयवे । (335)
८६ रट परिभाषणे । (319)	९९ लुट विलोडने । (336)
८७ लट बाल्ये । (320)	१०० चिट प्रीये । (337)
८८ शट विशरणे । (321)	१०१ विट शब्दे । (338)
८९ वट वेष्टने । (322)	१०२ विट आक्रोशे । (339)
९० खिट उत्तासने । (324)	१०३ एट हेठ विवाधायाम् । (343 und vgl. 286)
९१ शिट षिट अनादरे । (325. 326)	१०४ अट इट पट कटि कटी इ गती । (317. 340. 318. 341. 342. i fehlt)
९२ जट झट पिट संघाते । (327. 328. 333)	१०५ मडि भूषायाम् । (344)
	१०६ कुटि वैकल्ये । (345)
	१०७ मुटि प्रमर्दने । (346)

80. Die Bemerkung Mādhava's: *mṛjanṛjiti Svāmīcandrau* findet durch meine Hss. keine Bestätigung.

82. *gatau* bei Böhlingk ist Druckfehler.

84. *Pūrṇacandra mṛeṣṭr* für *meṣṭr*.

87. So nach T₁ und T₂. Cod. 1162 und *Pūrṇacandra* addunt ca.

96. Alle sechs Quellen schreiben *naṣa* mit dentalem n. — *nṛtau* mit einem t ist gut bezeugt; die Bildung ist, da das nur vedische Nomen *nṛti* nicht in Betracht kommt, wie *asa bhuvi* (II, 25).

108. So Cod. 1162 und T; *Pūrṇacandra* ursprünglich ebenfalls *cuṇi*, aber in *cuṇi* korrigiert. *Durgasiṃha* (Cod. Nepal. und T₃) hat *cuṣa*, wie *Mādhava* angiebt.

१०८ चुटि अल्पीभावे । (347)	१२४ चुट्ट हावकरणे । (370)
१०९ मुडि खण्डने । (348)	१२५ अट्ट अभियोगे । (371)
११० वटि विभाजने । (351)	१२६ क्रीड विहारे । (373)
१११ रुटि लुटि स्तेये । (349. 350)	१२७ तुड तोडने । (374)
११२ स्फट स्फुटि विशरणे । (352)	१२८ हड ह्रीड गती । (375. 376)
११३ पट उच्चारणे । (353)	१२९ रीड अनादरे । (377)
११४ वट स्थौल्ये । (354)	१३० लीड उन्मादे । (379)
११५ मट निवासे । (355)	१३१ अड उद्यमे । (380)
११६ कट कृच्छजीवने । (356)	१३२ लड विलासे । (381)
११७ हट वलात्कारे । (358)	१३३ कड मदे । (383)
११८ रुट लुट उपघाते । (359. 360)	१३४ कट्ट कार्कश्ये । (372)
११९ पिट हिंसायाम् । (362)	१३५ गडि वदनैकदेशे । (384)
१२० शट कैतवे च । (363)	१३६ गुपू रक्षणे । (422)
१२१ शुटि कुटि गुटि शोषणे । (367. 365. <i>guṭhi</i> fehlt)	१३७ धूप संतापे । (423)
	१३८ रप लप जप जल्प वचने । (428. 429. 424. 425)
१२२ लुटि आलस्ये । (366)	१३९ चप सान्त्वने । (426)
१२३ रुटि लुटि गती । (368. 369)	१४० षच समवाये । (1046)
	१४१ चुप मन्दायां गती । (430)

121. So übereinstimmend Cod. 1162, T₁ und T₂. *Pūrṇacandra* om. *guṭhi*.

128. So nach *Pūrṇacandra*. Cod. 1162 *huṣṭr* *haufṣṭr*, T *hu* · *ḍṣṭr* · *ho* · *ḍṣṭr*.

130. Cod. 1162 *unmāḍane*.

131 wird zitiert *Uṇādivṛtti* I, 47 für *āḍu*.

140. So beide Hss. und T.

१४२ तुप तुन्प चुप चुन्प तुफ तुन्फ	१५२ कनी दीप्ती । (488)
चुफ चुन्फ खभु खम्भु हिं-	१५३ एन वन कल शब्दे । (489.
सार्थाः । (431—438.	490. 526)
457. 458)	१५४ षण संभक्तौ । (492)
१४३ बर्फ रफ रफि अर्व पर्व खर्व	१५५ अम द्रम हस्य मीमृ गती ।
गर्व शर्व षर्व चर्व गती ।	(493. 494. hamya fehlt.
(barpha fehlt. 440—443.	496)
448—452)	१५६ चमु कमु जमु झमु अदने ।
१४४ कुवि क्वादने । (453)	(497—499. 501)
१४५ चुबि वक्तृसंयोगे । (456)	१५७ क्रमु पादविहरणे । (502)
१४६ शुन्म भाषणे । (460)	१५८ मव्य बन्धने । (541)
१४७ अण रण वण भण मण कण	१५९ पूर्त्स ईर्त्त्य ईर्त्थ ईर्त्थार्थाः ।
क्लण व्रण भ्रण ध्रण ध्वन	(sūrksma fehlt. 543. 544)
शब्दार्थाः । (471—479.	१६० हय हर्य गती । (545. 547)
487. 881)	१६१ शुच्यी अभिषवे । (546)
१४८ ओणु अपनयने । (482)	१६२ फला विशरणे । (549)
१४९ शोणु वर्णे । (483)	१६३ मील स्मील क्षील निमेषणे ।
१५० ओणु संघाते । (484)	(550. 552. 553)
१५१ पेणु गती ।	१६४ पील प्रतिष्ठायाम् । (554)

143. T addit karba hinter parba.

144. Pūrṇacandra āchādane. Dann folgt: lubi tubi ardane, bei Pūrṇacandra mit dem Zusatz: iti pārāyaṇe, fehlt in T₂, also ursprünglich nicht bei Candra.

147. dhrapa fehlt in Cod. 1162, in T dafür dhapa.

151. Pūrṇacandra painṛ.

154. Pūrṇacandra: naimittiko ṇakārah | sanati.

155. T an dritter Stelle ha . mma.

161. Pūrṇacandra: abhiṣavaḥ snānaviśeṣaḥ.

१६५ नील वर्णे । (555)	१८५ शल श्ल आशुगमने । (582.
१६६ शील समाधौ । (556)	583)
१६७ कील बन्धे । (557)	१८६ खोरु गतिप्रतिघाते । (584)
१६८ कूल वरणे । (558)	१८७ धोरु गतिचातुर्ये । (585)
१६९ शूल रुजायाम् । (559)	१८८ त्तर क्यगती । (586)
१७० तूल निष्कर्षे । (560)	१८९ क्मर हर्कने । (587)
१७१ पूल संघाते । (561)	१९० अभ्र वभ्र मभ्र चर गत्यर्थाः ।
१७२ मूल प्रतिष्ठायाम् । (562)	(588—591)
१७३ फल निष्पत्तौ । (563)	१९१ छिबु क्षिबु निरसने । (592.
१७४ चुल्ल हावकरणे । (564)	599)
१७५ फुल्ल विकसने । (565)	१९२ जि जये । (593)
१७६ चिल्ल शीथिल्ये । (566)	१९३ जीव प्राणधारणे । (594)
१७७ शिल्ल गती ।	१९४ पीव मीव नीव तीव स्थौल्ये ।
१७८ वेलु चेलु केलु खेलु शेलु षेलु	(595. 596. 598. 597)
चलने । (568—571. 576)	१९५ उर्वी तुर्वी शुर्वी दुर्वी धुर्वी
१७९ षेलु फेलु गती । (574. 575)	हिसार्थाः । (600—604)
१८० स्खल चलने । (577)	१९६ मुर्वी बन्धने । (606)
१८१ खल संचये च । (578)	१९७ गुर्वी उद्यमे । (605)
१८२ गल अदने । (579)	१९८ पूर्व पर्व मर्व पूरणे ।
१८३ पल गती । (582)	(607—609)
१८४ दल विशरणे । (581)	१९९ चर्व अदने । (610)

165. Pūrṇacandra ṇīla.

177. So beide Hss. und T.

178. T₁ und T₂ addunt gelṛ hinter khelṛ.

184. Upādivṛtti I, 64 dala vidāraṇe.

186. 187. Ich gehe die Gruppe rr in der Schreibung der Mss.

२०० कर्व खर्व गर्व दर्पे । (612—614)	२१६ वच्च रोषे । (693)
२०१ अर्व शर्व भर्व हिंसायाम् । (615. 616. 611)	२१७ मच्च संघाति । (694)
२०२ इवि व्याप्ती । (618)	२१८ तच्च त्वचने ।
२०३ पिवि मिवि निवि सेचने । (619—621)	२१९ मूर्च अनादरे । (697)
२०४ हिवि दिवि धिवि प्रीण- नार्थाः । (622—624)	२२० काचि वाचि माचि काङ्क्षा- याम् । (698—700)
२०५ रिवि रवि धवि गत्यर्थाः । (626—628)	२२१ द्राचि ध्राचि ध्वाचि घो- रवाशिते च । (701—703)
२०६ ऋवि हिंसायाम् । (629)	२२२ चूष पाने । (704)
२०७ मव वन्धने । (630)	२२३ तूष तुष्टी । (705)
२०८ अव रचणे । (631)	२२४ पूष वृद्धी । (706)
२०९ घुषिर् शब्दे । (683)	२२५ मूष स्तेये । (707)
२१० अचू व्याप्ती । (684)	२२६ घूष प्रसवे । (710)
२११ तचू त्वचू तनूकरणे । (685. 686)	२२७ भूष अलंकारे । (712)
२१२ उच्च सेचने । (687)	२२८ ऊष रुजायाम् । (714)
२१३ रच्च पालने । (688)	२२९ ईष उञ्जे । (715)
२१४ णिच्च चुम्बने । (689)	२३० कष शिष जष झष वष मष रूष रिष यूष जूष हिंसा- याम् । (716. 718—720. 722—725. 711)
२१५ तृच स्तृच णच गती । (690—692)	२३१ भष भर्त्सने । (726)
	२३२ उष दाहे । (727)

203. nivi mit dentalem n beide Hss. und T.

219. anādare oīunes, T śūrka.

221. Hss. ghoravāsīte.

२३३ जिष विष मिष सेचने । (728—730)	२४८ वश गती ।
२३४ पुष पुष्टी । (732)	२४९ शश सुतगती । (762)
२३५ त्रिष क्षिष मुष क्षुष दाहे । (733—736)	२५० शसु हिंसायाम् । (763)
२३६ पृष वृष सेचने । (737. 738)	२५१ शन्मु स्तुती । (764)
२३७ मृष सहने । (739)	२५२ चह परिकल्कने । (765)
२३८ घृष संहर्षे । (740)	२५३ रह परित्यागे । (767)
२३९ हृष अलीके । (741)	२५४ रहि गती । (768)
२४० तुष हृष लृष रस शब्दे । (745)	२५५ दृह दृहि वृह वृहि वृद्धी । (769—772)
२४१ जर्त्त चर्च झर्त्त परिभाषणे । (748—750)	२५६ वृहिर् शब्दे । (772)
२४२ लस क्रीडायाम् । (746)	२५७ तुहिर् दुहिर् अर्दने । (773. 774)
२४३ पिष्ट पेष्ट गती । (751. 752)	२५८ अर्ह मह पूजायाम् । (776. 766)
२४४ घसू अर्दने । (747)	२५९ घेष्ट पाने । (951)
२४५ हसे हसने । (757)	२६० ग्लि हर्षक्षये । (952)
२४६ णिश ससाधी । (758)	२६१ स्त्री गात्रविनामे । (953)
२४७ मश मिश शब्दे । (760. 759)	२६२ वी न्यङ्करणे । (954)
	२६३ द्वै स्वप्ने । (955)
	२६४ ध्रै दीप्ती । (956)

235. Pūrṇacandra śiṣu für śriṣu.

238. So (samharṣe) beide Hss.

239. Uṇādivṛtti I, 26 hr̥ṣu ālikye.

248. ? So übereinstimmend Cod. 1162 und T; Pūrṇacandra dagegen śava gatau | śavati. śava gatau zitiert Uṇādivṛtti II, 60.

249. Cod. 1162 plutigatau.

264. So nach Cod. 1162 und T gsal · ba · lao.

२६५ धी स्तु चिन्तायाम् । (957. 980)	२८७ शु सु दु द्रु गती । (śn fehlt. 987. 991. 992)
२६६ कै गै रै शब्दे । (964. 965. 958)	२८८ पु प्रसवे । (988)
२६७ छी स्तौ संघाते च । (959)	२८९ जि जि अभिभवे । (993. 994)
२६८ खि खदने । (960)	२९० तृ लवने । (1018)
२६९ क्षी जै पै क्षये । (961—963)	२९१ क्षिदा अव्यक्ते शब्दे । (1027)
२७० श्रै क्षी पाके । (966. 967)	२९२ स्कन्दिर् गती । (1028)
२७१ पे ओवै शोषणे । (968. 969)	२९३ यभ मैथुने । (1029)
२७२ छै वेष्टने । (970)	२९४ णम प्रह्वत्वे शब्दे च । (1030)
२७३ दैप् शोधने । (971)	२९५ गम् सृप् गती । (1031. 1032)
२७४ पा पाने । (972)	२९६ यमु उपरमे । (1033)
२७५ घ्रा गन्धोपादाने । (973)	२९७ तप संतापे । (1034)
२७६ घ्मा शब्दे । (974)	२९८ त्यज हानी । (1035)
२७७ छा गतिनिवृत्ती । (975)	२९९ षञ्ज सङ्गे । (1036)
२७८ म्ना अभ्यासे । (976)	३०० दृशिर् प्रेक्षणे । (1037)
२७९ दाण् दाने । (977)	३०१ दन्श दशने । (1038)
२८० कृ कौटिल्ये । (978)	३०२ कृष विलेखने । (1039)
२८१ स्तृ शब्दे । (979)	३०३ दह भस्मीकरणे । (1040)
२८२ द्रु वरणे । (981)	३०४ मिह सेचने । (1041)
२८३ स्र गती । (982)	३०५ कित निवासे । (1042)
२८४ ऋ प्रापणे । (983)	अतङ्गानाः ।
२८५ गृ घृ सेचने । (984. 985)	३०६ एध वृद्धौ । (2)
२८६ धृ ढर्कने । (986)	३०७ सार्धं संहर्षे । (3)

269. Pūrṇacandra sai für śai.

३०८ गाधृ प्रतिष्ठायाम् । (4)	३२९ नाधृ नाधृ विधृ वेधृ या- चने । (6. 7. 33. 34)
३०९ बाधृ विलोडने । (5)	३३० अथि शैथिल्ये । (35)
३१० दध धारणे । (8)	३३१ यथ कौटिल्ये । (36)
३११ स्कुदि आप्रवणे । (9)	३३२ कत्य स्थापयाम् । (37)
३१२ श्विदि शैत्ये । (10)	३३३ शीकृ सेचने । (75)
३१३ वदि अभिवादने । (11)	३३४ लोकृ दर्शने । (76)
३१४ भदि कल्याणे । (12)	३३५ श्लोकृ संघाते । (77)
३१५ मदि जाड्ये । (13)	३३६ द्वेकृ द्वेकृ वृद्धौ । (78. 79)
३१६ खदि किञ्चिच्चलने । (14)	३३७ रेकृ शङ्कायाम् । (80)
३१७ क्षिदि परिदेवने । (15)	३३८ सेकृ सेकृ अकृ झकृ गत्यर्थाः । (81. 82. śrakṛślakṛ fehlt)
३१८ मुद हर्षे । (16)	३३९ शकि शङ्कायाम् । (86)
३१९ दद दाने । (17)	३४० अकि लक्षणे । (87)
३२० ष्वद स्वाद स्वद आस्वादने । (18. 28. 19)	३४१ वकि कौटिल्ये । (88)
३२१ उद माने । (20)	३४२ मकि मण्डने । (89)
३२२ कुद खुद गुद क्रीडायाम् । (21—23)	३४३ कक लील्ये । (90)
३२३ पूद चरणे । (25)	३४४ कुक वृक आदाने । (91. 92)
३२४ ह्राद शब्दे । (26)	३४५ चक तृप्ती । (93)
३२५ ल्हादी सुखे च । (27)	३४६ ककि श्वकि वकि ढीकृ चौकृ ष्वक् वक् मक् टिकृ टीकृ रधि लधि गत्य- र्थाः । (94. 96—104. 107. 108)
३२६ पर्द कुत्सिते शब्दे । (29)	
३२७ यती प्रयत्ने । (30)	
३२८ युतृ जुतृ भाषणे । (31. 32)	

309. Pūrṇacandra loṭane | loṭanam pratighātaḥ.

328. So nach Cod. 1162 und T (skad · lao).

३४७ अघि वघि गत्याच्चेपे । (109. 110)	३६५ अट्ट अतिक्रमे । (273)
३४८ मघि कैतवे च । (112)	३६६ वेष्ट वेष्टने । (274)
३४९ राघु लाघु सामर्थ्ये । (113. 114)	३६७ चेष्ट चेष्टायाम् । (275)
३५० द्राघु आयासे च । (117)	३६८ गोष्ट लोष्ट संघाते । (276. 277)
३५१ ह्याघु कत्यने । (118)	३६९ घट्ट चलने । (278)
३५२ वर्च दीप्ती । (175)	३७० स्फुट विकसने । (279)
३५३ लोचु दर्शने । (177)	३७१ अठि गती । (280)
३५४ षच सेचने । (176)	३७२ वठि एकचर्यायाम् । (281)
३५५ शचि शचि गती । (saci fehlt. 180)	३७३ मठि कठि शोके । (282. 283)
३५६ कच बन्धने । (181)	३७४ मुठि पलायने । (284)
३५७ कचि दीप्ती । (182)	३७५ एठ हेठ विवाधायाम् । (286. 285)
३५८ मचि धारणे । (186)	३७६ हिडि गती । (287)
३५९ मच मुचि कल्कने । (184. 185)	३७७ ऊडि पिडि संघाते । (288. 293)
३६० पचि व्यक्तीकरणे । (187)	३७८ कुडि दाहे । (289)
३६१ घुच प्रसादे । (188)	३७९ वडि मडि वेष्टने । (290. 291)
३६२ रैज ऋज गती । (196. 189)	३८० भडि परिभाषणे । (292)
३६३ ऋजि भृजी भर्जने । (190. 191)	३८१ मुडि मार्जने । (294)
३६४ एज रेज भ्रेज भ्राज दीप्ती । (192. 195. 193. 194)	३८२ तुडि तोडने । (295)
	३८३ भुडि भरणे । (296)

354. So beide Hss. und T ('dor · ba · lao'); wie auch die Uṇādivṛtti zu I, 22. Im Uṇādi wird saktu 'Grütze' davon hergeleitet.

३८४ स्फुडि विकसने । (297)	४०३ रवि लवि अवसंसने । (401. 404)
३८५ चडि कोपे । (298)	४०४ कवृ वणे । (405)
३८६ शडि रुजायाम् । (299)	४०५ क्लीवृ आधार्थ्ये । (406)
३८७ तडि ताडने । (300)	४०६ चीवृ मदे । (407)
३८८ पडि गती । (301)	४०७ शीभृ कत्यने । (408)
३८९ कडि मदे । (302)	४०८ चीभृ च । (409)
३९० खडि मन्ये । (303)	४०९ रेभृ शब्दे । (410)
३९१ होडु अनादरे । (305)	४१० एभि स्तभि स्तुभि प्रतिबन्धे । (413. 414)
३९२ बाडु आझाये । (306)	४११ जभि जृभि गात्रविनामे । (416)
३९३ द्राडु धाडु विशरणे । (307. 308)	४१२ शल्भ कत्यने । (417)
३९४ ह्याडु ह्याघायाम् । (309)	४१३ वल्भ भोजने । (418)
३९५ तिपृ तेपृ ऐपृ चरणार्थाः । (385. 386. 388)	४१४ गल्भ धार्थ्ये । (419)
३९६ ग्लेपृ दैन्ये । (390)	४१५ अन्भु प्रमादे । (420)
३९७ टुवेपृ कम्पने । (391)	४१६ धुभु स्तम्भे । (421)
३९८ केपृ गेपृ ग्लेपृ च । (392—394)	४१७ घिणि घुणि घृणि ग्रहणे । (461—463)
३९९ केवृ पेवृ मेवृ रेवृ गती । (400)	४१८ घुण घूर्ण भ्रमणे । (464. 465)
४०० चपूष् लज्जायाम् । (399)	४१९ पन स्तुती । (467)
४०१ कपि चलने । (400)	४२० पण व्यवहारे । (466)
४०२ अवि शब्दे । (403)	

405. So (mit anlautendem ā) beide Hss.

411. Cod. 1162 jabha für jabhi.

420. Cod. 1162 und Purṇacandra addunt ca. Zitiert (ohne ca) Uṇādivṛtti I, 57.

- ४२१ भाम क्रोधे । (468) ४३८ तेवृ देवृ देवने । (528, 529)
 ४२२ क्षमूष् सहने । (469) ४३९ पेवृ शेवृ केवृ गेवृ ग्लेवृ पेवृ
 ४२३ कमु कान्ती । (470) मेवृ स्नेवृ सेवने । (530,
 ४२४ अय वय मय चय तय णय 536, 539, 531—535)
 रय गतो । (503, 504, 506—509, 511) ४४० रेवृ स्रवगती । (540)
 ४२५ दय रचणे । (510) ४४१ धुच धिच संदीपने । (633,
 ४२६ ऊयी तनुसंताने । (512) 634)
 ४२७ पूयी विशरणे । (513) ४४२ वृच वरणे । (635)
 ४२८ कूयी शब्दे । (514) ४४३ शिच विद्योपादाने । (636)
 ४२९ क्षायी विधूनने । (515) ४४४ भिच याज्ञायाम् । (637)
 ४३० स्फायी ओषायी वृद्धौ । ४४५ क्लेश बाधने । (638)
 (516, 517) ४४६ दच वृद्धौ । (639)
 ४३१ तायु संताने । (518) ४४७ दीच मौण्ड्ये । (640)
 ४३२ श्ल चलने । (519) ४४८ ईच दर्शने । (641)
 ४३३ वल संवरणे । (520) ४४९ ईष गती । (642)
 ४३४ मल मल धारणे । (522, 523) ४५० भाष वचने । (643)
 ४५१ स्पर्श स्नेहने ।
 ४३५ भल भल परिभाषणे । (524, 525) ४५२ ग्लिष्ट अन्विच्छायाम् । (645)
 ४३६ कल संख्याने । (526) ४५३ येष्ट प्रयत्ने ।
 ४३७ कल अव्यक्ते शब्दे । (527) ४५४ जेष्ट लेष्ट एष्ट द्वेष्ट गती ।
 (647—650) ४५५ रेष्ट अव्यक्ते शब्दे । (651)

439. So nach Pūrṇacandra. Die einzelnen Hss. zeigen starke Abweichungen.

449. Cod. 1162 und T₁ fügen hier ein iṣa gavesane (i 'sa 'chol 'ba 'lao).

451. T₁ parṣa; fehlt bei Pūrṇacandra.

- ४५६ काष्ट भाष्ट दीप्ती । (678, 655) ४७४ स्मिष्ट विहसने । (996)
 ४५७ काष्ट णाष्ट राष्ट हेष्ट शब्दे । ४७५ गुष्ट अव्यक्ते शब्दे । (997)
 (654, 656, 657, 652) ४७६ गाष्ट गती । (998)
 ४५८ णस कीटिल्ये । (658) ४७७ घुष्ट कुष्ट डुष्ट उष्ट शब्दे ।
 (1000, 999, 1002, 1001)
 ४५९ भस भये । (659) ४७८ चुष्ट कृष्ट ज्युष्ट झ्युष्ट मुष्ट
 ४६० आडः शन्मु डक्कायाम् । मुष्ट रुष्ट गती । (1004—
 (660) 1008)
 ४६१ यमु ग्लसु अदने । (661, 662) ४७९ धृष्ट अवधंसने । (1009)
 ४६२ ईह चेष्टायाम् । (663) ४८० मेष्ट प्रतिदाने । (1010)
 ४६३ वहि महि वृद्धौ । (664, 665) ४८१ देष्ट रचणे । (1011)
 ४६४ अहि गती । (666) ४८२ श्रेष्ट गती । (1012)
 ४६५ गर्ह गल्ह कुत्सने । (667, 668) ४८३ षेष्ट वृद्धौ । (1013)
 ४६६ बर्ह वल्ह प्राधान्ये । (669, 670) ४८४ चैष्ट पालने । (1014)
 ४६७ सीह गती । ४८५ पूष्ट पवने । (1015)
 ४६८ वेह जेह बाह प्रयत्ने । ४८६ मूष्ट बन्धने । (1016)
 (674—676) ४८७ डीष्ट आकाशगमने । (1017)
 ४६९ द्राष्ट निद्राक्षये । (677) ४८८ गुष्ट गोपने । (1019)
 ४७० ऊह वितर्के । (679) ४८९ तिज निशाने । (1020)
 ४७१ गाह विलोडने । (680) ४९० मान पूजायाम् । (1021)
 ४७२ गृह ग्रहणे । (681) ४९१ वध बन्धने । (1022)
 ४७३ घुष्टि करणे । ४९२ रभ आरम्भे । (1023)
 ४९३ दुलभष्ट प्राप्ती । (1024)

466. (oṣṭhyādī nach Mādhava).

467. Pūrṇacandra pliba.

491. Alle badha ohne u.

४९४ ष्वञ्ज परिष्वङ्गे । (1025)	५१० शृधु शब्दकुत्सायाम् । (797)
४९५ हृद् पुरीषोत्सर्गे । (1026)	५११ स्यन्दू स्रवणे । (798)
४९६ द्युता दीप्ती । (777)	५१२ कृपू सामर्थ्ये । वृत् । (799)
४९७ श्रिता वणे । (778)	५१३ घट चेष्टायाम् । (800)
४९८ मिदा प्लिदा त्विदा स्नेहने । (779. 780)	५१४ व्यथ दुःखे । (801)
४९९ रुच दीप्ती । (781)	५१५ प्रथ पृथु विस्तारे । (802. prthn fehlt)
५०० घुट परिवर्तने । (782)	५१६ मृद मृदु मर्दने । (804. mṛdu fehlt)
५०१ रुट लुट प्रतीघाते । (783. 784)	५१७ स्रवद स्रवदने । (805)
५०२ शुभ दीप्ती । (786)	५१८ क्षजि दक्ष गतौ । (806. 807)
५०३ तुभ संचलने । (787)	५१९ कृप कृपायाम् । (808)
५०४ एभ तुभ हिंसायाम् । (788. 789)	५२० कदि कदि कदि वैकथ्ये । (809—811)
५०५ सन्तु भ्रन्तु अवसंसने । (790. 792)	५२१ त्वरा संभ्रमे । (812)
५०६ धन्तु गतौ । (793)	५२२ घटादयः पितः । तडानिनः ।
५०७ सन्तु विद्यासे । (794)	५२३ ज्वर रोगे । (813)
५०८ वृत्तु वर्तने । (795)	५२४ गड सेचने । (814)
५०९ वृधु वृद्धौ । (796)	

506. Cod. 1162 und Pūrṇacandra addunt ca.

512. Cod. 1162 fügt hinter vṛt die Ziffer 22. T: brt | dyut · sogs · br · ta · sogs · rñams · so (= vṛt | dyutādivṛtādayaḥ). Pūrṇacandra: vṛt | vṛtkaraṇam dyutādigāṇasamāptyartham.

515 zitiert Uṇādivṛtti I, 13. II, 2.

516. mṛdn zitiert Uṇādivṛtti I, 13.

522. 'Die Wurzeln von ghaṭ bis tvar sind ṣit' (cf. I, 3, 86).

५२५ हेड वेष्टने । (815)	५४३ मारणतोषणनिशानेषु ज्ञा । (849)
५२६ वट भट परिभाषणे । (816. 817)	५४४ कम्पने चलिः । (850)
५२७ नट नृती । (818)	५४५ ऊर्जने हृदिः । (851)
५२८ चक तृप्ती । (820)	५४६ जिह्वोन्मथने लडिः । (852)
५२९ टक प्रतीघाते । (819)	५४७ हर्षग्लेपनयोर्मदिः । (853)
५३० कखे हसने । (821)	५४८ घटादयो मितः ।
५३१ रगे शङ्कायाम् । (822)	५४९ जनीजृक्तसुरज्जो ऽमन्ताश्च । (862—866)
५३२ लगे सङ्गे । (823)	५५० ज्वलज्वललनमामप्रादीनां वा । (867)
५३३ हगे ल्हगे षगे षगे संवरणे । (824—827)	५५१ ग्लास्त्रावनुवर्मा च । (868)
५३४ अक अग कुटिलायां गतौ । (829. 830)	५५२ न कम्पमिचमाम् । (869)
५३५ कण रण गतौ । (831. 832)	५५३ शमो दर्शने । (870)
५३६ अथ कथ कथ हिंसायाम् । (836. 838. 839)	५५४ यमो ऽपरिवेषणे । (871)
५३७ ज्वल दीप्ती । (842)	५५५ स्वदेरपपरिभां च । (872)
५३८ ज्वल ज्वल ज्वल चलने । (jvala fehlt. 843. 844)	५५६ फण गतौ । वृत् । (873)
५३९ सृ अध्ययने । (845)	अतडानाः ।
५४० दृ भये । (846)	५५७ राज्ञ दीप्ती । (874)
५४१ नृ नये । (847)	विभाषितः ।
५४२ आ पाके । (848)	५५८ भ्राजृ दुभाशृ दुभ्लाशृ दीप्ती । (875—877)
	तडानिनः ।

548. 'Die Wurzeln von ghaṭ bis mad sind mit' (cf. VI, 1, 56. 57).

556. Ende des Gaṇa ghaṭādi.

Abhandl. d. DMG, XI. 4.

b

५५९ स्तमु स्वन ध्वन शब्दे । (878. 879. 881)	५७६ भ्रमु चलने । (903)
५६० पम एम वैक्लव्ये । (882. 883)	५७७ बर संचलने । (904) अतडानाः ।
५६१ जल दीप्ती । (884)	५७८ पद मर्षणे । (905)
५६२ चल कम्पने । (885)	५७९ रमु क्रीडायाम् । (906) तडानिनी ।
५६३ जल धान्ये । (886)	५८० पट्ट विशरणे । (907)
५६४ टल टल वैक्लव्ये । (887. 888)	५८१ शट्ट शतने । (908)
५६५ षल स्थाने । (889)	५८२ कुश आह्वाने । (909)
५६६ हल विलेखने । (890)	५८३ कुच कौटिल्ये । (910)
५६७ णल गन्धे । (891)	५८४ बुध बोधने । (911)
५६८ पल गती । (892)	५८५ युध संप्रहारे ।
५६९ बल प्राणने । (893)	५८६ रुह प्रादुर्भावे । (912)
५७० पुल महत्त्वे । (894)	५८७ कस गती । वृत् । (913) अतडानाः ।
५७१ कुल संस्त्यानि । (895)	५८८ हिक्क शब्दे । (914)
५७२ शल ऊल पल पथे गती । (896—898. 900)	५८९ घावु गतिशुद्धोः । (632)
५७३ कथे निष्पाके । (899)	५९० अन्चु गती । (915)
५७४ मथे विलोडने । (901)	५९१ दुयाचु याज्ञायाम् । (916)
५७५ टुवम उन्निरणे । (902)	५९२ रेट्ट परिभाषणे । (917)
	५९३ चते चंदे च याचने । (918)

559 zitiert Uṇādivṛtti II, 2.

563. So alle sechs Quellen (T₁ skal · lān · lao = happy, T₂ und T₃ so · ba · lao = barley).

565. Fehlt in Cod. 1162, T₂ und T₃.

572 zitiert Uṇādivṛtti II, 1.

587. Ende des Gaṇa jvalādi.

५९४ प्रोष्टु पर्याप्तौ । (919)	६१३ झष आदाने । (940)
५९५ मेष्टु संगमे । (920)	६१४ भक्ष भक्षणे । (941)
५९६ णिट्ट णेट्ट संनिकर्षे । (921)	६१५ दाष्ट दाने । (942)
५९७ मिष्ट मेष्ट मेधाहंसयोः । (920)	६१६ माह माने । (943)
	६१७ गुह संवरणे । (944)
५९८ शृष्टु मृष्टु उन्दे । (922. 923)	६१८ श्रि सेवायाम् । (945)
५९९ बुध बोधने । (924)	६१९ हृष्ट हरणे । (947)
६०० उचुन्दिर निशाने । (925)	६२० भृष्ट भरणे । (946)
६०१ वेष्टु गती । (926)	६२१ धृष्ट धारणे । (948)
६०२ खनु अवदारणे । (927)	६२२ णी प्रापणे । (950)
६०३ चीष्टु आदाने । (928)	६२३ दान अवखण्डने । (1043)
६०४ चाष्टु पूजायाम् । (929)	६२४ शान तेजने । (1044)
६०५ व्यष्टु गती । (930)	६२५ दुपचष्ट पाके । (1045)
६०६ दाष्टु दाने । (931)	६२६ भज सेवायाम् । (1047)
६०७ भेष्टु भये । (932)	६२७ रञ्ज राने । (1048)
६०८ अष्टु गती । (934)	६२८ शप आक्रोशे । (1049)
६०९ सष्टु वाधने । (936)	६२९ लिष्ट दीप्ती । (1050)
६१० लष्टु कान्ती । (937)	६३० यज देवपूजायाम् । (1051)
६११ चष्टु भक्षणे । (938)	६३१ दुवष्ट वीजनिक्षेपे । (1052)
६१२ कष्टु हिंसायाम् । (939)	६३२ वह प्रापणे । (1053)

594. protha bei Böhtlingk ist Druckfehler.

600. T₁ rno · ba · lao = sharp, acute.

615. Fehlt in T₁.

617. Cod. 1162 und T₁ addunt vṛt.

624. T₁ addit ṣa · ṇa · yaṇ · dag · par · byuṇ · ba · lao (ṣaca samavāye).

631. ṣuvapa bei Böhtlingk ist Druckfehler; vgl. Kāśikā zu Pan. III, 3, 88.

६३३ वेत् तनुसंताने । (1055)	६३७ वद वचने । (1058)
६३४ वेत् संवरणे । (1056)	६३८ दुःश्रोत्रि गतिवृद्धौ । वृत् ।
६३५ द्वेत् संधायाम् । (1057)	(1059)
विभाषिताः ।	अतडानाः ।
६३६ वस निवासे । (1054)	भूवादयः समाप्ताः ॥

१ अद् प्सा भक्षणे । (1. 46)	१४ भा दीप्ती । (42)
२ पस स्वप्ने । (69)	१५ णा शीचे । (43)
३ वश कान्ती । (70)	१६ आ पाके । (44)
४ हन हिंसायाम् । (2)	१७ द्रा पलायने । (45)
५ वु अभिगमने । (31)	१८ पा रक्षणे । (47)
६ यु मिश्रणे । (23)	१९ रा ला आदाने । (48. 49)
७ णु सुती । (26)	२० दाप् लवने । (50)
८ ण्ण तेजने । (28)	२१ ख्या प्रकथने । (51)
९ णु प्रसवणे । (29)	२२ प्रा पूरणे । (52)
१० टुत्तु र्क्कु शब्दे । (27. 24. 33)	२३ मा माने । (53)
११ इक् स्वरणे । (38)	२४ विद् ज्ञाने । (55)
१२ इण् वी वा गती । (36. 39. 41)	२५ अस भुवि । (56)
१३ या प्रापणे । (40)	२६ मृजू शुद्धौ । (57)
	२७ वच भाषणे । (54)

638. So, nicht gativrddhyoḥ, übereinstimmend Cod. 1162 und T. Pūrṇacandra om. gati (ṭuoṣvi vṛddhau). —

10. T₁ addit ṣu · rab · tu · skye · ba · lao (ṣu prasave), das in den übrigen Quellen fehlt.

19. So T₁-s (len · pa · lao). Cod. 1162 hat rā lā dāne. Uṇādi-vṛtti zitiert bald so bald so, doch ist wahrscheinlich überall ādāne zu lesen, denn in Uṇ. I, 91, wo die Wurzel als rā lā dāne aufgeführt wird, heisst es weiterhin: rātīti gṛhṇāti.

२८ इदिर अश्रुविमोक्षणे । (58)	४७ शिजि शब्दे । (17)
२९ ध्वप शये । (59)	४८ वृजी वर्जने । (19)
३० अन श्वस प्राणने । (61. 60)	४९ पृची संपर्के । (20)
३१ जच भक्षणे । (62)	५० पूह् प्रसवे । (21)
३२ जागृ निद्राक्षये । (63)	५१ शीह् स्वप्ने । (22)
३३ दरिद्रा दुर्गती । (64)	५२ इह् अध्ययने । (37)
३४ चकाह् दीप्ती । (65)	५३ दीधीह् दीप्ती । (67)
३५ शासु अनुशिष्टौ । (66)	५४ वेवीह् गती । (68)
३६ यह्लुक् च । (71)	५५ हुह् अपनयने । (72)
अतडानाः ।	तडानिनः ।
३७ चच वचने । (7)	५६ द्विष अप्रीती । (3)
३८ ईर गती । (8)	५७ दुह प्रपूरणे । (4)
३९ ईड सुती । (9)	५८ दिह उपचये । (5)
४० ईश ऐश्वर्ये । (10)	५९ लिह आस्वादाने । (6)
४१ आस उपवेशने । (11)	६० ऊर्णुञ् आच्छादने । (30)
४२ आहः शासु इच्छायाम् । (12)	६१ घृ सुती । (34)
४३ वस आच्छादने । (13)	६२ ब्रू वचने । (35)
४४ कसि गती । (14)	विभाषिताः ।
४५ णिसि चुम्बने । (15)	अदादयः समाप्ताः ॥
४६ णिजि शुद्धौ । (16)	

१ ऊ हवने । (1)	५ ओहाक् त्यागे । (8)
२ भी भये । (2)	६ घृ चरणे । (14)
३ ह्री लज्जायाम् । (3)	७ ऋ ह गती । (16. 17)
४ पृ पालने । (4)	८ भस भर्त्सने । (18)

4. T₁ und Pūrṇacandra pr.

९ कि कित ज्ञाने । (19, 20)	१७ विष्णु व्याप्ती । वृत् । (13)
१० तुर लरणे । (21)	१८ डुदा दाने । (9)
११ धिष शब्दे । (22)	१९ डुधाञ् डुभृञ् धारणे । (10, 5)
१२ धन धान्ये । (23)	विभाषिताः ।
१३ जन जनने । (24)	२० माङ् माने । (6)
१४ गा स्तुती । (25)	२१ ओहाङ् गती । (7)
अतडानाः ।	तडानिनी ।
१५ णिजिर् शुद्धी । (11)	जुहोत्यादयः समाप्ताः ॥
१६ विजिर् पृथग्भावे । (12)	
१ दिवु कीडायाम् । (1)	१३ तिम छिम छीम आर्द्रभावे । (16, 17)
२ षिवु तन्तुसंताने । (2)	१४ व्रीड चोदने । (18)
३ त्रिवु सिवु गती ।	१५ इष गती । (19)
४ छिवु चिवु निरसने । (4, ksivu fehlt)	१६ पुह शक्ती । (21)
५ क्रसु डरणे । (6)	१७ जृष् जृष् जरायाम् । (22, 23)
६ नृती नात्ये । (9)	१८ शो तनूकरणे । (37)
७ वसी भये । (10)	१९ ङो केदने । (38)
८ कुष पूतिभावे । (11)	२० षो अवसाने । (39)
९ पुष हिसायाम् । (12)	२१ दो अवखण्डने । (40)
१० गुध वेष्टने । (13)	२२ राध साध संसिद्धी । (71, sādha fehlt)
११ क्षिप प्रेरणे । (14)	२३ व्यध ताडने । (72)
१२ पुष्प विकसने । (15)	

14. Pūrṇacandra om. —

5. T knusu.

16. T₁ addit śaha.

२४ पुष पुष्टी । (73)	४७ क्लसु ग्लानौ । (98)
२५ शुष शोषणे । (74)	४८ मदी हर्षे । (99)
२६ तुष प्रीती । (75)	४९ असु क्षेपणे । (100)
२७ दुष वैकृत्ये । (76)	५० यसु प्रयत्ने । (101)
२८ क्षिष आलिङ्गने । (77)	५१ जसु मोक्षणे । (102)
२९ ध्विदा पाके । (79)	५२ तसु दसु उपक्षेपे । (103, 104)
३० क्रुध कोपे । (80)	५३ वसु स्तम्भे । (105)
३१ क्षुध बुभुक्षायाम् । (81)	५४ व्युष विभागे । (106)
३२ शुध शौचे । (82)	५५ सुष दाहे । (107)
३३ पिधु संराद्धी । (83)	५६ बिस प्रेरणे । (108)
३४ रध हिसायाम् । (84)	५७ कुस क्षेपणे । (109)
३५ णश अदर्शने । (85)	५८ वुस उत्सर्गे । (110)
३६ तृष तृप्ती । (86)	५९ सुष खण्डने । (111)
३७ दृष हर्षे । (87)	६० पसी मसी परिमाणे । (pasī fehlt, 112)
३८ द्रुह द्रोहे । (88)	
३९ मुह वैचित्ये । (89)	६१ लुट विलोटने । (113)
४० ण्ह उद्गिरणे । (90)	६२ उच समवाये । (114)
४१ ण्ह प्रीती । वृत् । (91)	६३ भृशु भृशु अधःपतने । (115)
४२ शसु दसु उपशमे । (92, 94)	६४ वृश वरणे । (116)
४३ तसु काङ्क्षायाम् । (93)	६५ कृश तनूकरणे । (117)
४४ असु खेदे । (95)	६६ तृष पिपासायाम् । (118)
४५ भसु अनवस्थाने । (96)	६७ हृष तुष्टी । (119)
४६ क्षमूष् सहने । (97)	६८ रुष रोषे । (120)

54. Cod. 1162 pyāṣa, Pūrṇacandra puṣa.

56. Beide Hss. und T₁ schreiben biṣa.

60. Zitiert Uṇādivṛtti I, 22.

६९ डिप चेपे । (121)	८८ रीङ् सवणे । (30)
७० रूप समुच्छाये । (127)	८९ लीङ् शेषणे । (31)
७१ कुप क्रोधे । (122)	९० ग्रीङ् वरणे । (32)
७२ गुप व्याकुलत्वे । (123)	९१ स्वादय ओदितः ।
७३ युप रूप लुप विमोहने । (124—126)	९२ पीङ् पाने । (33)
७४ लुभ गार्ह्ये । (128)	९३ ईङ् गती । (35)
७५ लुभ संचलने । (129)	९४ ग्रीङ् प्रीती । (36)
७६ गभ तुभ हिंसायाम् । (130. 131)	९५ जनी प्रादुर्भावे । (41)
७७ क्लिद्र आर्द्रभावे । (132)	९६ दीपी दीप्ती । (42)
७८ मिदा स्नेहने । (133)	९७ पूरी आप्पायने । (43)
७९ त्विदा मोचने । (134)	९८ तूरी त्वरायाम् । (44)
८० ऋधु वृधौ । (135)	९९ जूरी जरायाम् । (48)
८१ गृधु अभिकाङ्क्षायाम् । (136)	१०० गूरी घूरी धूरी शूरो हिं- सायाम् । (46. 47. 45. 49)
अतङ्गानाः ।	१०१ चूरी दाहे । (50)
८२ घृङ् प्राणिप्रसवे । (24)	१०२ तप ऐश्वर्ये । (51)
८३ दूङ् परितापे । (25)	१०३ वावृतु वर्तने । (52)
८४ दीङ् चये । (26)	१०४ क्लिश् उपतापे । (52a)
८५ डीङ् गती । (27)	१०५ काशु दीप्ती । (53)
८६ धीङ् अनादरे । (28)	१०६ वाशु शब्दे । (54)
८७ मीङ् हिंसायाम् । (29)	१०७ पद गती । (60)
	१०८ खिद् असहने । (61)

88. Alle Quellen śravane.

99. Fehlt in Cod. 1162. T₁ giebt als Bedeutung rims 'lao, was Jäschke durch 'epidemy, plague' wiedergiebt (jvarāyām?).

103. Präsens vāvṛtyate (Pūrṇacandra).

108. T mi 'bzod 'pa 'lao.

१०९ विद् सत्तायाम् । (62)	तङ्गानिनः ।
११० बुध अवगमने । (63)	११८ शक मृष चान्ती । (78. 55)
१११ युध संप्रहरि । (64)	११९ ईशुचिर् पूतिभावे । (56)
११२ अनो रुध कामे । (65)	१२० णह बन्धने । (57)
११३ मन ज्ञाने । (67)	१२१ रन्ज रागे । (58)
११४ युज समाधौ । (68)	१२२ शप आक्रोशे । (59)
११५ सृज विसर्गे । (69)	विभाषिताः ।
११६ लुजो विनाशे ।	दिवादयः समाप्ताः ॥
११७ लिग् अल्पीभावे । (70)	

१ युज् अभिषवे । (1)	११ हि गती । (11)
२ पि बन्धने । (2)	१२ चि चये । (30)
३ शि निशने । (3)	१३ पृ स्पृ प्रीती । (12. 13)
४ डुमिज् प्रचेपणे । (4)	१४ आप्लु व्याप्ती । (14)
५ चि चये । (5)	१५ शक्लु शक्ती । (15)
६ स्तृ क्वादने । (6)	१६ श्रु श्रवणे ।
७ कृ हिंसायाम् । (7)	१७ राघ साध संसिद्धौ । (16. 17)
८ वृज् वरणे । (8)	१८ षघ तिक टिक हिंसायाम् । (21. 20. śtika fehlt)
९ धूज् कम्पने । (9)	१९ धृषा प्रागल्भ्ये । (22)
विभाषिताः ।	२० दन्धु दम्भे । (23)
१० टुडु उपतापे । (10)	

116. Pūrṇacandra om., aber auch T lu 'jo 'jig 'pa 'lao (jig 'pa = to destroy, to ruin). —

13. Das richtige spr bietet nur der Cod. Nepal., die andern lesen smr.

20. Upādivṛtti I, 47 danbhū.

- २१ ऋधु वृद्धौ । (24) २४ अशू व्याप्तौ । (18)
 २२ ऋच चिरि जिरि हिंसायाम् । २५ छिघ स्तन्दने । (19)
 (29—32) तडानिनी ।
 २३ तृप प्रीणने । (25) स्वादयः समाप्ताः ॥
 अतडानाः ।
- १ तुद व्यथने । (1) १६ ऋषी गती । (7)
 २ णुद प्रेरणे । (2) १७ ओब्रशु केदने । (11)
 ३ दिश अतिसर्जने । (3) १८ व्यच व्याजीकरणे । (12)
 ४ भस्ज पाके । (4) १९ उक्छि उज्छे । (13)
 ५ लिप प्रेरणे । (5) २० उक्की विवासे । (14)
 ६ रुष विलेखने । (6) २१ ऋक् गती । (15)
 ७ मिल संगमे । (135) २२ मिक् उल्लेखे । (16)
 ८ मुचु मोचणे । (136) २३ जर्त्स चर्च झर्झ परिभाषणे ।
 ९ लुपु केदने । (137) (17)
 १० विट्टु लाभे । (138) २४ त्वच संवरणे । (18)
 ११ लिप उपदेहे । (139) २५ ऋच सुती । (19)
 १२ विच चरणे । (140) २६ उन्वा आर्जवे । (20)
 विभाषिताः । २७ उद्गु उत्सर्गे । (21)
 १३ कृती केदने । (141) २८ लुभ विमोहने । (22)
 १४ खिद परिघाते । (142) २९ ऋफ कथने ।
 १५ पिश अवयवे । वृत् । (143) ३० ऋफ ऋन्फ हिंसायाम् । (30)

22. Cod. 1162 ṛṣa für ṛkṣa. —

4. Pūrṇacandra bhrasjo, T₁ bhrarjo; zitiert Uṇādivṛtti I, 18.

17. Pūrṇacandra ovraṣeū.

30. Pūrṇacandra: ṛpha ṛnpa hīṃsāyām iti Draviḍāḥ paṭhanti, ṛpa ity ācāryāḥ.

- ३१ तृप तृन्प तृप्ती । (24. tṛnpa fehlt) ५३ बुर विलेखने । (54)
 ३२ दृप दृन्प उल्लेखे । (28. dṛnpa fehlt) ५४ घुर भीमे । (55)
 ३३ गुफ गुन्फ यन्थे । (31) ५५ पुर अयगमने । (56)
 ३४ उभ उन्भ पूरणे । (32) (58) ५६ वृह उद्यमे । (57)
 ३५ शुभ शुन्भ शोभार्थे । (33) ५७ तृह सृह तृन्ह हिंसायाम् ।
 ३६ दृभी यन्थे । (34) (58)
 ३७ चृती हिंसायाम् । (35) ५८ इपु इच्छायाम् । (59)
 ३८ विध विधाने । (36) ५९ मिष संधायाम् । (60)
 ३९ जुन शुन गती । (37. 46) ६० किल क्रीडायाम् । (61)
 ४० पृड मृड सुखने । (39. 38) ६१ तिल स्नेहने । (62)
 ४१ पृण प्रीणने । (40) ६२ चिल वसने । (63)
 ४२ मृण हिंसायाम् । (41) ६३ चल विलसने । (64)
 ४३ तुण कौटिल्ये । (42) ६४ इल गती । (65)
 ४४ पुण शुभे । (43) ६५ विल भेदे । (67)
 ४५ मुण प्रतिज्ञाने । (44) ६६ णिल गहने । (68)
 ४६ कुण शब्दे । (45) ६७ हिल हावे । (69)
 ४७ द्रुण हिंसायाम् । (47) ६८ शिल पिल उज्छे । (70)
 ४८ घुण घूर्ण भ्रमणे । (48. 49) ६९ लिख लेखने । (72)
 ४९ पुर ऐश्वर्ये । (50) ७० कुट कौटिल्ये । (73)
 ५० कुर शब्दे । (51) ७१ पुट संश्लेषणे । (74)
 ५१ खुर कुर केदने । (52. 79) ७२ कुच संकोचने । (75)
 ५२ मुर संवेष्टने । (53) ७३ गुज शब्दे । (76)
 ७४ गुड रचायाम् । (77)
 ७५ डिप क्षेपे । (78)

39. Die erstere Wurzel zitiert Uṇādivṛtti II, 40. T juḍa.

52. Cod. 1162 und T₁ pura.

७६ ऊड संघाते । (102)	अतङानाः ।
७७ स्फुट भेदे । (80)	९४ गुरी उद्यमे । (103)
७८ मुट प्रमर्दने । (81)	९५ कुड् शब्दे । वृत् । (108)
७९ चुट चुट क्तेदने । (82. 84)	९६ पृह व्यायामे । (109)
८० तुट कलहे । (83)	९७ मृह् प्राणत्वामे । (110)
८१ जुड बन्धे । (85)	९८ जुषी सेवायाम् । (8)
८२ लुट संश्लेषणे ।	९९ ओविजी उद्वेगे । (9)
८३ छड घसने । (88)	१०० ओलजी ओलस्त्री व्रीडे ।
८४ कुड बाङ्गले । (89)	(10)
८५ लुड विलसने ।	तङानिनः ।
८६ घुट प्रतीघाते । (91)	१०१ रि पि गती । (111. 112)
८७ तुड युड स्फुड वृड भुड	१०२ धि धारणे । (113)
संवरणे । 92. 93. 97. 99.	१०३ क्षि निवासे । (114)
bbruḍa fehlt)	१०४ पू प्रेरणे । (115)
८८ स्फुर चलने । (95)	१०५ कृ विक्षेपे । (116)
८९ स्फुल संचये च । (96)	१०६ गृ निगरणे । (117)
९० गू स्तुती । (104)	अतङानाः ।
९१ धू विधूनने । (105)	१०७ दृह् आदरे । (118)
९२ गुध पुरीषोत्सर्गे ।	१०८ धृह् अवस्थाने । (119)
९३ ध्रुव स्त्रिये । (107)	तङानिनी ।

82. Cod. 1162 luḍa.

84. So auch T₁ und T₂ (mañ · po · ñid · lao).

92. So (gudha) übereinstimmend Cod. 1162, T₁ und T₂.

100. So übereinstimmend Cod. 1162, T₁ und T₂. Nur der oft selbständige Pūrṇacandra hat die, von Mādhava II, 216 den Cāndra's im allgemeinen zugeschriebene Variante onajī olasjī vṛiḍe mit dem Präsens najate, lajjate.

101. Cod. 1162 riṣi gatau, T₁ ṛ · ṣi · 'gro · ba · lao.

107. 108. Cod. 1162 anādare und anavasthāne.

१०९ प्रह् प्रशे । (120)	११७ सृश संस्पर्शे । (128)
११० हज विसर्गे । (121)	११८ विश प्रवेशने । (130)
१११ टुमस्त्रो मुडौ । (122)	११९ मृश आमर्शे । (131)
११२ रुजो भङ्गे । (123)	१२० पट्ट अवसादे । (133)
११३ भुजो कौटिल्ये । (124)	१२१ शट्ट शातने । (134)
११४ कृप स्पर्शे । (125)	अतङानाः ।
११५ रुश रिश हिंसायाम् । (126)	तुदादयः समाप्ताः ॥
११६ लिश विह गती । (127. 129)	
१ रुधिर आवरणे । (1)	१४ भुज पालने । (17)
२ भिदिर विदारणे । (2)	१५ तृह हिसि हिंसायाम् । (18.
३ क्षिदिर द्विधीकरणे । (3)	19)
४ रिचिर विरेचने । (4)	१६ उन्दी क्तेदने । (20)
५ विचिर पृथग्भावे । (5)	१७ अन्ज व्यती । (21)
६ क्षुदिर संपेषणे । (6)	१८ तन्चू संकोचने । (22)
७ युजिर योगे । (7)	१९ वृजी वर्जने । (24)
८ उक्कदिर दीप्ती । (8)	२० पृची संपर्के । (25)
९ उतृदिर हिंसायाम् । (9)	अतङानाः ।
विभापिताः ।	२१ इन्धी दीप्ती । (11)
१० कृती वेष्टने । (10)	२२ खिद दैन्ये । (12)
११ शिषू विशेषणे । (14)	२३ विद विचारे । (13)
१२ पिषू संचूर्णने । (15)	तङानिनः ।
१३ भन्जो आमर्दने । (16)	रुधादयः समाप्ताः ॥
१ तनु विस्तारे । (1)	२ पणु दाने । (2)

1. Cod. 1162 avadhāraṇe. —

2. Pūrṇacandra: lakṣaṇikam ṇatvam.

३ ऋणु हिंसायाम् । (३)	विभाषिताः ।
४ ऋणु गती । (५)	८ वनु याचने । (८)
५ तृणु अदने । (६)	९ मनु बोधने । (९)
६ घृणु दीप्ती । (७)	तडानिनी ।
७ डुक्ञ् करणे । (१०)	तनादयः समाप्ताः ॥
	:
१ डुक्तीञ् द्रव्यविनिमये । (१)	१६ पृ पूरणे । (१९)
२ प्रीञ् तर्पणे । (२)	१७ भृ भर्त्सने । (२१)
३ श्री पाके । (३)	१८ दृ विदारणे । (२३)
४ मी हिंसायाम् । (४)	१९ जृ जरायाम् । (२४)
५ पि यु बन्धने । (५. ९)	२० नृ नये । (२५)
६ स्कु आप्रवणे । (६)	२१ गृ शब्दे । (२८)
७ कूयी शब्दे ।	२२ ज्या हानौ । (२९)
८ पूञ् पवने । (१२)	२३ व्ली री ऋ गती । (३२. ३०. २७)
९ लू क्तेदने । (१३)	२४ ली द्रवीकरणे । वृत् । (३१)
१० लृ क्तादने । (१४)	२५ व्री वरणे । (३३)
११ कृ हिंसायाम् । (१५)	२६ भी भये ।
१२ वृ वरणे । (१६)	२७ क्षिप् हिंसायाम् । (३५)
१३ धूञ् कम्पने । (१७)	२८ ज्ञा अवधीधने । (३६)
१४ ग्रह उपादाने । (६१)	२९ बन्ध बन्धने । (३७)
विभाषिताः ।	३० अन्य ग्रन्थ संदर्भे । (३९. ४१)
१५ शृ मृ हिंसायाम् । (१८. २२)	

5. Cod. 1162 hipsāyām. —

1. Pūrṇacandra ḍukrī vinimaye, gegen alle übrigen Quellen.

4. T mñ.

26. Die andern Schulen bewahren hier offenbar mit bhrī die bessere Tradition.

३१ मन्थ विलीडने । (४०)	४१ उधस उज्जे । (५२)
३२ कुन्थ संश्लेषणे । (४२)	४२ इष आभीक्ष्णे । (५३)
३३ मृद चोदे । (४३)	४३ विष विप्रयीने । (५४)
३४ पृड मृड सुखने । (prda fehlt. 44)	४४ पुष पुष्टौ । (५७)
३५ गुध रोषे । (४५)	४५ पुष मुष स्नेहने । (५५. ५६)
३६ कुष निष्कर्षे । (४६)	४६ मुष स्नेये । (५८)
३७ लुभ संचलने । (४७)	४७ खव प्रादुर्भावे । (५९)
३८ णभ तुभ हिंसायाम् । (४८. ४९)	अतडानाः ।
३९ क्षिप् बाधने । (५०)	४८ वृड् संभक्तौ । (३८)
४० अश भोजने । (५१)	तडानी ।
	क्रयादयः समाप्ताः ॥

१ चुर स्नेये । (१)	४ स्फुडि परिहासे । (४)
२ चिति स्मृत्याम् । (२)	५ लक्ष लोक्त दर्शने । (५. २३६)
३ यचि संकोचने । (३)	६ कुट्टि अनृतभाषणे । (६)

32. Zwischen kuntha und mṛda zeigt sich in T der Reflex einer Wurzel, die in den Hss. fehlt: T₁ kr · ḍa · 'joms · pa · lao ('joms · pa bei Jäschke = to conquer etc.); T₂ kṛt · 'dar · ha · lao ('dar · ba = to tremble etc.). Ich vermag die richtige Grundform nicht zu bestimmen.

39. Pūrṇacandra kliṣū.

41. Pūrṇacandra: nkāra udito veti (C. V, 4, 117) cihnārthah | dhrasnāti. —

1. Schluss von Pūrṇacandras Kommentar: phalavati (C. I, 4, 124) | nyantāt phalavati kartari tañānā bhavanti | corayate.

2. Von der Spitzfindigkeit, die Wurzeln mit Anubandha i der zehnten Klasse auch nach der ersten zu flektieren, weiss Pūrṇacandra nichts. Er sagt nur: idittvān mun | cintayati.

5. So nach Cod. 1162. T₁ om. lakṣa, T₂ lokṛ. Pūrṇacandra hat locṛ darśane, ālokatayati.

७ लड उपसेवायाम् । (7)	२६ पयि गती । (39)
८ मिद स्नेहने । (8)	२७ पिच्च कुट्टने । (40)
९ ओलडि उत्तेपे । (9)	२८ क्खदि संवरणे । (41)
१० पीड बाधायाम् । (11)	२९ अणु दाने । (42)
११ ऊर्ज बले । (16)	३० तड आघाते । (43)
१२ कुट्टु केदने । (23)	३१ खड खडि भेदे । (44)
१३ पुट्ट अत्थीभावे । (24)	३२ कडि खण्डने । (44)
१४ अट्ट अनादरे । (25)	३३ वडि विभाजने । (48)
१५ घट्ट चलने । (87)	३४ भडि कल्याणे । (50)
१६ खट्ट संवरणे । (89)	३५ वुत्त वघने । (52)
१७ षट्ट हिंसायाम् । (90)	३६ चुद संचोदने । (53)
१८ लुण्ट सेये । (27)	३७ वदि अभिवादाने ।
१९ श्रुत गती । (29)	३८ विद वेदनायाम् । (168)
२० तुजि पिजि हिंसायाम् । (30)	३९ आ पाके ।
31)	४० चा तोषणे ।
२१ तिज निशाने । (110)	४१ नक्क धक्क नाशने । (54. 55)
२२ व्यप कूट दाहे । (96. 344)	४२ चक्क चुक्क व्यथने । (56)
२३ नट नाट्ये । (12)	४३ चल शीचे । (57)
२४ श्रुत्क वल्क भाषणे । (34. 35)	४४ तल प्रतिष्ठायाम् । (58)
२५ स्फिट अनादरे ।	४५ तुल उन्नाने । (59)

9. Dazu Pūrṇacandra das Präsens olaṇḍayati.

21—23 om. Pūrṇacandra.

28. Pūrṇacandra chada.

29. Pūrṇacandra śraṇa.

37—40 om. Pūrṇacandra.

42. So Cod. 1162 und T₂. T₁ cikka cakka, Pūrṇacandra cakka evakka.

45. Cod. 1162 unmārdane.

४६ दुल उत्तेपे । (60)	६० पचि विस्तारे । (109)
४७ वृजी वर्जने । (270)	६१ सूच पेयुत्थे । (327)
४८ पुल महत्त्वे । (61)	६२ कृत संशब्दने । (111)
४९ चुल निमज्जने । (62)	६३ लप वचने ।
५० पाल रचणे । (69)	६४ मचि गुप्तिभाषणे । (140)
५१ लूष हिंसायाम् । (70)	६५ तचि कुट्टुधधारणे । (139)
५२ चुट केदने । (72)	६६ लल ईप्सायाम् । (148)
५३ मुट संचूर्णने । (73)	६७ चर्च अध्यायने । (172)
५४ पसि नाशने । (74)	६८ मान पूजायाम् । (299)
५५ क्वि गती ।	६९ घुषिरु विशब्दने । (187)
५६ चपि चान्ती । (78)	७० जन परिहाणी । (342)
५७ चजि कक्कजोवने । (79)	७१ संयाम युडे । (376)
५८ पूज पूजायाम् । (101)	७२ क्कद अपवारणे । (290)
५९ जुड प्रेरणे । (105)	७३ मार्ग अन्विषणे । (302)

47. Pūrṇacandra om.

49. Pūrṇacandra hula.

50. Pūrṇacandra pala.

54. zitiert Uṇādivṛtti I, 9.

61. Bei Pūrṇacandra zwischen 87 und 88.

63. Dazu Pūrṇacandra: lāpayati ullāpayati.

64. Pūrṇacandra guptabhāṣaṇe.

66. Cod. 1162 und T₁ laḍa.

73. Pūrṇacandra, T₁ und T₂ schieben an dieser Stelle (zwischen chada und mārga) die Sūtra 103—105 ein und ausserdem folgende Verba: kutsa avakṣepaṇe | vaneu pralambhane | śvada āsvādane | rica vimocane | śiṣa asarvopayoge | vaca bhāṣaṇe | garha vinindane | dhūñ kampāne | priñ tarpaṇe | āḷ lambhane. Ich glaube, dass dies eine Neuerung Pūrṇacandras ist (der am Schluss von T₁ ausdrücklich als Autorität genannt wird), und dass Cod. 1162 den echten Text Candragomin's bewahrt. Sūtra 103 findet sich in T₁ aus Versehen an beiden Stellen, was auch für diese Auffassung spricht.

Abhandl. d. DMG. XI. 4.

७४ कठि शोके । (303)	९२ निवास आच्छादने । (339)
७५ मृजु शीचे । (304)	९३ भाज पृथक्क्रियायाम् । (340)
७६ मृष चान्ती । (305)	९४ ध्वन शब्दे । (343)
७७ धृष प्रसहने । (306)	९५ स्तेन चीर्ये । (349)
७८ कथ वाक्यप्रबन्धे । (307)	९६ गृह प्रग्रहणे । (351)
७९ वर ईप्सायाम् । (308)	९७ मृग अन्विषणे । (352)
८० गण संख्याने । (309)	९८ कुह विस्मापने । (353)
८१ शठ शठ सम्यगाभाषणे । (310)	९९ खूल परिवृंहणे । (356)
८२ रह त्वगि । (312)	१०० अर्थ याज्ञायाम् । (357)
८३ घ्न गद् देवशब्दे । (313. 314)	१०१ गर्व मने । (359)
८४ रच प्रतियत्ने । (318)	१०२ मिश्र संपर्के । (375)
८५ कल संख्याने । (319)	१०३ सुपो धात्वर्थे वङ्गलमिष्ठवच्च । (368)
८६ मह पूजायाम् । (321)	१०४ णिङ् अङ्गनिरसने । (393)
८७ स्पृह ईप्सायाम् । (325)	१०५ श्वेताश्वश्वतरगालोडिताङ्ग- रकाणामश्वतरैतकलोप- श्च । (394)
८८ शील उपधारणे । (332)	
८९ साम सान्त्वने । (333)	
९० गवेष मार्गणे । (337)	
९१ वास उपसेवायाम् । (338)	नित्यख्यन्तायुरादयः समाप्ताः ॥

क्रियावाचित्वमाख्यातुमेकैको ऽर्थः प्रदर्शितः ।

प्रयोगतो ऽनुगन्तव्या अनिकार्या हि धातवः ॥

धातुपाठः समाप्तः ॥

103. Dazu Pūrṇacandra: subantād dhātvarthe nic paro bhavati | teneṣṭhavat kār्याṇi bhavanti na bhavanti ca | iṣṭhe iva iṣṭhavat...

104. Pūrṇacandra: subantād aṅganirasane ṇiṇ paro bhavati | ṇiṇvacanaṃ taḍānārtham | hastam nirasyati hastayate | pādāṃ nirasyati pādāyate... — Die Worte dhātupāṭhaḥ samāptaḥ sind Zusatz des Herausgebers.

Verzeichnis der Wurzeln.

apḥ I, 464	arh I, 143	ij I, 362
ak I, 534	arv I, 201	id II, 39
akṣ I, 210	arh I, 258	ir II, 38
ag I, 534	av I, 208	irksy I, 159
aṅk I, 340	aś V, 24. IX, 40	irsy I, 159
aṅg I, 38	aśva X, 105	iś II, 40
aṅgh I, 347	as I, 608. II, 25.	iṣ I, 229. 449
aj I, 81	IV, 49	ih I, 462
añc I, 49. 590		
añj VII, 17	añch I, 56	u I, 477
aṭ I, 104	āp V, 14	ukṣ I, 212
aṭṭ I, 365. X, 14	ās II, 41	ukh I, 38
aḍ I, 131	āhvara X, 105	uc IV, 62
aḍḍ I, 125		uch I, 63. VI, 20
ap I, 147	i I, 104. II, 11. 12.	ujjh VI, 27
aṇṭh I, 371	52	uñch I, 62. VI, 19
at I, 3	iñkh I, 38	und VII, 16
ad II, 1	iṅg I, 38	ubj VI, 26
an II, 30	iṭ I, 104	ubh VI, 34
ant I, 20	ind I, 21	umbh VI, 34
and I, 20	indh VII, 21	urd I, 321
abhr I, 190	inv I, 202	urv I, 195
am I, 155. 552	il VI, 64	uṣ I, 232
amb I, 402	iṣ IV, 15. VI, 58.	
ay I, 424	IX, 42	
arc I, 52		ūn X, 70
arj I, 65	i IV, 93	ūy I, 426
arth X, 100	ikṣ I, 448	ūrj X, 11
ard I, 18	in kh I, 38	ūrpu II, 60
		uṣ I, 228

uh 1, 470
 r I, 284. III, 7
 rkš V, 22
 rc VI, 25
 reh VI, 21
 rj I, 362
 rñj I, 363
 rñ VIII, 4
 rdb IV, 80. V, 21
 rph VI, 29. 30
 rmph VI, 30
 rs VI, 16
 ř IX, 23
 ej I, 73. 364
 eth I, 103. 375
 edh 1, 306
 eš I, 454
 okh I, 36
 oy I, 148
 olaṇḍ X, 9
 kams II, 44
 kak I, 343
 kakkh I, 35
 kakh I, 530
 kañk I, 346
 kac I, 356
 kañe I, 357
 kaṭ I, 85. 104
 kaṭh I, 116
 kaḍ I, 133
 kaḍḍ I, 134
 kaṇ I, 147. 535
 kaṇṭh I, 373. X, 74
 kaṇḍ I, 389. X, 32

katth I, 332
 kath X, 78
 kan I, 152
 kaṇḍ I, 27. 520
 kah I, 404
 kam I, 423. 552
 kamp I, 401
 kard I, 16
 karv I, 200
 kal I, 153. 436. X, 85
 kall I, 437
 kaš I, 230. 612
 kas I, 587
 kāñkš I, 220
 kās I, 456. IV, 105
 kās I, 457
 ki III, 9
 kiṭ I, 104
 kit I, 305. III, 9
 kil VI, 60
 kīl I, 167
 ku I, 477. II, 10.
 VI, 95
 kuk I, 344
 kuc I, 45. 583. VI, 72
 kuj I, 50
 kuñe I, 47
 kuṭ VI, 70
 kuṭṭ X, 12
 kuḍ VI, 84
 kuṇ VI, 46
 kuṇṭ I, 106
 kuṇṭh I, 121
 kuṇḍ I, 378
 kuth IV, 8
 kunth I, 6. IX, 32
 kundr X, 6
 kup IV, 71
 kumh I, 144

kur VI, 50
 kurd 1, 322
 kul I, 571
 kuš IX, 36
 kus IV, 57
 kuh X, 98
 kūj I, 76
 kūṭ X, 22
 kūl I, 168
 kṛ V, 7. VIII, 7
 kṛḍ VI, 83
 kṛṇv I, 206
 kṛṭ VI, 13. VII, 10
 kṛp I, 512
 kṛś IV, 65
 kṛś I, 302. VI, 6
 kṛṭ VI, 105. IX, 11
 kṛṭ X, 62
 kep I, 398
 keb I, 399
 keI I, 178
 kev I, 439
 kai I, 266
 knas I, 549. IV, 5
 knūy I, 428. IX, 7
 kmar 1, 189
 krath 1, 536
 krand I, 27. 520
 krap I, 519
 kram I, 157
 kri IX, 1
 kriḍ 1, 126
 krañe I, 46
 krudh IV, 30
 kruś I, 582
 klath I, 536
 kland I, 27. 520
 klam IV, 47
 klid IV, 77

klind 1, 28. 317
 kḥiś IV, 104. IX, 39
 klib I, 405
 kleś I, 445
 kvaṇ I, 147
 kvath I, 573
 kṣaṇj I, 518. X, 57
 kṣaṇ VIII, 3
 kṣam I, 422. IV, 46
 kṣamp X, 56
 kṣar I, 577
 kṣal X, 43
 kṣi I, 75. V, 12.
 VI, 103. IX, 27
 kṣip IV, 11. VI, 5
 kṣiv I, 191. IV, 4
 kṣij I, 76
 kṣih I, 406
 kṣu II, 10
 kṣud VII, 6
 kṣudh IV, 31
 kṣuhh I, 503. IV, 75.
 IX, 37
 kṣur VI, 53
 kṣai I, 269
 kṣṇu II, 8
 kṣmāy I, 429
 kṣmil I, 163
 kṣvid I, 291. 498.
 IV, 79
 khaj I, 71
 khañj I, 72
 khaṭ I, 95
 khaṭṭ X, 16
 khaḍ X, 31
 khaṇḍ I, 390. X, 31
 khad I, 11
 khan I, 602

kharj I, 68
 khard I, 19
 kharh 1, 143
 kharv I, 200
 khal I, 181
 khav IX, 47
 khād I, 10
 khiṭ I, 90
 khid IV, 108. VI, 14.
 VII, 22
 khuj I, 50
 khur VI, 51
 khurd I, 322
 khel I, 178
 khai I, 268
 khor I, 186
 khyā II, 21
 gaj I, 70. 80
 gañj 1, 80
 gaḍ I, 524
 gaṇ X, 80
 gaṇḍ 1, 135
 gaḍ I, 13. X, 83
 gam I, 295
 garj 1, 66
 gard I, 15
 garh I, 143
 garv I, 200. X, 101
 garh I, 465
 gal 1, 182
 galhh I, 414
 galh I, 465
 gaveś X, 90
 gā I, 476. III, 14
 gādh I, 308
 gāloḍ X, 105
 gāh I, 471
 gu I, 475

guj VI, 73
 guñj I, 76
 guḍ VI, 74
 guṇṭh I, 121
 gudh IV, 10. VI, 92.
 IX, 35
 gup I, 136. 488.
 IV, 72
 guph VI, 33
 gumph VI, 33
 gur VI, 94
 gurd I, 322
 gurv I, 197
 guh I, 617
 gūr IV, 100
 gr I, 285
 grj I, 80
 grāj I, 80
 grdh IV, 81
 grh I, 472. X, 96
 grī VI, 106. IX, 21
 gep I, 398
 gev I, 439
 gai I, 266
 goṣṭ I, 368
 grath I, 331
 granth IX, 30
 gras I, 461
 grah IX, 14
 gruc I, 50
 glas I, 461
 glā I, 551
 gluc I, 50
 gluñe I, 51
 glep I, 396. 398
 glev 1, 439
 gleś I, 452
 glai I, 260

ghaggh I, 42	cal I, 544. 562. VI, 63	chrd VII, 8
ghaṭ I, 513	caṣ I, 611	cho IV, 19
ghaṭṭ I, 369. X, 15	cah I, 252	chyu I, 478
ghas I, 244	cāy I, 604	
ghinṇ I, 417	ci V, 5	jaks II, 31
ghu I, 477	ciṭ I, 100	jaj I, 78
ghuṭ I, 500. VI, 86	cit I, 2	jañj I, 78
ghuṇ I, 418. VI, 48	cint X, 2	jaṭ I, 92
ghuṇṇ I, 417	ciri V, 22	jan I, 549. III, 13.
ghur VI, 54	cil VI, 62	IV, 95
ghuṣ I, 209. 473.	cill I, 176	jap I, 138
X, 69	cihh I, 408	jam I, 156
ghūr IV, 100	cīv I, 603	jamhh I, 411
ghūrṇ I, 418. VI, 48	cukk X, 42	jarts I, 241. VI, 23
ghr I, 285. III, 6	cuṭ VI, 79. X, 52	jal I, 563
ghrṇ VIII, 6	cuḍḍ I, 124	jalp I, 138
ghrṇṇ I, 417	cuṇṭ I, 108	jaṣ I, 230
ghrṣ I, 238	cud X, 36	jas IV, 51
ghrā I, 275	cund I, 600	jāgr II, 32
	cup I, 141	jī I, 192. 289
ñu I, 477	cumh I, 145	jiri V, 22
	cur X, 1	jis I, 233
cak I, 345. 528	cul X, 49	jiv I, 193
cakās II, 34	cull I, 174	juṇḡ I, 39
cakk X, 42	cūr IV, 101	juḍ VI, 81. X, 59
cakṣ II, 37	cūṣ I, 222	jut I, 328
cañc I, 49	cṛt VI, 37	jun VI, 39
caṇḍ I, 385	cel I, 178	juṣ VI, 98
cat I, 593	ceṣṭ I, 367	jūr IV, 99
cad I, 593	cyu I, 478	jūṣ I, 230
cand I, 25	cyut I, 4	jrmhh I, 411
cap I, 139		jr I, 549. IV, 17.
cam I, 156. 552	chad I, 545. X, 72	IX, 19
cay I, 424	chand X, 28	jeṣ I, 454
car I, 190	cham I, 156	jeh I, 468
care I, 241. VI, 23.	chamb X, 55	jai I, 269
X, 67	chid VII, 3	jñā I, 543. IX, 28.
carb I, 143	chup VI, 114	X, 40
carv I, 199	chur VI, 51	jyā IX, 22

jyu I, 478	tas IV, 52	tej I, 69
jri I, 289	tāy I, 431	tep I, 395
jvar I, 523	tik V, 18	tev I, 438
jval I, 537. 538. 550.	tij I, 489. X, 21	tyaj I, 298
561	tip I, 395	traṅk I, 346
	tim IV, 13	traṅg I, 38
jhaṭ I, 92	til VI, 61	traud I, 26
jham I, 156	tiv I, 194	trap I, 400
jharjh I, 241. VI, 23	tuj I, 79	tras IV, 7
jhaṣ I, 230. 613	tuñj I, 79. X, 20	truṭ VI, 79
jhṭ IV, 17	tuṭ VI, 80	trup I, 142
jhyu I, 478	tuḍ I, 127. VI, 87	truph I, 142
	tuṇ VI, 43	trump I, 142
ṭal I, 564	tuṇḍ I, 382	trumph I, 142
ṭik I, 346	tud VI, 1	trai I, 484
ṭik I, 346	tup I, 142	trauk I, 346
ṭval I, 564	tuph I, 142	tvakṣ I, 211. 218
	tuhh I, 504. IV, 76.	tvaṅg I, 38
dip IV, 69. VI, 75	IX, 38	tvac VI, 24
dī I, 487. IV, 85	tump I, 142	tvañc I, 49
	tumph I, 142	tvar I, 521
ḍhauk I, 346	tur III, 10	tviṣ I, 629
	turv I, 195	tsar I, 188
tak I, 31	tul X, 45	
takṣ I, 211	tuṣ I, 240. IV, 26	thuḍ VI, 87
taṅk I, 32	tuh I, 257	thurv I, 195
taṅg I, 38	tūr IV, 98	
tañc I, 49. VII, 18	tūl I, 170	dapś I, 301
taṭ I, 94	tūṣ I, 223	dakṣ I, 446. 518
taḍ X, 30	trṃh VI, 57	daṅgh I, 40
taṇḍ I, 387	trṣ I, 215	dad I, 319
tan VIII, 1	trṇ VIII, 5	dadh I, 310
tantr X, 65	trḍ VII, 9	dam IV, 42
tap I, 297. IV, 102	trp IV, 36. V, 23.	dambh V, 20
tam IV, 43	VI, 31	day I, 425
tay I, 424	trmp VI, 31	daridrā II, 33
tarj I, 67	trṣ IV, 66	dal I, 184
tard I, 17	trḥ VI, 57. VII, 15	das IV, 52
tal X, 44	tṛ I, 290	dah I, 303

dā I, 279. II, 20.
 III, 18
 dān I, 623
 dās I, 606
 dās I, 615
 dān I, 204
 div IV, 1
 diś VI, 3
 dih II, 58
 di IV, 84
 dikṣ I, 447
 didhi II, 53
 dip IV, 96
 du I, 287. V, 10
 durv I, 195
 dul X, 46
 duṣ IV, 27
 duh I, 257. II, 57
 dū IV, 83
 dṛ I, 540. VI, 107
 dṛmb I, 255
 dṛp IV, 37. VI, 32
 dṛbh VI, 36
 dṛmp VI, 32
 dṛś I, 300
 dṛh I, 255
 dṛ IX, 18
 de I, 481
 dev I, 438
 dai I, 273
 do IV, 21
 dyu II, 5
 dyut I, 496
 dyai I, 262
 dram I, 155
 drā II, 17
 drākh I, 36
 drāgb I, 350
 drāṅks I, 221

drāḍ I, 393
 drāh I, 469
 dru I, 287
 druṇ VI, 47
 druh IV, 38
 drek I, 336
 drai I, 263
 dviṣ II, 56
 dvṛ I, 282
 dhakk X, 41
 dhan III, 12
 dhanv I, 205
 dhā III, 19
 dhāv I, 589
 dbi VI, 102
 dhikṣ I, 441
 dhinv I, 204
 dbiṣ III, 11
 dhī IV, 86
 dbukṣ I, 441
 dhurv I, 195
 dhū V, 9. VI, 91.
 IX, 13
 dhūp I, 137
 dbūr IV, 100
 dbṛ I, 479. 621.
 VI, 108
 dhṛṇj I, 64
 dhṛṣ V, 19. X, 77
 dbe I, 259
 dhor I, 187
 dbmā I, 276
 dhyai I, 265
 dhraṇj I, 64
 dhraṇ I, 147
 dhraś IX, 41
 dhṛākh I, 36
 dhṛāṅks I, 221

dhṛāḍ I, 393
 dbruv VI, 93
 dhrek I, 336
 dhrai I, 264
 dhvams I, 506
 dhvaṇj I, 64
 dbvan I, 147. 559.
 X, 94
 dhvāṅks I, 221
 dbvṛ I, 286

nakk X, 41
 nakṣ I, 215
 nakh I, 38
 naṭ I, 96. 527. X, 23
 nad I, 15
 nand I, 24
 nabh I, 504. IV, 76.
 IX, 38
 nam I, 294. 550
 nay I, 424
 nard I, 15
 nal I, 567
 naś IV, 35
 nas I, 458
 nah IV, 120
 nāth I, 329
 nādh I, 329
 nās I, 457
 nims II, 45
 nikṣ I, 214
 nij III, 15
 niṇj II, 46
 nid I, 596
 nind I, 23
 ninv I, 203
 nil VI, 66
 nivās X, 92
 niś I, 246

ni I, 622
 nīl I, 165
 niv I, 194
 nu II, 7
 nud VI, 2
 nū VI, 90
 nṛt IV, 6
 nṛ I, 541. IX, 20
 ned I, 596
 neṣ I, 454

pams X, 54
 pac I, 625
 pañc I, 360. X, 60
 paṭ I, 104
 paṭh I, 113
 paṇ I, 420
 paṇḍ I, 388
 pat I, 572
 path I, 572
 pad IV, 107
 pan I, 419
 paṇtb X, 26
 pard I, 326
 parb I, 143
 parv I, 198
 pal I, 183. 568
 pas IV, 60
 pā I, 274. II, 18
 pāl X, 50
 pi VI, 101
 piece X, 27
 piṇj X, 20
 piṭ I, 92
 piṭh I, 119
 piṇḍ I, 377
 pinv I, 203
 piś VI, 15

piṣ VII, 12
 piś I, 243
 pi IV, 92
 piḍ X, 10
 pīl I, 164
 piv I, 194
 puṭ VI, 71
 puṭṭ X, 13
 pnn VI, 44
 puth IV, 9
 punth I, 6
 pur VI, 55
 pul I, 570. X, 48
 puṣ I, 234. IV, 24.
 IX, 44
 pusp IV, 12
 pū I, 485. IX, 8
 pūj X, 58
 puy I, 427
 pūr IV, 97
 pūrv I, 198
 pūl I, 171
 pūṣ I, 224
 pr V, 13. VI, 96
 pre II, 49. VII, 20
 prḍ VI, 40. IX, 34
 prṇ VI, 41
 prth I, 515
 prṣ I, 236
 pr III, 4. IX, 16
 peṇ I, 151
 peh I, 399
 pel I, 179
 pev I, 439
 pes I, 243
 pai I, 271
 pyāy I, 430
 pyuṣ IV, 54

pyai I, 483
 prach VI, 109
 prath I, 515
 prā II, 22
 pri IV, 94. IX, 2
 prū I, 478
 pruṣ I, 235. IX, 45
 protb I, 594
 plih I, 467
 plu I, 478
 pluṣ I, 235. IV, 55.
 IX, 45
 psā II, 1

pbakk I, 30
 phaṇ I, 556
 pbal I, 162. 173
 pbull I, 175
 phel I, 179

baph I, 463
 baḍ I, 12
 badb I, 491
 bandh IX, 29
 barph I, 143
 barh I, 466
 bal I, 569
 bath I, 466
 bāḍ I, 392
 bādh I, 309
 bāh I, 468
 biṭ I, 102
 bind I, 22
 bil VI, 65
 bis IV, 56
 bukk I, 34
 budh I, 584. 599.
 IV, 110

bus IV, 58
 bust X, 35
 brū II, 62

 bhakṣ I, 614
 bhaj I, 626
 bhañj VII, 13
 bhaṭ I, 93. 526
 bhaṇ I, 147
 bhaṇḍ I, 380. X, 34
 bhand I, 314
 bharv I, 201
 bhal I, 435
 bhall I, 435
 bhaṣ I, 231
 bhas III, 8
 bhā II, 14
 bbāj X, 93
 bhām I, 421
 bhāṣ I, 450
 bhās I, 456
 bhikṣ I, 444
 bhid VII, 2
 bhi III, 2. IX, 26
 bhuj VI, 113. VII, 14
 bbuṇḍ I, 383
 bhū I, 1
 bhūṣ I, 227
 hbr I, 620. III, 19
 bhrj I, 363
 bbrs IV, 63
 bbṛ IX, 17
 bheṣ I, 607
 bhyas I, 459
 bhraṇs I, 505. IV, 63
 bhrajj VI, 4
 hbraṇ I, 147
 hhram I, 576. IV, 45

bbrāj I, 364. 558
 bhrās I, 558
 bbruḍ VI, 87
 bhrej I, 364
 bhlās I, 558

 maṇph I, 463
 makh I, 38
 mañk I, 342
 maṅg I, 38
 maṅgh I, 348
 mac I, 359
 majj VI, 111
 mañc I, 49. 358
 maṭh I, 115
 maṇ I, 147
 maṇṭh I, 373
 maṇḍ I, 105. 379
 math I, 574
 mad I, 547. IV, 48
 man IV, 113. VIII, 9
 mantr X, 64
 manth I, 7. IX, 31
 mand I, 315
 mabhr I, 190
 may I, 424
 marv I, 198
 mal I, 434
 mall I, 434
 mav I, 207
 mavy I, 158
 maś I, 247
 maṣ I, 230
 mas IV, 60
 mask I, 346
 mah I, 258. X, 86
 mā II, 23. III, 20
 māñkṣ I, 220

mān I, 490. X, 68
 mārg X, 73
 mäh I, 616
 mi V, 4
 mich VI, 22
 mid I, 498. 597. IV,
 78. X, 8
 minv I, 203
 mil VI, 7
 miś I, 247
 miśr X, 102
 miṣ I, 233. VI, 59
 mib I, 304
 mī IV, 87. IX, 4
 mīm I, 155
 mīl I, 163
 miv I, 194
 muc VI, 8
 muj I, 80
 muñc I, 359
 muñj I, 80
 muṭ VI, 78. X, 53
 muṇ VI, 45
 muṇṭ I, 107
 muṇṭb I, 374
 muṇḍ I, 109. 381
 mud I, 318
 mur VI, 52
 murch I, 59
 murv I, 196
 muṣ IV, 59. IX, 46
 muh IV, 39
 mū I, 486
 mūl I, 172
 mūs I, 225
 mṛ VI, 97
 mrg X, 97
 mṛj II, 26. X, 75

mṛḍ VI, 40. IX, 34
 mṛṇ VI, 42
 mṛḍ I, 516. IX, 33
 mṛdh I, 593
 mṛś VI, 119
 mṛṣ I, 237. IV, 118.
 X, 76
 mṛ IX, 15
 me I, 480
 meṭ I, 84
 med I, 597
 medh I, 595
 meḥ I, 399
 mev I, 439
 mnā I, 278
 mrakṣ I, 217
 mrad I, 516
 mruc I, 49
 mruñc I, 49
 mluc I, 49
 uluñc I, 49
 mlecb I, 53
 mleṭ I, 84
 mlev I, 439
 mlai I, 261

 yaj I, 630
 yat I, 327
 yantr X, 3
 yabh I, 293
 yam I, 296. 554
 yas IV, 50
 yā II, 13
 yāc I, 591
 yu II, 6. IX, 5
 yuṅg I, 39
 yuch I, 61
 yuj IV, 114. VII, 7

yut I, 328
 yudh I, 585. IV, 111
 yup IV, 73
 yūṣ I, 230
 yeṣ I, 453
 yaṭ I, 83

 raṇph I, 254
 rakṣ I, 213
 rakh I, 38
 rag I, 531
 rañkh I, 38
 raṅg I, 38
 raṅgh I, 346
 rac X, 84
 rañj I, 549. 627. IV,
 121
 raṭ I, 86
 raṇ I, 147. 535
 rad I, 14
 radb IV, 34
 ranv I, 205
 rap I, 138
 rapb I, 143
 rabh I, 492
 ram I, 579
 ramph I, 143
 ramb I, 403
 ray I, 424
 ras I, 240
 rah I, 253. X, 82
 rā II, 19
 rākh I, 36
 rāgh I, 349
 rāj I, 557
 rādb IV, 22. V, 17
 rās I, 457
 ri VI, 101

riṅg I, 38
 ric VII, 4
 rinu I, 205
 riś VI, 115
 riṣ I, 230
 rī IV, 88. IX, 23
 ru I, 478. II, 10
 rue I, 499
 ruj VI, 112
 ruṭ I, 501
 ruṭh I, 118
 ruṇṭ I, 111
 ruṇṭb I, 123
 rud II, 23
 rudh IV, 112. VII, 1
 rup IV, 73
 ruś VI, 115
 ruṣ I, 230. IV, 68
 ruh I, 586
 rek I, 337
 rej I, 364
 reṭ I, 592
 reb I, 399
 rebh I, 409
 rev I, 440
 reṣ I, 455
 rai I, 266
 raud I, 129

 lakṣ X, 5
 lakh I, 38
 lag I, 532
 lañkb I, 38
 laṅg I, 38
 laṅgh I, 41. 346
 lach I, 54
 laj I, 77. VI, 100
 lajj VI, 100

lañj I, 77
 laṭ I, 87
 laḍ I, 132. 546. X, 7
 lap I, 138. X, 63
 labh I, 493
 lamb I, 403
 laḷ X, 66
 laṣ I, 610
 las I, 242
 lā II, 19
 lākh I, 36
 lāgh I, 349
 lāj I, 77
 lāñch I, 54
 lāñj I, 77
 likh VI, 69
 liṅg I, 38
 līp VI, 11
 liś IV, 117. VI, 116
 lih II, 59
 li IV, 89. IX, 24
 lui IV, 116
 luñc I, 48
 luṭ I, 99. 501. IV, 61.
 VI, 82
 luṭh I, 118
 luḍ VI, 85
 luṇṭ I, 111. X, 18
 luṇṭh I, 122. 123
 lunth I, 6
 lnp IV, 73. VI, 9
 lubh IV, 74. VI, 28
 lū IX, 9
 lūṣ X, 51
 lok I, 334. X, 5
 loc I, 353
 loṣṭ I, 368
 lauḍ I, 130
 vaks I, 216
 vakh I, 38
 vañk I, 341
 vaṅg I, 38
 vaṅgh I, 347
 vac II, 27
 vaj I, 81
 vañc I, 49
 vaṭ I, 89. 526
 vaṭh I, 114
 vaṇ I, 147
 vaṇṭ I, 110
 vaṇṭh I, 372
 vaṇḍ I, 379. X, 33
 vad I, 637
 van I, 153. 551.
 VIII, 8
 vand I, 313. X, 37
 vap I, 631
 vahhr I, 190
 vam I, 551. 575
 vay I, 424
 var X, 79
 vare I, 352
 val I, 433
 valk X, 24
 valg I, 38
 valbh I, 413
 vaś I, 248. II, 3
 vaṣ I, 230
 vas I, 636. II, 43.
 IV, 53
 vask I, 346
 vah I, 632
 vā II, 12
 vāñk I, 220
 vāñch I, 55

vāvṛt IV, 103
 vās IV, 106
 vās X, 91
 vic VII, 5
 vich VI, 116
 vij III, 16. VI, 99
 viṭ I, 101
 vith I, 329
 vid II, 24. IV, 109.
 VI, 10. VII, 23. X, 38
 vidh VI, 38
 viś VI, 118
 viṣ I, 233. III, 17.
 IX, 43
 vi II, 12
 vuṅg I, 39
 vṛ V, 8. IX, 48
 vṛṇh I, 255
 vṛk I, 344
 vṛkṣ I, 442
 vṛj II, 48. VII, 19.
 X, 47
 vṛt I, 508
 vṛdh I, 509
 vṛś IV, 64
 vṛṣ I, 236
 vṛh I, 255. 256. VI, 56
 vṛ IX, 12
 ve I, 633
 veṇ I, 601
 veth I, 329
 vep I, 397
 vel I, 178
 veri II, 54
 veṣṭ I, 366
 veh I, 468
 vai I, 271
 vyac VI, 18

vyath I, 514
 vyadh IV, 23
 vyap X, 22
 vyay I, 605
 vye I, 634
 vraj I, 81
 vraṇ I, 147
 vraśc VI, 17
 vrī IV, 90. IX, 25
 vrīḍ IV, 14
 vruḍ VI, 87
 vṛaṅg I, 38
 vṛi IX, 23
 śams I, 251. 460
 śak IV, 118. V, 15
 śaṅk I, 339
 śaṅc I, 355
 śaṭ I, 88
 śaṭb I, 120. X, 81
 śaṇḍ I, 386
 śad I, 581. VI, 121
 śap I, 628. IV, 122
 śam I, 553. IV, 42
 śarh I, 143
 śarv I, 201
 śul I, 185. 432. 572
 śalbh I, 412
 śaś I, 249
 śas I, 250
 śākh I, 37
 śān I, 624
 śās II, 35. 42
 śi V, 3
 śikṣ I, 443
 śiṅgh I, 43
 śiñj II, 47
 śit I, 91
 śil VI, 68
 śill I, 177
 śiṣ I, 230. VII, 11
 śt II, 51
 śik I, 333
 śibh I, 407
 śīl I, 166. X, 88
 śu I, 287
 śuk I, 33
 śuc I, 44. IV, 119
 śucy I, 161
 śuṇṭb I, 121
 śudh IV, 32
 śun VI, 39
 śundh I, 29
 śubh I, 502. VI, 35
 śumbh I, 146. VI, 35
 śuṣ IV, 25
 śūr IV, 100
 śul I, 169
 śṛdh I, 510. 598
 śṛ IX, 15
 śel I, 178
 śev I, 439
 śo IV, 18
 śoṇ I, 149
 śauṭ I, 82
 śeyut I, 5
 śnath I, 536
 śyai I, 482
 śrak I, 338
 śraṅg I, 38
 śraṇ X, 29
 śranth I, 330. IX, 30
 śram IV, 44
 śrambh I, 415
 śrā I, 542. II, 16.
 X, 39
 śri I, 618
 śriv IV, 3
 śriṣ I, 235
 śrī IX, 3
 śru V, 16
 śrai I, 270
 śroṇ I, 150
 ślak I, 338
 ślaṅg I, 38
 ślākh I, 37
 ślāgh I, 351
 ślād I, 394
 śliṣ I, 235. IV, 28
 ślok I, 335
 śvañk I, 346
 śvañc I, 355
 śvaṭh X, 19. 81
 śvalk X, 24
 śvall I, 185
 śvas II, 30
 śvi I, 638
 śvit I, 497
 śvind I, 312
 śveta X, 105
 ṣṭhiv I, 191. IV, 4
 ṣvask I, 346
 samgrām X, 71
 sag I, 533
 sagh V, 18
 sac I, 140. 354
 sajj I, 51
 sañj I, 299
 saṭ I, 98
 saṭṭ X, 17
 sad I, 580. VI, 120
 san I, 154. VIII, 2

sam I, 560
 sarj I, 65
 sarb I, 143
 sas II, 2
 sah I, 578
 sādḥ IV, 22, V, 17
 sām X, 89
 si V, 2. IX, 5
 sic VI, 12
 siṭ I, 91
 sidh I, 8. 9. IV, 33
 sil VI, 68
 siv IV, 2. 3
 sn I, 288. V, 1
 sur VI, 49
 sub IV, 16
 sū II, 50. IV, 82.
 VI, 104
 sūc X, 61
 sud I, 323
 sūrks I, 219
 sūrksm I, 159
 suṣ I, 226
 sṛ I, 283. III, 7
 srj IV, 115. VI, 110
 srp I, 295
 sṛbh I, 142
 sṛmbh I, 142
 sek I, 338
 sel I, 178
 sev I, 439
 sai I, 269
 so IV, 20
 skand I, 292
 skambh I, 410
 sku IX, 6
 skund I, 311
 skhad I, 517. 555

skhal I, 180
 stak I, 529
 stan I, 153. X, 83
 stam I, 560
 stambh I, 410
 stik V, 18
 stigh V, 25
 stim IV, 13
 stīm IV, 13
 stu II, 61
 stuc I, 361
 stuhh I, 416
 stūp IV, 70
 str V, 6
 strks I, 215
 strh VI, 57
 str IX, 10
 sten X, 95
 step I, 395
 stai I, 272
 styai I, 267
 sthag I, 533
 sthal I, 565
 sthā I, 277
 sthul X, 99
 snā I, 551. II, 15
 suih IV, 41
 snu II, 9
 snuh IV, 40
 spand I, 316
 spardh I, 307
 spars I, 451
 spaś I, 609
 spr V, 13
 sprś VI, 117
 sprh X, 87
 sphaṭ I, 112
 sphāy I, 430

sphit X, 25
 sphuṭ I, 112. 370.
 VI, 77
 sphuḍ VI, 87
 sphuṇḍ I, 384. X, 4
 sphur VI, 88
 sphurch I, 60
 sphul VI, 89
 sphūrj I, 74
 smi I, 474
 smil I, 163
 smr I, 265. 539
 syand I, 511
 syam I, 559
 sraps I, 505
 srambh I, 507
 sru I, 287
 sreḥ I, 338
 srai I, 270
 svañj I, 494
 svad I, 320
 svan I, 559
 svap II, 29
 svard I, 320
 svād I, 320
 svid I, 498. IV, 29
 svṛ I, 231
 haṭ I, 97
 haṭh I, 117
 had I, 495
 han II, 4
 hamy I, 155
 hay I, 160
 hary I, 160
 hal I, 566
 has I, 245
 hā III, 5. 21

hi V, 11
 hips VII, 15
 hikk I, 588
 hiṇḍ I, 376
 hinv I, 204
 hil VI, 67
 hu III, 1
 huḍ VI, 76
 huṇḍ I, 377
 hurch I, 58
 hul I, 572

hūḍ I, 128
 hr I, 619
 hrṣ I, 239. IV, 67
 heṭh I, 103. 375
 heḍ I, 525
 heṣ I, 457
 hoḍ I, 391
 hauḍ I, 128
 hnu II, 55
 hmal I, 538. 550
 hrag I, 533

hraṣ I, 240
 hrād I, 324
 hri III, 3
 hrīch I, 57
 hreṣ I, 454
 hlag I, 533
 hlaṣ I, 240
 hlād I, 325
 hval I, 538. 550
 hvṛ I, 280
 hve I, 635.

नमो वागीश्वराय ॥

सिद्धं प्रणम्य सर्वज्ञं सर्वविद्यं जगतो गुह्यम् ।
लघुविस्मृत्यसंपूर्णमुच्यते शब्दलक्षणम् ॥

१	अदुष्ण ।	Sivasūtra	1
२	चलक ।		2
३	एओह ।		3
४	ऐओच ।		4
५	हयवरलण ।		5. 6
६	जमङ्गणनम् ।		7
७	झभञ् ।		8
८	घढधष् ।		9
९	जवगडद्ग ।		10
१०	खफक्ठथचटतव् ।		11
११	कपय् ।		12
१२	शषसर् ।		13
१३	हल् ॥		14

१ आदिरिता समध्यः । Panini 1, 1, 71

२ उता सवर्गः । 69

३	ता तत्कालः ।	P. I, 1, 70
४	दो ऽपः ।	20 ^{१)}
५	अनंशचिह्नमित् ।	२)
६	विधिर्विशेषणान्तस्य ।	72
७	सप्तम्यां पूर्वस्य ।	66
८	पञ्चम्यां परस्य ।	67
९	आदेः ।	54
१०	पठ्यान्त्यस्य ।	52 ^{३)}
११	ङित् ।	53
१२	शिद्नेकाल्सर्वस्य ।	55
१३	टकितावाद्यन्तौ ।	46
१४	मिदचो ऽन्यात्परः ।	47
१५	ऋको ऽणो रलो ।	51 und vgl. Kāśikā zu Śivasūtra 6
१६	विप्रतिपेधे ।	4, 2
१७	तिजः चान्तौ सन् ।	III, 1, 5 und vgl. Kāś.
१८	कितः संशयचिकित्सयोः ।	5 und vgl. Kāś. ^{४)}
१९	गुपो निन्दायाम् ।	5 und vgl. Kāś.
२०	बध एरी च ।	6
२१	शान्दान्मानः ।	6
२२	तुमो लुक् चेच्छायाम् ।	7
२३	व्याप्यात्काम्यच् ।	9, 7
२४	ससंख्यादमः कञ्जा ।	8 + Vārttika 1 ^{५)}
२५	उपमानादाचारे ।	10
२६	आधारात् ।	10 Vā. 1
२७	कर्तुर्विप् ।	11 Bhāṣya (a. E.)

२८	गल्भस्त्रीवहोडेभ्यो ङित् ।	P. III, 1, 11 Vā. 3
२९	क्यङ् ।	11
३०	च्यर्थे भृशादिभ्यः स्तलोपस्य ।	12
३१	डाज्जलोहितादिभ्यः क्यप् ।	13
३२	कष्टकचसत्तगहन्याय पापे क्रमणे ।	14 + Vā. 1
३३	रोमन्थं वर्तयति हनुचाले ।	15 + Bh.
३४	वाप्पोष्मफेनमुद्गमति ।	16 + Bh.
३५	मुखादोनि वेदयते ।	18
३६	शब्दादीन्करोति ।	17
३७	नमस्तपोवरिवसः क्यच् ।	19 + 15 Vā. 1
३८	चिचङ् आश्रये ।	19 + Vā. 3 + Bh.
३९	कण्ठादिभ्यो यक् ।	27
४०	एकाचो हलादेः क्रियार्थानुशा- भीच्छे यङ् ।	22
४१	ऋसूत्रिसूत्रिसूच्यटशूर्णभ्यः ।	22 Bh.
४२	गत्यर्थात्कीटिल एव ।	23
४३	लुपसदचरगृजपजभदहृदशो गह्यात् ।	24
४४	न शुभरुचः ।	22 Bh.
४५	चुरादिभ्यो णिच् ।	25
४६	प्रयोजकव्यापारे ।	26. I, 4, 55
४७	गुप्धूपविष्णुपणन आयो वा ।	28. 31
४८	ऋत ईयङ् ।	29
४९	कमो णिङ् ।	30
५०	शित्वायादयः ।	31
५१	अनेकाचो लिट् आम्बुभवस्तिलिट् चानु ।	35 + Bh. 40 + Vā. 3. 8. 9 1*

५२	इजादेर्गुहमतो ऽनृकोर्णोः ।	P. III, 1, 36 + Vā. 6
५३	कासयद्यासः ।	35. 37
५४	जागुषो वा ।	38
५५	भीहीह्नां द्वे च ।	39
५६	विभराम् ।	39
५७	विदाम् ।	38 + Vā. 1
५८	लोटः क्लोट् ।	41
५९	खतासी लुटोः ।	33
६०	लुङि सिच् ।	43. 44
६१	सृशमृशरुषतृषदृषो वा ।	44 Vā. 7 ⁹⁾
६२	दाधागातिस्थाभूपो ऽतङि लुक् ।	II, 4, 77
६३	घ्राघेशाक्कासो वा ।	78
६४	तनादिभ्यस्तथासोः ।	79
६५	शल इगुपान्ताददृशो ऽनिटः क्तः ।	III, 1, 45. 47
६६	सिषः ।	46
६७	सत्त्वाशेषे ।	46 + Vā. 4
६८	णिश्चिद्रुसुकमः कर्तरि चङ् ।	48 + Vā. 1
६९	घेञ्चैर्वा ।	49
७०	असृशसमुख्यावचो ऽह् ।	52. 56
७१	ह्नालिप्तिचः ।	53
७२	तङि वा ।	54
७३	लृदिद्युतादिपुष्यत्वादिभ्यो ऽतङि ।	55 und vgl. Kās.
७४	हरितो वा ।	57
७५	जृश्चिस्तम्भमुचुस्तुचुग्लुचः ।	58
७६	चिण्ते पदः ।	60
७७	दीपजनबुधपूरितायिष्यायो वा ।	61

७८	भावाययोः ।	P. III, 1, 66
७९	नानोस्तपः ।	65
८०	तिङ्शिति यगलिडाशीर्लिङि ।	67.4.113.115.116
८१	तपस्तपत्राप्यात् ।	88
८२	कर्तरि शप् ।	68
८३	अदादिभ्यो लुक् ।	II, 4, 72. 58
८४	ह्नां द्वे च ।	75. VI, 1, 10
८५	चिणः ।	VI, 4, 104
८६	यङो वङ्लम् ।	II, 4, 74
८७	दिवादिभ्यः श्वन् ।	III, 1, 69
८८	भाशभ्लाशभ्रमुक्कुमुचसिचुटि- लपो वा ।	70
८९	यसः ।	71
९०	समः ।	72
९१	कुषिरज आषे ।	90 ⁷⁾
९२	तुदादिभ्यः शः ।	77
९३	रुधादीनां श्रम् ।	78
९४	तनादिभ्य उः ।	79
९५	खादिभ्यः युः ।	73
९६	युक्कन्धिवां शृक्कधि च ।	74. 80
९७	अचो वा ।	75
९८	तनूकृती तच्चः ।	76
९९	स्तम्भस्तम्भस्तम्भस्तम्भस्तम्भः ।	82 ⁹⁾
१००	ज्ञाः ।	82
१०१	त्रयादिभ्यः ।	81
१०२	हलो ह्री शानच् ।	83

१०३	बङ्गलम् ।	P. III, 3, 113
१०४	भावाप्ययोः ।	4, 70
१०५	तव्यानीयरकेलिमरः ।	1, 96 + Vā. 1
१०६	वास्तव्यः ।	96 Vā. 2
१०७	यत् ।	97
१०८	पुश्कितकिचितियतिशसिसहियजः ।	98. 99. 97 Bh.
१०९	गदमदयमो ऽप्रादेः ।	100
११०	चरः ।	100
१११	अगुरावाङः ।	100 Vā. 1
११२	अवदपल्लवर्या गर्ह्यविक्रियानिरो- धेषु ।	101
११३	वह्यं करणम् ।	102
११४	अर्यः स्वामिवैश्ययोः ।	103
११५	ऋतुमत्युपसर्या ।	104
११६	अजर्यं संगतम् ।	105
११७	वदः सुपः क्यप्च ।	106
११८	भुवः ।	107
११९	भावे हनस्त च ।	108. 107
१२०	इणस्तुशासुवृत्तदृजुषः ।	109 + Vā. 1 ⁹⁾
१२१	ऋदुपान्तादकृपिचृतः ।	110
१२२	खेयम् ।	111
१२३	भृजो ऽसंज्ञायाम् ।	112
१२४	समो वा ।	112 Vā. 4
१२५	ऋवृषिमृजिर्गसिदुहिगुहः ।	120. 113 und vgl. Kāś. zu 109
१२६	राजसूयरुच्यऋष्टपच्याव्यध्याः ।	114

१२७	कुष्याज्यभियोद्धसिध्ययुग्यानि ना- न्नि ।	P. III. 1, 114. 109 Vā. 2. 115. 116. 121
१२८	जित्वाविपूयविनीया हलिमुञ्जक- त्केषु ।	117 ¹⁰⁾
१२९	पदास्त्रैरिपच्यबाह्यासु ग्रहः ।	119 ¹¹⁾
१३०	ऋहलो णत् ।	124
१३१	पाणिसमवाभ्यां ऋजः ।	124 Vā. 1. 2
१३२	ओरावश्यके ।	125
१३३	आसुयुवपिरपिलपिचपिचमिदभः ।	126. 124 Vā. 3
१३४	अमावसो वा ।	122
१३५	प्रणाय्यो ऽसंमते ।	128
१३६	धायापाय्यानाय्यसानाय्यनिकाय्या नान्नि ।	129. 127
१३७	क्रती कुण्डपाय्यसंचायी ।	130
१३८	अमौ चित्योपचाय्यपरिचाय्याः ।	131. 132
१३९	कर्तरि खल्लुजचः ।	133. 134 Vā. 1. 4, 67
१४०	नन्दियहादिभ्यो ल्युणिनी ।	134
१४१	ज्ञाकृमीगुपान्तात्कः ।	135
१४२	आतः प्रादिभ्यः ।	136
१४३	पाघ्राध्माधेट्दृशः शः ।	137
१४४	धारिपारिवेद्युदेजिचेतिसातिसा- हिविन्दो ऽप्रादेः ।	138 + Vā. 2 + Bh.
१४५	लिपो नैश्च ।	138 + Vā. 1
१४६	ज्वलादिभ्यो णो वा ।	140. 139
१४७	श्वादिण्यधश्चसतनः ।	141. 140 Vā. 1

१४८ आसमः स्त्रीः ।	P. III, 1, 141
१४९ हसो ऽवात् ।	141 ¹²⁾
१५० दुन्यो ऽप्रादेः ।	142
१५१ भुवो वा ।	vgl. Kāś. zu 143
१५२ ग्रहः ।	143
१५३ गेहे कः ।	144
१५४ गस्थकन् ।	146
१५५ ण्युट् ।	147
१५६ हो व्रीहिकालयोः ।	148
१५७ नृतिखनिरजः शिल्पिनि प्लुन् ।	145 + Bh.
१५८ मुखलो वुन् ।	149
१५९ आशिषि ॥	150.

प्रथमस्याध्यायस्य प्रथमः पादः समाप्तः ॥

¹⁾ C do 'pah | dāgrahaṇe apakārakasyaiva grahaṇam veditavyam | do dat (C. VI, 2, 96) | dattam | iha na bhavati | dātaṁ harhiḥ | ava-dātaṁ mukhaṁ.

²⁾ C anapśacihnam it | anavayavabhūtam yac cihnam tad asad veditavyam | iḥa itī (C. VI, 3, 57) | akoṣīt | anapśagrahaṇam kim ekāco halādeḥ kriyārthād hr̥ṣābhīkṣṇye yaḥ (C. I, 1, 40) | pāpa-cyate | er ae (C. I, 3, 45) | cayaḥ | jayaḥ || iṇaḥ kvip | tuk | etīti it | gacchati na tiṣṭhati lupyata ity arthaḥ. Diese Regel vertritt P. I, 3, 2—9.

³⁾ Die Hss. bieten teils antasya, teils antyasya, doch entscheidet für das Ohige T mthar 'gyur 'paio; mtha ist = anta, mthar 'gyur 'pa ('das zum Ende gewordene') = antya.

⁴⁾ Beispiel der Candra-Vṛtti zu saṁśaya: vicikitsati.

⁵⁾ C sasampkhyād amah kyaḥ vā | iṣer vyāpyād vidyamānasam-khyād amakarāntād icchāyām arthe kyaḥ vā bhavati | vastram icchati vastrīyati vastrakāmyati | putram icchati putrīyati putrakāmyati | sasampkhyād iti kim | svar icchati | pṛthag icchati | ama iti kim | idam icchati | kim icchati...

⁶⁾ Alle Hss. und T lesen mṛṣa für mṛṣa.

⁷⁾ C kuṣiraja āpye | kuṣe rajaś ca yad āpyam tasmin neva kartari śyan bhavati | kuṣyati pādaḥ svayam eva | rajyati vastram svayam eva | āpya iti kim | kuṣyāti | rajati.

⁸⁾ A und T lesen die Wurzeln mit n statt m, staubhu etc.. B und C wie oben.

⁹⁾ So (śāsuvṛṇ) alle Hss. und T.

¹⁰⁾ jityā ist durch seine Stellung als Fem. erkennbar, auch das Beispiel in der Vṛtti lautet jityā haliḥ.

¹¹⁾ AB lesen pakṣa für pakṣya, auch das tibetische Äquivalent phyogs in T entspricht mehr dem ersteren. Vgl. die Anm. zu C. I, 4, 119.

¹²⁾ So nur B, ACT hr̥ṣo°.

१ व्याघादण् ।	P. III, 2. 1
२ आतो ऽप्रादेः कः ।	3
३ सुपः ।	4 + Vā. 2 + Bh.
४ चरेष्टः ।	16
५ पुरोऽयतोऽयेभ्यः संतेः ।	18
६ पूर्वात्कर्तुः ।	19
७ कृत्रो हेतुशीलानुलोमेषु ।	20
८ सस्त्रशकृज्जा व्रीहिवत्सयोरिन् ।	24 + Vā. 1
९ हृत्रो वृतिनायात्पशी ।	25
१० फलेग्रहिरात्मभरिः कुचिभरिः ।	26 + Vā. 1
११ एजेः खण् ।	28
१२ गुनीस्तनाडिटः ।	28 Vā. 1. 29
१३ नासिकानाडीमुष्टिघटीखरीभ्यः ।	29. 30. 29 Bh.
१४ ध्वः पाष्ठादिभ्यश्च ।	29. 30. 37 ¹⁾
१५ कूलादुदो रजिवहः ।	31
१६ वहाभ्राह्मिहः ।	32

१७	परिमाणात्पचः ।	P. III, 2, 33
१८	मितनखात् ।	34
१९	विध्वंसितिलात्तुदः ।	35. 28 Vā. 1
२०	वातमजशर्धजहेरंमदपरंतपद्विधंतप- भगंदरपुरंदराः ।	28 Vā. 1. 37. 39. 41 und vgl. Kās. zu 41
२१	उयासूर्याद्दृशः ।	37. 36
२२	ललाटात्तपः ।	36
२३	प्रियवशाद्ददः ।	38
२४	वाचंयमो व्रते ।	40
२५	सर्वात्सहः ।	41
२६	कुलाभकरीषाञ्च कयः ।	42
२७	मेघर्तिभयात्कृजः खः ।	43
२८	चेमप्रियमद्रादृच ।	44
२९	आशिताद्भुवो भावकरणयोः ।	45
३०	भृवृत्तुजिसहितपिदमो नाम्नि ।	46
३१	धारेर्धर्च ।	46
३२	गमः ।	47
३३	विहायसो विह च ।	38 Vā. 2
३४	खड् ।	38 Vā. 3
३५	डः ।	38 Vā. 4
३६	उरगः ।	48 Vā. 2
३७	हनः ।	49. 50
३८	शीर्षकुमाराणिनिः ।	51
३९	टक् ।	52. 53
४०	शक्ती हस्तिकपाटात् ।	54
४१	नगरादहस्तिनि ।	53 Bh. 2)

४२	पाणिघताडघी शिल्पिनि ।	P. III, 2, 55
४३	राजघः ।	55 Vā. 1
४४	गः ।	8
४५	सीधुसुरात्पिबः ।	8 Vā. 1 ³)
४६	सुभगाद्वस्त्रूलपलितनमान्धप्रियाद- च्चेर्भुवः खिण्णुचखुक्नी ।	57. 56
४७	कृजः करणे ख्युन् ।	56
४८	सृशो ऽनुदकात्किन् ।	58
४९	दधृगुणिक्कुषः ।	59.
५०	अशुयुजः ।	59
५१	समानान्यत्यदादिरूपमानाद्वाप्ये दृशः क्सकजी च ।	60 + Vā. 1 und vgl. Kās.
५२	भजो ण्विः ।	62
५३	क्लिप्विज्मनिन्कनिप्विनिपः ।	74. 76
५४	दुहो दुघः ।	70
५५	आवश्यके णिनिः ।	3, 170
५६	अजातेः शीलाभीक्ष्णयोः ।	2, 78. 81
५७	साधोः ।	78 Vā. 1
५८	कर्तुरूपमानात् ।	79
५९	व्रते ।	80
६०	मनः ।	82
६१	आत्मनि खय ।	83
६२	भूते ।	84
६३	यजः ।	85
६४	हनः कुत्सायाम् ।	86 und vgl. Kās.
६५	डः ।	97

६६	क्तवतुः ।	P. III, 2, 102. 1, 1, 26
६७	भावाप्ययोः क्तः ।	102. 4. 70
६८	कर्तरि चारम्भे ।	4, 71
६९	स्थिषशीङ्स्थासवसजनरुहजृम्भः ।	72 ⁴⁾
७०	गत्यर्थानाप्यादाधारे च ।	72. 76
७१	आहारार्थात् ।	76
७२	जृषो ऽतृन् ।	2. 104
७३	श्रुसदसो लिट् ।	108.
७४	लिटः क्सुः ।	107
७५	ईयिवाननाश्वाननूचानः ।	109
७६	लुङ् ।	110
७७	अनद्यतने लङ् ।	111
७८	स्मृत्युक्ती लृट् ।	112
७९	न यदि ।	113
८०	वाकाङ्क्षायाम् ।	114
८१	परोक्षे लिट् ।	115
८२	वर्तमाने लट् ।	123
८३	विदेः श्रुः ।	VII, 1, 36 ⁵⁾
८४	शतृ ।	III, 2, 124
८५	इङः शक्ती ।	130
८६	शानच् ।	124
८७	शक्तिवयःशीलेषु ।	129
८८	ती लृटः ।	127. 3, 14
८९	शीलसाधुधर्मेषु तृन् ।	134. 135
९०	निरालम्भां कुरिष्णुच् ।	136
९१	उदः पचपतमदः ।	136

९२	प्रजनरुच्यपचपवृतुवृधुसहचरभा- जः ।	P. III, 2. 136 und vgl. Kās. zu 138
९३	भुवः ।	138 ⁶⁾
९४	जिगलश्च क्त्तुः ।	139
९५	स्थान्तुः ।	139
९६	चसिगृधिधृषिचिपेः क्तुः ।	140
९७	चालशब्दार्थादनाप्याद्युच् ।	148
९८	तद्धतो हलादेरङः ।	149
९९	जुचङ्गम्यदन्द्रम्यसृगृधिज्वलशुचलप- पतपदः ।	150
१००	क्रुधभूषार्थात् ।	151
१०१	न यदीक्षः ।	152. 153
१०२	लषपतपदस्थामृष्टृवृषहनकमगम उक्त् ।	154
१०३	जल्पभित्तुकुट्टुलुण्टवृङः पाकन् ।	155
१०४	स्पृहिगृहिपतिशीङ् आलुच् ।	158 + Vā. 1
१०५	धेसिश्दसदो रुः ।	159
१०६	रुघसदः क्त्तरच् ।	160
१०७	भञ्जिभासमिदो घुरच् ।	161 ⁷⁾
१०८	विदिभिदिच्छिदेः कुरच् ।	162
१०९	इण्जिछनशः क्त्तरप् ।	163
११०	गत्तरः ।	164
१११	जागुरुकः ।	165
११२	यजजपदहृदशो यङः ।	166 ⁸⁾
११३	सहिचलिवहः किकिनी ।	171 Bh.
११४	पापतिः ।	171 Vā. 4

११५	चक्रिसस्रिजज्ञयः ।	P. III, 2, 171 Vā. 3
११६	रम्यजसहिंसदीपनमकमकम्पो रः ।	167
११७	सनाशंस उः ।	168
११८	विन्दुरिक्तः ।	169
११९	स्वप्नकृतृष्णक् ।	172
१२०	शृवन्देरावः ।	173
१२१	भियः कुः ।	174
१२२	स्याभासपिसकसो वरच् ।	175
१२३	यो यङः ॥	176.

प्रथमस्याध्यायस्य द्वितीयः पादः समाप्तः ॥

1) Zu pāṇyādibhyaḥ giebt die Candra-Vṛtti die Beispiele: pāṇindhamah | karandhamah | vātandbama ityādi.

2) C nagarād ahastini | nagarāt parād dhanter ahastini kartari jag bhavati | nagaragghno 'gniḥ | ahastinīti kim | nagaragbāto hasti.

3) Alle Hss. und T schreiben śīdhu.

4) AC °jrbhyaḥ, BT wie oben.

5) C videḥ śvasuḥ | videḥ parasya laḥ śvasur bahnīam bhavati | vidvān | vetti | vidan. Vgl. die Kāś.

6) C hhuvaḥ | bbavater iṣṇuḥ bhavati | bhaviṣṇuḥ. Vgl. dazu Mādhaviya-Dhātuvṛtti I 51 (ed. Benares 1897): bhaviṣṇuḥ | ... | asya bhāṣāviṣayatvam Cāndrā icchanti | bhāṣyādau cbāndasatvam eva spaṣṭam.

7) So A und T; B und C haben bhāsi füt bhāsa.

8) So alle Hss. und T, und die Vṛtti giebt zu dah das Beispiel dandahūkaḥ, das sonst nirgends vorkommt.

१	उणादयः ।	P. III, 3, 1
२	भविष्यति लुट् ।	13. 3
३	अनद्यतने लुट् ।	15
४	माङि लुङ् ।	175

५	सपरे लङ् च ।	P. III, 3, 176
६	तुमुभावे क्रियायां तदर्थायाम् ।	10 + Bh.
७	घञ्कारके च ।	16. 18. 19
८	संख्यातात् ।	20
९	इङः षिद्वा ।	21 + Vā. 1
१०	शृ वायुवर्णनिवृत्तेषु ।	21 Vā. 2
११	प्रादिभ्यो रुवः ।	22
१२	समो युद्गुदुवः ।	23
१३	वेः लुश्रुवः ।	25
१४	श्रिभुवो ऽप्रादेः ।	24
१५	नियः ।	24
१६	अवोदः ।	26
१७	परेर्दूते ।	37
१८	प्रात्सुदुसुवः ।	27
१९	निरभेः पूलः ।	28
२०	न्युदो यः ।	29
२१	कृ धान्ये ।	30
२२	नीवाराः ।	48
२३	यज्ञे संस्तावः ।	31
२४	प्रस्त्रो ऽन्यत्र ।	32
२५	प्रथने वेरशब्दे ।	33
२६	कन्दोनाम्नि ।	34
२७	अवात्तश्च ।	120
२८	न्यायो नये ।	37
२९	पर्यायः क्रमे ।	38
३०	बुपाक्कीङः ।	39

३१ हस्तप्राथ्ये चैरस्तेये ।	P. III, 3, 40
३२ चितिराशिवासदेहेषु चः कः ।	41
३३ संघे ऽनुत्तराधरे ।	42
३४ उदः त्रियुपूदुवः ।	49
३५ आक्रोशे न्यवाद्वहः ।	45
३६ समो मुष्टौ ।	36
३७ परेर्यज्ञे ।	47
३८ प्राक्षिप्सायाम् ।	46
३९ वा वणिजाम् ।	52. 50
४० ररमी ।	53
४१ अवाद्धर्षविवन्धे ।	51
४२ आङो क्लोः ।	50
४३ वृज आच्छादे ।	54
४४ परेर्भुवो ऽवज्ञाने ।	55
४५ एरच् ।	56
४६ स्थास्त्रापाव्यधिहनियुधः कः ।	58 Va. 4
४७ ऋदोरप् ।	57
४८ गहवृद्धनिश्चिगसवशरणः ।	58 + Va. 3
४९ प्रादिभ्यो ऽदः ।	59
५० नेर्ण च ।	60
५१ व्यधजपो ऽप्रादेः ।	61
५२ खनहसो वा ।	62
५३ यमः संव्युपाद्ये ।	63
५४ नेः ।	63
५५ गदनदपठस्वनः ।	64
५६ कृणो वीणायाश्च ।	65

५७ पणः परिमाणे ।	P. III, 3, 66
५८ मदो ऽप्रादेः ।	67
५९ प्रसंभ्यां हर्षे ।	68
६० समुद्रामजः पशुषु ।	69
६१ प्रजने सतैः ।	71
६२ हवः ।	75
६३ निपानमाहावः ।	74
६४ वधो घातः ।	76
६५ मूर्तीं घनः ।	77
६६ गृहांशे प्रघाणः ।	79
६७ परिघोद्धनिघाः ।	84. 86. 87
६८ द्वितः क्तिः ।	88
६९ द्वितो ऽथुच् ।	89
७० विष्करचो नङ् ।	90
७१ प्रादिभ्यो दाधः क्तिः ।	92
७२ व्याप्यादाधारे ।	93
७३ अभिविधाविनुण् ।	44
७४ स्त्रियां क्तिन् ।	94
७५ ऊतियूतिज्ञूतिसातिहेतिकीर्तयः ।	97
७६ व्यतिहारे णच् ।	43
७७ नाम्नि क्तिच् ।	174
७८ समजमनविदसुशीभृत्रिणो भावे क्यप् ।	99
७९ नेः सत्पतः ।	99
८० छत्रजयजः ।	100. 98
८१ मृगयाटाव्ये ।	101 Bh.

८२ परेः सचरो यः ।	P. III, 3, 101 Bh.
८३ जागुः ।	101 Bh.
८४ अः सनाद्यन्ताच्च ।	101 Bh. 102
८५ गुरोर्हलः ।	103
८६ भिदादिषितो ऽह् ।	104
८७ आतो ऽन्तःप्रादिभ्यः ।	106 und vgl. Kās.
८८ कुम्बिचर्चिभ्याम् ।	105
८९ ण्यग्रन्यग्रन्यविदासघट्टवन्दो युच् ।	107 + Vā. 1 ¹⁾
९० इषो ऽनिच्छायाम् ।	107 Vā. 2
९१ ण्वुच् ।	111
९२ प्रश्नाख्यानयोरिच्च ।	110
९३ संपदादिभ्यः क्तिप् ।	108 Vā. 9
९४ आक्रोशे नञो ऽनिः ।	112
९५ ग्लाहाज्यः ।	95 Vā. 4
९६ इकिरितपः स्वरूपे ।	108 Vā. 2 ²⁾
९७ ल्युट् ।	115
९८ छिबुसिबो दीर्घश्च ।	³⁾
९९ छत्रः कर्तरि ।	⁴⁾
१०० घः ।	118
१०१ व्रजव्यञ्जी ।	119
१०२ खनो डरेको च ।	125 + Bh.
१०३ ईषदुःसुभ्यः खल् ।	126
१०४ कर्त्राप्ताभ्यां च भूछत्रः ।	127
१०५ आतो युच् ।	128
१०६ शासियुधिदृशिधृषिमृषः ।	130 Vā. 1 + Bh.
१०७ लिङ्यतिपत्तौ लृङ् ।	139

१०८ आ शेषाङ्गते वा ।	P. III, 3, 140. 141
१०९ गर्हायां कथमि लिङ् ।	143. 142
११० किमि लृट् च ।	144
१११ क्रोधाग्रदयोः ।	145
११२ किंकिलास्त्वर्थयोर्लृट् ।	146
११३ यद्यदियदाजातुषु लिङ् ।	147 + Vā. 1
११४ यच्चयत्रयोर्गर्हायां च ।	148. 149
११५ आद्यर्थे ।	150
११६ शेषे लृट् ।	151
११७ उताप्योर्वाढार्थे लिङ् ।	152 und vgl. Kās.
११८ संभावने ऽलमर्थे तदर्थाप्रयोगे ।	154
११९ धातूक्तावयदि वा ।	155
१२० हेतुफलयोः ।	156
१२१ विधिसंप्रश्नप्रार्थनेषु ।	161
१२२ लोट् ।	162
१२३ प्रेषानुज्ञाप्राप्तकालेषु ।	163 ⁵⁾
१२४ लिङ् चोर्ध्वमीहर्तिके ।	164
१२५ स्त्रे लोट् ।	165
१२६ अधीष्टी ।	166 ⁶⁾
१२७ कालसमयवेलासु लिङ्यदि ।	167. 168
१२८ अर्हशक्तयोः ।	169. 172
१२९ अलखल्वोः प्रतिषेधे क्त्वा वा ।	4, 18
१३० मेढः ।	19
१३१ एककर्तृकयोः पूर्वात् ।	21
१३२ आभीक्ष्ण्ये णमुल् च ।	22
१३३ पूर्वग्रिप्रथमेषु ।	24

१३४ व्याप्यादाक्रोशे कृजः खमुञ् ।	P. III, 4, 25
१३५ स्वादर्थ्याददीर्घात् ।	26 + Vā. 1
१३६ जीवाद्ब्रह्मो णमुत्स चानु ।	36. 46
१३७ हस्तेन ।	39
१३८ उपमानात्कर्तुं ।	45. 43
१३९ उपदंशस्तृतीयायाम् ।	47
१४० हिंमार्थादिकाप्यात् ।	48
१४१ सप्तम्यां चोपात्पीडयधर्कः ।	49
१४२ आसत्ता ।	50
१४३ प्रमाणे ।	51
१४४ पञ्चम्यां त्वरायाम् ।	52
१४५ द्वितीयायाम् ।	53
१४६ अध्रुवे स्वाङ्गे ।	54
१४७ पीडायाम् ।	55
१४८ विशिष्टपतिपदिस्कन्दां वीप्साभी- क्ष्ययोः ।	56
१४९ असुतृपः कालेषु विच्छेदे ।	57
१५० नाम्नि ग्रहादिशः ॥	58.

प्रथमस्याध्यायस्य तृतीयः पादः समाप्तः ॥

१) So alle Hss. und T, und die Vṛtti giebt zu grantha das Beispiel granthanā.

२) AB ikiṣṭipah svarūpe. C ikiṣṭipah svarūpe | kriyārthasya svarūpe 'bhidheye kriyārthāt pare ikiṣṭipo bhavanti | indhiḥ | yu-dhiḥ | pacatiḥ . . .

३) C ṣṭhivusivo dīrghas ca | ṣṭhivyaṭeḥ sīvyateḥ ca lyaḥ bhavati dīrghas ca bahulam | niṣṭhivanam | niṣṭhevanam | sivanam | sevanam. Das Sūtra wird zitiert Mādhaviya-Dhātuvṛtti II 133: tathā ca Cāndrāḥ 'ṣṭhivusivo dīrghas ca' iti.

४) C kṛṇaḥ kartari | karoteḥ kartari lyaḥ bhavati | dīrghas ca | karotiti kāraṇam | kartariti kim | karaṇam.

५) A praiṣyā°, B preṣyā°.

६) So alle Hss.

१ लक्षिप्रस्त्रिस्त्रिप्यस्त्रिप्यस्त्रिप्यस्त्रिप्यस्त्रिप्य-

थासाथाध्वमिद्वहिमहिह । P. III, 4, 77. 78¹⁾

२ अत आत इत् ।	VII, 2, 81. 80. VI, 1, 66
३ झो ऽन्तः ।	1, 3
४ द्विरुक्तादत् ।	4
५ जचादिभ्यः पञ्चभ्यः ।	VI, 1, 6. 5
६ तड्यनतः ।	VII, 1, 5
७ शीङो रत् ।	6
८ वेत्तेर्वा ।	7
९ लिट् इरच् ।	III, 4, 81
१० तस्यिन् ।	81
११ अतङ्गां णलथुसुखलथुसणल्वमाः ।	82
१२ विदो लटो वा ।	83
१३ ब्रुवः पञ्चानामादित् आह च ।	84
१४ आतो णल श्रीः ।	VII, 1, 34
१५ टित्तङामेत् ।	III, 4, 79
१६ आमः ।	79
१७ थासः से ।	80
१८ लुट् आद्यानां डारौरसः ।	II, 4, 85
१९ तङाम् ।	85
२० लोट् एहः ।	III, 4, 86. 85

२१	सेहिह ।	P. III, 4, 87
२२	आशिपि तुह्योस्तातद्धा ।	VII, 1, 35
२३	मेरानिः ।	III, 4, 89
२४	आमेतः ।	90
२५	खो वामी ।	91
२६	इडादीनामैप् ।	93 ²)
२७	व्मोष्टाप् ।	92
२८	तस्यस्थानां तांतता ङितश्च ।	101
२९	वस्ससोर्लोपः ।	99, 98, 97
३०	इतो ऽतङि ।	100, 97
३१	मिपो ऽम् ।	101
३२	लिङः सोयुट् ।	102
३३	यामुडतङः कित् ।	104, 103
३४	ङिद्नाशिषि ।	103
३५	अत् इय् ।	VII, 2, 80
३६	सो लोपो ऽनन्त्यस्य ।	79
३७	झस्य रन् ।	III, 4, 105
३८	इटो ऽत् ।	106
३९	सुट् तथोः ।	107
४०	झेर्जुम् ।	108
४१	सिचः ।	109
४२	आतः ।	110
४३	लङो द्विषश्च वा ।	111, 112
४४	विद्ः ।	109
४५	अति ।	109
४६	तङाना यथापाठम् ।	I, 3, 12

४७	भावाप्ययोः ।	P. I, 3, 13
४८	ङितः ।	12
४९	विनिमये ।	14
५०	न गतिहिंसाशब्दार्थहसः ।	15 + Vā. 1
५१	नेर्विशः ।	17
५२	परिव्यवात्क्रियः ।	18
५३	विपरम्भां जेः ।	19
५४	आङो दः ।	20
५५	न स्वप्रसारणे ।	20 + Vā. 1, 2
५६	गमेः चान्ती ।	21 Vā. 2
५७	नुप्रक्ः ।	21 Vā. 6
५८	क्रीडो ऽनुपरिम्भां च ।	21
५९	समो ऽकूजने ।	21 Vā. 1
६०	अपस्त्रिः ।	21 Vā. 4
६१	हजो गतिशीले ।	21 Vā. 5
६२	आशिपि नाथः ।	21 Vā. 7
६३	शपः शपथे ।	21 Vā. 8
६४	स्थः प्रतिज्ञानिर्णयप्रकाशनेषु ।	22 Vā. 1, 23
६५	संविप्रावात् ।	22
६६	उदो ऽनूर्ध्वहायाम् ।	24 + Vā. 1
६७	उपान्मन्त्रेण ।	25
६८	पथ्याराधनयोः ।	25 Bh.
६९	वा लिप्सायाम् ।	25 Vā. 2
७०	अव्याप्यात् ।	26
७१	समो गमृक्प्रिक्स्त्रुवेत्यतिदृशः ।	29 + Vā. 1, 2 ³)
७२	प्रादिभ्यो ऽसूहो वा ।	29 Vā. 3

७३	आङो यमहनः स्वाङ्गाप्याच्च ।	P. I, 3, 28 + Vā. 1
७४	बुद्धस्तपः ।	27
७५	तपआप्यात् ।	III, 1, 88 ^५)
७६	निसंब्युपेभ्यो ङः ।	I, 3, 30
७७	सर्धायामाङः ।	31
७८	मूचनावक्षेपणसेवासाहसयत्नकथोप- योगेषु कृत्तः ।	32
७९	अधेः शक्ती ।	33
८०	वेः शब्दाप्यात् ।	34
८१	अव्याप्यात् ।	35
८२	पूजोत्सङ्गोपनयनज्ञानभृत्यव्यविग- णनेषु नियः ।	36
८३	कर्तृस्थामूर्ताप्यात् ।	37
८४	वृत्त्युत्साहतायनेषु क्रमः ।	38
८५	परोपात् ।	39
८६	आङो ज्योतिरुन्नती ।	40 + Vā. 1
८७	वेः पादाभ्याम् ।	41
८८	प्रोपादारभ्ये ।	42
८९	अप्रादेर्वा ।	43
९०	निह्वे ज्ञः ।	44
९१	अव्याप्यात् ।	45
९२	संप्रतेरस्मृती ।	46
९३	ज्ञानयत्नोपच्छन्दनेषु वदः ।	47
९४	अनोरव्याप्यात् ।	49
९५	विमती ।	50
९६	व्यक्तं सहोक्ती ।	48

९७	तयोर्वा ।	P. I, 3, 50. 48 Bh.
९८	अवाङ्गिरः ।	51
९९	समः प्रतिज्ञायाम् ।	52
१००	किरादिग्रन्थग्रन्थसनामाप्ये ।	III, 1, 87 Vā. 18. 89 Bh.
१०१	लुङ्गचः ।	62. 43
१०२	स्त्रुनमः स्वयम् ।	89. 87
१०३	खजः आङे ।	87 Vā. 15 + Bh.
१०४	शे श्रन् ।	87 Vā. 15 + Bh.
१०५	लुङि ते चिण् ।	^{५)}
१०६	उदयरः साप्यात् ।	I, 3, 53
१०७	ममस्मृतीयायुक्तात् ।	54
१०८	दाणः सा चेच्चतुर्थर्थे ।	55
१०९	उपयम उद्वाहे ।	56 und vgl. Kāś.
११०	आसः कृत्तः प्राग्वत् ।	63. 62
१११	सनः ।	62
११२	स्मृदृशः ।	57
११३	अननोर्ज्ञः ।	58
११४	श्रुवो ऽनाङ्प्रतेः ।	59
११५	शदेः शिति ।	60
११६	मृङ्गो लुङ्लिङ्गोश्च ।	61
११७	प्रादेरजायन्ताद्युजेरयज्ञपात्रेषु ।	64 + Bh.
११८	समः क्षणवः ।	65
११९	भुजो ऽपालने ।	66 ^{५)}
१२०	प्रयोजकाङ्गीक्षेणः ।	68. 67
१२१	गृधिवक्षेः प्रलम्भने ।	69
१२२	लियः पूजाभिभवयोश्च ।	70

६	सर्वादिभ्यः स्त्रिस्यार्तो ।	P. VII, 1, 14. 15
७	डेः स्त्रिन् ।	15
८	जसः शीः ।	17
९	आदामः साम् ।	52. 50
१०	नान्यच्च नामाप्रधानात् ।	I, 1, 27 Vā. 2
११	तृतीयार्थयोगे ।	30 + Bh.
१२	चार्थसमासे ।	31
१३	शी वा ।	32
१४	प्रथमचरमतयायात्यार्धनेसकतिप- यात् ।	33 ¹⁾
१५	पूर्वादिभ्यो नवभ्यः स्त्रात्स्त्रिनी च ।	VII, 1, 16. I, 1, 34—36
१६	स्त्री च तीयात् ।	I, 1, 36 Vā. 3
१७	आप औतः शीः ।	VII, 1, 18. 17
१८	नपुंसकात् ।	19
१९	जसशसोः शिः ।	20
२०	अष्टाभ्य औन् ।	21
२१	णः संख्याया लुक् ।	22. I, 1, 24. 23
२२	कतेः ।	I, 1, 25
२३	स्वसोर्नपुंसकात् ।	VII, 1, 23
२४	अतो ऽम् ।	24
२५	उतरादिभ्यः पञ्चभ्यो ऽनिकतरात्तः ।	25. 26 Vā. 1
२६	युष्मदस्त्रज्ञां ङसो ऽन् ।	27
२७	ङेसुटो ऽम् ।	28
२८	शसो नः ।	29
२९	भ्यसो ऽभ्यम् ।	30
३०	ङसेयात् ।	31. 32

३१	आम आकम् ।	P. VII, 1, 33
३२	ह्रस्वापो नुट् ।	54
३३	संख्याया अनतः ।	55
३४	त्रयाणाम् ।	53
३५	स्त्रीयूभ्याम् ।	54. I, 4, 3
३६	सेयुवो वा ।	I, 4, 5
३७	स्त्रीणाम् ।	4
३८	सुपो ऽसंख्याल्लुक् ।	II, 4, 82. 58
३९	ऐकार्थे ।	71. I, 2, 45. 46 ²⁾
४०	ततः प्राक्कारकात् ।	I, 1, 41. 37 ³⁾
४१	नातो ऽमपञ्चम्याः ।	II, 4, 83
४२	तृतीयासप्तम्योर्वा ।	84
४३	क्रियाप्ये द्वितीया ।	3, 2, I, 4, 49—51
४४	गतिबोधाहारशब्दार्थानाप्यानां प्र- योज्ये ।	I, 4, 52
४५	ह्रकोर्वा ।	53
४६	दृशभिवाद्योस्तङाने ।	53 Vā. 1
४७	न नीखाद्यदिङ्गाशब्दायक्रन्दः ।	52 Vā. 5. 1 und Bh.
४८	वहेरनियन्तृके ।	52 Vā. 6
४९	भजेरहिंसायाम् ।	52 Vā. 7
५०	समयानिकषाहाधिगन्तरान्तरेण्यु- क्तात् ।	II, 3, 2 Vā. 1 + Bh. II. 3, 4
५१	द्वित्वे ऽध्यादिभिः ।	2 Bh.
५२	सर्वाभिपर्युभयात्तसा ।	2 Bh.
५३	एनपा ।	31
५४	लक्षणवीप्सेत्यभूतेष्वभिना ।	I, 4, 91. 90. 83. II, 3, 8

५५	प्रतिपरिभ्यां भागे च ।	P. I, 4, 90
५६	अनुना ।	90
५७	सहार्थे ।	85
५८	हीने ।	86
५९	उपेन ।	87
६०	सप्तम्याधिक्ये ।	II, 3, 9
६१	स्वाम्ये ऽधिना ।	9. I, 4, 97
६२	कर्तरि तृतीया ।	18
६३	करणे ।	18
६४	परिक्रियश्चतुर्थी च ।	I, 4, 44
६५	सहार्थेन ।	II, 3, 19
६६	लचणे ।	21
६७	मञ्जो व्याप्ते वा ।	22
६८	हेती ।	23
६९	ऋणे पञ्चमी ।	24
७०	गुणे वा ।	25
७१	षष्ठी हेतुना ।	26
७२	सर्वाः सर्वादिभ्यो हेत्वर्थैः ।	27 + Bh.
७३	संप्रदाने चतुर्थी ।	13
७४	रुचिमति ।	I, 4, 33
७५	धारेरुत्तमणे ।	35
७६	कोपस्थाने ऽनाप्ये ।	37. 38
७७	प्रत्यनुभ्यां गृणो व्याप्ते ।	41
७८	नमःस्वस्तिस्वाहास्वधावषट्कृतार्थैः ।	II, 3, 16 + Vā. 2
७९	तादर्थ्ये ।	13 Vā. 1
८०	मन्याप्ये कृत्सायामनावादा वा ।	17 + Bh.

८१	अवधेः पञ्चमी ।	P. II, 3, 28. I, 4, 24
८२	पर्यपाभ्यां वर्जने ।	10. I, 4, 88
८३	प्रतिना प्रतिनिधिप्रतिदानयोः ।	11. I, 4, 92
८४	ऋते द्वितीया च ।	29 ⁴⁾
८५	विना तृतीया च ।	32 und vgl. Kāś.
८६	पृथगानाम्भ्याम् ।	32
८७	स्तोकाल्पकृच्छ्रकतिपयादसत्त्वार्था- त्करणे ।	33
८८	सप्तम्याधारे ।	36. I, 4, 45
८९	निमित्ताध्यायेन ।	36 Vā. 6
९०	यत्क्रिया क्रियाचिह्नम् ।	37
९१	षष्ठी चानादरे ।	38
९२	यतो निर्धारणम् ।	41
९३	अर्थमात्रे प्रथमा ।	46
९४	संबोधने ।	47
९५	षष्ठी संबन्धे ।	50 und vgl. Kāś.
९६	तुल्यार्थस्तृतीया वा ।	72
९७	हितमुखाभ्यां चतुर्थी च ।	73
९८	आश्रित्यायुष्यभद्रार्थकुश्लार्थस्य ॥	73 und vgl. Kāś.

द्वितीयस्याध्यायस्य प्रथमः पादः समाप्तः ॥

¹⁾ Beispiel der Candra-Vṛtti zu aya: dvaye dvayāḥ. Vgl. die Kāś. zu V, 2, 43.

²⁾ C aikārthye | ekārthibhāve supo lug bhavati | putriyati | rājapuruṣaḥ | Aupagavaḥ.

³⁾ C tataḥ prāk kārakāt | prāk kārakasamśabdanād (C. II, 2, 16) yad aikārthyam tataḥ supo lug bhavati | upāgni | prāk kārakād iti kim | kaṣṭasṛitaḥ.

⁴⁾ C ṛte dvitīyā ca | ṛtesabdena yoge dvitīyā bhavati pañcamī ca | ṛte Pārtham | ṛte Pārthāt.

१	सुप्सुपैकार्थम् ।	P. II, 1, 4
२	असंख्यं विभक्तिसमीपाभावख्याति- पश्चादथायुगपत्संपत्ताकार्थम् ।	6
३	यथा न तुल्ये ।	7
४	यावदियत्ते ।	8
५	प्रतिना मात्रार्थम् ।	9
६	संख्याचशलाकाः परिणा द्यूते ऽन्य- थावृत्तौ ।	10 + Bh.
७	पर्यपाह्वबहिरहः पञ्चम्या वा ।	11—13
८	लक्षणेनाभिप्रती ।	14
९	अनुः सामोप्यायामयोः ।	15, 16
१०	तिष्ठद्वादीनि ।	17
११	पारेमध्ये पञ्चा वा ।	18 ^{१)}
१२	संख्या वंशेन ।	19
१३	नदीभिः ।	20
१४	अन्यार्थे नाम्नि ।	21
१५	तत्रपुंसकम् ।	4, 18
१६	कारकं बहुलम् ।	2 ^{२)}
१७	चतुर्थीं प्रकृत्या ।	1, 36 Bh.
१८	विशेषणमेकार्थेन ।	57
१९	प्राप्तापत्नीं द्वितीययात्वं च ।	II, 2, 4 + Bh.
२०	नञ् ।	6
२१	ईपद्गुणेन ।	7 + Vā. 1
२२	पष्ठौ ।	8
२३	न लनिर्धार्यपूरणभावतृप्तार्थः ।	11, 10
२४	कुप्रादयो ऽसुष्विधी नित्यम् ।	18 + Vā. 1

२५	ऊर्यादिकारिकाच्चिडाचः क्रियार्थः ।	P. I, 4, 61, 60 Vā. 1
२६	अनुकरणम् ।	62
२७	भूषणादरानादरेष्वलंसदसतः ।	63, 64
२८	अग्रहे ऽन्तः ।	65
२९	कणेमनसी तृप्ती ।	66
३०	पुरोऽस्तमसंख्यम् ।	67, 68
३१	अच्छ गत्यर्थवदिभिः ।	69
३२	अदो ऽनुपदेशे ।	70
३३	तिरो ऽन्तर्धी ।	71
३४	कृत्रा वा ।	72
३५	उपाजेऽन्वाजे ।	73
३६	साक्षादादीनि ।	74
३७	अनत्याधान उरसिमनसिमध्येपदे- निवचने ।	75, 76
३८	नित्यं हस्तेपाणावुदाहे ।	77
३९	प्राध्वं बन्धे ।	78
४०	जीविकोपनिषदावीपम्ये ।	79
४१	असंख्यं वानभिप्रेताख्याने क्त्वा ।	III, 4, 59
४२	तिर्यक्समाप्ती ।	60
४३	स्वाङ्गात्तस्मादार्थं भुवा च ।	61, 62
४४	तूष्णीम् ।	63
४५	अन्वगानुकूल्ये ।	64
४६	अनेकमन्यार्थम् ।	II, 2, 24
४७	तत्र गृहीत्वा तेन प्रहृत्य युद्धे सख्यम् ।	27
४८	चार्थम् ।	29
४९	समाहारे नपुंसकम् ।	4, 17

५० अनुवादे चरणानां खेणोर्लुङि ।	P. II, 4, 3 + Vā. 1. 2
५१ अध्वर्युकृतूनामनपुंसकानाम् ।	4
५२ संनिष्ठष्टपाठानाम् ।	5
५३ अप्राणिजातीनाम् ।	6
५४ नदीदेशनगराणां भिन्नलिङ्गानाम् ।	7
५५ नित्यवैरिणाम् ।	9 ³⁾
५६ कारुणाम् ।	10
५७ गवाश्वादीनाम् ।	11
५८ प्राणितूर्याङ्गानाम् ।	2
५९ सेनाङ्गानां वज्रत्वे ।	2 + 12 Vā. 1 ⁴⁾
६० क्षुद्रजन्तूनाम् ।	8
६१ फलानाम् ।	12 Vā. 1
६२ वा वृक्षतृणधान्यमृगशकुनिविशेषा- णाम् ।	12
६३ व्यञ्जनानाम् ।	12
६४ अश्ववडवी ।	12. 27
६५ विरोधिनामद्रव्याणाम् ।	13
६६ न दधिपयआदीनाम् ।	14
६७ नाम्नि षष्ठाः कन्थोशीनरेषु ।	20
६८ उपज्ञोपक्रमं तदादित्वे ।	21 ⁵⁾
६९ ईश्वरार्थादराज्ञः सभा ।	23 und vgl. Kās.
७० अमनुष्यात् ।	23
७१ अशाला ।	24
७२ सेनासुराशालानिशा वा ।	25
७३ क्वाया ।	25
७४ वाङ्मये ।	22

७५ पद्यो ऽसंख्यात् ।	P. II, 4, 30 Vā. 1
७६ संख्यादिः समाहारे ।	30 Vā. 2
७७ अः स्त्री ।	30 Bh.
७८ वाप् ।	30 Vā. 3
७९ अनो लोपः ।	30 Bh.
८० न पाचादयः ।	30 Bh.
८१ रात्राहवाकाः पुंसि ।	29 + Vā. 1
८२ अहो ऽसुदिनपुण्यात् ।	29. 30 Bh.
८३ नपुंसके चार्धचार्धदयः ।	31
८४ सुपि ह्रस्वः ।	I, 2, 47
८५ गोरप्रधानस्यान्वस्य ।	48
८६ ज्ञादीनाम् ।	48
८७ लुगणादिलुक्गोण्यादीनाम् ॥	49. 50 + Bh.

द्वितीयस्य द्वितीयः पादः समाप्तः ॥

1) pāremadhye ist in dem Fragment Add. 2192 (= B₁), das die Worte der Sūtra's abteilt, als ein Wort gekennzeichnet.

2) C kārakaṃ bahulam | kārakaṃ subantaṃ subantena saha bahulam ekārthībhavati | kaṣṭaṃ śritaḥ kaṣṭaśritaḥ . . . Die Vṛtti bespricht die Regeln Panini's von II, 1, 24 bis 48.

3) So die beiden Hss. mit Vṛtti, und nach B₁ als ein Wort zu schreiben, während die blossen Text-Hss. nityavairiṇām bieten; vgl. I, 4, 119.

4) C senāṅgānām bahutve | senāṅgānām bahutve vartamānānām samāhāre aikārthyam bhavati | hastinaś cāśvās ca hastyāśvam | babutva iti kim | hastyāśvās ca hastyāśvan.

5) C upajñopakramam tadāditve | śaṣṭhyāḥ parā upajñā upakramaś ca aikārthye tadāditve gamyamāne napuṃsakam bhavati | Pāṇinopajñam akālakaṃ vyākaraṇam | Candropajñam asamjñakam vyākaraṇam | Nandopakramāpi mānāni | tadāditva iti kim | Deva-dattopajñā mṛṇmayaprākāraḥ | śaṣṭhyā ity eva | anupajñā | sadupajñā | pradhānaliṅge prāpte ārambbaḥ.

४७	सूर्या देवी ।	P. IV, 1, 48 Bh.
४८	इन्द्रवरुणभवशर्वरुद्रमृडानामानुक् च ।	49
४९	आचार्यानी ।	49 Vā. 6
५०	मातुलोपाध्यायाद्वा ।	49 Vā. 4
५१	आर्यश्चत्रियाश्च ।	49 Vā. 7
५२	हिमारण्यान्महत्वे ।	49 Vā. 1
५३	यवाद्दोषे ।	49 Vā. 2
५४	यवनास्त्रियाम् ।	49 Vā. 3
५५	क्रीतात्करणादेः ।	50
५६	क्तादल्योक्ती ।	51
५७	खाङ्गादकृतमितजातप्रतिपन्नादन्वा- थे ।	54. VI. 2, 170. IV, 1, 52 Vā. 1
५८	पाणिगृहीत्युढा ।	52 Vā. 2
५९	जातेरनाच्छादाद्वा ।	53. VI. 2, 170
६०	मञ्जायाम् ।	52 Vā. 3. 4 ^{१)}
६१	खाङ्गादप्रधानात् ।	54
६२	नासिकोदरीष्ठजङ्गादन्तर्कणगृङ्गाङ्ग- गानकण्डात् ।	55 und vgl. Kāś. zu 54
६३	पुच्छात् ।	55 Vā. 1
६४	कवरमणिविषशरात् ।	55 Vā. 2
६५	उपमानादेः ।	55 Vā. 3
६६	पक्षात् ।	55 Vā. 3
६७	न क्रोडादिभ्यः ।	56
६८	सहनञ्चविद्यमानादेः ।	57
६९	नखमुखान्नाम्नि ।	58

७०	सख्यशिखी ।	P. IV, 1, 62
७१	जातेरस्त्रीविषयादयोपान्तात् ।	63
७२	पाककर्णपर्युष्पफलमूलबालान्तात् ।	64
७३	इतो नृजातेः ।	65
७४	इजः ।	65 Vā. 1
७५	ऊहुतः ।	66
७६	अप्राणिनामरज्ज्वादिभ्यः ।	66 Vā. 1
७७	वाहुन्तकद्रुकमण्डलुभ्यो नाम्नि ।	67. 72
७८	पङ्कः श्वश्रूः ।	68 und vgl. Kāś.
७९	ऊरोरुपमासंहितसहितमहश्चफवाम- लक्षणादेः ।	69. 70. 70 Bh. ^{२)}
८०	यङ्ख्याप् ।	74
८१	यूनस्तिः ।	77
८२	अनृषेर्गुणोत्तमाद्ग्रीचे ऽणितोः ष्यङ् ।	78
८३	कुलनाम्नः ।	79
८४	क्रौड्यादीनाम् ।	80
८५	दैवयज्ञिशीचिवृत्तिसात्यमुयिकाष्टे- विहीनां वा ॥	81.

द्वितीयस्य तृतीयः पादः समाप्तः ॥

^{१)} C . . . asaṃkhyakālavistācitakambalyād iti kim | dviśatā
dvivarsā | dvivistā . . . Vgl. die Kāś.

^{२)} avara für apara lesen alle Hss. und T.

^{३)} C er aktinaḥ | ivarṇāntāt ktinvarjitāt striyām ūṣṣ vā bha-
vati | dhūli dhūliḥ | āli āliḥ | āvali āvaliḥ | paddhati paddhatiḥ |
aṅguli aṅguliḥ | aktina iti kim | paktiḥ. Vgl. den Gaṇa ḥavvādi.

^{४)} C saṃjñāyām | saṃjñāyām ktāntād ūṣṣ vā bhavati | pravṛ-
ddhaviḥ | pravṛddhaviḥ. — A und C saṃjñāyām, aber B nāmni.

^{५)} So alle Hss., und als Beispiel in der Vṛtti lakṣmaṇorūḥ.

१	प्राग्वितादण् ।	P. IV, 1, 83
२	दित्वदित्वादित्वयमाणः ।	85 und vgl. Kaś.
३	पत्नुरनश्वाद्यादेः ।	85. 84
४	अः स्थान्नः ।	85 Vā. 7
५	लोम्नो ऽपत्येषु ।	85 Vā. 8
६	पृथिव्या अः ।	85 Vā. 2
७	उत्सादिभ्यो ऽञ् ।	86
८	देवात् ।	85 Vā. 3
९	यञ् ।	85 Vā. 3
१०	बहिषष्टीकक् च ।	85 Vā. 5. 4 ¹)
११	संख्यादेः संख्येयादनपत्ये ऽजादेर्लु- गद्विः ।	88 + Bh.
१२	प्राग्वतेरपिकलिभ्यां ढक् ।	2, 7 Bh.
१३	स्त्रीपुंमाभ्यां नञ्सत्रौ ।	1, 87 + Vā. 1
१४	भावे वा ।	87 Vā. 2
१५	गोरचि यत् ।	85 Vā. 9
१६	तस्यापत्यम् ।	92
१७	आद्यात् ।	93
१८	पीत्रादेरस्त्रियां गुर्वायत्ते ।	94
१९	अत इञ् ।	95
२०	वाङ्मादिभ्यो गोत्रादिभ्यः ।	96 + Vā. 1
२१	व्यासादीनामकङ् च ।	97 Bh.
२२	विदादिभ्यो ऽञ् ।	104
२३	ऋषेः पीत्रादी ।	104
२४	गर्गादिभ्यो यञ् ।	105
२५	मधोर्ब्राह्मणे ।	106

२६	बभ्रोः कौशिके ।	P. IV, 1, 106
२७	कपेराङ्गिरसे ।	107
२८	बोध्यात् ।	107
२९	वतण्डात् ।	108
३०	स्त्रियां लुक् ।	109
३१	अश्वादिभ्यः फञ् ।	110
३२	भर्गात्तैर्गते ।	111
३३	कुञ्जादिभ्यः फयञ् ।	98 Bh.
३४	स्त्रीबङ्गेषु फक् ।	V, 3, 113. IV, 1, 98 Bh.
३५	नडादिभ्यः ।	IV, 1, 99
३६	हरितादिभ्यो ऽञः ।	100
३७	यञिञः ।	101
३८	शरद्वक्तुनकदर्भाङ्गार्गववात्स्यायाय- लेषु ।	102
३९	पर्वतजीवन्तादा ।	103
४०	द्रोणात् ।	103
४१	शिवादिभ्यो ऽण् ।	112
४२	नदीमानुषीनाम्नो ऽनादेजाद्यचः ।	113
४३	कुञ्जाकोकिलाभ्याम् ।	120 Bh.
४४	ऋपिकुरुवृष्ण्यन्धकात् ।	114
४५	मातुरुत्संख्यासंभद्रादेः ।	115
४६	कन्यायाः कनीन च ।	116
४७	शुङ्गच्छगलविकर्णाङ्गारद्वाजवात्स्या- वेधेषु ।	117
४८	पीलामण्डूकादा ।	118. 119
४९	ढक् ।	119

५०	आङ्गुलः ।	P. IV, 1, 120
५१	द्वचः ।	121
५२	इतो ऽनिजः ।	122
५३	शुभादिभ्यः ।	123
५४	विकर्णकुपीतकात्काश्यपे ।	124 ^{३)}
५५	भ्रीविद्यः ।	125
५६	कल्याणादीनामिनह् ।	126
५७	कुलटाया वा ।	127
५८	चटकादैरक् ।	128 + Vā. 1
५९	लुक् स्त्रियाम् ।	128 Vā. 2
६०	जाण्डपाण्डादारक् ।	130 Bh.
६१	गोधायाः ।	130
६२	एरक् ।	129
६३	बुद्राभ्यो वा ।	131
६४	भ्रातुर्थत् ।	144
६५	हः ।	144
६६	खसुः ।	143
६७	पितृमात्रादेः ऋण ।	132. 134
६८	ढकि लोपः ।	133
६९	चत्राज्जाती घः ।	138 und vgl. Kāś.
७०	राज्ञो यत् ।	137 + Vā. 1
७१	श्वशुरात् ।	137
७२	कुलाङ्गुलम् ।	140
७३	खः पदान्ताच्च ।	139
७४	दुरो ढम्वा ।	142
७५	महाकुलादञ्चञौ ।	141

७६	चतुष्पाशो ढञ् ।	P. IV, 1, 135
७७	गृध्यादिभ्यः ।	136
७८	रेवत्यादिभ्यश्चक् ।	146
७९	पीत्रादेः स्त्रियाः कुत्सिते ण च ।	147
८०	सौवीरेषु वा ।	148
८१	फेष्क् च ।	149
८२	फाण्टाहतेर्णफित्री ।	150
८३	मिमतात् ।	150
८४	कुर्वादिभ्यो ण्यः ।	151
८५	सेनानाकारलक्षणादिभ्यः ।	152. 153 ^{१)}
८६	तिकादिभ्यः फिन् ।	154
८७	दगुकोशलकर्मारच्छागवृषाद्युट् च ।	155 Vā. 1
८८	द्वचो ऽणः ।	156
८९	त्यदादिभ्यो वा ।	vgl. Kāś. zu 156
९०	अगोत्रादादेजाद्यचः ।	157
९१	वाकिनादीनां कुक् च ।	158
९२	पुत्रान्ताद्वा ।	159
९३	फिन्वङ्गलम् ।	160
९४	मनोजाती यत्सुक् च ।	161 ^{२)}
९५	अञ् ।	161
९६	जनपदनाम्नः चत्रियाद्राञ्चि च ।	168 + Vā. 3
९७	गान्धारिशाल्लेयात् ।	169
९८	आदेजाद्यचो ऽयङ् ।	171
९९	इत्कोशलाजादात् ।	171
१००	द्वञ्जमगधकलिङ्गशूरमसादण् ।	170 ^{३)}
१०१	कुरुनादिभ्यो ण्यः ।	172 ^{४)}

१०२ पाण्डोर्दण् ।	P. IV, 1, 168 Bh.
१०३ शाल्वाङ्गप्रत्ययकलकूटारम्भकादिन् ।	173 ^{१)}
१०४ कम्बोजादिभ्यो लुक् ।	175 + Vā. 1
१०५ स्त्रियां कुरुकुन्त्यवन्तिभ्यः ।	176
१०६ अतो ऽप्राच्यभर्गादिभ्यः ।	177. 178
१०७ यत्रत्रोर्वङ्गस्त्रियाम् ।	II, 4, 64. 62
१०८ कुण्डिनाः ।	70
१०९ ज्यादीनाम् ।	IV, 1, 174. II, 4, 62
११० यस्कादिभ्यः ।	II, 4, 63
१११ अचिभृगुकुत्सवसिष्ठाङ्गिरोगोतमात् ।	65
११२ अगस्त्यः ।	70
११३ बह्वचः प्राच्यादित्रः ।	66
११४ उपकादिभ्यो वा ।	69
११५ तिककितवादिभ्यश्चार्थिकाय्ये ।	68
११६ न गोपवनादिभ्यो ऽष्टभ्यः ।	67 + Vā. 1
११७ प्राग्जितीये ऽचि ।	IV, 1, 89
११८ गोवाल्मुक् ।	90
११९ फक्फिजोर्वा ।	91
१२० अब्राह्मणात् ।	II, 4, 58 Bh.
२२१ पैलादिभ्यः ।	59
१२२ प्राच्यादित्रो ऽतील्ललिभ्यः ।	60. 61
१२३ त्रिदार्पणादणित्रोः ॥	58.

चान्दे व्याकरणे द्वितीयो ऽध्यायः समाप्तः ॥

¹⁾ So alle Hss.

²⁾ A °kusitkāt, B °kusidakāt, C °kusitakāt, T ku·ṣi·dañ·ka·las.

³⁾ CT ṣuk für suk. ⁴⁾ So AT; BC °sūramasād an.

⁵⁾ Alle Kurupā°. ⁶⁾ So (Śālvāṅga°) alle Hss. und T.

१ तेन रक्तं रागात् ।	P. IV, 2, 1
२ लाचारोचनाटुक ।	2
३ शकलकर्मदादा ।	2 Vā. 1
४ नीलपीतादम्कनी ।	2 Vā. 2. 3
५ नक्षत्रैरिन्दुयुक्तैः कालः ।	3 + Vā. 1
६ चार्थाच्छः ।	6
७ दृष्टं साम डिद्धा ।	7 + Bh.
८ गोवाद्ङ्गवत् ।	7 Bh.
९ वामदेव्यम् ।	9
१० परिवृतो रथः ।	10
११ कीमारी प्राथम्ये ।	13
१२ तत्रोद्धृतं पात्रेभ्यः ।	14
१३ स्पण्डिले शेते व्रती ।	15
१४ संस्कृतं भक्ष्यम् ।	16
१५ शूलोखाद्यत् ।	17
१६ दध्नष्टक् ।	18
१७ क्षीराट्टुक् ।	20
१८ सास्य पीर्णमासी ।	21
१९ आयहायण्यश्चत्थाट्टुक् ।	22
२० फाल्गुनीश्रवणाकार्तिकीक्षीभी वा ।	23
२१ देवता ।	24
२२ कस्येत् ।	25
२३ शुक्राहन् ।	26
२४ पैङ्गाक्षीपुत्रादिभ्यश्चः ।	28 Vā. 1
२५ शतरुद्राद्वय ।	28 Vā. 2
२६ अपोनपादपांनपातोस्तृ चातः ।	27. 28

२७	महेन्द्राद्वा ।	P. IV, 2, 29
२८	सोमाट् व्यण् ।	30
२९	वाय्वृतुपिनुपसो यत् ।	31
३०	द्यावापृथिवीशुनासीरमरुत्वदप्ति- पोमवास्तोप्पतिगृहमेधाच्छय ।	32
३१	कालेभ्यो भववत् ।	34
३२	महाराजप्रोष्ठपदाट्टञ् ।	35
३३	आदिष्कन्दसः प्रगाथे ।	55
३४	योद्धप्रयोजनात्संग्रामे ।	56
३५	प्रहरणादस्यां क्रीडायां णः ।	57
३६	भावघञो ज्ञः ।	58
३७	तदधीते तद्वेद ।	59
३८	कतूकयादिभ्यश्च ।	60
३९	शतषष्टेः पथः षट् ।	60 Bh. (Kārikā)
४०	कमादिभ्यो वुन् ।	61
४१	प्रोक्ताल्लुक् ।	64
४२	सूत्रात्संख्याकात् ।	65 + Bh.
४३	तस्य समूहः ।	37
४४	भिन्नादिभ्यो ऽण् ।	38
४५	गोत्रोच्चोष्ट्रोभराजराजपुत्रवत्साज- वृद्धाट्टञ् ।	39 + Bh.
४६	केदाराद्यञ्च ।	40
४७	कवचिनश्च ठक् ।	41
४८	हस्त्यचित्तात् ।	47
४९	धेनोरनञः ।	45 Bh. ¹⁾
५०	गणिकात्राहणमाणववाडवाद्यञ् ।	40 Bh. 42

५१	केशाद्वा ।	P. IV, 2, 48
५२	अश्वाच्छः ।	48
५३	पार्श्वपौरुषेये ।	49 Vā.3. V, 1, 10 Bh.
५४	पृष्ठाहीनी कर्ती ।	42 Vā.1. 43 Vā.1.2
५५	वातादूलः ।	V, 2, 122 Vā. 9
५६	पाशादिभ्यो यः ।	IV, 2, 49
५७	खलादिभ्य इनिः ।	51 Vā. 1
५८	गोधा ।	51
५९	ग्रामजनगजवन्धुसहायात्तल् ।	43 + Bh.
६०	पितृव्यमातामहपितामहाः ।	36
६१	विषये देशे ।	52 ²⁾
६२	राजन्यादिभ्यो वुञ् ।	53
६३	भीरिक्कैषुकार्यादिभ्यो विधल्भक्तली ।	54 ³⁾
६४	निवासे तन्नाम्नि ।	69. 67
६५	अदूरभवे ।	70
६६	तेन निर्वृत्ते ।	68
६७	तदिहास्ति च ।	67
६८	वुञ्छकठजिलसेनिरटञ्णयफक्फि- त्रिञ्ज्यकठक्कीयङ्गुतुपङ्गुलचः ॥	80. 90. 91. 87. 88.

तृतीयस्याध्यायस्य प्रथमः पादः समाप्तः ॥

¹⁾ C dhenor anañah | dhenor anañpūrvāyāḥ samūhe ṭhag bhavati | dhainukam | anañā iti kim | ādhenavam | asmāc ca pratiṣedhāt sāmūhikeṣu tadantavidhir jñāpyate | vāmahastikam (lies vānahastikam) | gaudhenukam | brāhmaṇarājanyakam | kṣādrakamālavakam. Nach dem Bh. stammt das Sūtra von Āpiśali.

²⁾ C viṣaye deṣe | śaṭṭhyantād viṣaye deśasvarūpe yathāvidhy aṇādayo bhavanti ...

³⁾ AB Bhanrikyeṣu^o, C teils so teils wie oben.

१	शेषे ।	P. IV, 2, 92
२	राष्ट्रावः ।	93
३	पारावारावारपारावः ।	93 + Vā. 1. 2
४	ग्रामाद्यखत्री ।	94 ¹⁾
५	कल्यादिभ्यश्च ठक् ।	95 + Bh.
६	नद्यादिभ्यो ठक् ।	97
७	दक्षिणापश्चात्पुरसस्त्यक् ।	98
८	बहुव्युर्दिपदिपापिशीभ्यः ष्फक् ।	99 + Bh.
९	रङ्गोः प्राणिनि वा ।	100 und vgl. Kās.
१०	बुप्रागपागुदकप्रतीचो यत् ।	101
११	कन्यायाष्ठक् ।	102
१२	वर्णी वुक् ।	103
१३	क्लामेहवतसस्त्यप् ।	104 Bh.
१४	निसो गते ।	104 Bh.
१५	ऐषमोह्यःश्चसो वा ।	105
१६	दूरेत्वीत्तराही ।	104 Bh.
१७	णो ऽरण्यात् ।	104 Bh.
१८	रूप्यान्ताञ्जः ।	106
१९	दिगादिरनाम्यमद्रात् ।	107. 108
२०	बाहीकादिभ्यो ऽण् ।	110
२१	शकलादिभ्यो गोत्रात् ।	111
२२	इजः ।	112
२३	न ब्रजः प्राच्यात् ।	113
२४	आदैजावचश्चः ।	114
२५	एडावचः प्रादेशात् ।	I, 1, 75
२६	नृनाम्नो वा ।	73 Vā. 5

२७	गोत्रान्तात्तद्वजिह्वाकाव्यहरितका- त्यात् ।	P. I, 1, 73 Vā. 7. 8
२८	त्यदादिभ्यः ।	74
२९	भवतो दश्च ।	IV, 2, 115. I, 4, 16
३०	ठञ् ।	115
३१	ओर्देशात् ।	119
३२	प्राच्याच्चे ।	120
३३	काशादिभ्यो जिकश्च ।	116
३४	वाहीकग्रामात् ।	117
३५	वोशीनरेपु ।	118
३६	प्रस्थवहपुरान्तयोपान्तधन्वार्थाद्वुञ् ।	122. 121
३७	रोपान्तेतः प्राच्यात् ।	123
३८	जनपदेभ्यः ।	124
३९	वज्रत्वविषयेभ्यः ।	125
४०	कच्छामिवक्त्रवर्तान्तात् ।	126
४१	धूमादिभ्यः ।	127
४२	नगरात्कुत्ताप्रावीण्ययोः ।	128
४३	अरण्यात्पथिन्यायाध्यायहस्तिनरवि- हारेषु ।	129 + Bh.
४४	वा गोमये ।	129 Bh.
४५	कुरुयुगन्धरात् ।	130
४६	वृजिमद्रात्कन् ।	131
४७	कोपान्तादण् ।	132
४८	कच्छादिभ्यः ।	133
४९	नृतत्स्थयोर्वुञ् ।	134
५०	शास्त्रान्नोयवाग्नोः ।	136

५१ न पदाती ।	P. IV, 2, 135
५२ गर्तान्ताच्छः ।	137
५३ कटादेः प्राच्यात् ।	139
५४ कखोपान्तकन्यापलदनगरग्रामह- दान्ताच्छे ।	141. 142
५५ पर्वतात् ।	143
५६ अनरे वा ।	144
५७ कृकणपर्णाङ्गारद्वाजात् ।	145
५८ गहादिभ्यः ।	138
५९ पृथिवीमध्यस्य मध्यमस्य ।	138 Vā. 1
६० निवासस्य चरणे ऽएच ।	138 Vā. 2
६१ वेणुकादिभ्यश्छण् ।	vgl. Kās. zu 138
६२ युष्मदस्यदोः खञ्जुष्माकास्माकी च ।	3, 1. 2
६३ अण् ।	1
६४ तवकममकावेकले ।	3
६५ द्वीपादनुसमुद्राञ्ज्यः ।	10
६६ अर्धाद्यत् ।	4
६७ परावराधमोत्तमादेः ।	5
६८ दिगादिष्ठश्च ।	6
६९ ग्रामजनपदांशादएच ।	7
७० सपूर्वात् ।	4 Vā. 1
७१ कालेभ्यः ।	11 ^{२)}
७२ शरदः आदे ।	12
७३ रोगातपयोर्वा ।	13
७४ निशाप्रदोपात् ।	14
७५ अस्सुट् च ।	15

७६ प्राह्मिप्रगेसायंचिरमसंख्याद् झुः ।	P. IV, 3, 23
७७ पूर्वाह्नापराह्नाद्वा ।	24
७८ परात्परारिचिरान्नः ।	23 Bh.
७९ संख्याद्युतुनचत्रादण् ।	16
८० हेमन्ताद्वा तलोपश्च ।	21. 22
८१ वर्षाप्रवृद्ध्यां ठगेष्ठी ।	18. 17
८२ मध्यादिभ्यां मः ।	8 und vgl. Kās.
८३ अग्रान्तपश्चादिमच् ॥	23 Bh.

तृतीयस्य द्वितीयः पादः समाप्तः ॥

^{१)} So C in Text und Kommentar; ABT dagegen °yatkhāñau. Vgl. C. I, 4, 119.

^{२)} C kālebhyah | kālavācibhyah śeṣe jhañ bhavati | māsikam sāmvaṣṭarikam | bahuvācānirdeśād yathākathameid api kāle vartamānād bhavati | kādambapuspikam | vraibipalālikam. Vgl. die Kās.

१ तच्च जाते प्रावृषष्टप् ।	P. IV, 3, 25. 26
२ पूर्वाह्नापराह्नाद्रामूलप्रदोपावस्क- रात्कन्यामि ।	28. 27
३ पन्थकः ।	29
४ सिन्धुपकराद्वा ।	32. 33
५ अमावस्यार्थादश्च ।	30. 31 n. vgl. Kās.
६ स्थानान्तगोशालखरशालासुक् ।	35
७ वत्सशालनचत्रेभ्यो वज्रलम् ।	36. 37
८ डिदण् ।	2, 7 Bh. ^{१)}
९ अविष्ठाषाढाच्छण् ।	3, 34 Vā. 3
१० फल्गुन्याष्टः ।	34 Vā. 2

११	आश्वयुज्यामुप्ते वुञ् ।	P. IV, 3, 45. 44
१२	ग्रीष्मवसन्ताद्वा ।	46
१३	कालाद्द्वयमृणम् ।	47. 43
१४	कलाप्यश्वत्ययववुसादुन् ।	48
१५	ग्रीष्मावरसमादुञ् ।	49
१६	संवत्सराग्रहायष्ट्याष्ठम् ।	50
१७	दिगादिभ्यो भवे यत् ।	54. 53
१८	देहांशात् ।	55
१९	दृतिकुचिकलशिवस्त्वस्त्वहेर्दञ् ।	56
२०	ग्रीवातो ऽएच ।	57
२१	गम्भीरपञ्चजनाञ्ज्यः ।	58. 60 Bh.
२२	चातुर्मास्यं यज्ञे ।	V, 1, 94 Vā. 6
२३	परिमुखादिभ्यः ।	IV, 3, 58 Vā. 1
२४	अन्तःपूर्वात्तदर्थद्विद्वञ् ।	60 ²)
२५	पर्यनुभ्यां ग्रामात् ।	61
२६	समानात् ।	60 Bh.
२७	तदादेः ।	60 Bh.
२८	लोकान्तात् ।	60 Bh.
२९	अध्यात्मादिभ्यः ।	60 Bh.
३०	जिह्वामूलाङ्गुलिष्कः ।	62
३१	वर्गान्तात् ।	63
३२	अशब्दे यत्खी च ।	64
३३	मध्यान्मण्मीयी च ।	60 Bh.
३४	ललाटाङ्गुषणे कन् ।	65
३५	कर्णात् ।	65
३६	उपादेशक ।	40.

३७	जानुनीवीभ्याम् ।	P. IV, 3, 40
३८	तस्य व्याख्याने च व्याख्येयनाम्नः ।	66
३९	वह्मचो ऽन्तोदात्ताद्वुञ् ।	67
४०	यज्ञेभ्यः ।	68
४१	अध्यायेष्वेवर्धेः ।	69
४२	पीरोडाशपुरोडाशात्ठन् ।	70
४३	कन्दसो यत् ।	71
४४	अण् ।	71
४५	ऋगयनादिभ्यः ।	73
४६	द्व्यजृदृग्राह्यणप्रथमाध्वरपुरश्चरणना- माख्याताद्वक् ।	72
४७	आयस्थानादागते ।	75. 74
४८	शुण्डिकादिभ्यो ऽण् ।	76
४९	विद्यायोनिर्बन्धाद्वुञ् ।	77
५०	ऋतः कञ् ।	78
५१	पित्र्यं वा ।	79
५२	नृहेतुभ्यो ऋष्यः ।	81
५३	मयट् ।	82
५४	गोत्रादङ्कवत् ।	80
५५	वैदूर्यम् ।	84
५६	शिशुकन्दादीनधिकृत्य कृते ग्रन्थे कः ।	88. 87
५७	चार्थानदेवासुरादीन् ।	88 + Vā. 1
५८	सो ऽस्याभिजनो गिरिभ्यः शस्त्रजी- विषु ।	90. 91
५९	शालातुरीयः ।	94
६०	शण्डिकादिभ्यो ञ्यः ।	92

६१	सिन्ध्वादिभ्यो ऽण् ।	P. IV, 3, 93
६२	तुदीवर्मतीभ्यां ढञ् ।	94 ⁸⁾
६३	तत्र भक्तिर्महाराजादृक् ।	95, 97
६४	अचित्तादेशकालात् ।	96
६५	वासुदेवार्जुनात्कन् ।	98
६६	गोत्राद्वज्रलं वुञ् ।	99
६७	चत्रियात् ।	99
६८	जनपदवत्सर्वं तत्संरूपाद्वज्रले ।	100
६९	तेन प्रोक्तं वेदं वेत्त्यधीते ।	101, 2, 66
७०	तित्तिरिवरतन्मुखण्डिकोखाच्छण् ।	102
७१	काश्यपकौशिकाभ्यामृषिभ्यां कल्पं च णिनिः ।	103, 2, 66 Vā. 6
७२	शौनकादिभ्यः ।	106
७३	कलापिवैशंपायनशिष्येभ्यः ।	104
७४	कठचरकालुक् ।	107
७५	कलापिनो ऽण् ।	108
७६	हगलिनो द्विनुक् ।	109
७७	कर्मन्दकृशाश्याभ्यां भिन्ननटसूत्रसि- निः ।	111
७८	पाराशर्यशिलालिभ्यां णिनिः ।	110
७९	पुराणपेत्राह्वणम् ।	105
८०	कल्पे ।	105
८१	अथर्वणो ऽण्वेदे ।	131 Vā. 2
८२	पुरुषात्कृते ढञ् ।	V, 1, 10 Bh.
८३	संज्ञायां वातपादञ् ।	IV, 3, 117, 119 ⁴⁾
८४	कुलालादिभ्यो वुञ् ।	118

८५	तस्य स्वं रथावत् ।	P. IV, 3, 120, 121
८६	यानादेरञ् ।	122
८७	यानात् ।	123
८८	हलसीरादृक् ।	124
८९	चार्थाद्विरे वुनदेवासुरादिभ्यः ।	125 + Vā. 1
९०	विवाहे ।	125
९१	नटाञ्ज्यो नृत्ये ।	129 ⁵⁾
९२	कन्दोगौक्थिकयान्निकवङ्गुचादर्मा- न्नायसंघेषु ।	129, 120 Vā. 11
९३	आथर्वणः ।	131 Vā. 2
९४	चरणाद्वुञ् ।	126
९५	गोत्राददण्डमाणवान्तेवासिषु ।	126, 130
९६	रैवतिकादिभ्यश्छः ।	131
९७	कौपिञ्जलहास्तिपदादण् ।	131 Vā. 1
९८	संघाङ्गघोषलक्षणेष्वाञ्ज्यत्रिजः ।	127 + Vā. 1
९९	शाकलाद्वा ।	128
१००	वहेस्तुरिट् च ।	120 Vā. 8
१०१	आप्तीध्रं शरणे ।	120 Vā. 9
१०२	समिध आधाने षेण्ण् ।	120 Vā. 10
१०३	विकारे ।	134
१०४	वृक्षीषधिभ्योऽण् च ।	135
१०५	प्राणिभ्यो ऽञ् ।	154, 135
१०६	तालादिभ्यो ऽण् ।	152
१०७	हेमार्थात्परिमाणे ।	153
१०८	त्रपुजतुनोः पुक् ।	138
१०९	मयडभवाच्छादने ।	143 ⁶⁾

११०	एकाचः ।	vgl. Kāś. zu 144
१११	हे ।	P. IV, 3, 144 7)
११२	ब्रीहिः पुरोडाशे ।	148
११३	तिलयवपिष्टादसंज्ञायाम् ।	149. 146 8)
११४	शरादिभ्यः ।	144
११५	क्रीतवत्परिमाणात् ।	156
११६	शम्याः प्लञ् ।	142
११७	उप्रादुञ् ।	157
११८	उमोर्णादा ।	158
११९	एणीकोशादुञ् ।	159. 42 Vā. 1
१२०	पुरुषाद्वधे च ।	V, 1, 10 Vā. 2
१२१	ह्रियंगवीनं संज्ञायाम् ।	2, 23 + Vā. 1
१२२	पयसो यत् ।	IV, 3, 160
१२३	आप्यं वा ।	9)
१२४	द्रोः ।	161
१२५	माने वयः ।	162
१२६	कास्त्रपारश्वौ ।	168.
१२७	न द्विः ॥	10)

तृतीयस्य तृतीयः पादः समाप्तः ॥

1) C ḍid an | nakṣatrebhyo bahulaṃ ḍid an bhavati | śātabhi-
sajalḥ | śātabhiṣaḥ.

2) C . . . tadarthād iti kim | antaḥkaraṇe bhavaḥ | antaḥkaraṇam.

3) Alle (ABCT) Tudi°, nicht Tādī°.

4) C saṃjñāyām vātapād añ | vātapāt tena kṛte saṃjñāyām
viṣaye an bhavati | vātapam | saṃjñāyām iti kim vātapīyam. Dazu
der Schluss der Vṛtti zu 81: kṣaudraṃ bhrāmaram vāṭaram iti
śeṣa (III, 2, 1) ity eva siddham. — B nāmni vātapād añ (vgl.
II, 3, 60).

5) C naṭān űyo nṛtye | naṭāt tasya svam ity atrārthe nṛtye

'bhidheye űyo bhavati | naṭānām svam | nāṭyam | nṛtya iti kim
naṭānām grham.

6) C mayaḍ abhakṣyā°, AB wie oben.

7) C che | chaviṣaye vikāravayavayor mayaḍ bhavati nityam
ānramayam | śālamayam.

8) B wieder anāmni für asaṃjñāyām.

9) C āpyam vā | apchahdād vikāre yad vā nṛpātyato dīrghatvam
ca | āpyam | ammayam. Vgl. Siddhāntakaumudī zu P. IV, 3, 144.

10) C na dvih | vikāravayavayor dvir aṇādayo na bhavanti
kāpotasya vikārah kāpotah | katham tarhi kāpoto rasaḥ | kāpittho
rasa iti | vikāre 'pi prakṛtiśahdo dṛśyate | tatra vikāravṛtteḥ pra-
kṛter utpattir bhaviṣyati | vikāravikāro 'pi vā vikāra eva | avaya-
vāvayavo 'pi vā avayava eva | katham drauvayam | tasya svam
(III, 3, 85) iti bhaviṣyati | katham gaumayam | naiṣa vikārāt. Vgl.
P. IV, 3, 155 Bh.

१	प्राग्यतष्ठक् ।	P. IV, 4, 1
२	तेन जितं जयति दीव्यति खनति ।	2
३	संस्कृते ।	3
४	कुलत्यकोपान्तादण् ।	4
५	तरति ।	5
६	द्वज्जनीभ्यां ठन् ।	7
७	चरति ।	8
८	पर्यादिभ्यः षन् ।	10 1)
९	श्वगणाद्वा ।	11
१०	वेतनादिभ्यो जीवति ।	12
११	वस्तक्रयविक्रयादुञ् ।	13
१२	क्यायुधात् ।	14
१३	त्रातात्स्वञ् ।	V, 2, 21
१४	हरत्युत्सङ्गादिभ्यः ।	IV, 4, 15

१५	भस्त्रादिभ्यः षन् ।	P. IV, 4, 16
१६	विवधवीवधाद्वा ।	17 + Bh. ^२)
१७	अण्कुटिलिकायाः ।	18
१८	विर्वृत्ते ऽचयूतादिभ्यः ।	19
१९	भावादिमय् ।	20 Bh.
२०	त्रैः ।	20
२१	अपमित्य कक् ।	21
२२	मंछष्टे ।	22
२३	चूर्णादिभिः ।	23
२४	लवणालुक् ।	24
२५	मुद्गादण् ।	25
२६	ओजस्सहोऽभसा वर्तते ।	27
२७	तं प्रत्यनोरीपलोमकूलात् ।	28
२८	परिमुखपाश्चात् ।	29 und vgl. Kās.
२९	उञ्छति ।	32
३०	रञ्जति ।	33
३१	शब्ददर्दरं करोति ।	34 ^३)
३२	पक्षिमत्स्यमृगाहन्ति ।	35
३३	परिपन्थं तिष्ठति च ।	36
३४	माथान्तपदव्यनुपदाक्रन्दं धावति ।	37. 38 ^४)
३५	पदान्तप्रतिकण्ठार्थललामं गृह्णाति ।	39. 40 ^५)
३६	गर्ह्ये ।	30 (vgl. Bh.)
३७	वृद्धेर्वृधुपः ।	30 Vā. 3 ^६)
३८	दशैकादशकुसीदात्षन् ।	31
३९	धर्माधर्मं चरति ।	41 + Vā. 1
४०	प्रतिपथमेति ठञ्च ।	42

४१	ममाजार्थान्समवैति ।	P. IV, 4, 43
४२	परिषदो ण्यः ।	44 ^७)
४३	सेनाया वा ।	45
४४	लालाटिककीकुटिकी ।	46
४५	परदारदीगच्छति ।	1 Vā. 4
४६	सुस्नातादीनृच्छति ।	1 Vā. 3
४७	प्रभूतादीनाह ।	1 Vā. 2
४८	माशब्द इत्यादिभ्यः ।	1 Vā. 1
४९	तस्य धर्म्यम् ।	47
५०	ऋमहिष्यादिभ्यो ऽण् ।	49. 48
५१	वैश्वस्त्रवैभाजित्रे ।	49 Vā. 2. 3
५२	अवकयः ।	50
५३	तदस्य पण्यम् ।	51
५४	लवणादुञ्च ।	52
५५	किशरादिभ्यः षन् ।	53 ^८)
५६	शलालुनो वा ।	54
५७	शिल्पम् ।	55
५८	महुकझर्झरादण्वा ।	56
५९	प्रहरणम् ।	57
६०	शक्तियथोष्ठीकक् ।	59
६१	अस्ति नास्ति दिष्टमिति मतिः ।	60
६२	शीलम् ।	61
६३	कृत्तादिभ्यो णः ।	62
६४	कर्माध्ययने वृत्तम् ।	63
६५	वह्मच्यूर्वपदादुच् ।	64
६६	हिता भवाः ।	65

६७ दीयते नियुक्तम् ।	P. IV, 4, 66
६८ ओदनादृष्ट ।	67
६९ भक्तादृष्टा ।	68
७० तत्र नियुक्तम् ।	69
७१ अगारान्तादृष्टम् ।	70
७२ अदेशकालादधीते ।	71
७३ कठिनान्तप्रस्तारसंस्थानाद्ववहरति ।	72
७४ निकटादिषु वसति ।	73 ⁹⁾
७५ मतीर्थः ।	107
७६ प्राग्घिताद्यत् ।	75
७७ तद्वहति युगप्रासङ्गात् ।	76
७८ धुरो ढक् च ।	77
७९ सर्वोत्तरदक्षिणादेः खः ।	78 und vgl. Kāś.
८० एकादिर्लुक् च ।	79
८१ नाम्नि जन्याः ।	82
८२ विध्यत्यकरणेन ।	83 Vā. 1
८३ धनगणं लब्धा ।	84
८४ अन्नाणः ।	85
८५ वशं गतः ।	86
८६ पदमस्मिन्दृश्यम् ।	87
८७ मूलमस्यादृढम् ।	88
८८ धेनुष्यागार्हपत्यौ नाम्नि ।	89. 90
८९ मूलेनानाम्ये ।	91
९० वयमा च तुल्ये ।	91
९१ नीतुलाविपैस्तार्यसमितवध्येषु ।	91 ¹⁰⁾
९२ सीतया समिते ।	91 ¹¹⁾

९३ धर्मेण प्राथे ।	P. IV, 4, 91
९४ पथ्यर्थन्यायाच्चानपेते ।	92
९५ कन्दसा निर्मिते ।	93
९६ उरसाएच ।	94
९७ हृदयस्य प्रिये ।	95
९८ मतजनयोः करणजल्पयोः ।	97
९९ हलस्य कर्षे ।	97
१०० तत्र साधुः ।	98
१०१ प्रतिजनादिभ्यः खञ् ।	99
१०२ भक्ताणः ।	100
१०३ परिषदो ण्यश्च ।	101 u. vgl. Kāś. ¹²⁾
१०४ कथादिभ्यश्च ।	102
१०५ पथ्यतिथिवसतिस्वपतेर्दञ् ।	104
१०६ समानोदरे शयितः ॥	108.

चान्द्रे व्याकरणे तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ॥

1) ACT paryādibhyaḥ°.

2) Hier beginnt in beiden Ausgaben des Tanjur eine Lücke, die bis zum Schluss des Kapitels reicht. Auf bhasta · la · sogs · pa · rnams · ṭhaṇo (lies bhastra · la · sogs · pa · rnams · las · ṣṭhaṇo = bhastrādibhyaḥ ṣṭhan) folgt unmittelbar krī(a) · las · bdun · du · ḥhao = prāk krītāc chaḥ (IV, 1, 1). Offenbar hat in der beiden gemeinsamen Vorlage ein Blatt gefehlt; die Lücke scheint von den kopierenden Xylographen nicht bemerkt worden zu sein.

3) Alle Hss. °dardaram, nicht °darduram.

4) C in Text und Vṛtti mārthānta°, AB wie oben.

5) So (pratikanṭha) alle Hss.

6) C in Text und Vṛtti vṛddber vṛdhuḥ, aber vgl. II, 2, 55.

7) B paśado°.

8) So AB; C in Text und Vṛtti kisarā°.

9) C nikaṭādiṣu vasati | nikaṭādes tatra vasatīty asmin uarthe

thag bhavati | naikaṭiko, bhikṣuḥ | śmāśānikah | ābhyavakāśikah
vārkaṣamūlikah | āvasathikah.

¹⁰⁾ So nach C; AB dagegen lesen nausītātulāviṣais tāryasam-
itasammitavadhyeṣu, d. h. sie ziehen das folgende Sūtra mit in
dieses hinein.

¹¹⁾ Dieses Sūtra fehlt logischer Weise in A, während B es
hat (also doppelt, vgl. das vorhergehende). C sitayā samite | sitā-
śabdāt tṛtīyāntāt samite 'rthe yad bhavati | sitayā samitam | sityam |
dvisityam | trisityam.

¹²⁾ B parṣado°.

१	प्राकृताच्छः ।	P. V, 1, 1
२	उगवादिभ्यो यत् ।	2
३	वा हविर्यूपादिभ्यः ।	4 ¹⁾
४	तस्मै हितम् ।	5
५	न राजाचार्यवृषन्नाह्वणात् ।	2)
६	देहांशाद्यत् ।	6
७	खलयवभाषतिलवृषप्रहरथात् ।	7 ³⁾
८	अजाविभ्यां ष्यन् ।	8
९	भोगान्तात्मनः खः ।	9
१०	पञ्चविंश्याज्जनान्तात्तर्थात् ।	9 + Vā. 4 und vgl. Kās.
११	सर्वात् ।	9 Vā. 5
१२	महतश्च ठञ् ।	9 Vā. 6
१३	सर्वाणो वा ।	10 + Vā. 1
१४	पुरुषाङ्गञ् ।	10
१५	माणवचरकात्खञ् ।	11
१६	विकृतेः प्रकृतौ ।	12
१७	अपभोषानहो ऽयः ।	14

१८	चर्मण्यञ् ।	P. V, 1, 15
१९	इदिर्वलिभ्यां ढञ् ।	18
२०	उपधेः ।	13
२१	तदस्यात्र स्यादिति ।	16
२२	परिखाया ढञ् ।	17
२३	प्राग्वतेष्ठञ् ।	18
२४	संख्यादेशालुकः ।	20 Vā. 2
२५	आर्हात् ।	19
२६	कंसार्धादुट् ।	25 + Vā. 1
२७	कार्पापणात् ।	25 Vā. 2
२८	प्रतिर्वाख्य ।	25 Vā. 2 ⁴⁾
२९	शूर्पादञ् ।	26
३०	सहस्रवसनविंशतिकशतमानादण् ।	27
३१	शतात्केवलादुन्यतावतस्मिन् ।	21 + Vā. 1
३२	संख्याया अतिशतः कन् ।	22
३३	कतिगणी तद्वत् ।	I, 1, 23
३४	वतोः ।	23
३५	इड्वा ।	V, 1, 23
३६	विंशतिविंशज्याम् ।	24 + Bh.
३७	अनाम्नि जुन् ।	24
३८	संख्याध्यर्धादेः संख्येयाल्लुगदिः ।	28 + Bh.
३९	कार्पापणसहस्रसुवर्णशतमानाद्वा ।	29 + Vā. 1
४०	द्वित्रिचह्वादेर्निष्कविस्तात् ।	30. 31 + Vā. 2
४१	विंशतिकात्खः ।	32
४२	खारीकाकणीभ्य ईकन् ।	33 + Vā. 1—3 ⁵⁾
४३	पणपादमाषाद्यत् ।	34

४४ शताद्वा ।	P. V, 1, 34 + 35 Vā. 1
४५ शान्तात् ।	35
४६ द्वित्र्यादेरएच ।	36
४७ तेन कीतं मूल्यात् ।	37 und vgl. Kaś.
४८ तस्य वापः ।	45
४९ पात्रात्पुनः ।	46
५० वातपित्तश्लेष्मसंनिपाताच्छ्मनकीपने ।	38 Vā. 1. 2
५१ निमित्ते संयोगोत्पाते ।	38
५२ द्व्यचो ऽसंख्यापरिमाणाश्चादेर्यत् ।	39
५३ ब्रह्मवर्चसात् ।	39 Vā. 1
५४ पुत्राच्छयः ।	40 ^{१)}
५५ पृथिवीसर्वभूमेरजणी ।	41
५६ ईश्वरे ।	42
५७ तत्र विदिते ।	43
५८ लोकसर्वलोकात् ।	44
५९ तदवाप्सो वृद्धायलाभशुक्लोपदं दी- यते ।	47 + Vā. 1 ^{१)}
६० पूरणार्धादुन् ।	48 ^{१)}
६१ भागाद्यच्च ।	49
६२ तदस्य परिमाणम् ।	57
६३ पञ्चदशद्वये वा ।	60
६४ स्तोमे डट् ।	58 Vā. 8
६५ त्रिंशच्चत्वारिंशतो ब्राह्मणाख्यायां डण् ।	62
६६ भृतिवस्त्रांशः ।	56
६७ तत्पचति द्रोणादएच ।	52 + Vā. 1
६८ संभवत्यवहरति च ।	52

६९ पात्राचिताढकाखो वा ।	P. V, 1, 53
७० संख्यादेः षष्ठ्यः ।	54
७१ कुलिजाद्वा ।	55
७२ वंशादिभ्यो हरति वहत्यावहति भारात् ।	50
७३ द्रव्यवस्त्रात्कनठनी ।	51
७४ अर्हति ।	63
७५ छेदादिभ्यो नित्यम् ।	64
७६ शीर्षच्छेदाद्यच्च ।	65
७७ यज्ञाहः ।	71
७८ पात्राद्यच्च ।	68
७९ दण्डादिभ्यः ।	66
८० दक्षिणाकडङ्गरस्थालीविलाच्छयः ।	69. 70 ^{१)}
८१ आर्त्विजीनः ।	71
८२ अधृष्टाकार्ययोः शालीनकीपिने ।	2, 20
८३ पारायणतुरायणचान्द्रायणं वर्तयति ।	1, 72
८४ संशयमापन्नः ।	73
८५ योजनं गच्छति ।	74
८६ क्रोशयोजनादेः शतादभिगमनार्हे च ।	74 Vā. 1. 2
८७ पथः षट् ।	75
८८ एः पथश्च नित्यम् ।	76
८९ अजशङ्कूत्तरवारिजङ्गलकान्तारादि- नाहते च ।	77 + Vā. 1. 2
९० स्थलादिना ।	77 Vā. 1
९१ मधुकमरीचयोरण् ।	77 Vā. 3
९२ कालात् ।	78

९३ तेन निर्वृत्तः ।	P. V, 1, 79
९४ तस्मै भृतो ऽधीष्टः ।	80 + Vā. 2
९५ तं भृतो भावी ।	80
९६ मासाद्वयसि यत्त्वर्जा ।	81
९७ संख्यादेर्यप ।	82
९८ षष्ठो ण्यच्च वा ।	83
९९ ठञ्चान्यत्र ।	84
१०० समायाः खः ।	85
१०१ संख्यादेर्वा ।	86
१०२ रात्र्यहःसंवत्सरात् ।	87
१०३ वर्षास्तुक् च ।	88
१०४ प्राणिनि ।	89
१०५ तेन सुकरकार्यलभ्यपरिजयम् ।	93
१०६ तदस्य ब्रह्मचर्ये ।	94
१०७ महानाम्यादीनाम् ।	94 Vā. 1
१०८ तच्चरति ।	94 Vā. 2
१०९ देवव्रतादिभ्यो डिनिः ।	94 Vā. 3.
११० अष्टाचत्वारिंशतो ङुञ्च ।	94 Vā. 4
१११ चातुर्मास्यादलोपश्च ।	94 Vā. 5
११२ तस्य दक्षिणा यज्ञेभ्यः ।	95
११३ तत्र दीयते ।	96
११४ कालात्कार्थं च भववत् ।	96 + Bh.
११५ व्युष्टादिभ्यो ङ्ण् ।	97
११६ यथाकथाचाणः ।	98
११७ तेन हस्ताद्यत् ।	98
११८ शोभते ।	99

११९ कर्मवेशाद्यत् ।	P. V, 1, 100 ¹⁰⁾
१२० तस्मै प्रभवति संतापादिभ्यः ।	101
१२१ योगाद्यच्च ।	102
१२२ कर्मण उक्कञ् ।	103
१२३ सो ऽस्य प्राप्तः समयात् ।	104
१२४ ऋत्वादिभ्यो ङ्ण् ।	105. 97 Bh.
१२५ कालाद्यत् ।	107
१२६ प्रकृष्टः ।	108
१२७ प्रयोजनम् ।	109
१२८ एकागारार्च्चरे ।	113
१२९ आकालादुञ्च ।	114 Vā. 2
१३० चूडादिभ्यो ङ्ण् ।	97 Bh.
१३१ विशाखाषाढान्मन्यदण्डयोः ।	110
१३२ उत्थापनादिभ्यश्छः ।	111 + Vā. 1
१३३ स्वर्गादिभ्यो यत् ।	111 Vā. 2
१३४ पुण्याहवाचनादिभ्यो लुक् ।	111 Vā. 3
१३५ इवे वतिः ।	115. 116
१३६ तस्य भावस्त्वतली ।	119
१३७ नञो ऽनन्यार्थे ।	121
१३८ चतुरसंगतलवणवडबुधकतरसल- साद्वा ।	121 ¹¹⁾
१३९ पृथ्वादिभ्य इमनिच् ।	122
१४० वर्णदृढादिभ्यः घञ् ।	123
१४१ गुणवचनब्राह्मणादिभ्यः कर्सेणि च ।	124
१४२ सखिदूतवणिग्भ्यो यः ।	126 und vgl. Kās.
१४३ स्तेयम् ।	125

१४४ कपिज्ञात्योढेक ।	P. V, 1, 127
१४५ प्राणिजातिवयोऽर्थोन्नात्तादिभ्यो ऽञ् ।	129
१४६ हायनान्तयुवादिभ्यो ऽण् ।	130
१४७ लघोरिको ऽकवेः ।	131 und vgl. Kāś.
१४८ योपान्ताद्गुरुपोत्तमादसुप्रख्याद्वुञ् ।	132. II, 4, 54 Vā. 4
१४९ चार्थसमासमनोज्ञादिभ्यः ।	133
१५० गोत्रचरणाङ्काघाधिचेपावगतेषु ।	134
१५१ ऋत्विग्भ्यश्चः ।	135
१५२ ब्रह्मणस्त्वः ॥	136.

चतुर्थस्य प्रथमः पादः समाप्तः ॥

1) C . . . yūpyam kāṣṭham | yūpiyam | dīpyam | dīpiyam | yū-
pa | dīpa | apūpa . . .

2) C na rājācāryaviṣṇanbrāhmaṇāt | ebhyo hite 'rthe cho na
bhavati | rājñe hitam | ācāryāya hitam | viṣṇe hitam | brāhmaṇāya
hitam. Vgl. Kāś. zu V, 1, 7.

3) C . . . rathāya hitā | rathyā. Vgl. Kāś. zu V, 1, 7.

4) AB prati vāsyā.

5) C khārikākāṇibhyā ikaṇ | khārikākāṇibhyāṃ samkhyādhyā-
rdhapūrvābhyāṃ bahuvacanānirdeśāt kevalābhyāṃ ca ikaṇ bhavati |
dvikhārikāḥ | adhyardhakhārikāḥ | khārikāḥ | dvikākāṇikam | adhya-
rdhakākāṇikam | kākaṇikam.

6) AB putrāc cha ca.

7) C °sulkopadandiyate; das letzte Glied des Kompositums
wird in der Vṛtti wie in der Kāśikā mit utkoea 'Bestechung' um-
geschrieben. A liest °sulkopapadandiyate und B °sulkopadapaṃ diyate.
T läßt grade dieses Wort unübersetzt:

de · der · 'dir · la · 'phel · ba · dañ · 'du · ba · dañ · rūñed · pa · dañ ·
tad · atra · asmai · vṛddhi · āya · lābha ·
khral · dañ · np(a) · dañ · sbyin · to ·
sūka · dryate.

8) Alle pūraṇārdhāt ṣṭhan (oder so ähnlich), aber die Vṛtti
geht ausdrücklich als Beispiele fürs Femininum paṭcamikā | ardhikā.

9) B °kaḍāṅkara°, ACT wie oben.

10) So alle Hss. und T.

11) So (vaḍa) ACT, B vata; alle budha.

१ धान्येभ्यः चेचे खञ् ।	P. V, 2, 1
२ व्रीहिशालेढेक ।	2
३ यवयवकषष्टिकाद्यत् ।	3
४ वा तिलमाषोमाभङ्गाण्यः ।	4
५ अथादेकाहगमे खञ् ।	19
६ गोष्ठाद्भूते ।	18
७ साप्तपदीनं सख्ये ।	22
८ सर्वचर्मणा कृतः ।	5
९ खः ।	5
१० यथामुखसंमुखं दृश्यते ऽस्मिन् ।	6
११ सर्वादिपथङ्गकर्मपत्रपात्रं व्याप्नोति ।	7
१२ आप्रपदं प्राप्नोति ।	8
१३ अनुपदं वद्धा ।	9
१४ अयानयं नेयः ।	9
१५ सर्वान्नमत्ति ।	9
१६ परोऽवरपरपरपुत्रपीचमनुभवति ।	10
१७ पारावारावारपारात्यन्तानुकामं गामी ।	11 und vgl. Kāś.
१८ अनुग्वलम् ।	15
१९ अध्वानं यच्च ।	16
२० अभ्यमित्रं कश्च ।	17
२१ ममांसमीनाद्यस्त्रीनागवीनाः ।	12—14
२२ अवड्वाशितं ग्वलं कर्मीलं पुरुषाध्य- न्तात् ।	4, 7
२३ अदिश्यन्तो वा ।	8
२४ पीत्वादीनां पाके कुण्ण ।	2, 24

२५	कर्णादीनां मूले जाहच ।	P. V, 2, 24
२६	पचस्य तिः ।	25
२७	तेन वित्तशुभ्रपचणपौ ।	26
२८	विना नाना ।	27
२९	वेः शालच्छट्टची ।	28
३०	संप्रोत्नेश्च कटच् ।	29 ¹⁾
३१	अवात्कुटारश्च ।	30
३२	नासानती टीटञ्जाटज्भटचः ।	31
३३	निविडनिविरीषचिक्कचिकिनचि- पिटाः ।	32. 33 + Vā. 1 ²⁾
३४	क्लिन्नचक्षुषि चिक्कपिल्लचुल्लाः ।	33 Vā. 2 + Bh.
३५	उपत्यकाधित्यके ।	34
३६	कर्मणि घटते ऽठच् ।	35
३७	तदस्य संजातं तारकादिभ्य इतच् ।	36
३८	माने मात्रट् ।	37
३९	ऊर्ध्वं दध्णट्द्वयसट् च ।	37 + Bh.
४०	हस्तिपुरुषादण् च ।	38
४१	संख्यादेः संख्येयालुक् ।	37 Bh.
४२	शञ्शच्छतेडिनिर्वा ।	37 Bh.
४३	यत्तदेतदो वतुप् ।	39
४४	इयत्कियत् ।	40
४५	कतिः संख्यायाम् ।	41
४६	अंशे संख्यायास्तयट् ।	42
४७	द्वित्रिभ्यामयट् ।	43
४८	उभात् ।	44
४९	निमाननिमेययोर्मयट् ।	47 + Vā. 5

५०	शतिशद्शान्ताधिकास्त्रिंशत्सहस्रे डः ।	P. V, 2, 45 + Bh.
५१	तस्य पूरणे डट् ।	48
५२	विंशत्यादिभ्यस्तमट् ।	56
५३	शतादिमासार्धमाससंवत्सरात्	57
५४	षध्यादेरसंख्यादेः ।	58
५५	नो मट् ।	49
५६	पट्टतिकतिपयात्यट् ।	51
५७	चतुरः ।	51
५८	यच्छी चलोपश्च ।	51 Vā. 1
५९	द्वितीयतृतीयौ ।	54. 55
६०	वङ्गपूगणसंघात्तिथट् ।	52
६१	वतोरिथट् ।	53
६२	भागे ऽष्टमाञ्जो वा ।	3, 50
६३	षष्ठात् ।	50
६४	माने कंश्च ।	51
६५	तेन गृह्णातीति लुक् च ।	2, 77 Vā. 2
६६	यहणे वा ।	77
६७	पकादाकिनिच्चासहाये ।	3, 52
६८	आकर्षादिषु कुशलः ।	2, 64
६९	पथकः ।	63
७०	धनहिरण्ये कामः ।	65
७१	स्वाङ्गेषु सक्तः ।	66
७२	अदीरको ऽलसे ।	67
७३	सख्येन परिजातः ।	68
७४	अंशं हारी ।	69

७५ तन्नामबोद्धते ।	P. V, 2, 70
७६ ब्राह्मणान्नाम्नि ।	71
७७ उष्णात् ।	71
७८ शीताच्च कारिणि ।	72
७९ अधिकम् ।	73
८० अनुकाभिकाभीकं कमिता ।	74
८१ पार्श्वेनान्विच्छति ।	75
८२ अयःशूलदण्डाजिनाभ्यां ठक् ।	76
८३ सो ऽस्य ग्रामणीः ।	78
८४ शृङ्खलं बन्धनं करभे ।	79
८५ उत्क उन्मनाः ।	80
८६ कालहेतुफलान्नाम्नि ।	81 und vgl. Kās.
८७ प्रायो ऽन्नमस्मिन् ।	82
८८ कुत्वापादण् ।	83
८९ वटकादिनिः ।	82 Vā. 1
९० साचाद्दृष्टा ।	91
९१ थाडमनेनाद्य भुक्तं ठेय ।	85 + Vā. 1
९२ पूर्वात् ।	86
९३ सपूर्वात् ।	87
९४ इष्टादिभ्यः ।	88
९५ अनुपबन्धेष्टा ।	90
९६ चेचियच्परचेचे चिकित्स्यः ।	92
९७ इन्द्रियम् ।	93
९८ तदस्यास्त्यचेति मतुप् ।	94
९९ प्राण्यङ्गादातो लज्वा ।	96 + Bh.
१०० सिध्मादिभ्यः ।	97

१०१ वत्सासात्त्रेहवलिनोः ।	P. V, 2, 98
१०२ फेनात् ।	99
१०३ पिच्छादिभ्यश्चेलच् ।	100. 99
१०४ लोमादिपामादिभ्यः शनी ।	100
१०५ प्रज्ञाश्रवार्चावृत्तिभ्यो णः ।	101 + Vā. 1
१०६ तपःसहस्राभ्यामण् ।	103
१०७ ज्योत्स्नादिभ्यः ।	103 Vā. 2
१०८ सिकताशर्कराभ्याम् ।	104
१०९ इलज्देशे ।	105
११० दन्तुरः ।	106
१११ ऊषादिभ्यो रः ।	107
११२ द्युद्भ्यां मः ।	108
११३ केशादिभ्यो वः ।	109 + Vā. 1 + Bh. 110
११४ मेधारथादिरः ।	109 Vā. 3
११५ काण्डाण्डादीरच् ।	111
११६ कृष्यादिभ्यो बलच् ।	112 ³⁾
११७ ज्योत्स्नातमिस्रोर्जस्विन्नूर्जस्वलमली- मसाः ।	114
११८ नावादिभ्यश्च ।	116 Bh. (vgl. Kās.)
११९ व्रीह्याद्यत इनिश्च ।	116. 115
१२० नैकाचः ।	115 Vā. 1
१२१ सप्तम्याम् ।	115 Bh.
१२२ एकगोपूर्वादुञ् ।	118
१२३ निष्कादेः शतसहस्रात् ।	119
१२४ नवयज्ञादिभ्यः ।	IV, 2, 35 Vā. 1

१२५	चार्यरोगगर्हितात्प्राणिस्थादस्वा- ङ्गादिनिः ।	P. V, 2, 128 und vgl. Kās.
१२६	वातातिसारपिशाचानां कुक् च ।	129 + Bh. ⁴⁾
१२७	वयसि पूरणात् ।	130
१२८	मुखादिभ्यः ।	131
१२९	धर्मशीलवर्णान्तात् ।	132
१३०	हस्तदन्ताज्जाती ।	133 ⁵⁾
१३१	वर्णाङ्गचारिणि ।	134
१३२	पुष्करादिभ्यो देशे ।	135
१३३	मन्मात्रान्नि ।	137
१३४	शिखादिभ्यो वा ।	136
१३५	रूपादाहतप्रशस्योर्यप् ।	120
१३६	हिमादिभ्यः ।	120 Vā. 1
१३७	अस्त्रायामेधासजो विनिः ।	121
१३८	आमयावी ।	122 Vā. 2
१३९	वृन्दादारकन् ।	122 Vā. 3
१४०	शृङ्गात् ।	122 Vā. 3
१४१	फलवर्हमलास्त्रेनच् ।	122 Vā. 4. 114
१४२	पर्वमरुङ्गां तप् ।	122 Vā. 10
१४३	स्वामित्रीशे ।	126
१४४	गोमिन्पूज्ये ।	114 ⁶⁾
१४५	वाचो गिमनिः ।	124
१४६	आलजाटचौ कुत्सायाम् ।	125 + Bh.
१४७	अर्शआदिभ्यो ऽच् ।	127
१४८	तुण्डवलिचट्टेभः ।	139 ⁷⁾
१४९	कंशंभ्याम् ।	138

१५०	तितुवयस्ताः ।	P. V, 2, 138
१५१	युस् ।	138
१५२	ऊर्णाहंशुभंभ्यः ।	123. 140
१५३	सूक्तसाम्नोरक्कः ।	59
१५४	अध्यायानुवाकयोर्लुग्वा ।	60 + Vā. 1
१५५	विमुक्तादिभ्यो ऽण् ।	61
१५६	गोसदादिभ्यो वुन्	62 ⁸⁾
१५७	निद्रातन्द्राश्रद्धादयाहृदयादालुच् ।	III, 2, 158. V, 2, 122 Vā. 5
१५८	शीतोष्णतृप् न संहते ।	V, 2, 122 Vā. 6
१५९	हिमं संहते चेलुः ।	122 Vā. 7 ⁹⁾
१६०	बलवातं चूलः ॥	122 Vā. 8. 9. 10)

चतुर्थस्य द्वितीयः पादः समाप्तः ॥

¹⁾ C sampronnes ca kaṭac | samah prād udo ner veś ca kaṭaj bhavati | samkaṭaḥ | prakataḥ | utkaṭaḥ | nikaṭaḥ | vikaṭaḥ.

²⁾ nibirīṣa mit ṣ alle Hss. und T.

³⁾ Zwischen 116 und 117 hat B das Sūtra dantaśikhān nāmni, das in A und T fehlt. Die Auslassung ist berechtigt, denn die Worte gehören, wie aus C ersichtlich, in den Gaṇa kṛṣyādi, sind also von Candra nicht als Sūtra gemeint.

⁴⁾ So ABT; C im Sūtra vātātisāra°, in der Vṛtti wie oben.

⁵⁾ C hastadantāḥ jātāu | etābhyāṃ jātāv inir eva bhavati | hasti | danti | jātāv iti kim | hastavān | dantavān.

⁶⁾ C gomin pūjye | gomin niti pūjye nipātyate | gomā anyah.

⁷⁾ So alle Hss. und T.

⁸⁾ So alle Hss. und T.

⁹⁾ C himaṃ sahate celuḥ | himād dvitīyāntāt sahata ity asmin narthe celur bhavati | himeluḥ.

¹⁰⁾ C balavātāṃ cūlaḥ | balād vātāc ca dvitīyāntāt sahata ity asmin narthe cūlo bhavati | balūlaḥ | vātūlaḥ.

१	षष्ठ्या व्याश्रये तस् ।	P. V, 4, 48
२	रोगात्प्रतीकारे ।	49
३	क्षेपातिग्रहाव्ययनेष्वकर्तरि तृतीया- याः ।	46
४	हीयमानपापयुक्तात् ।	47
५	प्रतिना षष्ठ्याः ।	44
६	अवधावेहायुहोः ।	45
७	सर्वादिवक्तृभ्यो ऽद्यादिभ्यः ।	3, 2. 7
८	कुतो ऽत इतः ।	3. 5. VII, 2, 104 ¹⁾
९	आद्यादिभ्यः ।	4, 44 Vā. 1
१०	सप्तम्यास्त्रल् ।	3, 10
११	क्क कुचेहात्र ।	12. 11. 5. 3
१२	भवद्दीर्घायुरायुष्मद्देवानांप्रियैस्ते ऽन्याभ्यश्च ।	14 Bh.
१३	सर्वैकान्यक्तियुक्तदः काले दा ।	15
१४	सदाधुनेदानीं तदानीम् ।	6. 17. 18. 19
१५	किंयदन्यादन्यतने हिल्वा ।	21
१६	तर्ह्येतर्हि सद्यः परेद्यवि ।	21. 16. 22
१७	पूर्वान्यान्यतरेतरापराधरोत्तरादे- द्युस् ।	22 (vgl. Vā. 6)
१८	उभयाद्युश्च ।	22 Vā. 6. 7
१९	प्रकारे षाल् ।	23
२०	धा संख्यायाः ।	42
२१	षोढा वा ।	VI, 3, 109 Vā. 4
२२	ऐकधम् ।	V, 3, 44
२३	द्वित्रिर्धसुञ् ।	45

२४	एधा ।	P. V, 3, 46
२५	तद्वति धण् ।	45 Vā. 1 ²⁾
२६	जातीयर् ।	69
२७	स्थूलादिभ्यः कन् ।	4, 3
२८	दिक्शब्दाद्दिग्देशकालार्थात्सप्तमी- पञ्चमीप्रथमाभ्यो ऽस्तातिः ।	3, 27
२९	अद्यो लुक् ।	30
३०	उपर्युपरिष्ठात् ।	31
३१	पूर्वाधरयोः पुरधी च ।	40
३२	अस् ।	39
३३	अवरस्याव् ।	39 ³⁾
३४	वास्ताति ।	41
३५	पश्चात् ।	32
३६	पश्चार्धम् ।	32 Vā. 4
३७	परावरात्तस्त्रा ।	29
३८	दक्षिणोत्तरादाच्च ।	36. 28. 38
३९	आहि च दूरे ।	37. 38
४०	अधराच्चात् ।	34
४१	एनवदूरे वा ।	35
४२	निन्द्ये पाशप् ।	47
४३	भूतपूर्वे चरट् ।	53
४४	षष्ठ्या रूप्य च ।	54 ⁴⁾
४५	द्विवक्तृषु प्रकर्षे तरप्तमपी ।	57. 55
४६	किमेतिङसंख्यादामन्तावद्रव्ये ।	4, 11
४७	गुणादीयसुनिष्ठनी च ।	3, 58
४८	विन्नतोर्लुक् ।	65

४९	प्रशस्यश्च श्रः ।	P. V, 3, 60
५०	वृद्धस्य च ज्यः ।	61. 62
५१	वाढान्तिकयोः साधनेर्दा ।	63
५२	युवाल्पयोः कन्वा ।	64
५३	तिष्ठश्च रूपम् ।	66 + Vā. 1
५४	किञ्चिदूने कल्पदेशदेशोयरः ।	67
५५	प्राग्वजः कः ।	70
५६	तिष्ठसंख्यानामचो ऽन्त्यात्पूर्वो ऽकच् ।	71 und vgl. Kās.
५७	कश्च दः ।	72
५८	तूष्णीकाम् ।	72 Vā. 1
५९	शीले तूष्णीकः ।	72 Vā. 2
६०	सर्वादीनाम् ।	71
६१	सुपः ।	72 Bh. ५)
६२	अज्ञातकुत्सयोः ।	73. 74
६३	दयायाम् ।	76
६४	नृनाम्नि ठञ्चनिलचो वा ।	78. 79
६५	उद्योपात् ।	80
६६	षपः ।	१)
६७	ऋतो लयी ।	१)
६८	उदन्तात् ।	१)
६९	अल्पे ।	85
७०	हस्ते ।	86
७१	कुटीशमीशुण्डाभ्यो रः ।	88
७२	कुतुपः ।	89
७३	कामूगोणीभ्यां षरच् ।	90
७४	वत्सोच्चाश्चर्षभाणां तनुत्वे ।	91

७५	यत्तदेकाह्वाभ्यां निर्धारणे डतरच् ।	P. V, 3, 92. 94
७६	जातो डतमञ्चङ्गभ्यः ।	93. 94
७७	तो किमः ।	92. 93
७८	इवे संज्ञाप्रतिकृत्योः ।	96. 97
७९	वस्तेर्डञ् ।	101
८०	शिलाया ढश्च ।	102 und vgl. Kās.
८१	शाखादिभ्यो यः ।	103 १)
८२	कुशायाच्छः ।	105
८३	आकस्मिके ।	106
८४	शर्करादिभ्यो ऽण् ।	107
८५	अङ्गुल्यादिभ्यश्च ।	108
८६	एकशालायाश्च ।	109
८७	कर्कलोहितादीकक् ।	110
८८	पूगाञ्च्यः ।	112
८९	ब्रातादस्त्रियाम् ।	113
९०	वाहीकेष्वब्राह्मणराजन्याच्छस्त्रजी- विसंघाञ्च्यट् ।	114
९१	वृकाण्यष्ट ।	115
९२	दामन्यादिभ्यश्चः ।	116
९३	पथ्यादिभ्यो ऽणस्त्रियाम् ।	117
९४	ञ्यादीनां वङ्गेषु लुक् ।	119. II, 4, 62
९५	अभिजिद्विदभृच्छालावच्छिखावच्छ- मीवदूर्णावच्छुमश्चो ऽपत्याणो यञ् ॥	118.

चतुर्थस्य तृतीयः पादः समाप्तः ॥

१) C kuto 'ta itaḥ | kimaḥ pañcamyantāt tas kutvaṃ ca nipā-
tyate vā | etada aś | idama iśbbāvaḥ | kutaḥ | kasmāt | ataḥ | etas-

māt | itaḥ | asmāt | katham abhitaḥ parita iti | tasyoge dvitīyāvi-
dhānāt (II, 1, 52) siddham.

²⁾ C tadvatī dhaṇ | prakāravati dvitribhyāṃ dhaṇ bhavati
dvaidhāni | traidhāni.

³⁾ A avarasyāvaḥ |

⁴⁾ C °rūpyac ca.

⁵⁾ C supaḥ | sarvādīnām aj eva yaḥ sup tataḥ pūrvo 'kaj
bhavati | tvayakā | mayakā | tvayaki | mayaki.

⁶⁾ C śaṣaḥ | śaṣaḥ śhajādayo vā bhavanti | śaś cāntūdeśaḥ
śaḍikaḥ | śaḍiyāḥ | śaḍilāḥ | śaṭkaḥ (vgl. P. V, 3, 84 Vā. 2).

⁷⁾ C rto layau | rdantān manuṣyanāmno dayāyāṃ gamyamā-
nāyāṃ layau vā bhavataḥ | Savitrīlaḥ | Savitrīyaḥ | Savitrīkaḥ | Sa-
vitṛdattakaḥ.

⁸⁾ C udantāt | udantān manuṣyanāmno dayāyāṃ gamyamānāyāṃ
layau vā bhavataḥ | Bhānulaḥ | Bhānuyāḥ | Bhānukaḥ | antagrahaṇāt
prakṛtibhāvaḥ | Bhānudattakaḥ . . .

⁹⁾ So nach C: A hat śākhādihhyo yan, und T śa . kha . la .
sogs . pa . rnam . las . yaḥ . ŋo, was für yan . no verschrieben zu
sein scheint.

१	बह्व्यार्थात्कारकान्मङ्गले शस्त्रा ।	P. V, 4, 42 + Vā. 1
२	संख्यार्थादीप्सायाम् ।	43
३	संख्यादेर्वुन् ।	1
४	दण्डदानयोः ।	2
५	वारसंख्यायाः कृत्वमुच् ।	17
६	वहोर्धा चाविप्रकर्षे ।	20
७	द्वित्रिचतुरः सुच् ।	18
८	सकृत् ।	19
९	प्रकृते मयट् ।	21 ¹⁾
१०	अनन्तावसथेतिहभेषजाञ्ज्यः ।	23
११	तोयादीकप विद्या चैत् ।	IV, 2, 7 Bh.
१२	यावादिभ्यः कन् ।	V, 4, 29

१३	लोहितान्मणी ।	P. V, 4, 30
१४	रक्तानित्ययोः ।	31. 32
१५	कालात् ।	33
१६	क्तादनात्यन्तिके ।	4
१७	विनयादिभ्यश्चक् ।	34
१८	वाचः संदेशे ।	35 und vgl. Kāś.
१९	तथा कर्मणो ऽण् ।	36
२०	ओषधेरजाती ।	37
२१	एजिनुणः ।	14. 15
२२	प्रज्ञादिभ्यो वा ।	38
२३	मृदस्तिकन् ।	39
२४	सखी सुती ।	40
२५	नामरूपाद्वेयः ।	36 Vā. 2
२६	भागाद्यच्च ।	36 Vā. 2 ²⁾
२७	सूरमर्तवेमयविष्ठात् ।	36 Vā. 7. 8
२८	नवात् ।	36 Vā. 7
२९	तप्तनखा नू च ।	30 Vā. 6
३०	प्रात्पुत्राणे नश्च ।	30 Vā. 7
३१	देवतान्तात्तदर्थे यत् ।	24
३२	अर्घात् ।	25
३३	पाद्यम् ।	25
३४	अतिथेर्णः ।	26 ³⁾
३५	अभूततद्भावे हभ्वस्तियोगे विका- राच्चिः ।	50 + Vā. 1
३६	अरुर्मनश्चक्षुश्चेतोरहोरजसां लीपश्च ।	51
३७	अभिविधी संपदा च सातिर्वा ।	53. 52

३८ तदधीने ।	P. V, 4, 54
३९ देये वा च ।	55
४० देवादिभ्यो द्वितीयासप्तम्योर्वङ्लम् ।	56
४१ अव्यक्तानुकरणादनेकाचो ऽनिती डाच् ।	57
४२ कृत्रा द्वितीयतृतीयशम्बवीजात्कृषी ।	58
४३ संख्यादिर्गुणात् ।	59
४४ समयाद्यापनायाम् ।	60
४५ सपत्ननिष्पत्तादतिव्यथने ।	61
४६ निष्कुलान्निष्कोपणे ।	62
४७ प्रियसुखादानुकूल्ये ।	63
४८ दुःखात्प्रातिकूल्ये ।	64
४९ शूलात्पाके ।	65
५० सत्त्वाद्दशपथे ।	66
५१ मद्रभद्राद्वपने ।	67 + Bh.
५२ समासान्तः ।	68
५३ न किमः क्षेपे ।	70
५४ पूजायां स्वतेः प्रागन्यार्थात् ।	69 + Vā. 1. 2
५५ नञो ऽनन्यार्थे ।	71
५६ पथो वा ।	72
५७ पुरश्चुरश्चानक्षस्वाच् ।	74
५८ ऋचः ।	74
५९ नञ्वहोर्माणवचरणयोः ।	vgl. Kāś. zu 74
६० प्रत्यन्ववात्सामलोम्नः ।	75
६१ अक्ष्णो ऽचक्षुषः ।	76
६२ धेन्वनडुहर्ग्यजुषाक्षिभुवदारगवोर्व-	

धीवपदधीवनक्तदिवरात्रिदिवाहर्दि-	
वसरजसपुरुषायुपद्मायुपञ्चायुषजा-	
तोचमहोचवृद्धोचोपशुनगोष्ठश्वाः ।	P. V, 4, 77
६३ ब्रह्महस्तिराजपत्न्याद्वर्चसः ।	78 + Bh.
६४ समवान्धात्तमसः ।	79
६५ श्वसो वसीयसः ।	80
६६ निसश्च श्रेयसः ।	80, 77
६७ तप्तान्ववाद्रहसः ।	81
६८ प्रतेरुरस आधारात् ।	82
६९ अनुगवमायामे ।	83
७० द्विस्तावा त्रिस्तावा वेदिः ।	84
७१ प्रादिभ्यो ऽध्वनः ।	85
७२ पाण्डूदङ्कुणाङ्गूमेः ।	vgl. Kāś. zu 75
७३ संख्याया नदीगोदावर्योश्च ।	vgl. Kāś. zu 75
७४ असंख्याच्चाङ्गुलिरनन्यासंख्यार्थे ।	86
७५ अहःसर्वैकदेशसंख्यातपुण्यवर्धादीर्घाच्च राचेः ।	87 ⁴)
७६ सख्यहोराज्ञां टच् ।	91
७७ गोरलुक्वचार्थे ।	92
७८ उरसो ऽग्रे ।	93
७९ अनोऽश्मायःसरसां जातिनाम्नोः ।	94
८० ग्रामकौटात्तक्षणः ।	95
८१ अतेः शुनः ।	96
८२ उपमानादप्राणिनि ।	97
८३ मृगपूर्वोत्तराच्च सकथ्यः ।	98
८४ संख्यार्धात्राव एकार्थात् ।	99, 100

८५	खार्या वा ।	P. V, 4, 101
८६	द्वित्रिभ्यामञ्जलेः ।	102
८७	कुसहस्रां ब्रह्मणः ।	105
८८	जनपदात् ।	104
८९	चार्ये चुदषहः समाहरि ।	106
९०	शरदादिभ्यो ऽसंख्यार्थे ।	107
९१	अनः ।	108
९२	नपुंसकाद्वा ।	109
९३	गिरिनदीपीर्णसाखाग्रहायणीभ्यः ।	110—112
९४	निसः शतो डच् ।	73 Vā. 1
९५	संख्याया अवहोरन्यार्थे ।	73
९६	सक्थ्यक्ष्णः स्वाङ्गात्पच् ।	113
९७	अङ्गुलेर्दाक्षिणि ।	114
९८	द्वित्रिभ्यां मूर्ध्नः ।	115
९९	अप्पूरण्यास्तासु ।	116 + Vā. 1
१००	प्रमाण्याः ।	116
१०१	अन्तर्वहिर्भ्यां लोमः ।	117
१०२	नचत्रान्नेतुः ।	116 Vā. 2
१०३	नञ्मुष्पवेद्यतुरो ऽच् ।	77 + Vā. 1
१०४	नाभेः ।	5)
१०५	सुप्रातमुश्वसुदिवशारिकुचचतुरयाः ।	120
१०६	नञ्सुदुर्भ्यः सक्थो वा ।	121
१०७	प्रजाया असिच् ।	122
१०८	मन्दाल्पाच्च मेधायाः ।	122 ⁶⁾
१०९	नाम्नि नासाया नसो ऽस्थूलात् ।	118
११०	प्रादिभ्यः ।	119

१११	वेः ख्रः ।	P. V, 4, 119 Bh. 7)
११२	खुरखराणस्वा ।	118 Bh. 8)
११३	धर्मादनिच्केवलात् ।	124
११४	सुहरिततृणसोमाज्जम्भात् ।	125
११५	दक्षिणेर्मा लुब्धयोगे ।	126
११६	इव्यतिहरि ।	127
११७	द्विदण्डादीनि ।	128
११८	भृतिमासादृच् ।	116 Vā. 4
११९	संप्राज्जानुनो ज्ञः ।	129 ⁷⁾
१२०	ऊर्ध्वाद्वा ।	130
१२१	धनुर्नाम्नि ।	133
१२२	जायाया निङ् ।	134
१२३	सूत्यूतिमुरभेर्गन्धस्येत् ।	135
१२४	आगन्तोर्वा ।	10)
१२५	अल्पे ।	136
१२६	उपमानात् ।	137
१२७	पादस्य पादहस्त्यादिभ्यः ।	138
१२८	कुम्भपद्यादयः ।	139
१२९	सुसंख्यादेः ।	140
१३०	वयसि दन्तस्य दतृ ।	141
१३१	षोडन् ।	VI, 3, 109 Vā. 3
१३२	स्त्रीनाम्नि ।	V, 4, 143
१३३	अयान्तशुद्धशुभ्रवृषवराहाहिमूषि- कशावशिखरारोकाद्वा ।	145. 144 und vgl. Kāś.
१३४	ककुत्ककुदस्यावस्थायाम् ।	146
१३५	त्रिककुत्पर्वते ।	147

१३६ व्युदः काकुत्काकुदस्य ।	P. V, 4, 148
१३७ पूर्णादा ।	149
१३८ मुहदुर्हदौ मित्रामित्रयोः ।	150
१३९ उरोभ्यः कप् ।	151
१४० इनः स्त्रियाम् ।	152
१४१ व्युद्धतो भुवः ।	153 ¹⁾
१४२ शेषादा ।	154
१४३ न नान्नि ।	155
१४४ ईयसः ।	156
१४५ झ ईत् ।	156 Vā. 1
१४६ सुती भ्रातुः ।	157
१४७ नाडीतन्वयोः स्वाङ्गे ।	159
१४८ निष्प्रवाणिः ॥	160.

चान्दे व्याकरणे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥

¹⁾ A prakṛtau mayat.

²⁾ C bhāgād yac ca | bhāgād yad bhavati dheyaś ca | bhāgyāni bhāgadheyañi.

³⁾ So C in Text und Vṛtti; AT haben °nyaḥ mit dentalem n, das nur für cerebrales, nicht für palatales verschrieben wird.

⁴⁾ C . . . puṇyārātraḥ | varṣārātraḥ | dīrghārātraḥ . . .

⁵⁾ C nābheḥ | nābhyantād aj bhavati | padmanābhaḥ | ūṇanābhaḥ.

⁶⁾ C mandālpāc ca medhāyāḥ | mandālpābhyāṃ nañādibhyaś ca parā yā medhā tadantād asij bhavati | mandamedhāḥ | alpamedhāḥ | amedhāḥ | sumedhāḥ | durmedhāḥ.

⁷⁾ So BT; AC, velḥ khaḥ.

⁸⁾ So alle Hss.

⁹⁾ C samprāj jānuno jñāḥ | samprapūrvāj jānuno jñādeśo bhavati | samgate jānuni asya samjñāḥ | prajñāḥ. Ebenso T: sam · dañ · pra · las · jānu · las · jñao.

¹⁰⁾ C āgantvā vā | svādibhyaḥ parasyāgantvā gandbasyed vā bhavati | sugandhir āpanaḥ | sugandhaḥ | udgandbiḥ | udgandhaḥ

pūtigandbiḥ | pūtigandhaḥ | surabbigandbiḥ | surabbigandhaḥ. Vgl. Vā. 1.

¹¹⁾ C . . . abhruva iti kim | subhuḥ (subhrūḥ?). Aber hrū ist nicht mit Suffix uḥ gebildet.

१ सन्वडोराद्यमेकाङ्गिः ।	P. VI, 1, 9. 1
२ चङ्गलिटोः ।	11. 8
३ आद्यादचः ।	2
४ न न्दो हलि ।	3 und vgl. Kāś.
५ अयि रः ।	¹⁾
६ पुनः ।	²⁾
७ ईषो यिः मन्वा ।	3 Vā. 2 + Bh.
८ सुपो यथेष्टम् ।	3 Bh.
९ दाश्यान्साह्यान्मीढ्यांश्चिदिदं चक्रसम् ।	12 + Vā. 5 + Bh.
१० चराचरचलाचलपतापतवदावदघ- नाघनपाटूपटा वा ।	12 Vā. 6—8
११ षडः प्रधानस्य पुत्रपत्न्योः स्वयो- रिग्यणः ।	13
१२ बन्धावन्यार्थे ।	14
१३ मातमातृकमातृषु वा ।	14 Bh.
१४ वचिस्त्रिपयजादीनां लिख्यपिति ।	15. I, 2, 5
१५ ग्रहिव्यधोः ।	16
१६ शिन्डितोः ।	16. I, 2, 4
१७ ज्यात्रयप्रक्श्मस्त्राम् ।	16 ³⁾
१८ वशस्त्रिहृशित्यपिति ।	16
१९ व्यचो ऽञ्जित्यनसि ।	16. 17 Vā. 4

७२ दीर्घस्य ।	P. VI, 1, 75
७३ पदान्तस्य वा ।	76
७४ इको यणचि ।	77
७५ एचो ऽयवायावः ।	78
७६ यि परे ऽवावी ।	79
७७ धातोस्तत्रैव ।	80
७८ गब्युतिरध्वमाने ।	79 Vā. 3
७९ शक्ये चिज्योरय् ।	81 ^{७)}
८० क्रियः क्रयर्थे ।	82
८१ द्वयोरिकः ।	84
८२ आददेहः ।	87
८३ आदेजेवाद्यटः ।	90
८४ एचि ।	88
८५ इणेधोः ।	89
८६ ऊठि ।	89
८७ अचादूहिन्याम् ।	89 Vā. 3 ⁷⁾
८८ खादीरेरिणोः ।	89 Vā. 5
८९ प्रादूढोद्वेषेषु ।	89 Vā. 4
९० ऋते तृतीयाममासे ।	89 Vā. 6
९१ प्रदर्शनवमनकखलवत्सरादृणे ।	89 Vā. 7. 8 ^{५)}
९२ ओतो ऽम्शसोरात् ।	93
९३ प्रादीनामृति धाती ।	91
९४ वा सुप्लुति च ।	92 und vgl. Kās.
९५ एङि पररूपम् ।	94
९६ अनियोग एवे ।	94 Vā. 3
९७ ओष्ठोत्तोः ममासे वा ।	94 Vā. 5 ^{७)}

९८ शकध्वादयः ।	P. VI, 1, 94 Vā. 4
९९ ओमाङोः ।	95
१०० उखनादी ।	96
१०१ अतो ऽदेङि ।	97
१०२ अव्यक्तानुकरणस्थानिकाचो ऽत इती ।	98 + Vā. 1
१०३ न द्वित्वे ।	99
१०४ तो वा ।	99 ^{1०)}
१०५ डाचि पूर्वस्य ।	99 Vā. 1
१०६ अको ऽकि दीर्घः ।	101
१०७ ऋतृतो ऋवा ।	101 Vā. 1
१०८ लृति लृः ।	101 Vā. 2
१०९ प्रथमयोरचि ।	102
११० ततः शसो नः पुंमि ।	103
१११ नादिचि ।	104
११२ दीर्घाज्जसि च ।	105
११३ अमि पूर्वः ।	107
११४ यणिकः ।	108
११५ एङो ऽति पदादी ।	109
११६ ङसिङ्सोः ।	110
११७ ऋत उत् ।	111
११८ मख्युः पत्युः ।	112
११९ हशि चातो रोः ।	113. 114
१२० गोरो वा ।	122
१२१ अच्यवङ् ।	123
१२२ अचेन्द्रे ।	124 und vgl. Kās.

१२३	न सुतो ऽनिती ।	P. VI, 1, 125. 129
१२४	क्वचिद्वा ।	130
१२५	ईदूदेद्विवचनम् ।	125. I, 1, 11
१२६	असू असी ।	I, 1, 12
१२७	अजनाह् ।	14
१२८	ओत् ।	15
१२९	सौ वेती ।	16
१३०	उञ् ।	17
१३१	ऊँ ।	18 ¹⁾
१३२	इको ऽसस्थाने ह्रस्वश्चाससासे ।	VI, 1 127 + Vā. 1
१३३	ऋदूत्यकः ।	128
१३४	एतत्तदोः सुलोपो ऽकोरनञ्ससासे हलि ।	132
१३५	दिवो ऽन्ते चोत् ।	131 und vgl. Kāś.
१३६	संपरेः कृत्रः सुट् ।	137. 135
१३७	उपाङ्गुपणससवाययत्नवैकृत्याध्या- हारेषु ।	137—139
१३८	किरो लवने ।	140
१३९	हिंसायां प्रतेञ्च ।	141
१४०	अपाञ्चतुप्पाच्छकुनिषु दृष्टान्तकुला- यार्धिषु ।	142 + Vā. 1
१४१	अपरस्तराः सातत्ये ।	144
१४२	पारस्करादीनि नाम्नि ॥	157.

पञ्चमस्य प्रथमः पादः समाप्तः ॥

¹⁾ C ayi raḥ | ayakāre hali parato rephe na dvir ucyate | arcicīṣati | ardidīṣati | ayiti kim | arāryate. Vgl. die Kāś.

²⁾ C punaḥ | yad dvir uktaṃ tat punar na dvir ucyate | ju-
gupsīṣate | lolūyīṣate.

³⁾ A jāvraśca°, BC jyavraśca°, T je · dañ · braśca°.

⁴⁾ C . . . aśver iti kim | śīśvāya | śīśvayitha.

⁵⁾ C dīno 'kñitsani lyapi | dīno 'kñitsanviṣaye lyabviṣaye ca
ātvaṃ bhavati | upadātā | upadātum | upadāya | iṣadupadānam |
upadāyo variate | akñitsaniti kim | dīnaḥ | dediyate | upadidiṣate.

⁶⁾ A ayaḥ für ay.

⁷⁾ A ūhiṇyām mit cerebralem ṇ; ebenso T.

⁸⁾ So (°daśarṇa°) alle Hss.

⁹⁾ A oṣṭhau°.

¹⁰⁾ C to vā | dvitve sati takārasya itau parataḥ pararūpaṃ vā
bhavati | paṭatpaṭad iti | paṭatpaṭeti.

¹¹⁾ A und T um.

१	अलुगुत्तरपदे ।	P. VI, 3, 1
२	पञ्चम्याः स्तोकादिभ्यः ।	2
३	बाह्यणाच्छंसी ।	2 Vā. 1
४	खितीच एकाचो ऽसः ।	68
५	ओजःसहोऽम्भस्तपोऽञ्जसस्तृतीयायाः ।	3 + Vā 1 ¹⁾
६	सनसो नाम्नि ।	4
७	आज्ञायिनि ।	5
८	पुंजनुर्भ्यामनुजान्धयोः ।	3 Vā. 2
९	आत्मनः पूरणे ।	5 Vā. 1
१०	नाम्नि पराञ्च चतुर्थ्याः ।	7. 8
११	सप्तम्या बहुलम् ।	14
१२	पञ्चा आक्रोशे ।	21
१३	पुत्रे वा ।	22
१४	वाग्दिकपश्यो युक्तिदण्डहरेषु ।	21 Vā. 1
१५	अदसः फलुञ्जोः ।	21 Vā. 2 + Bh.

१६ शुनः शेषपुच्छलाङ्गुलेषु नाग्नि ।	P. VI, 3, 21 Vā. 4
१७ दिवो दासे ।	21 Vā. 5
१८ ऋतो विद्यायोनिःसंवन्धात्तत्र ।	23 + Vā. 1
१९ स्वसृपत्योर्वा ।	24
२० मातरपितरौ चार्थे ।	32
२१ ऋतस्तत्रानहः ।	25
२२ पुत्रे ।	25 Vā. 1
२३ देवतानामवायूनां वेदे सह श्रुता- नाम् ।	26 + Vā. 1 + Bh.
२४ नादैच्येरेरविष्णां ।	28 + Vā. 1
२५ सोमवरुणयोरीत् ।	27
२६ दिवो द्यावा ।	29
२७ दिवस्पृथिव्यां वा ।	30 und vgl. Kāś.
२८ उषासोपसः ।	31
२९ स्त्रियां पुंवदुक्तपुंस्त्वमनूडेकार्थे स्त्रि- यामप्रधानपूरणीप्रियादी ।	34 + Vā. 8
३० प्रसूताप्रजातागर्भिण्यः ।	34 Bh.
३१ तत्स्तरतमचरद्वल्यन्देशरूपप्याशप- शस्थन्व्यह्मानिपु ।	35 Vā. 1—5. 8. 9. 36
३२ यच्चणादी ।	35 Vā. 11
३३ हे ऽप्रायी ।	35 Vā. 11 + Bh.
३४ न त्यादिवुकीयान्तम् ।	37 + Vā. 1
३५ संज्ञापूरण्योः ।	38
३६ अचच्चादौञ्ज्ञेतुररक्तविकारे ।	39
३७ स्वाङ्गादीदमानिनि ।	40 + Vā. 1
३८ जातिरप्फादी च ।	41 ^{१)}

३९ पुंवत्स्वपदार्थजातीयदेशीयेषु ।	P. VI, 3, 42
४० त्वतलोर्गुणः ।	35 Vā. 10
४१ सर्वादयो वृत्तिमात्रे ।	१)
४२ तरतमरूपकल्पचेलङ्गुवगोत्रमतहते ज्यो ह्रस्वः ।	43
४३ वैकाचः ।	44
४४ उगितः ।	45
४५ ऊङः ।	44
४६ आन्महतो जातीयैकार्थयोरच्यर्थे ।	46 + Bh.
४७ घासकरविशिष्टे पुंवच्च ।	46 Vā. 1
४८ इचि ।	१)
४९ नाम्न्यष्टनः ।	125
५० कपाले हविषि ।	46 Vā. 2
५१ गवि युक्ते ।	46 Vā. 3
५२ द्वेष्ट संख्यायां प्राक्कृतादनन्यार्था- शीत्योः ।	47 + Bh.
५३ त्रेस्त्रयस् ।	48 ^{१)}
५४ चत्वारिंशदादी वा ।	49
५५ हृदयस्याणि हृत् ।	50
५६ लेखे ।	50
५७ लासयतोः ।	50
५८ पादस्वाज्यातिगोपहते पदः ।	52
५९ हिमहृतिकाधिष्ठयति पदः ।	53. 54. 53 Vā. 1
६० ऋचः शि ।	55
६१ नस्तासिकायास्तःतुद्रे ।	1, 63 Vā. 2
६२ यत्यवर्णे ।	63 Vā. 2 + Bh.

६३	शिरसः शीर्षत्वा ।	P. VI, 1, 61 + Vā. 2
६४	शीर्षो ऽचि ।	61 Vā. 3
६५	नान्युदकस्योदः ।	3, 57
६६	उत्तरस्य ।	57 Vā. 1
६७	वासवाहने ।	58
६८	षे षे पिषी ।	58
६९	एकहलादी भाण्डे वा ।	59
७०	मन्यीदनसक्तुविन्दुवन्नभारहारवी- वधगाहेषु ।	60
७१	इको ह्रस्वः ।	61
७२	न च्विडीयणियुवामभूकुंसादीनाम् ।	61 Vā. 3. 61 + Bh. ⁹⁾
७३	झापोस्त्वनाम्नीर्वज्रलम् ।	63. 64
७४	इष्टकेषोकामालानां चिततूलभारिषु ।	65
७५	खिति ससंख्यस्य मुम् च ।	66. 67
७६	अरूपः ।	67
७७	करि ऽस्तुसत्यागदस्य ।	70 + Vā. 1
७८	लोकस्य पूणे ।	70 Vā. 4
७९	इत्ये ऽनभ्याशस्य ।	70 Vā. 5 ⁷⁾
८०	भ्राष्ट्राग्न्योरित्ये ।	70 Vā. 6
८१	अग्निलस्य गिले ।	70 Vā. 7
८२	भद्रोष्णयोः करणे ।	70 Vā. 8
८३	मध्यस्य दिने ।	⁹⁾
८४	श्वेनतिलयोः षति त्रि ।	71
८५	रात्रेर्धाती वा ।	72
८६	धेनोर्भवायाम् ।	70 Vā. 3
८७	मांसस्य पचि घञ्ज्युटोर्लोपः ।	⁹⁾

८८	समस्तते ।	P. VI, 1, 144 Vā. 1 ¹⁰⁾
८९	तुमश्च काममनसोः ।	144 Vā. 2 + Bh.
९०	तव्यादिपट्टे ऽवशमः ।	144 Vā. 3
९१	नञो नः ।	3, 73
९२	तिङ्यवक्षेपे ।	73 Vā. 1
९३	ततो ऽचि नुट् ।	74
९४	एकादत्रात्री संख्यायाम् ।	76 + Bh.
९५	नखादयः ।	75
९६	नगो ऽप्राणिनि वा ।	77
९७	सहस्य सो ऽन्याथे ।	82
९८	नाम्नि ।	78
९९	अनुषाख्ये ।	80
१००	अकाले स्वार्थे ।	81
१०१	ग्रन्थान्ताधिक्ये ।	79
१०२	नाशिष्यगोवत्सहले ।	83 + Vā. 1 + Bh.
१०३	समानस्य षत्तादिषु ।	85. 86 und vgl. Kāś. zu 84
२०४	नामगोत्ररूपस्थानवर्णवयोवचनध- र्मजातीये वा ।	85 und vgl. Kāś. zu 84
१०५	उदरे ये ।	88
१०६	दृग्दृशदृक्षे ।	89 + Vā. 1
१०७	वती चेदंकिमोरीश्वकी ।	89. 90
१०८	आः सर्वादीनाम् ।	91
१०९	विष्वग्देवयोश्च उद्विगञ्चि वी ।	92
११०	समः समिः ।	93
१११	सहस्य सभिः ।	95

११२	तिरसस्तिर्यति ।	P. VI, 3, 94
११३	द्वन्तःप्रादेरनादप ईत् ।	97 + Bh.
११४	देशे ऽनूपः ।	98
११५	समापो नाम्नि ।	97 Vā. 1
११६	ककारके ऽन्यस्य दुक् ।	99
११७	अपधीतृतीयस्याशीराशास्थि- तोत्सुकोतिरागेषु ।	99
११८	अथे वा ।	100
११९	कोः कदच्युत्तरार्थे ।	101
१२०	विरथवदेषु ।	102. 101 Vā. 1
१२१	तृणे जाती ।	103
१२२	काचपथोः ।	104
१२३	ईषदर्थे ।	105
१२४	पुरुषे वा ।	106
१२५	कवल् चोष्णे ।	107
१२६	दिक्कब्दात्तीरस्य तारः ।	109 Vā. 1
१२७	पृषीदरादीनि ।	109
१२८	संख्याविसायादेरहस्याहन्डी वा ।	110
१२९	विश्वस्य वसुराटोर्दीर्घः ।	128
१३०	नरे नाम्नि ।	129
१३१	ऋषी मित्रे ।	130
१३२	वनगिर्योः कोटराज्जनादीनाम् ।	117
१३३	मर्तो बह्वचो ऽनजिरादीनाम् ।	119
१३४	शरादीनाम् ।	120
१३५	वले ।	118
१३६	चित्तेः कपि ।	127

१३७	द्रलोपे ऽणः ।	P. VI, 3, 111
१३८	सहिवहोरोत् ।	112
१३९	कर्णे चिह्नस्याविष्टापञ्चभिन्नच्छिन्न- च्छिद्रमुवस्वस्तिकस्य ।	115
१४०	नहिवृतिवृषिष्यधिरुचिसहितनिपु क्ती ।	116
१४१	प्रादीनां घञि वज्रलम् ।	122
१४२	इकः काशे ।	123
१४३	दस्ति ।	124
१४४	वहे ।	121
१४५	अन्येषामपि ।	137
१४६	चौ ।	138
१४७	यण इकः ॥	139.

पञ्चमस्य द्वितीयः पादः समाप्तः ॥

१) So (°tapo°) alle Hss. und T.

२) C jātir asphādau ca | jātivāci striyāṃ vartamānam asphādāv amānini ca pūṃsyan na bhavati | Kaṭhibhāryaḥ | bahvreibhāryaḥ | asphādāv iti kim | hāstikam | cakāraḥ kim | Kaṭhamānini. Vgl. die Kāś.

३) C sarvādayo vṛttimātre | sarvādayaḥ strivṛttayo vṛttimātre pūṃsya bhavanti | tasyāḥ sukham | tatsukham | yasyāḥ sukham | yatsukham | tasyā idam | tadyam | yadyam | bhavatyā idam | bhāvatkam | bhavadyam tasyām | tatra yatra tasyāḥ | tataḥ | yataḥ | kutaḥ | kayā vṛtṭyā katham tayā vṛtṭyā | tathā tasyāṃ velāyām | tadā | tarhi | katham kukkṛtā aṇḍam | kukkṛtāṇḍam | mrgyāḥ kṣīram | mṛgakṣīram . . .

४) C ici | ijante (IV, 4, 116) parata ātvam bhavati | keśakeśi | muṣṭāmūṣṭi.

५) So alle Hss.

६) C °abhrukṛpsādīnām.

७) Alle Hss. °sasya.

8) C madhyasya dine | madhyasya dine parato mum bhavati | madhyamdinah.

9) C māṃsasya paci ghaṇlyuṣor lopah | māṃsasya pacatau ghaṇlyuṣpare parato lopo vā bhavati | māṃspākaḥ | māṃsapākaḥ | māṃspacani māṃsapacani | pacīti kim | māṃsadāhaḥ māṃsadahanī | ghaṇlyuṣor iti kim | māṃsapaktiḥ. Vgl. Kāś. zu VI, 1, 144.

10) C samas tate | samas tate parato lopo vā bhavati | satatam | samtatam | katham sabitam | samhitam iti | ūror upamāsamhitasahita (II, 3, 79) iti nipātanāt. Dagegen B: samo hitatate, A: samā hitatatre (zu lesen wie B), T: sam(i) · hi · ta · daṇ · ta · ta · lao ebenfalls = B). Vgl. I, 4, 119.

१	प्रकृतेः ।	P. VI, 4, 1
२	हलः ।	2
३	अलुकि ।	1)
४	नाम्यतिष्ठचतस्रोः ।	3. 4
५	नुर्वा ।	6
६	नः ।	7
७	शिसुटि ।	8
८	स्महतोर्नुसि ।	10
९	अमृत्वस्मृनेष्टृत्वष्टृचतुहोतृपोतृप्र- शास्त्रणाम् ।	11
१०	सावसंबुद्धी ।	8
११	अत्वसोः ।	14
१२	इन्हन्पूषार्यम्णां शौ च ।	12. 13
१३	अज्जनोः सनि झलि ।	16. 15
१४	इङो गसः ।	16 + Vā. 1
१५	तनो वा ।	17
१६	क्रमस्ति ।	18

१७	जमः किति वी च ।	P. VI, 4, 15
१८	जमि च च्छोः शूट् ।	19
१९	ज्वरत्तरावग्रिदुमवां सोपान्तस्य ।	20 2)
२०	राल्लोपः ।	21
२१	प्राग्युवोरवुग्युगसिद्धं ससानाग्रये ।	22 + Vā. 12. 14
२२	शान्नः ।	23
२३	हलो ऽनिदितः किङ्त्वुपान्तस्य ।	24
२४	शित्वपिति ।	I, 2, 4
२५	लिटीन्धिश्चन्यग्रन्थाम् ।	6 und vgl. Kāś.
२६	दक्षः स्सनि च ।	3)
२७	खजः ।	vgl. Kāś. zu I, 2, 6
२८	शपि दंशसञ्ज्ञेष्ट ।	VI, 4, 25
२९	रजः ।	26
३०	णौ मृगरमणे ।	24 Vā. 3
३१	घञि भावकरणयोः ।	27
३२	खदो जवे ।	28
३३	अवोदैधोत्तप्रश्चहिमश्चथाः ।	29 4)
३४	लङ्गिकम्भोरुपतापशरीरविकारयोः ।	24 Vā. 1
३५	तनाद्यनिट्नां ल्यपि जमः ।	37. 38
३६	मो वा ।	37 Vā. 2
३७	झलि तिङ्यपिति ।	37. I, 2, 4
३८	किङ्कति ।	37
३९	जनसनखनामात् ।	42
४०	सनि ।	42
४१	ये वा ।	43
४२	तनो यकि ।	44

४३	सनः क्तिचि लोपश्च ।	P. VI, 4, 45
४४	लिङि तङि गमः ।	1. 2, 13. 11
४५	सिचि ।	13
४६	हनः ।	14
४७	यमः मूचने ।	15
४८	वोदाहे ।	16
४९	गमादीनां क्ता ।	VI, 4, 40 + Bh.
५०	नाञ्चः पूजायाम् ।	30
५१	क्तिचि दीर्घश्च ।	39
५२	क्ति स्कन्दस्यन्दोः ।	31
५३	सेटि ।	I, 2, 18
५४	वञ्जिलुञ्जिथफो वा ।	24. 23 ^५)
५५	जनशः ।	VI, 4, 32
५६	भञ्जेशिणि ।	33
५७	शसः किङति शिस् ।	34
५८	तिङि हल्यपिति ।	I, 2, 4
५९	शा ही ।	VI, 4, 35
६०	हनो जः ।	36
६१	लिङाशीर्लिङतिङ्शिति ।	46
६२	भस्जो भर्ज वा ।	47
६३	लोपो ऽतः ।	48
६४	यकि ।	५)
६५	यस्य हलः ।	49
६६	क्वस्य वा ।	50
६७	णेरनिटि ।	51
६८	ततवतीटि ।	52

६९	अयामन्तात्वाद्येत्तुषु ।	P. VI, 4, 55
७०	ल्यपि लघोः ।	56
७१	आपो वा ।	57
७२	चेः चीः ।	59
७३	उपदेशेऽज्जनयहृद्गभ्यः स्खसिच्सी- युट्टासां भावाप्ययोश्चिखदिट्वा ।	62
७४	दीङो लिटि युक् ।	63
७५	लोपो ऽचि किङति चातः ।	64
७६	ईयति ।	65
७७	माख्यासागापिवहागदाधां हलि ।	66
७८	लिङ्येत् ।	67
७९	वा संयोगादेरस्यः ।	68
८०	न ल्यपि ।	69
८१	मेङ इट्वा ।	70
८२	लुङ्लङ्लुङ्लङ्लङमाङ्योगे ।	71. 74
८३	अचि शुधातुभ्रुवां खोरियुवौ ।	77
८४	द्वित्वे पूर्वस्यासमे ।	78
८५	स्त्रियाः ।	79
८६	वाम्शसोः ।	80
८७	इणो यण् ।	81
८८	एरसंयोगादनेकाचः ।	82
८९	कारकासंख्यादोश्च सुष्यसुधियः ।	83. 85 und vgl. Kās. zu 83
९०	वर्षादृन्पुनःकाराद्भुवः ।	84 + Bh.
९१	ऊयुवोरलिटि ।	87
९२	भुवो वुग्लुङ्लिटोः ।	88

९३	ऊनोहो ऽचः ।	P. VI, 4, 89
९४	दुषो णी ।	90
९५	वा चित्ते ।	91
९६	गमजनखनघसां ले लोपो ऽपिति ।	98
९७	किति च हनः ।	98
९८	ऊनलो ऽनितो हेर्धिः ।	101 + Vā. 1
९९	अतो लुक् ।	105
१००	उतो ऽसंयोगाद्धातोः ।	106
१०१	वास्य ँमीः ।	107
१०२	ऊनो ये च ।	108. 109
१०३	अत उत्तवापिति ।	110
१०४	असोर्लोपः ।	111
१०५	आद्विस्तयोरातः ।	112
१०६	ई हलि तिङ्यदाधः ।	113
१०७	इह्रिद्रः ।	114
१०८	भियो वा ।	115
१०९	हाकः ।	116
११०	ही वा ।	117
१११	यि लोपः ।	118
११२	दरिद्रः किति ।	114 Vā. 1
११३	अच्ययुवी ।	114 Bh.
११४	लुङि वा ।	114 Vā. 3
११५	अस्दाधां हवेद्विश्च ।	119
११६	लित्यनादेशादेरेकहल्मध्ये ऽतः ।	120
११७	यलीटि ।	121
११८	तृफलभजवपः ।	122

११९	राधो हिंसायाम् ।	P. VI, 4, 123
१२०	वा जृभ्रमत्रसाम् ।	124
१२१	फणादीनां सप्तानाम् ।	125
१२२	दम्भग्रन्थग्रन्थाम् ।	120 Vā. 5 und vgl. Kās. zu I, 2, 6
१२३	मनिपचिमचां नाम्नि ।	?)
१२४	नशो ऽडि ।	120 Bh.
१२५	न शसददवाबदेडाम् ।	126
१२६	यच्यशिसुटि ।	129
१२७	पादः पत् ।	130 १)
१२८	वसोर्व उत् ।	131
१२९	अयुवन्मघोनामनणादौ ।	133 + Vā. 1 १)
१३०	अलोपो ऽनः ।	134
१३१	षपूर्वहन्तृतराज्ञामणि ।	135
१३२	डिश्योर्वा ।	136
१३३	न संयोगाद्धमः ।	137
१३४	अचः ।	138
१३५	उद् ईत् ।	139
१३६	आतः ।	140
१३७	विंशतेर्डिति तेः ।	142
१३८	अन्याजादेः ।	143
१३९	नो ऽणादौ ।	144
१४०	कलाषादीनाम् ।	144 Vā. 1—5
१४१	अहः खे ।	145
१४२	असर्वासंख्यैकदेशाट्टे ।	V, 4, 89. 88
१४३	ससाहारे ।	89

१४४	एकात् ।	P. V, 4, 90
१४५	अन्तिकस्य तमे तादेः ।	VI, 4, 149 Vā. 9
१४६	कादेर्वङ्गलम् ।	149 Vā. 8
१४७	ओरोत् ।	146
१४८	डे ।	147
१४९	यस्य ।	148
१५०	ड्याम् ।	148
१५१	मत्स्यस्य यः ।	149 Vā. 5
१५२	हलो यत्रादेः ।	150
१५३	सूर्यागस्त्ययोश्चै च ।	149 Vā. 6
१५४	तिथ्यपुण्ययोर्नचत्रे ऽणि ।	149 Vā. 7
१५५	आपत्यस्थानात्यणादी ।	151
१५६	क्यच्योः ।	152
१५७	बिल्वकीयादीनामीयः ।	153
१५८	इष्टमेयःस्वत्याजादेः ।	154. 155
१५९	खूलदूरयुवन्निप्रचुद्राणां यणादे- घोरेह् च ।	156
१६०	वहोरेभू च ।	158
१६१	इष्टे यिक् च ।	159
१६२	ज्यायान् ।	160
१६३	प्रियस्त्रिस्त्रिस्तुरगुरुवङ्गलतृप्रदी- र्घह्रस्ववृद्धवृन्दारकाणां प्रस्त्रस्फ- वरगरवंहचपद्राघह्रस्वर्षवृन्दाः ।	157. 156
१६४	र ऋतः पृथुमृदुक्लृशभृशदृढपरिवृ- ढानाम् ।	161 + Bh.
१६५	नैकाचः ।	163

१६६	अक्ते राजन्यमनुष्ययूनाम् ।	P. VI, 4, 163 Vā. 3
१६७	आत्माध्वनोः खे ।	169
१६८	अभावकर्मणोरनो ये ।	168
१६९	अणि ।	167
१७०	कर्मणो ऽशीले ।	172
१७१	माद्वर्मणो ऽपत्ये ।	170
१७२	हितनाम्नो वा ।	170 Vā. 1
१७३	ब्रह्मणो जाती ।	171
१७४	उत्तणः ।	173
१७५	संयोगादिनो ऽसमूहे ।	166 und vgl. Kāś. zu 164
१७६	गाथिविदथिकेशिगणिपणिनाम् ।	165
१७७	अनपत्ये च ।	164
१७८	दाण्डिनायनहास्तिनायनजैह्याशि- नेयवासिनायनिभ्रीणहृत्तधैव- त्यसारवैत्ताकहिरण्मयानि ॥	174. ¹⁰⁾
	पञ्चमस्य तृतीयः पादः समाप्तः ॥	

¹⁾ C aluki | yatra yad ucyate tasyāluki sati tad bhavatīty etad adhikṛtaṃ veditavyam.

²⁾ So (śrīva) alle Hss. und T.

³⁾ C dambhaḥ ssani ca | dambheḥ sakārādaḥ sani liṭi cāpiti parato nalopo bhavati | dhīpsati | deḥbatuḥ | deḥbhuḥ | dvisakāranir-deśaḥ kim | didambhiṣati.

⁴⁾ T a · bo · da · dañ · e · dha · dañ · od ma n · dañ · pra · śra · tha · dañ · hi · ma · śra · tha · rñams · so und C . . . odma iti under manini . . . Dadurch wird die Vermutung Böhtlingks zu P. VI, 4, 29 bestätigt.

⁵⁾ AB vañciluñcer vā.

⁶⁾ C yaki | yaki parataḥ prakṛter ato lopo bhavati | kuṣubhyati (l. kuṣubhyati) | magadhyati | kakāraḥ kim | śyenāyate.

⁷⁾ C manipacimacāṃ nāmni | manyādināṃ samjñāyām ata etvaṃ
bhavati | menā | Menakā | pecā | pecakā | mecū | mecakā.

⁸⁾ A pādaḥ pad.

⁹⁾ C . . . nakāranirdeśaḥ kim | yuvatyā maghavatyeti śabdān-
taratvāt.

¹⁰⁾ ACT °jaihmasineya°.

१ युवोरनाकावसः ।	P. VII, 1, 1 ¹⁾
२ आयनेयीनीयियः फटखक्खां प्फा- द्यादीनाम् ।	2
३ ठखेकः ।	3, 50
४ इसुसुगदोर्भ्यः कः ।	51 + Bh.
५ तो ऽश्वतः ।	51 ²⁾
६ अनऽसमासे लो ल्यप् ।	1, 37
७ ऋत इडातोः ।	100 ³⁾
८ उपान्तस्य ।	101
९ उदोघात् ।	102
१० इदितो नुम् ।	58
११ शे मुचादीनाम् ।	59
१२ नशो झलि ।	60
१३ मस्जो ऽन्यात्पूर्वः ।	60 und vgl. Kāś.
१४ जभो ऽचि ।	61
१५ रघः ।	61
१६ इटि लिटि ।	62
१७ रभो ऽश्लिटोः ।	63
१८ लभः ।	64
१९ आडो यि ।	65

२० उपात्सुतो ।	P. VII, 1, 66
२१ प्रादिभ्यः खल्घञोः ।	67
२२ न सुदुरः केवलात् ।	68
२३ चिणमोरप्रादिर्वा ।	69 + Vā. 1
२४ पुंसुयुगितः ।	70
२५ अञ्जः ।	70
२६ युजेरसमासे ।	71
२७ शावयमः ।	72
२८ बहर्जि बहर्जि ।	72 Vā. 4. 5
२९ इको ऽचि सुपि ।	73
३० उक्तपुंस्तस्य टादी वा ।	74
३१ अस्थिदधिसक्थ्यत्स्यामनङ् ।	75
३२ नाञ्जोः शतुः ।	78
३३ शो वा ।	79
३४ आच्छीङ्योः ।	80
३५ शपश्यनः ।	81
३६ सावनडुहः ।	82
३७ दिव आत् ।	84
३८ पथिमथ्यभुक्षामात् ।	85
३९ शिसुत्येः ।	86
४० थो न्यः ।	87
४१ इनो ऽचि लोपः ।	88
४२ पुंसो ऽसुङ् ।	89
४३ गोरौः स्वार्थे ।	90
४४ सख्युरशावैत् ।	92 ⁴⁾
४५ ऋदुशनस्युरदंशोऽनेहसां चानङ् सौ ।	93. 94

४६ न संवुद्धी ।	P. VII, 1, 92
४७ वीशनसः ।	vgl. Kās. zu 94
४८ कुशस्तुनमृच ।	95
४९ स्त्रियाम् ।	96
५० चतुरनडुहीराम् ।	98
५१ अम्सी संवुद्धी ।	99
५२ अष्टनो वा सुप्यात् ।	2, 84 und vgl. Kās.
५३ रायी हलि ।	85
५४ युष्मदस्मदीरनादेशे ।	86
५५ श्रीशसम् ।	87, 88
५६ यो ऽचि ।	89
५७ शेषे लोपो ऽदः ।	90
५८ मान्तस्य युवावौ द्विवचने ।	91, 92
५९ यूयवयो जसि ।	93
६० त्वाहौ सौ ।	94
६१ तुभ्यमह्यौ ङसि ।	95
६२ तवममी ङसि ।	96
६३ त्वमावेकस्मिन् ।	97
६४ चिचतुरोः स्त्रियां तिसृचतस्र ।	99
६५ तिसृका ।	99 Vā. 1
६६ ऋतो रो ऽचि ।	100
६७ जराया जरस्ता ।	101
६८ त्वदां तसादिषु चा द्वेः ।	102 + Vā. 1
६९ किमः कः ।	103
७० तः सः सौ ।	106
७१ असावसुकोऽसकी ।	106, 107 + Vā. 1

७२ इदमयमियम् ।	P. VII, 2, 108, 111, 110
७३ दो मः ।	109
७४ टौस्यको ऽनः ।	112
७५ हल्यश् ।	113
७६ एतस्य चान्वादेशे द्वितीयायां चैनः ।	II, 4, 32, 34
७७ यन्निशमास्हबूषन्दोषञ्जसादी वा ।	VI, 1, 63 und vgl. Kās.
७८ लिडाशीर्लिङ्गतिङ्गिति ।	II, 4, 35
७९ अस्तेभूः ।	52
८० ब्रुवो वच् ।	53
८१ चच्ः ख्याच् ।	54
८२ वा लिटि ।	55
८३ नामनवर्जनेषु ।	54 Vā. 10, 9
८४ अजैर्व्ययुघञ्जप्केषु ।	56 + Vā. 1, 57
८५ ति कित्यदो जग्धः ।	36
८६ ल्यपि ।	36
८७ लुङ्सनञ्घञ्जप्सु घसूः ।	37 + Vā. 1, 38
८८ वेजो लिटि वट्वा ।	40, 41
८९ हनो वध लिङि ।	42
९० लुङि ।	43
९१ तङि वा ।	44
९२ एतेर्गाः ।	45
९३ णी गमवोधि ।	46
९४ सनि ।	47
९५ इङः ।	48
९६ गाङ् लिटि ।	49
९७ वा लुङ्लुङोः ।	50

९८ णी संशङ्कोः ।	P. II, 4, 51
९९ वलादेरिट् ।	VII, 2, 35
१०० ग्रहो ऽस्यालिटीत् ।	37 + Vā. 3 ⁵)
१०१ वृत्तो वा ।	38
१०२ न लिङि ।	39
१०३ सिच्यतङि ।	40
१०४ इट् सनो वा ।	41
१०५ लिङ्सिचोस्तङि ।	42
१०६ ऋतः संयोगादेः ।	43
१०७ स्वसूद्धितः ।	44
१०८ रधादिभ्यः ।	45
१०९ निष्कृपः ।	46
११० ततवतोः ।	47
१११ पूक्षिशस्त्वश्च ।	51. 50
११२ वसन्तुध इट् ।	52
११३ अद्यो ने ।	53
११४ लुभ आकुले ।	54
११५ जृपस्त्वः ।	55
११६ व्रश्चिता ।	55
११७ उदितो वा ।	56
११८ तीप्सहलुभरूपरिपः ।	48 und vgl. Kās.
११९ सनीवन्तर्धभस्जदभुश्रिस्वृयूणुभर- जपि सनितनिपतिदरिट् ।	49 und vgl. Kās.
१२० स्ससिचि कृतचृतच्छृदतृदनुतः ।	57
१२१ अनिङ्गमेरिट् ।	58 + Vā. 1
१२२ न तङानैः ।	58

१२३ वृज्ज इट् ।	P. VII, 2, 59
१२४ तासश्च कृपः ।	60
१२५ न स्तोः ।	36
१२६ क्रमः ।	36
१२७ तद्धिषयात्कर्तृतिङः ।	36 Vā. 5
१२८ वशि ।	8
१२९ तेरयहादिभ्यः ।	9 Vā. 1
१३० एकाचो ऽश्विञ्जिडीशीङ्वादिष- ङ्कात् ।	10 + Bh.
१३१ सिधिवुधिसिदिमनिपुषस्त्रिपः श्रना ।	10 Bh. und vgl. Kās.
१३२ विदेरलुकः ।	10 Bh.
१३३ यरलाङ्गः ।	10 Bh.
१३४ यरणगात्रः ।	10 Bh.
१३५ शकादिभ्यः ।	10 Bh.
१३६ श्र्युगूर्णोः कितः ।	11 und vgl. Kās.
१३७ सनो ग्रहगुहश्च ।	12
१३८ स्वार्थे ।	१)
१३९ श्रौदितस्ततवतोः ।	14
१४० यतो ऽपतेर्वा ।	15 und vgl. Kās.
१४१ आदितः ।	16
१४२ भावारभयोर्वा ।	17
१४३ जपिवमः ।	१)
१४४ व्याङ्गः श्रसः ।	१)
१४५ बुध्यस्वान्तध्वान्तं मन्यमनस्तमः ।	18

१४६ विरिञ्चपाण्डवाढस्त्रिष्टानि खरा-

नायासभृशास्यष्टेषु ।

P. VII, 2, 18

१४७ धृपशसः प्रागल्भ्ये ।

19

१४८ दृढः स्थूलबलिनोः ।

20

१४९ प्रभी परिवृढः ।

21

१५० कृच्छ्रगहनयोः कषः ।

22

१५१ घुपेरविशब्दने ।

23

१५२ संनिवेरदः ।

24

१५३ अभेरविदूरे ।

25

१५४ ऐर्वृत्तं ग्रन्थे ।

26

१५५ वा दान्तशान्तपूर्णदक्षसष्टच्छत्रज्ञाः ।

27

१५६ रूपहृषामत्वरसंघुपाखनः ।

28. 29

१५७ अपचितिः ।

30 Bh.

१५८ खभृवृलुङ्गुसुशुबो लिटः ।

13

१५९ छत्रो ऽसुटः ।

13 Vā. 1

१६० ऋतस्तासि नित्यानिटखलः ।

63. 61

१६१ अचो वा ।

9)

१६२ पाठे ऽत्वतः ।

62

१६३ खजिदृशः ।

65

१६४ ऋवृच्येजदः ।

66. 64 Bh.

१६५ क्लसोरेकाजाहसः ।

67 10)

१६६ वा हनगमविद्विशदृशः ।

68 + Bh.

१६७ ऋहनः स्त्रे ।

70

१६८ अज्ञेः सिचः ।

71

१६९ सुसुत्रो ऽतडि ।

72

१७० यमरमनमातां सक् च ।

73

१७१ ऋसिपूडञ्जशः सनः ।

P. VII, 2, 74¹⁾

१७२ कृभ्यः पञ्चभ्यः ।

75

१७३ रुज्ञस्तिङः ।

76

१७४ जनीशीडः रध्वे ।

77. 78 + Bh.

१७५ आने मुगतः ।

82

१७६ आसीनः ॥

83.

चान्दे व्याकरणे पञ्चमो ऽध्यायः समाप्तः ॥

1) C . . . asa iti kim | śamyuḥ.

2) C . . . aśaśvata iti kim | śāśvatikaḥ . . .

3) Alle ṛta°.

4) C . . . aśāv iti kim | atisakhini . . .

5) C . . . asyeti kim | ciṇvadiṭo mā bhūt | grāhiṣyate . . .

6) C svārthe | svārthikasya sana iṭ na bhavati | titikṣate | ci-kitsati | jugupsate.

7) C japivamaḥ | japivamihhyāṃ parayos tatavator iṭ vā na bhavati | japtāḥ | japtiḥ | vāntāḥ | vantiḥ.

8) C vyāñāḥ śvasaḥ | vipūrvād āñpūrvāc ca śvaseḥ parayos tatavator iṭ vā na bhavati | viśvastāḥ | viśvasitaḥ | āśvastāḥ | āśva-sitaḥ | vyāñā iti kim | niśvasitaḥ | ucchvasitaḥ.

9) C aco vā | ajantāt tāsi nityāñiṭaḥ parasya thala iṭ vā na bhavati | yātā | yayātha | yayitha | cetā | cicetha | cicayitha | hotā | juhotha | juhavitha | tāsity eva | yutaḥ | yuyavitha | nityam ity eva | sotā | savitā | susavitha | aniṭa ity eva | lavitā | lulavitha thala ity eva | yayiva | yayima.

10) ABT vator°.

11) So nur T. Die Hss. lesen alle drei aj für añj.

१ मृजेरात् ।

P. VII, 2, 114

२ ऋतो ऽचि वा ।

1)

३ अजागृणिश्चीनां सिच्यतड्यादिच् ।

5. 1

४ हलो ऽचः ।

3

5*

५	नेटि ।	P. VII, 2, 4
६	बोणोः ।	6
७	हलादिपान्तस्याश्वसचणह्येदितो ऽतः ।	7. 5
८	वद्वज्रजलः ।	3. 2
९	त्रिणिति ।	115. 116
१०	अचः ।	115
११	किति चापत्वादावचामादेः ।	118. 117
१२	देविकाग्निशपादीर्घसत्तत्रेयसामात् ।	3, 1
१३	केकयमित्रयुप्रलयानां यादेरियः ।	2 ^३)
१४	ऐज्भाविनो य्वः पदान्तात्प्रागैच् ।	3
१५	द्वारादीनाम् ।	4
१६	न्ययोधस्य केवलस्य ।	5
१७	न व्यतिहारे ।	6
१८	स्वागतादीनाम् ।	7
१९	श्वादेरिति ।	8 ^७)
२०	पदस्य वा ।	9
२१	उत्तरस्य ।	10
२२	अंशादृतोः ।	11
२३	सुसर्वाधाज्जनपदस्य ।	12
२४	अमद्राणां दिशः ।	13
२५	प्राचां यामाणाम् ।	14
२६	संख्यायाः संवत्सरपरिमाणस्यासंज्ञा- शाणकुलिजस्य ।	15. 17 und vgl. Kāś.
२७	वर्षस्याभाविनि ।	16
२८	जति प्रोष्ठभद्रात्पदस्य ।	18 und vgl. Kāś.

२९	हज्जगसिन्धोः पूर्वस्य च ।	P. VII, 3, 19
३०	अनुशतिकादीनाम् ।	20
३१	देवतानां चार्थे सूक्तहविषोः ।	21 und vgl. Kāś.
३२	नेन्द्रस्य परस्य ।	22
३३	दीर्घाद्वरणस्य ।	23
३४	प्राचां नगरस्य ।	24
३५	जङ्गलधेनुबलजस्य वा ।	25
३६	अर्धात्परिमाणस्य पूर्वस्य तु वा ।	26
३७	नातः ।	27
३८	प्राद्वाहनस्य ढे ।	28
३९	नञः शुचीश्वरचेचञ्चकुशलनिपुणा- नाम् ।	30
४०	हनस्तो ऽचिण्लोः ।	32
४१	आतो युगणलि ।	33 + Bh.
४२	मः सेटो नावम्यमिकमाचमविश्रमः ।	34 + Bh. ⁴)
४३	जनिवधोः ।	35
४४	मेर्णलि वा ।	1, 91
४५	ऋरील्लीहीकूयील्माय्यातां पुगणी ।	3, 36
४६	शाक्कासाह्वाव्यावेपां युक् ।	37
४७	वो विधूनने जुक् ।	38
४८	धूज्प्रीजोर्नुक् ।	37 Vā. 1
४९	लियः स्नेहविलापने वा ।	39
५०	लो लुक् ।	39
५१	पातेः ।	37 Vā. 2
५२	प्रयोक्तुर्भियः युक् ।	40
५३	स्फायो वः ।	41

५४	शदेरगती तः ।	P. VII, 3, 42
५५	सत्यार्थवेदानामापुक् ।	III, 1, 25 Vā. 2
५६	मितां ह्रस्वः ।	VI, 4, 92
५७	चिणमोर्दीर्घश्च ।	93
५८	कादेर्घे ।	96
५९	प्रादाविकस्मिन् ।	96
६०	इस्मन्तन्क्रिषु ।	97
६१	चञ्जुपान्तस्य ।	VII, 4, 1
६२	नागलोपिशास्वदिताम् ।	2
६३	भाजभासभापदोपजीवमीलपीडां वा ।	3
६४	कणादीनाम् ।	3 Bh.
६५	उर्ध्वत् ।	7
६६	घ इत् ।	6
६७	स्यः ।	5
६८	पिवः पीयः ।	4
६९	देहो दिगि लिटि ।	9
७०	अधातोः कोदतो ऽसुप आपि ।	3, 44
७१	यकाभ्यामापो ऽत्यक्त्यपो वा ।	46, 44 Vā. 5
७२	भस्त्रिषाजाज्ञादास्वानाम् ।	47 + Vā. 2
७३	अनुक्तपुंस्कादाच्च ।	48, 49
७४	वर्तका शकुनी ।	45 Vā. 8
७५	सूतकापुत्रकावृन्दारकाः ।	45 Vā. 10
७६	नरिका ।	44 Vā. 4
७७	न यत्तदोः ।	45
७८	आशिषि ।	45 Vā. 3

७९	क्षिपकादीनाम् ।	P. VII, 3, 45 Vā. 5
८०	तारका ज्योतिषि ।	45 Vā. 6
८१	वर्णका तान्तवे ।	45 Vā. 7
८२	अष्टका पितृणाम् ।	45 Vā. 9
८३	चजोः कुर्घिण्यतोः ।	52
८४	न्यङ्कुादयः ।	53
८५	त्रिणत्रि हनो हः ।	54
८६	द्वित्वहेती ।	55
८७	हेरचङि ।	56
८८	सन्लिटीर्जेः ।	57
८९	चेर्वा ।	58
९०	न क्कादेः ।	59
९१	अजिब्रजोः ।	60
९२	वज्जेर्गती ।	63
९३	स्य आवश्यके ।	65
९४	अचरुचयाचत्यजाम् ।	66 + Vā. 3
९५	वचो ऽशब्दास्त्रायाम् ।	67
९६	प्रयोज्यनियोज्यौ शक्ये ।	68
९७	भोज्यमन्त्रे ।	69
९८	यजो वज्रलम् ।	66, 62
९९	ओलोपः श्ये ।	71
१००	क्वस्याचि ।	72
१०१	लुम्बा दुहदिहलिहगुहां तङ्गि दन्त्ये ।	73
१०२	शमामष्टानां श्ये दीर्घः ।	74
१०३	ष्ठिवुक्लमाचमां श्रिति ।	75 + Vā. 1
१०४	क्रमो ऽतडाने ।	76

१०५	इषुगमियमां हः ।	P. VII, 3, 77 und vgl. Kāś.
१०६	पाघ्राध्मास्थान्नादान्दृशदसदा पिवजिघ्रधमतिष्ठमनयच्छपशशी- यसीदाः ।	78
१०७	ज्ञानोर्जाः ।	79
१०८	घादीनां ह्रस्वः ।	80
१०९	मिदेरेत् ॥	82.

षष्ठस्य प्रथमः पादः समाप्तः ॥

^{१)} C rto 'ci vā | m̐rjer r̐kārasyājādaṁ parata ād vā bhavati | m̐ārjanti | m̐rjanti | m̐ārjan | m̐rjan | r̐ta iti kim | saṁm̐ārjanam | aciti kim | m̐r̐ṣṭaḥ.

^{२)} C iy für iyah.

^{३)} C . . . ititi kim | śauvādam̐ṣṭro maṇiḥ. Vgl. Vā. 1.

^{४)} Beispiele der V̐rtti zu ami: āmaḥ | āmakah | āmi. Vgl. die Kāś.

१	इको ऽदिह क्रियार्थायाः ।	P. VII, 3, 84
२	उग्नोः ।	^{१)}
३	जुसुकोः ।	83. 86
४	लघोरुपान्तस्य ।	86
५	मृजिदृशोर्ल्यम् ।	VI, 1, 58
६	सृशमृशरुषतृपदृपहपां वा ।	^{२)}
७	द्विरुक्तस्य नाचलिटि ।	VII, 3, 87
८	तिङ्शित्यपिदाशीर्लिङि ।	1, 2, 4. 5
९	जागुरलिटि ।	VII, 3, 85
१०	चिणलिटित्सु ।	85
११	किङिति ।	I, 1, 5

१२	अतिङ्घ्याच्च तल्लोपे ।	P. I, 1. 4 + Vā. 7
१३	कुटादीनामञ्जिति ।	2. 1
१४	विज इटि ।	2
१५	वोणोः ।	3
१६	ततवतोरपूशीस्त्रिदिमिदिस्त्रिदि- धृषः ।	19. 22
१७	मृषो ऽचान्ती ।	20
१८	उदुपान्तस्य शब्दतो भावारम्भयोर्वा ।	21 + Vā. 1
१९	मृडमृदगुधकुषलिशवदवसलुचयहां त्कि ।	7. 24. 8
२०	ऋततृषमृषरुशां वा ।	24. 25 ^{३)}
२१	रलो हलादेरिदुतोः सनि च ।	26 ^{४)}
२२	रुदविदमुपयहाम् ।	8
२३	इको ऽनिटि ।	9
२४	उपान्तस्य ।	10
२५	लिङ्सिचोस्तङि ।	11
२६	उः ।	12
२७	सिचि दाधास्थामिच्च ।	17
२८	गाङ ईत्ये च ।	1
२९	भूसुवो ऽस्त्रिस्त्रिङि ।	VII, 3, 88 + Vā. 1
३०	हलि पित्युत औत् ।	89
३१	वोणोः ।	90
३२	नालि ।	91
३३	तृणह इम् ।	92
३४	ब्रुव ईट् ।	93
३५	यङो वा ।	94

३६	अस्तिसिचो ऽलः ।	P. VII, 3, 96
३७	रुद्रः पञ्चभ्यो ऽदृ च ।	98. 99
३८	अदः ।	100
३९	अत आद्यत्रि ।	101
४०	सुपि ।	102
४१	बङ्गषु झल्येत् ।	103
४२	ओसि ।	104
४३	टि चापः ।	105
४४	संबोधने सी ।	106
४५	अम्बार्थानामडलेकानां ह्रस्वः ।	107 + Bh.
४६	ङ्यूङः ।	107
४७	मातृमातृ पुत्रे स्याध्ये ।	107 Bh.
४८	इदुतोरेङ् ।	108
४९	जसि ।	109
५०	ङित्वसंख्युः ।	111. I, 4, 7
५१	पत्युः समासे ।	I, 4, 8
५२	स्त्रियां वा ।	6
५३	यूष्मां चाट् ।	VII, 3, 112
५४	सेयुवो वा ।	I, 4, 4. 6
५५	स्त्रियाः ।	4
५६	याडापः ।	VII, 3, 113
५७	सैवतः स्याडच्च ।	114
५८	द्वितीयातृतीयाद्वा ।	115
५९	ङेराम् तत्र ।	116. 117
६०	नियः ।	116
६१	इदुझामीत् ।	118

६२	एङो ऽच्च ।	P. VII, 3, 119
६३	टो ऽस्त्रियां ना ।	120
६४	अतो हिमुच्यत् ।	110
६५	संयोगादेर्लिटि ।	4, 10 + Vā. 2
६६	स्तञः ।	10 Vā. 1
६७	ऋदृकृणाम् ।	11
६८	ऋश्चिदृशो ऽङि ।	16. 18
६९	असुपतवचां शुक्पुमुमः ।	17. 19. 20
७०	के ऽणो ह्रस्वः ।	13
७१	न कपि ।	14
७२	आपो वा ।	15
७३	शीङ् एदलिटि ।	21
७४	यि किङत्ययङ् ।	22 ⁵⁾
७५	प्रादिभ्य ऊहो ह्रस्वः ।	23
७६	लिङ्गीणः ।	24
७७	आशिषि दीर्घः ।	25
७८	च्वियङ्गकक्केषु ।	26. 25
७९	रीङ्गतो ये च ।	27
८०	रिङ् शयगाशीर्लिङि ।	28
८१	ऋसंयोगादोरत् ।	29
८२	यङि ।	30
८३	हनो घ्री हिंसायाम् ।	30 Vā. 1
८४	ई घ्राध्नोः ।	31
८५	अस्य च्वी ।	32
८६	क्यचि ।	33
८७	न बुध्यश्नस्य ।	34

८८ धनस्य तृष्णायाम् ।	P. VII, 4, 34
८९ उदयः ।	34
९० वृषाश्चयोर्मैथुने सुक् ।	1, 51 Vā. 1
९१ असुक् चात्तुम् ।	51 Bh. ^७)
९२ दोसोमास्थामिति किति ।	4, 40 ^७)
९३ ह्यो वा ।	41
९४ धात्रो हिः ।	42
९५ हाकस्त्व ।	43
९६ दो दत् ।	46
९७ प्रादेरचस्तः ।	47
९८ अपो भि ।	48
९९ मि सो लिङ्गतिङि ।	49
१०० तासमो रि च लोपः ।	50. 51
१०१ ह एति ।	52
१०२ क्यङि वा ।	III, 1, 11 Vā. 1
१०३ ओजोऽप्सरसोः ।	11 Vā. 2
१०४ यिवर्णयोर्दीधीवेव्योः ।	VII, 4, 53 ^७)
१०५ यणचि ।	I, 1, 6
१०६ मिमीमारभलभशकपतपददाधा- मचः मि सनीस् ।	VII, 4, 54 und vgl. Kās.
१०७ राधो हिंसायाम् ।	54 Vā. 1
१०८ ज्ञयावृधामीत् ।	55
१०९ दक्ष इच्च ।	56
११० अत्र्यायस्य मुचेरोद्वा ।	57
१११ द्वित्वे पूर्वस्यात्र लोपः ।	58
११२ हलो ऽनादेः ।	60

११३ खयि खरः ।	P. VII, 4, 61 + Vā. 1
११४ चर् ।	VIII, 4, 54
११५ झपो जम् ।	54. 53
११६ कुहोद्युः ।	VII, 4, 62
११७ न कुङो यङि ।	63
११८ उरत् ।	66
११९ ह्रस्वः ।	59
१२० व्युतिस्त्रायोर्यण इक् ।	67
१२१ व्यघो लिटि ।	68
१२२ दीर्घो ऽपितीणः ।	69
१२३ अत आदेः ।	70
१२४ नुक् चानेकहलः ।	71
१२५ अश्रोतेः ।	72
१२६ भुवो ऽत् ।	73
१२७ निजां लुक्तेत् ।	75
१२८ ऋपृभृमाहाङामित् ।	77. 76 ^७)
१२९ सन्यतः ।	79
१३० ओः पुयण्यपरे ।	80
१३१ सुशुद्रुप्रमुच्युनां वा ।	81
१३२ आदेऽङ्यङि ।	82. 83
१३३ नीम्वस्संमुध्वंसुभ्रंशुकसपतपदस्त- न्नाम् ।	84 ¹⁰)
१३४ जमो ऽतो नुक् ।	85
१३५ जपजभदहदशभजपशाम् ।	86
१३६ चरफलोः ।	87
१३७ ति चोदतः ।	89. 88

१३८	रीगृत्वतः ।	P. VII, 4, 90 + Vā. 1
१३९	रयिकी च लुकि ।	91
१४०	सन्वल्घुनि णी चङ्गनग्लोपे ।	93
१४१	दीर्घो लघोः ।	94
१४२	स्मृदृत्वरप्रथमदस्त्वशामत् ।	95
१४३	वा वेष्टिचेष्टोः ।	96
१४४	ईच्च गणः ॥	97.

पष्ठस्य द्वितीयः पादः समाप्तः ॥

¹⁾ C usnoḥ prakṛter vihitasya ukārasya śnoś cādeṇo bhavanti | kareti | cinoti | katham tarur madgur iti | śnusāhacaryād vikāraṇa-syaiva grahaṇam.

²⁾ C spr̥samr̥śakṣatrpadr̥pasrpām vā | spr̥sādīnām jhalādaṁ pa-rato 'māgamo bhavati vā | spr̥stā | spar̥stā | mraṣṭā | mar̥stā | kra-ṣṭā | kar̥stā | traptā | tarptā | draptā | darptā | sraptā | sarptā | jhalaty eva | sparśanam | kriyārthāyā ity eva | ghṛtasprghhyām. Alle Hss. und T mṛṣa für mṛśa.

³⁾ Alle kṛṣām für kṛśām.

⁴⁾ Hier ist wieder in beiden Ausgaben des Tanjur eine Lücke his 117 incl., doch folgt das Stück hinter VI, 3, 57.

⁵⁾ Die Text-Hss. lesen yi knity ay; C in Text und Vṛtti wie oben.

⁶⁾ A asukcātum, B asukcātu, C asukcārṇam, T a · suk · yañ · za · hai · ched · duo (die letzten Worte bedeuten: des Essens wegen).

⁷⁾ Die Text-Hss. lesen doṣo°.

⁸⁾ So alle Hss.

⁹⁾ C ṛpī°.

¹⁰⁾ Alle bhrāṁsu für bhrap̥śu.

१	वीप्साभीक्ष्णयोर्द्वे ।	P. VIII, 1, 4. 1
२	परेर्वर्जने वाक्चे वा ।	5 + Vā. 1. 2
३	अध्यपर्यधसां सामीप्ये ।	7

४	वाक्वादेरामन्वितस्यासूयासंमत्वोः ।	P. VIII, 1, 8
५	एकस्य सुमुक् ।	9 + Vā. 31)
६	आवाधे पुंवच्च ।	10 + 9 Vā. 3
७	प्रकारे गुणस्य ।	12
८	अक्रुक्के प्रियसुखयोर्वा ।	13
९	व्यतिहारे सर्वादीनां सुर्वङ्गलम् ।	12 Vā. 11
१०	परस्यापुंस्याम् ।	12 Vā. 12
११	यथास्वे यथायथम् ।	14
१२	द्वंद्वं रहस्यमर्यादाव्युत्क्रान्तियज्ञपा- त्रप्रयोगेषु ।	15
१३	अत्यन्तसहचरिते लोकविज्ञाते ।	15 Vā. 1
१४	संभ्रमे यावद्वोधम् ।	12 Vā. 5 + Bh.
१५	अपादादी पदादेकवाक्चे ।	18. 17. 18 Vā. 5°)
१६	युष्मदस्मदोः षष्ठीचतुर्थोद्वितीयान्त- योर्वीनी वा ।	20. 26 Bh.
१७	वङ्गवचनस्य वस्त्वसी ।	21
१८	एकवचनस्य तेमे ।	22
१९	त्वामी द्वितीयायाः ।	23
२०	अन्वादेशे ।	26 Vā. 1
२१	सपूर्वात्प्रथमान्ताद्वा ।	26
२२	न चवाहाहिवयोगे ।	24
२३	दृश्यर्थे ऽनालोचने ।	25
२४	आमन्वितं पूर्वमसद्वत् ।	72
२५	न सामान्यवचनमेकार्थे ।	74 Bh.
२६	वङ्गत्वे वा ।	74
२७	पूर्वत्रासिद्धम् ।	2, 1

२८	सुपि नलोपः ।	P. VIII, 2, 2
२९	न नि सुः ।	3
३०	सिञ्जलोप एकादेशे ।	6 Vā. 5
३१	पठनि क्तादेशः ।	6 Vā. 7
३२	सुतस्तुकि ।	6 Vā. 11
३३	धुटि शुः ।	6 Vā. 12
३४	द्वित्वे परसवर्णः ।	6 Vā. 14
३५	मादुपान्ताच्च मतोर्वः ।	9
३६	झयः ।	10
३७	नाम्नि ।	11
३८	न यवादिभ्यः ।	9
३९	अष्टीवच्चक्रीवत्कसीवदुदन्वद्रुमख- च्चर्मखती ।	12. 13
४०	राजन्वान्सीराज्ये ।	14
४१	कपो रो लो ऽरुपणादीनाम् ।	18 + Bh.
४२	प्रादीनामयती ।	19
४३	यो यङि ।	20
४४	अचि वा ।	21
४५	परेर्घाङ्कयोगेषु ।	22 + Bh.
४६	कपिरिकादीनाम् ।	18 Bh.
४७	ङः ।	१)
४८	सुपः प्रकृतेर्नी लोपः ।	7
४९	न संवृद्धौ ।	8
५०	नपुंसके वा ।	8 Vā. 2
५१	सुपि बलि तद्धत् ।	I, 4, 17. 18
५२	संयोगस्य पदस्य ।	VIII, 2, 23

५३	रात्सः ।	P. VIII, 2, 24
५४	धि सङि ।	25. 22 Vā. 1
५५	झलो झलि ।	26
५६	ह्रस्वात् ।	27
५७	इट ईटि ।	28
५८	स्कोः संयोगादीरन्ते च ।	29
५९	चोः कुः ।	30
६०	क्तिनः ।	62
६१	नग्वा ।	63
६२	हो ङः ।	31
६३	दादिर्घातोर्घः ।	32
६४	वा द्रुहमुहस्तुहलिहाम् ।	33
६५	नहाहो धः ।	34. 35
६६	ब्रश्चभस्जस्जजमृजयजराजभाजशां पः ।	36
६७	झलो जश् ।	39
६८	तसोस्तसी मत्वर्थे ।	I. 4, 19
६९	झष एकाचः स्ध्वोर्वशो भष् ।	VIII, 2, 37
७०	धस्तथोश्च ।	38
७१	तथोर्धो ऽधः ।	40
७२	सि षढोः कः ।	41
७३	मो नो म्वोश्च ।	64. 65
७४	रदात्ततवतोर्दश्च ।	42
७५	यणसंयोगादातः ।	43
७६	ऋल्वादिभ्यः क्तिनश्च ।	44 + Vā. 1*)
७७	पूजो नाशे ।	44 Vā. 3
७८	दुखोरु च ।	44 Vā. 2*)

७९	सेर्यासे ।	P. VIII, 2, 44 Vā. 4
८०	ओदितः ।	45
८१	जेः बी च ।	46
८२	वा भावाक्रोशदैत्येषु ।	VI. 4, 60. 61
८३	शो ऽस्येर्षे ।	VIII, 2, 47
८४	अद्यो ऽनवधी ।	48
८५	अद्यूते दिवः ।	49
८६	अवाते निर्वाणः ।	50
८७	घात्रार्तिह्रीनुदोन्दविदो वा ।	56. 60
८८	प्रस्थो मः ।	54
८९	चः ।	53
९०	शुपः कः ।	51
९१	पचो वः ।	52
९२	ल्हादो ल्हद् ।	VI, 4, 95
९३	क्तिनि ।	१)
९४	फुल्लबीवकशोलाघाः ।	VIII, 2, 55
९५	न ध्याख्यापृमूर्द्धिमदाम् ।	57
९६	वित्तः प्रतीतभोगयोः ।	58
९७	भित्तं शकले ।	59
९८	समजुपो रुः ।	66
९९	अङ्गः ।	68
१००	लुक्वरि रः ।	69
१०१	प्रचेतसो राजनि वा ।	70 Vā. 1
१०२	पत्न्यादिष्वहरादीनाम् ।	70 Bh.
१०३	दो ऽनडुहः ।	72
१०४	वसुसंरुध्वसां सः ।	72

१०५	तिपि ।	P. VIII, 2, 73
१०६	सिपि रुवा ।	74
१०७	दः ।	75
१०८	धातो वोरनचीको दीर्घः ।	76. 77
१०९	न सुपि यचि ।	79
११०	द्वित्वे ।	78 Vā. 1
१११	कुरुक्कुरोः ।	79
११२	अदसो ऽत्वे दाडु दो सः ।	80
११३	अद्रौ वा ।	80 Bh.
११४	एत ईत् ।	81
११५	वाक्याचां सुतो ऽन्त्यः ।	82
११६	दूराह्वाने ।	84
११७	अनन्त्ये ऽपि हेहे ।	85
११८	गुर्वेकैकसमृद्धा ।	86
११९	अस्त्रीगूढप्रत्यभिवादे ।	83 + Vā. 1
१२०	प्रत्युक्ती हिः ।	93
१२१	उपालम्भे ।	94
१२२	अङ्गयुक्तं तिङाकाङ्क्षम् ।	96
१२३	भर्त्सने द्विरुक्तं पर्यायेण ।	95 + Vā. 1
१२४	असूयासंसत्योः पूर्वम् ।	103
१२५	विचारे ।	97. 98
१२६	प्रतिश्रुती ।	99
१२७	पूजिते ।	100
१२८	चित्युपसार्थे ।	101
१२९	निन्दाशीः प्रियेषु तिङाकाङ्क्षम् ।	104
१३०	अनन्त्यस्यापि प्रश्नाख्यानयोः ।	105

१३१ एचः प्रश्नान्तपूजाविचारप्रत्यभिवा-

देष्वादिदुत्परः ।

P. VIII, 2, 107 + Vā. 2 + Bh.

१३२ नैतो द्वित्वे ।

107. I, 1, 117)

१३३ तयोर्ध्वावचि ॥

108.

पष्ठस्य तृतीयः पादः समाप्तः ॥

1) So (sup mit p) alle Hss.

2) Als Gegenbeispiel zu apādātau giebt die Kāśikā, um zu zeigen, dass am Anfang eines Versfusses nicht die enklitischen, sondern die vollen Formen des persönlichen Pronomens stehen, folgenden Śloka:

Rudro viśveśvaro devo yuṣmākaṃ kuladevatā |
sa eva nātho bhagavān asmākaṃ śatrumardanaḥ.

Das Vorbild dieses Verses in der Candra-Vṛtti lautet mit charakteristischer Abweichung:

Rudro viśveśvaro devo yuṣmākaṃ kuladevatā |
Mārajid bhagavān Buddhaḥ asmākaṃ kulānandanaḥ.

3) C ḍaḥ | ḍakārasya latvaṃ vā bhavati | vaḍabhi valabhi | nāḍaḥ nālaḥ.

4) Alle r° für ṛ°.

5) AB dugvor ūe ca, CT wie oben.

6) C ktini | ktini parato hlādo hlādādeśo bhavati | prahlattiḥ. Vgl. die Kāś. zu VI, 4, 95.

7) C naito dvitve | dvitve vartamānasya eto na bhavaty ākāraḥ plutaḥ | kaccit kuśalaṃ bhavatyoh kanye3 | eta iti kim | āyusmantau bhūyāstāp kumārakā3u.

१ समः सुटि मः ।

P. VIII, 3, 5. 1

२ पुमः खय्यमि ।

6

३ नरख्यप्रशान् ।

7

४ कान्कानि ।

12

५ नृन्पे रो वा ।

10 nnd vgl. Kāś.

६ अचानुनासिकः पूर्वस्य ।

2

७ अनुस्वारः ।

P. VIII, 3, 4

८ हलि मः ।

23. 22

९ नयानन्त्यस्य झलि ।

24

१० सम्राट् ।

25

११ हे मनयवलपरे ते वा ।

26. 27. 26 Vā. 1

१२ ह्योः कुक्कुर्वा शरि ।

28

१३ डः सो धुट् ।

29

१४ नः ।

30

१५ शि तुक् ।

31

१६ मय उजो ऽचि वः ।

33. 32

१७ डमो ह्रस्वाद्दे ।

32

१८ डे ऽनादी ढलोपः ।

13 + Vā. 1

१९ रो रिर ।

14

२० विरामे विसर्जनीयः ।

15

२१ खरि ।

15

२२ शर्परे ।

35

२३ रोः सुपि ।

16

२४ भोभगोअघोभ्यो ऽशि लोपः ।

17. 20

२५ आत् ।

17

२६ यो ऽचि वा ऽनुत्रि ।

17. 21. 22

२७ व्योरीपट्स्पृष्टी च ।

18

२८ ह्वि रः सः ।

34

२९ वा शरि ।

36

३० खरि लोपः ।

36 Vā. 1

३१ कुप्पोः कृ०पी ।

37

३२ ससंख्यस्यानादी मः ।

38 + Vā. 1

३३	रोः काम्ये ।	P. VIII, 3, 38 Vā. 2
३४	इणः पः ।	39
३५	निर्दुर्वहिराविश्वतुआदुप्पुरसाम् ।	41. 40
३६	सुचो वा ।	43
३७	इसुसोः संबन्धे ।	44
३८	भुतात्ति च ।	41 Vā. 2
३९	समासे ऽनुत्तरस्य ।	45
४०	अतः कृकमिकंमकुम्भपात्रकुशाकर्णोपु ससंख्यस्य ।	46
४१	अधःशिरसोः पदे ।	47
४२	नमसः ।	40
४३	कृत्रि वा ।	I, 4, 74
४४	तिरसः ।	72
४५	कस्तादयः ।	VIII, 3, 48
४६	कोद्यादेशसनादिशासिवमिघमां मः ।	57. 59. 60. 56
४७	नुम्विसर्जनीयश्व्यवाये ।	58
४८	स्तोः षणि ।	61
४९	णेरस्विदिस्वदिसहः ।	61. 62
५०	प्रादीनां सुसूमोस्तुभस्थामेनिसेध- सिचसञ्जस्त्राजाम् ।	65
५१	सदो ऽप्रतिः ।	66
५२	स्तम्भेः ।	67
५३	अवादीर्जित्यालम्बनाविदूयेषु ।	68 ¹⁾
५४	वेद्य स्वनो भोजने ।	69
५५	निपरिद्य सेवमिवसहसुटाम् ।	70
५६	स्तुस्वञ्जसिवादीनां वाङ्मवाये ।	70. 71

५७	खादीनाम् ।	P. VIII, 3, 68
५८	खादीनां द्विरुक्तेन तस्य च ।	64
५९	नेः सयसितयोः ।	70
६०	विपरेः ।	70
६१	निरभ्यनोद्य स्यन्दो ऽप्राणिनि वा ।	72
६२	वेः स्कन्दो ऽततवतोः ।	73
६३	परेः ।	74
६४	स्फुरिस्फुलोर्निर्निविभ्यः ।	76
६५	वेः स्तम्भः पः ।	77
६६	समासे ऽङ्गुलेः सङ्गः ।	80
६७	भीरोः स्थानम् ।	81
६८	अप्रेः स्तुत् ।	82
६९	इतः सोमः ।	82 + Vā. 1
७०	ज्योतिरायुषश्च स्तोमः ।	83. 82
७१	मातृपितृभ्यां स्वमा ।	84
७२	अलुकि वा ।	85
७३	अभिनिष्ठानो वणे ।	86
७४	प्रादुःप्रादिभ्यो यच्यस्तेः ।	87
७५	सुविनिर्दुर्भ्यः ममसूतिसुपाम् ।	88
७६	नदीणाः कुशले ।	89
७७	नेः स्नातः ।	89
७८	प्रतिः सूत्रे ।	90
७९	प्रष्टो ऽग्रगामो ।	92
८०	वेः स्त्रो नाम्नि ।	93. 94
८१	गविद्युधेः स्थिरः ।	95
८२	कपेः स्थलस्य ।	91

८३	विकुशमिपरिभ्यः ।	P. VIII, 3, 96
८४	अस्वाखगोभूमिद्वित्रिकुशकुशङ्कुङ्कुम- ज्जिणुज्जिवर्हिर्दिव्यपिभ्यः स्त्र्यः ।	97
८५	एति संज्ञायामकोः ।	99
८६	नञ्चादितो वा ।	100 ^{२)}
८७	ह्रस्वात्सुपसि ।	101
८८	निसस्तपि सङ्गत् ।	102
८९	मुपासादयः ।	98
९०	नाद्यन्तयोः ।	111
९१	सात् ।	111
९२	सिचो यङि ।	112
९३	सिधो गर्तो ।	113
९४	निप्रतेः स्तब्धः ।	114
९५	सोढः ।	115
९६	प्रादिभ्यः स्तम्भुसिबुसहां चङि ।	116 + Vā. 1
९७	सोः स्त्रसनीः ।	117
९८	सदिस्वज्जेर्लिङि ।	118 + Vā. 1
९९	धातोः सोलुङोश्च धो ङः ।	78
१००	वेटः ।	79
१०१	रपात्रो ण एकपदे ।	4, 1
१०२	पूर्वपदान्नाम्नि ।	3
१०३	वनं पुरगामिश्रकासिध्रकाशारि- कायेकोटरात् ।	4
१०४	प्रनिरन्तःशरेक्षुस्रचास्रकार्षपोयू- चाखदिरात् ।	5
१०५	वौषधिवृक्षाद्विज्यचो ऽनिरिकादेः ।	6 + Bh.

१०६	अहो ऽतः ।	P. VIII, 4, 7
१०७	विचतुर्भ्यां हायनो वयसि ।	IV, 1, 27 Bh. und vgl. Kās.
१०८	वाहनं वाह्यात् ।	VIII, 4, 8
१०९	पानं देशे ।	9
११०	वा भावकरणयोः ।	10
१११	गिरिनद्यादीनाम् ।	10 Vā. 1
११२	समस्तान्तसमोपयोरयुवादीनाम् ।	11 Vā. 1 und 3
११३	कुमदेकाचः ।	12. 13
११४	प्राद्यन्तरो ऽदुरो णः ।	14. I, 4, 65 Vā. 1. 60 Vā. 7
११५	हिनुसीनानि ।	15. 16
११६	नेर्गदनपतपददाधामावादिहव- हश्महनयासाद्राप्ताचिवपिषु ।	17
११७	अकखादावपान्ते पाठे वा ।	18
११८	अनो ऽन्ते च ।	19. 20
११९	हनः ।	22
१२०	ठमोर्वा ।	23
१२१	अन्तरो ऽयनस्य चादेशे ।	24. 25
१२२	सुष्यचः ।	29
१२३	निर्विणः ।	29 Vā. 1
१२४	णैर्वा ।	30
१२५	हलादेरिजुपान्तात् ।	31
१२६	नुमोजादेर्हलः ।	32
१२७	वा निचनिंसनिन्दाम् ।	33
१२८	न भाभपूञ्कमिगमिष्यायोविषाम् ।	34 + Vā. 1

१२९	षः पदे ।	P. VIII, 4, 35
१३०	नशेः प्कः ।	36 + Vā. 1
१३१	अन्ते ।	37
१३२	चुटुतुलशब्दवाये ।	2
१३३	सुपानाङ्गयेन ।	38. 2. 38 Bb.
१३४	घा हः ।	22. 2 Vā. 4 und 5
१३५	लुभादीनाम् ।	39
१३६	स्तोः शुटुभ्यां ती ।	40. 41
१३७	न टोरनवतिनगयोरादेः ।	42 + Bb.
१३८	तोः पि ।	43
१३९	शात् ।	44
१४०	यरो अमि जम्वा ।	45
१४१	अचो रहाद्वे ।	46
१४२	अनचि ।	47
१४३	यणो मयः ।	47 Vā. 1
१४४	शरः खयः ।	47 Vā. 2
१४५	नाक्रोशे पुत्रस्यादिनि तत्परे च ।	48 + Vā. 1
१४६	शरो ऽचि रात् ।	49 ³⁾
१४७	दोर्धात् ।	52
१४८	खरि चर्झलः ।	55
१४९	वा विरामे ।	56
१५०	अणो ऽनुनासिकः ।	57
१५१	अनुस्वारस्य ययि यम् ।	58
१५२	पदादौ वा ।	59
१५३	तोर्लि ।	60
१५४	उदः स्यास्तश्चोस्तः ।	61

१५५	हलो झरां झरि सस्थाने लोपो वा ।	P. VIII, 4, 65
१५६	झयो हो झय् ।	62
१५७	शरको ऽमि ।	63
१५८	चयः शरि द्वितीयः ॥	48 Vā. 3.

चान्द्रे व्याकरणे सूत्रस्य षष्ठो ऽध्यायः समाप्तः⁴⁾ ॥

¹⁾ Beispiele der Vṛtti zu aurjitya: abo vṛṣalasyāvaṣṭambhaḥ |
avaṣṭabdhō ripuḥ sūreṇa.

²⁾ C . . . ita iti kim | Punarvasuṣeṇaḥ . . .

³⁾ C . . . rād iti kim | vatssaḥ (die Verdoppelung für dieses folgt aus 144).

⁴⁾ B add. Candragomikṛte hinter vyākaraṇe. Das Wort sūtrasya ergänze ich nach dem Tanjur. Die Unterschrift in diesem siehe Gött. gel. Nachr. 1895 S. 282 (S. 11 des Sonderdruckes).

नमो मञ्जुघोषाय ॥

१ कृवापाजिमिस्त्रिदिमाध्यशूभ्य उण् ।

kāruḥ śīlpī	gomāyṇḥ sṛgālah
vāyṇḥ samīraṇaḥ	svādur madhuram
pāyur apānam	sādhūḥ paropakārī
jāyur auśadham	āśu śīghraṇ dhānyanāma ca.
māyṇḥ pittam	

२ दृसनजनिचरिचटितलिभ्यो जुण् ।^{१)}

dāru kāṣṭham	eāru śobhanam
sānur giripradeśaḥ	cāṭuḥ spluṭavādī
jānu jānighāsthānam	tālur vadanaikadeśaḥ.

३ किंजराभ्यां श्रिणः ।

kiṃśāruḥ śaraḥ	jarāyur garbhavēṣṭanam.
----------------	-------------------------

४ कृकाद्वचः कश्च ।

kṛkavāknḥ kukkuṭaḥ	kṛkalāśaś ca.
--------------------	---------------

५ भृमृतृचरितनिमस्त्रिशोभ्य उः ।

bharur bhartā	tannḥ śarīram
marur nirjalo deśaḥ	madgnḥ pakṣivīṣeṣaḥ
taruḥ pādapaḥ	śayur ajagaraḥ.
carur haviṣyānnam	

६ अणः ।

aṇu sūkṣmam.	
--------------	--

७ धान्ये नित् ।

aṇur vrīhiḥ.	
--------------	--

८ पयसि वसिचपिहनिमनीन्द्रिकन्दिबन्धिभ्यः ।

paṭuḥ spluṭavādī	asulḥ prāṇaḥ
------------------	--------------

vasu dravyam
trapu sīsam
hanur vadanaikadeśaḥ
Manuḥ prajāpatīḥ

indus candramāḥ
kanduḥ pākasthānam
bandhuḥ svajānaḥ.

९ वहिपसेर्दीर्घश्च ।

bāhur bhujah	pāṇsū reṇuḥ.
--------------	--------------

१० नमिमनिजनां नाकिधतश्च ।

nākur valmīkam	jatn lākṣā.
madhu kṣaudram	

११ वलिफलेर्गुक्च ।

valgur manojñah	phalgur asārah.
-----------------	-----------------

१२ नेरञ्चैः ।

nyaṇkur mṛgaḥ.	
----------------	--

१३ इषिभिर्दिव्यधिगृधिधृषिपृषिमृदेः कुः ।

iṣṇḥ śaraḥ	dhṛṣuḥ pragalbhaḥ
bhidur vajram	puruḥ sanudrah
vidhur agniḥ	pṛthur vistirṇaḥ
grdhnḥ kāmah	mṛdur marditaḥ. ^{२)}

१४ शशिरपयोरत इच्च ।

śīsur bhālah	ripuḥ śatruḥ.
--------------	---------------

१५ कृयोद्वचः ।

Kurū rājā	gurun ācāryaḥ.
-----------	----------------

१६ अर्तेरुच्च ।

aruḥ sakthi	urur mahān.
-------------	-------------

१७ स्यन्दो यण इग्धश्च ।

sindhur nadī.	
---------------	--

१८ भस्त्रिस्त्रिः सलोपश्च ।

bhṛguḥ prapātaḥ	paśnś catuspādaḥ.
-----------------	-------------------

१९ हज्जेरसुम् च ।

rajjur dvitriṣṭtā. ^{३)}	
----------------------------------	--

२० आखनिबंहेर्नलोपथ ।

ākhur mūṣikāḥ

bahu bhūri.

२१ शङ्खादयः ।

śaṅkuś cibum

tarkuḥ kartanadravyam

śarur āyudham⁴⁾

tsarur darpanapadaṇḍaḥ

dhanuḥ śastram

mayuḥ kimmarāḥ

apaśthur bālaḥ

suśthu śobhanam

duśthur durvinitaḥ

haridrur vṛkṣajātīḥ

mitadrūḥ samudraḥ

mitrayur mitravatsalaḥ

(Śatadrur nadī

devayur dhārmikāḥ

kumārayuḥ kumāraghātī

mṛgayur vyādhaḥ

Jaṭāyuḥ pakṣi

paṭāyur vastram)⁵⁾.

२२ सितनिगमिमसिसच्यविधाञ्कुशिभ्यस्तुन् ।

setur jalabandhaḥ

tantuḥ sūtram

gantūḥ pathikāḥ

āgantur abhyāgataḥ

mastu dadhyavayavaḥ

saktur yāvavikāraḥ

otur vidālaḥ

dhātur lobhādīḥ

kroṣṭā sṛgālaḥ.

२३ वसेर्णिद्धा ।

vāstur gṛhabhūmīḥ

vastu padārthaḥ⁶⁾.

२४ कमिमनिजनिहिभ्यस्तुः ।

Kantuḥ Kandarpaḥ

Mantuḥ Prajāpatīḥ

jantuḥ prāni

hetuḥ kāraṇam.

२५ ऋत्वादयः ।

ṛtur hemantādīḥ

kratuḥ sasomako yajñāḥ

ketur dhvajāḥ

pituḥ sūryaḥ

gātur udgātā

bhātur bhāskarāḥ

yātuḥ kāmukaḥ

edhatuḥ puruṣāḥ

vāhatur anaḍvān

jīvātur auśadham

aptur yājñikāḥ.

२६ स्तनिहविपुषिगदिमदिभ्यो णेरित्वच् ।

stanāyitnur meghaḥ

harṣayitnuḥ suvarṇam

poṣayitnuḥ kokilaḥ

gadāyitnur vāvadūkāḥ

madāyitnuḥ surā.

२७ हक्रोरिणुः ।

hareṇur gandhadravayam

kareṇur hasti.

२८ दाभाभ्यां नुः ।

dānur dātā

bhānur bhāskarāḥ.

२९ रीवृजोर्नित् ।

reṇur dhūliḥ

Varṇur nadaḥ.

३० सूविषिभ्यां कित् ।

sūnuḥ putraḥ

Viṣṇur Nārāyaṇaḥ.

३१ धेन्वादयः ।

dhenur navaprasūtā gauḥ

Jahnur ṛṣiḥ

Sthāṇur Mahādevaḥ

veṇur vaiṣṇavāḥ

vagnur vāvadūkāḥ.

३२ क्षिपिदिभ्यां चनुङ् ।

kṣipañur vāyuḥ

nadanur meghaḥ.

३३ सत्तेरयुः ।

Sarayur nadī.

३४ जनिसनिदमिभुजेः क्युस ।

janyuḥ prāni

manyuḥ krodhaḥ

dasyuś cauraḥ

bhujyur odnaḥ.

३५ ह्रीषिदिभ्यः कुक्कुगानुक् ।

hrīkur adhrṣṭaḥ

hlīkuḥ sa eva

ikṣuḥ khādyaviśeṣaḥ

kṛśānur vahnīḥ.

३६ मृडस्त्यक् ।

mṛtyuḥ prāṇaviyogaḥ.

३७ शीङो धुक् ।

śīduḥ surāviśeṣaḥ.

३८ शुनशुचौ पुरः ।

parṣuḥ pārśvāsthi

parṣuḥ kuṭhāraḥ.

३९ पीम्यो रुः ।

perur bhāskarāḥ

Meruḥ parvatarājaḥ

Sumeruḥ sa eva.

४० जच्चादयः ।

jatru grivāpradesaḥ
śatruṣu amitraḥ
rurur mrgaḥ

śmaśru mukharoma
kharur darpaḥ
śigruḥ śobbāñjanakaḥ.

४१ योरागूच ।

yavāgūḥ peyā.

४२ भमेर्दूः ।

lhrūr netroparisthānam.

४३ चमितनिवधिभ्य ऊः ।

cumūḥ senā
tanūḥ śarīram

vadhūḥ putrabhāryā.

४४ कपेक्ष्य ।

kacchūḥ pāmū.

४५ तिरो दुट् च ।

tardūḥ pariveṣaṇabhāṇḍam.

४६ यालोपो दरिद्रः ।

dardrūḥ kṣṣṭhavigāraḥ.

४७ जम्बादयः ।

janbhūr vṛkṣajātīḥ
dṛnbhūḥ sarpajātīḥ
didhiṣṇ raṇḍikā
punarbhūḥ punarūḍhikā
karkandbhūr badarīphalam
āḍhūr jalatarāṇī
alābhūs tumbīphalam
kaṣerūr⁷⁾ līhakaṣaṇadravyam
kāśūr vikāḥavāk
pādūḥ pādadhāraṇī

sarjūr vidyut
kharjūr vṛkṣajātīḥ
marjūr malaviśuddhabhāṇḍam
nṛtūr dirghakṣmīḥ
śṛdhūr yajñāḥ
karṣūḥ śuśkaḥ gomayāgniḥ
kambūḥ paradravyūpahārī
Ratūr nadi
andūr līhakaṣajātīḥ
kaphelūḥ śleṣmātakaḥ.

४८ दिवेर्द्वेत् ।

devā patibhrātā.

४९ नियो डित् ।

nā puruṣaḥ.

५० पिचादयः ।

pitā janakaḥ
mātā janani
duhitā ātmajā
nanāudā patibhagini
bhrātā sodaryaḥ
jāmātā duhitṛpatīḥ
svasā⁸⁾ bhagini

napṭā pautraḥ
neṣṭā ṛtvik
tvaṣṭā ādityaḥ
kṣattā pratihāraḥ
hotā Viṣṇuḥ
potā bālāḥ
praśastā upādhyāyaḥ.

५१ रविकविदरिशरिवलिवलिधन्यविहरियन्यभ्य इः ।⁹⁾

raviḥ suryaḥ
kaviḥ kāvyakartā
dariḥ prapātāḥ
śariḥ śaraḥ
Balir asurendraḥ

valliḥ śākhā
dhvaniḥ śalidaḥ
avir meṣaḥ
Harir Viṣṇuḥ
granthiḥ parvasandhiḥ.

५२ इगुपान्तात्किः ।

kṣipir yoddhā
śucir viviktaḥ

rucir abhilāṣaḥ
krṣiḥ karṣaṇam.¹⁰⁾

५३ क्रमो ऽत इच्च ।

krimiḥ kṣudrajantuḥ.

५४ मनेरुच्च ।

munir ṛṣiḥ.

५५ अहिकम्पोर्नलोपश्च ।

ahiḥ sarpaḥ

kapir vānaraḥ.

५६ श्रुवसिवपिराजिवृहनिनभेरिच् ।

śāriḥ śārikā
vāsīs takṣakahhāṇḍam
vāpiḥ puṣkariṇī
rājīḥ paṇktiḥ

vāri salilam
ghātīḥ praharaṇam
nābhiḥ śarīrāvayavaḥ.

५७ अजिजन्यतिघसिरशिपणेरिण् ।

ājir yuddham
janir mātā
ātir gamanam

ghāsir agniḥ
rāṣiḥ samūhaḥ
pāṇiḥ karaḥ.

५८ वेजो डिः ।

viḥ pakṣī.

५९ नेरीञ्च ।

nīvir mekhalā.

६० सखादयः ।

sakhā mitram
asriḥ koṭiḥ
prahiḥ kūpaḥbhṛmir vāyuh
kāriḥ śilpi.

६१ सज्जसिभ्यां विधन् ।

saktby ūrupradeśaḥ

asthi śarīrāvayavaḥ.

६२ सारैरथिन् ।

sārathi rathavāhaḥ.

६३ अङ्गुलिभ्यामुरीचिनी ।

aṅguriḥ karāvayavaḥ
aṅguliḥ sa eva

atithir abhyāgataḥ.

६४ नीदलिभ्यां मिः ।

nemiḥ śakaṭam

Dalmiḥ Śakraḥ.

६५ ऊर्मिरश्मिभूमयः ।

ūrmis taraṅgaḥ
raśmiḥ prabhā

bhūmiḥ pṛthivī.

६६ कुषेः सिक् ।

kukṣir udaram.

६७ अक्षेर्नित् ।

akṣi netram.

६८ मृकण्णिभ्यामीचिः ।

maricir mayūkhaḥ

kaṭcir latā.

६९ राशदिभ्यां चिप् ।

rātriḥ kṣapā

śattriḥ kuṅjaraḥ.¹¹⁾

७० भूसूडदिभ्यः क्रिन् ।

bhūri prabhutam
sūrir ādityaḥ

adriḥ parvataḥ.

७१ शकिभूयामुन्यन्तिचौ ।

śakuntiḥ pakṣi

hhavantiḥ kālāḥ.

७२ अर्तेरत्विच् ।

aratniḥ karaḥ.

७३ अञ्जेरलिच् ।

aṅjaliḥ karasamputaḥ.

७४ ऋतृसुधृधम्यश्चविवृतिग्रहेरनिः ।

araṇir agnikāṣṭham
taraṇiḥ samudraḥ
saraṇiḥ panthāḥ
dharaniḥ pṛthivī
dhamanir galasirāaśanir vajraḥ
avaniḥ pṛthivī
vartaniḥ kartanadravyam¹²⁾
grahaṇir vahnisthānam.

७५ क्षिपः कित् ।

kṣipaniḥ vāyuh.

७६ शकुनिः ।

śakuniḥ pakṣi.

७७ अग्नेर्निः ।

agniḥ pāvakaḥ.

७८ वेणिः ।

veniḥ keśabandhaḥ.

७९ शुश्रियुवहो नित् ।

śroṇiḥ kaṭipradeśaḥ
śreṇiḥ paṅktiḥyonir mārgaḥ
vahnir agniḥ.

८० पाष्ण्यादयः ।

pārṣṇiḥ pādaprahāraḥ
Vṛṣṇiḥ Śakraḥ
ghṛṇiḥ raśmiḥ
sṛṇir aṅkuśaḥ
bhūniḥ pṛthivībhūrṇir vāraṇaḥ
cūrṇir granthaviśeṣaḥ
tūrṇis tvaritaḥ
jūrṇir musalaḥ.¹³⁾

८१ वृद्धभ्यां विन् ।

varviḥ śakaṭam

darvis tardūḥ.

८२ जागुः क्षिन् ।

jāgrviḥ rājā.

८३ क्वादयः ।

chavis tvak
sthavis tantuvāyaḥ
kikiḥ pakṣi
divir ādityaḥ

didiviḥ svargaḥ
kṛvir dhūpaḥ
pṛṣvī rajaḥ¹⁴⁾
jivir oṣadhiḥ.¹⁵⁾

८४ द्वसिभ्यां क्तिन् ।

dṛtiś carma

vastir mudrāśrayaḥ.

८५ पातेडतिः ।

patiḥ svāmī

Paśupatiḥ Mahādevaḥ.

८६ अमेरतिः ।

amatiḥ kālāḥ.

८७ वहिवसिभ्यां चतिः ।

vahatir gauḥ

vasatir grāmasaṃniveśaḥ.

८८ तन्द्रेरीः ।

tandrīr mūrchā.

८९ लक्ष्मि च ।

lakṣmī śrīḥ.

९० अव्यादयः ।

aviḥ prakāśaḥ
tarīr vaiśvānaraḥ
starīr dhūmaḥ

yayīr aśvaḥ
papīr ādityaḥ
vātapraṇīr vātamaṅgaḥ.

९१ रातेडिः ।

rāḥ suvarṇam.

९२ गमेडोः ।

gauḥ pṛthivī.

९३ ग्लानुदिभ्यां डीः ।

glauś candramāḥ

naur jalataraṇī.

(९४ तरिरन् ।

Tārā Bhagavatī.

९५ जेर्नुक् च ॥

Jino bhagavān Buddhaḥ.)¹⁶⁾

उणादी प्रथमः पादः समाप्तः ॥

1) T₁ dri° für dī°.

2) ? T₂ hat mṛ · duḥ mam · dā · tā. Im Ms. fehlt die Stelle.

3) ? T₂ rajjūḥ dvi · ta · bṛttāḥ. Im Ms. Lücke.

4) Ms. śaruḥ praharaṇam.

5) Die Worte von Śatadru an nur im Ms., nicht in T₂.

6) Hinter 23 fügt Ms. ein: kader amban | . . . kadaṃbaḥ pakṣivīśeṣaḥ.

7) Von kaṣa hīṃsāyām (I, 230) abgeleitet.

8) Von einer Wurzel svasu hīṃsāyām abgeleitet, die sich im Dbātupāṭha nicht findet.

9) In beiden tibetischen Übersetzungen lautet das Sūtra nur: iḥ (io).

10) T kṛṣiḥ karma.

11) Ms. rāsadibhyām° und sattriḥ.

12) Ms. om. kartana.

13) T musalam.

14) Von pṛṣu secane (I, 236) abgeleitet. T giebt als Bedeutung jalam.

15) T addit niviḥ prāptiḥ.

16) Sūtra 94 und 95 nur in Ms., nicht in T₁ und T₂; wohl späterer Zusatz.

१ इएभीकापाशलिमर्चिभ्यः कन् ।

eka ekāki

pāko bālāḥ

bheko maṇḍūkāḥ

śalko valkalāḥ

kāko vāyasaḥ

marko vāyulāḥ.

२ यूकादयः ।

yūkā okāṇi

vīkā antargalavartikā

arbhakṇḥ śiśulāḥ

bhiko bbīruḥ

pṛthuko bālāḥ

hrīko 'dhrīṣṭaḥ

udakaṇi jalam

līlakaḥ sa eva

dhūkāḥ kālāḥ

evam anye 'pi draṣṭavyāḥ.

syamīko valmīkaḥ

३ कदाधारार्चिभ्यः कः ।

karko varṇaviśeṣaḥ

dhāka odanaḥ

kalkaṇi piṣṭadravyam

rākā paurṇamāsī

dāko yajñāḥ

arka ādityaḥ.

४ उल्कादयः ।

ulkā jvālā	bbūkaṃ chidram
ulmukam ardhadagdhakāṣṭham	muṣko vṛṣaṇam
śṛka utpalam	valkaṃ valkalam
vṛkaḥ paśujātiḥ	śukaḥ pakṣī.

५ चिपिलहिलिखिधमिभ्यः कुन् ।^{१)}

kṣipako yoddhā	likhakaś citrakaraḥ
laṅghako mālākāraḥ	dhamakaḥ karmakaraḥ.

६ हो द्वे च ।

jahakaḥ kālāḥ.

७ कृषेरचञ्चदा ।

kārśakaḥ kuṭumbī	kṛṣako vā.
------------------	------------

८ वृश्चिमूषेय किकन् ।

vṛścikaḥ kīṭaḥ	kṛṣikaḥ kuṭumbī.
mūṣika ākhuḥ	

९ पणितेराडः ।

āpaṇiko vaṇik	āpatiko hālāḥ.
---------------	----------------

१० स्वमो य ईच्च ।

sīmiko vṛkṣaḥ.

११ भीशीभ्यामानकः ।

bhayānakam gahanam	śayānako 'jagaraḥ.
--------------------	--------------------

१२ सिंहैराणकः ।

siṅghāṇako nāsāsravaḥ.

१३ छतिभिदिलतेः किकन् ।

kṛttikā nakṣatram	lattikā godhā.
bhittikā kuḍyam	

१४ इषेः ककन् ।

iṣṭakā pakvamṛttikā.

१५ वलिपतेराकः ।

valākā pakṣijātiḥ	patākā dhvajaḥ.
-------------------	-----------------

१६ पिनाकादयः ।

pinākas triśūlāḥ	śyāmākas tṛṇajātiḥ
------------------	--------------------

khajākaḥ pakṣī
manākaḥ stokaḥ
guvākaḥ pūgaphalam
taḍākaḥ saraḥ
śalākā vidyopakarāṇadravyam
naśākas tāḍayitā

vidāko jñānam
namākaḥ picchilāḥ
bhandākaṃ śubham
khurāko marmacchedanadra-
vyam.

१७ क्रिय इकन् ।

kṛayikaḥ kretā.

१८ अलीपः कीकन् ।

alikaṃ mṛṣā

iṣikā tūlāśrayaḥ.

१९ किङ्किणीकादयः ।

kiṅkiṇikā kṣndraghaṇṭikā
tintiḍikā vṛkṣajātiḥ
mṛdvikā drākṣā
mṛḍika uragaḥ^{२)}
patatrikā pakṣī
varvarikā taruṇī
jarjarikā chidram
valikā udaravartīḥ^{३)}

ṛjika ṛjukaḥ
Vālḥiko janapadaḥ
Śarśarika Indraḥ
parparikā aśvaśālā
dardariko mardalakaḥ
sṛṇikā lālā
maṇikā mekhalā
kaṇikā sūkṣmajātiḥ.

२० छत्रादिभ्यो वुन् ।

karakāḥ surābhāṇḍam^{३)}
sarakaḥ surāpānam
narako duḥkhaśthānam
bharakaḥ svāmī

Varakaś caraṇam
kanakaṃ suvarṇam
janakaḥ pitā.

२१ शलिमण्डिककन् ।

śālūkam utpalādimūlam

maṇḍūko bhekaḥ.

२२ उलूकादयः ।

ulūkaḥ pecakaḥ
madhūko vṛkṣajātiḥ
valūko himsraḥ
jalūkā prāṇakaviśeṣaḥ
marūko mayūraḥ

kāṇūkaḥ kākāḥ
malūkaḥ kṛmijātiḥ
bhālūko 'ecchabhallaḥ
picūkaḥ karpāsaḥ
kacūkaḥ śākajātiḥ.

२३ शमेः खः ।

śaṅkha udakasamṛbhavaḥ.

- २४ मुहूर्ध्वः ।
mūrkhō bālāḥ.
- २५ शिखा ।
śikhā dīptīḥ.
- २६ मुदियो गगनी ।
mudgo vrihijātīḥ Gargaḥ śāstraviśeṣaḥ.⁴⁾
- २७ पतेरङ्गच्छ ।
pataṅgaḥ śalabhaḥ.
- २८ गमेर्गन् ।
Gaṅgā Jāhnavī.
- २९ मृङ्गाङ्गभृङ्गाः ।
śrṅgaṃ viśāṇam bhṛṅgo bhraṇaraḥ.
aṅgaṃ śarīram
- ३० जनेर्घः ।
jaṅghā prāṇyaṅgam.
- ३१ कचेर्च्छः ।
kacchaḥ pārśvaḥ.
- ३२ शकादिभ्यो ऽटन् ।
śakāṭaṃ vāhanam Devaṭa ṛṣiḥ
akaṭaṃ hiraṇam⁵⁾ markāṭo vānaraḥ
kulaṭā bandhakī Kamaṭo Rudraḥ.
- ३३ जटालोष्टम् ।
jaṭā keśabandhaḥ loṣṭaṃ mṛdvaliḥ.
- ३४ कृतृक्षपेः कीटन् ।
kṛtṛṣaṃ mukuṭaṃ kṛpṛṣaṃ jalam⁶⁾
tṛtṛṣaṃ veṣṭanam
- ३५ शमेष्ठः ।
śaṇṭho mahiṣaaurāḥ.
- ३६ कमो ऽटच्च ।
kamaḥ vāmanaḥ kaṇṭho grīvā.
- ३७ कृष्टो ऽण्डन् ।
karaṇḍo guhyasthānam varaṇḍo mukharogaḥ.

- ३८ ऊर्णोऽर्धः ।
ūrṇā meṣaroma.
- ३९ वमन्ताडुः ।
caṇḍo dmrjanaḥ vaṇḍo duścarnā
daṇḍo laguḍaḥ gaṇḍaḥ kapolaḥ
aṇḍaḥ pakṣiprasavaḥ khaṇḍo guḍavikāraḥ.
raṇḍā ajurasavā
- ४० कुण्डादयः ।
kuṇḍaṃ bhājanam tuṇḍaṃ mukham
muṇḍaṃ śiraḥ evam anye 'pi dṛṣṭavyāḥ.
juṇḍaṃ⁷⁾ vanam
- ४१ शमेर्धः ।
śaṇṭho 'prasavaḥ.
- ४२ शकेरन्तः ।
śakuataḥ pakṣi.
- ४३ जृविशो ऽन्तच् ।
jaranto mahiṣaḥ veśanto vallabhaḥ.
- ४४ रहिनन्दिजीवेः पित् ।
rohanto vṛkṣaḥ nandantī sakhi
rohanti oṣadhī jīvanti oṣadhi.
- ४५ भूजिवसिवहिसाधिभासिगडिमण्डिमिभ्यः ।
bhavantaḥ kālāḥ bhāsantaḥ sūryaḥ
jayanto vṛkṣaviśeṣaḥ gaḍayanto meghaḥ
vasanta ṛtaviśeṣaḥ maṇḍayanta odanaḥ
vahanto rathaḥ hemanta ṛtuḥ.
sādhanto bhikṣuḥ
- ४६ अतो भुवो ऽतच् ।⁸⁾
adbhutam āścaryam.
- ४७ रहिहश्माभ्य इतच् ।
rohito matsyaḥ harito varṇaḥ⁹⁾
lohitam raktam śyetaḥ sa eva.
- ४८ भूजादिभ्यो ऽतच् ।
bharato naṭaḥ darśataḥ somaḥ

jayato vahnih
parvato girih
pacataḥ sūpakārah
yamato vyādhiḥ

namato namrah
haryato yajñah
kbalato durjanaḥ.

४९ पृषिरञ्जेः कित् ।

pr̥ṣato mṛgaḥ rajatam rūpyam.

५० मृगृवाहसीणमिदमिलूपधूर्विभ्यस्तन् ।

mar̥to lokaḥ anto 'vasānam
gartaḥ śvabhram danto daśanam
vāto vāyuh loto 'śrupātaḥ
hastah karah poto bālah
eto varṇah dbūrtah śaṭhaḥ.

५१ घृसिदूभ्यः क्तः ।¹⁰⁾

ghṛtam ājyam dūtaḥ preṣyaḥ.
sitam śuklam.

५२ तातपलितजर्तसूरताः ।

tātaḥ pitā jarto dirgharomā
palitaḥ keśavikārah sūrataḥ sukhasaṃvāsaḥ.

५३ शमादिभ्यो ऽयः ।

śamathaḥ samādhīḥ gamatbaḥ kālah
śapathaḥ pratyayakārah jīvatho dharmah
āvasatho gṛham Prāpathaḥ Prajāpatiḥ
vadathaḥ kokilah hharatho 'gnih
ravathaḥ sa eva vedatho mārgaḥ.

५४ रमिकुषिकाश्विभ्यः कथन् ।

rathaḥ syandanam kāṣṭham indhanam.
kuṣṭho vyādhiḥ

५५ अवाङ्मूत्रः ।

avabhṛtho yajñāvasānam.

५६ उषिकुषिगार्तिभ्यस्तन् ।

oṣṭho 'dharah gāthā granthaviśeṣaḥ¹¹⁾
koṣṭha udarah artho dhanam.

५७ जृवृज ऊथन् ।

jarūtham agramāṃsam varūtho balasamūbaḥ.

५८ पातृतुदिवचिरिचिसिचिविशेख् ।

pitham jalam riktham dravyam
tīrtham puṇyasthānam siktam madhūcchiṣṭam
tuttho 'gnih viṣṭhā puriṣam.
ukthaḥ sāmavedaḥ

५९ यूथादयः ।

yūthaḥ prāṇisamūhaḥ nibhṛtho bhartā
gūtho viṣṭhā gopīthaḥ pratyūṣaḥ
pr̥ṣṭham prāṇyaṅgam udgīthaḥ sāmā
samitha ṛtvigviśeṣaḥ protham ghrāṇāśrayaḥ
niśīthaḥ pradoṣāntaḥ titbo 'gnih.
nirṛtho yajñāvasānam

६० श्विकमिभ्यो दन् ।¹²⁾

śabdo dhvaniḥ kando mūlam.

६१ अद्दादयः ।

abdaḥ saṃvatsaraḥ mando jaḍaḥ
vṛndaṃ samūbaḥ tunda udaravṛddhiḥ
kundaḥ¹³⁾ puṣpaviśeṣaḥ śyāndaḥ snvarṇam.

६२ श्वास्त्याहजविभ्य इन्च् ।

śyenaḥ pakṣi hariṇo mṛgaḥ
styenaś cauraḥ avino dr̥śyaḥ.¹⁴⁾

६३ वृजिनाजिनम् ।

vṛjinaḥ kuṣīlaḥ ajinaṃ carma.

६४ वीपतिभ्यो तनन् ।¹⁵⁾

vetanā bhṛtīḥ pattanaṃ nagaram.

६५ द्रुदक्षिभ्यामिनन् ।¹⁶⁾

draviṇam dravyam dakṣiṇā lokayātrā.

६६ विपिनैरिणतुहिनमहिनानि ।

vipinaṃ gahanaṃ tuhinaṃ tuṣāraḥ
iriṇam ṇṣaram mahinaṃ mahattvam.

६७ रसिचिचिवृजो युच् ।

rasanā mekhalā ravaṇa ādityaḥ
rocanā gopittam Varāṇā nadi.

६८ उन्देर्नलोपश्च ।

odano 'nnam.

६९ रज्जेः क्यन् ।

rajanam raṅgaḥ

rajanī rātrih.

७० कृपवृजिमण्डनिधात्रः क्युः ।¹⁷⁾

kīraṇaḥ prabhā

maṇḍanam bhūṣaṇam

pūraṇaḥ samudraḥ

nidbānam nidhiḥ.

vrjanam antarikṣam

७१ धृषेधिष च ।

dhiṣaṇā buddhiḥ.

७२ हनो जघ च ।

jaghanaḥ kaṭipradeśaḥ.

७३ ब्रधिवसिधापृभ्यो नः ।

bradhna ādityaḥ

dhānā yavavikāraḥ

vasno mūlyam

parṇam pattram.

७४ क्ववृत्स्वपिसिद्धुभ्यो नन् ।

karṇaḥ śrotram

svapno nidrā

varṇo nīlādih

senā balasamūbaḥ

tarṇaḥ samudraḥ

droṇaḥ parimāṇam.

७५ उपीणविह्वितृषिबुधिरतिधापृभ्यो नक् ।

uṣṇo 'gniḥ

budhnaḥ prṣṭhāntaḥ

inaḥ svāmi

ratnam jātau jātau yad ut-

āno vikalāḥ

kṛṣṭam

kṛṣṇo varṇaḥ

dhīnaḥ samudraḥ

trṣṇā abhilāṣaḥ

pūrṇaḥ sa eva.

७६ कृतेः सुक् च ।¹⁸⁾

kṛtsnam niravaśeṣam.

७७ श्लिषेरितो ज्ञे ।

ślakṣṇo mṛduḥ.

७८ तिजेरीच्च ।

tikṣṇam niśitam.

७९ रास्त्रादयः ।

rāsnā oṣadhiḥ

trṇam vīraṇādi

sāsnā gogriṣā

arṇo viṭapaḥ

sthūṇā gṛhadharaṇi

jirṇo vṛddhaḥ.

vīṇā vādyaviśeṣaḥ

८० क्ववृत्तुयमिदार्थैर्जनन् ।

karuṇā kṛpā

Yamunā nadī

Varuṇo jalarājaḥ

dāruṇo raudraḥ

taruṇo yuvā

arjuno vīkṣaviśeṣaḥ.

talunaḥ sa eva

८१ शकैरनः ।¹⁹⁾

śakunaḥ pakṣī.

८२ पृपातलेः पः ।

parpo gṛham

talpaṇ śāyanam.

pāpaṇ jihmam

८३ स्तोत्र च ।²⁰⁾

stūpaṇ caityam.

८४ युक्सूनां किञ्च ।

yūpo yajñayaṣṭih

sūpo vyañjanam.

kūpaḥ prahiḥ

८५ बाष्पादयः ।

bāṣpa ūsmāgamah²¹⁾

rūpaṇ nīlādi

śaṣpaṇ bālatṛṇam

śūrpaṇ kulavaḥ

śilpaṇ yijñānam

khaṣpo balātkāraḥ.

८६ सत्तेरपः सुक् च ।

sarsapo vribijātiḥ.

८७ विटपादयः ।

viṭapaṇ gahanam

dalapaḥ praharaṇam

viśapo gṛham

kacapaḥ śākaviśeṣaḥ

mlapaḥ saṇṭāpaḥ

viṣṭapaḥ svargaḥ

kuṇapo mṛtakah

maṇḍapo devagṛham

uṣapo 'gniḥ

viśipaḥ praveśaḥ.

kuṭapaḥ prasthacaturthabhāgaḥ

८८ रतिरिफः ।

repho 'kṣaram.

८९ गुरेः फक् ।

gulphaḥ prapadam.

९० गृशृभ्यां बः ।

garvo mānaḥ

Śarvo Mabādevaḥ.

९१ अशिलटिकणखटिविशेः क्तन् ।

aśvas turaṅgaḥ

khaṭvā śayantiyam

laṭvā pakṣi

viśvaṃ niravaśeṣam.

kaṇvaṃ pāpam

९२ शिवादयः ।

śivaṃ śāntam

binīvaṃ śarīram

sarvaṃ aśeṣam

śamho lobavikāraḥ

ulbaṃ jarāyuh

stamho viṭapam

śulbaṃ tāmram

jibvā rasanā

nimbam ariṣṭam

grivā galapradeśaḥ.

९३ कृशृगर्देरभच् ।

karaḥḥa uṣṭraḥ

śalabhaḥ pataṅgaḥ

kalabho hastipotaḥ

gardabhaḥ kharāḥ.

śarabhaḥ paśujātiḥ

९४ ऋषिवृषिरासिवल्लेः कित् ।

ṛṣabho balivardaḥ

rāsabho gardabhaḥ

vṛṣabhaḥ sa eva

vallabhaḥ priyaḥ.

९५ दृडो भः ।

darbhaḥ kuśaḥ.

९६ गिरो भन् ।

garhho 'ntaḥpradeśaḥ.

९७ इणः कित् ।

ibhaḥ knījaraḥ.

९८ गुधेरूमः ।

godhūmo vṛihijātiḥ.

९९ प्रथिचरेरमच् ।

prathamam pramukham

caramam paścāt.

१०० ऋस्तुसुङ्गधृत्तिभुभायापदियत्तिणीभ्यो मन् ।

armo 'kṣirogaḥ

kṣomam atasī

stomaḥ samghātaḥ

bhāmaḥ kāntiḥ

somaḥ śaśāṅkaḥ

yāmaḥ praharaḥ

homo hotavyam

padmaṃ kamalam

dbarinaḥ puṇyam

yakṣmo vyādbiḥ

kṣemaṃ kuśalam

nemo 'dhastāt.

१०१ यसेराच्च ।

grāmo janapadasupniveśaḥ.

१०२ सूचेः स्मन् ।

sūkṣmaṃ nirañjanam.

१०३ युधिहीन्धिजनिष्ठाधूभ्यो मक् ।

yudhmaḥ śaraḥ

janmaḥ prasavaḥ

himaṃ tuhinam

śyāmo varṇaviśeṣaḥ

idhmaḥ kāṣṭham

dhūmo 'gnisambhavaḥ.

१०४ भियः पुखा ।

Bhīṣmaḥ Kurupitā

hbīmo bhayānakaḥ.

१०५ युजिर्जितिजिः कुश्च ।

yugmaṃ yugalam

tigmaṃ tikṣṇam.

rugmaṃ rajatam "2)

१०६ घर्मग्रीष्माधमाः ।

gharmaḥ prasvedaḥ

adhamaḥ pratyaparaḥ.

grīṣma ṛtūviśeṣaḥ

१०७ तनेः कयन् ।

tanayaḥ putraḥ.

१०८ हजो दुक् च ।

bṛdayam manuḥ.

१०९ माक्काससिसूभ्यो यः ।

māyā paravañcanā

sasyaṃ sāraḥ

ebāyā pratibimbam

savyaṃ vānam.

११० जायादयः ।

jāyā bhāryā

sāmdhyā dināvasānau

kanyā kumārī

bandhyā kulaṭā.

- १११ रुचिभुजेः किञ्च ।
rucisya odanam bhujiṣyaḥ śreṣṭhaḥ.
- ११२ मदेः स्मन् ।
matsyo jalacaraḥ.
- ११३ स्पृहेरायः ।
sprhayāyyam gḥṛtam.
- ११४ वृद्धेः एवम् ।
vareṇyaḥ śreṣṭhaḥ.
- ११५ अर्तैरण्यम् ।
aranyam vanam.
- ११६ ह्रीं हिरं च ।
hiraṇyam suvarṇam.
- ११७ पर्जन्यः ।
Parjanyaḥ Śakraḥ.
- ११८ पुण्येः क्वम् ।
puṇyam kuśalasthānam.
- ११९ शिष्यं धिष्ण्यम् ॥
śikṣyam udgrāhyam dhiṣṇyam grham.

उणादौ द्वितीयः पादः समाप्तः ॥

- 1) T₁ und T₂ laghi für laṅghī.
2) ? Ms. udaram, T urakaḥ.
3) So Ms. und T übereinstimmend.
4) So nach T; Ms. dagegeu Garga ṛṣiḥ.
5) So T, dessen Lesung durch die Worte a · ka · zhes · pa · mdoi · hyiṇs (= aka iti sauto dhātuḥ) sichergestellt wird; Ms. dagegen hat ava rakṣa pālana und entsprechend avaṭam aranyam.
6) So nach T; Ms. kṛpīṭam karpāṭam.
7) Von jūna gatau abgeleitet; das Wort sonst nirgends erwähnt.
8) Ms. ado für ato.
9) Ms. varṇaviśeṣaḥ.
10) Ms. gḥṛsi°.
11) So nach T; Ms. chandoviśeṣaḥ.

12) śabda wird von śava gatau (vgl. unter Dhātupāṭha I, 248) abgeleitet, ebenso im folgenden Sūtra abda von av 'helfen', ein Zeichen, dass schon zu Candras Zeit b und v in der Aussprache zusammenfielen. Dass der Lautwert dieser Zeichen für 'andra b war (die heutige nordindische Aussprache), zeigt die Einreihung der va-Stämme unter die Labialen unten 90—92.

- 13) Ms. kundam.
14) T avino mṛgaḥ.
15) Nur im Ms.
16) T inae für inan.
17) T om. kyul.
18) So beide T; Ms. dagegen kṛtelḥ snak, was in der Wirkung auf dasselbe hinauskommt.
19) T₂ śa · ki · las · u · uio (= śaker uniḥ) und entsprechend in der Vṛtti śakuniḥ.
20) Ms. stor ūe ca.
21) ? T nṣmāṅga · mah; Ms. ūṣmāṅgamah.
22) Obwohl sonst nirgends belegt, ist rugma durch die Übereinstimmung von T₁ und T₂ und durch die Ableitung in der Vṛtti von ru · jo · 'joms · pa · lao (= rujo bhaṅge Dh. VI, 112) völlig gesichert.

- १ मद्यङ्गिवाग्निमयिचित्तिभ्य उरच् ।
mandurā vājiśālā Mathurā nagari
aṅgurah bijaprasavaḥ caturo dakṣaḥ
vāsūrā rātriḥ
- २ मकुरदुर्दुरविधुराः ।
makuro darpaṇaḥ vidburo vigraḥ
darduro bhekaḥ
- ३ असेरुरन् ।
asura ādityaḥ.
- ४ श्वशुरः ।
śvaśuro bhāryāpitā.
- ५ तिमिरधिमदिमन्दिचन्दिबन्धिभ्यः किरच् ।
timiram andhakārah rudhiram kṣatajam
Abhandl. d. DMG. XI. 4.

- madirā surā
mandiram gṛham
- ६ स्थिरादयः ।
sthiram acalam
ajiram gṛham
śiśiram rtuviśeṣaḥ
khadiro vṛkṣajātīḥ
sthavīro vṛddhaḥ
iṣirāḥ śarāḥ
chidiraś chidram
- ७ तच्चवच्चकिञ्चिपिबुद्धिदिमदिमदिचन्द्रिभ्यो रक् ।
takram mathitam
vakram kuṭilam
Śakro devarājāḥ
kṣipram tvaritam
kṣudro 'dāni
- ८ श्वितिवृत्तिनीवीक्विदिमुदिदहितृपिशुभिभ्यश्च ।⁽¹⁾
śvitram kuṣṭham
Vṛtro daityaḥ
nīram jalam
vīro vikrāntaḥ
chidram vivaraḥ
- ९ तम्यमिजोनां दीर्घश्च ।
tāmram śulbam
āmro vṛkṣajātīḥ
- १० दूरादयः ।
dūram viprakṛṣṭam
udro jalacaraḥ
kṛcchram kaṣṭham
eukram āmlam
dabhraḥ kuśaḥ
usraḥ kedaraḥ
usrā goḡṛivā
vāśram puriṣam
- ११ सुसूधाङ्गधेः क्रन् ।
surā madyam
sūro raviḥ
- candiro hasti
badhiraḥ śrotravikalāḥ
- lhidiro vajraḥ
unhiro mūrkhāḥ
muciro dātā
ruciraḥ śohhanaḥ
śrathiram śithilam
sphiram sphitam.
- Itudro Mahādevaḥ
[Madro deśaḥ]
mandro dhiraḥ
candraś candramāḥ.
- mudrā pratyayakaraṇī
dahram taruṇam
tṛpraḥ puroḍāśaḥ
śubhram śuklam.
- jiro vahniḥ.
- śiro 'jagaraḥ
hasro hāsaḥ
sidhraḥ sādhujanaḥ
randhram vivaraḥ
vikusraś caudramāḥ
vandhraḥ pūjakaḥ
khidro dainyaḥ.
- dhīro matsyaghātī
gṛdhraḥ pakṣijātīḥ.

- १२ सिमिचीनामीच्च ।
sīro lāṅgalam
mīro jalam
- १३ वपिवजिवृधोन्दिभ्यो रन् ।
vapraḥ kedāraḥ
vajraḥ kuṣiṣaḥ
- १४ भद्रादयः ।
bhadram kalyāṇam
ugra utkrṣṭaḥ
bhero dundubhiḥ
bherī sa eva
agram śreṣṭham
gauro 'yadātaḥ
Gauri Śivā
śukram retaḥ
- १५ चतिकटिशृवृजष्टरच् ।
catvaram aṅganam
kaṭvaram dadhivikāraḥ
Śarvaro Mahādevaḥ
- १६ पीवरादयः ।
pīvaraḥ sthūlaḥ
civaram bhikṣuprāvaraṇam
tivaro mlecchaḥ
nīvaram gṛham
gahvaram gahanam
- १७ कुवः क्रवन् ।
kuravaḥ pakṣi.
- १८ मयशिवसेः सरन् ।
matsaraḥ kṛpāṇaḥ
akṣaram varṇaḥ
- १९ कृधूतनेः कित् ।
kṛsarā tilayavāgūḥ
dhūsaro rūkṣaḥ
- २० भमिवठिदेविवासेररन् ।
bhramaraḥ śaṭpadaḥ
vaṭharo mūrkhāḥ
- ciram valkalam.
- vardhraś candraḥ
Indraḥ Śakraḥ.
- vṛdhro vayo'dhikaḥ
rjro nāyakaḥ
vipro brāhmanaḥ
Kupraḥ Śaṅkaraḥ
cubraḥ prīṭikaraḥ
kṣuro rōmāyudham
khuro marmacchedanaḥ
irā mahī.
- śarvarī niśā
varvarī kuṭilakeśā
varvaram keśavikāraḥ.
- chitvaro dhūṛtaḥ
chatvara upasthaḥ
dhīvaro matsyaghātī
mīvaraḥ pūjyaḥ
samyadvāro bāṣpaḥ.
- vatsaro varṣaḥ
samvatsaraḥ sa eva.
- tasaraḥ kundadravyam.
- devaraḥ patibhrātā
vāsaro divasaḥ.

- २१ अङ्गिमदिमन्दिकडेरारन् ।
aṅgāro dagdhakāṣṭham mandāro vṛkṣajātiḥ
madāro maniviśeṣaḥ kaḍāraḥ piṅgalaḥ.
- २२ शृङ्गिभृङ्गिमृजिकञ्जेशित् ।
śṛṅgāraṃ darśaniyam mārjāro bhḍālaḥ
bhṛṅgāraḥ suvarṇabhājanam kañjāro mayūraḥ.
- २३ कमो ऽत उच्च ।
kumāro hālajanaḥ.
- २४ शिरः करन् ।
śarkarā guḍavikāraḥ.
- २५ पुषः कित् ।
puṣkaram padmam.
- २६ क्षीरो डीरच् ।
kṣīraṃ payaḥ.
- २७ कृशूशीटिभ्य ईरच् ।
karīro varṣāsāṅkuraḥ śarīraṃ dehaḥ
śaṇṭīro dātā.
- २८ वशेः कित् ।
uśīraṃ vīraṇamūlam.
- २९ गम्भीरादयः ।
gambhīraṃ bhayānakam parīraḥ samudraḥ
gabhīro duravagāhaḥ paṭīraḥ kandarpaḥ
kumhīro jalacaraḥ kurīraṃ maithunam.
kuṭīro janavāsaḥ
- ३० मसेहरन् ।
masūro vṛbhijātiḥ.
- ३१ जनेररुच्य ।
jaṭharo mūrkhāḥ.
- ३२ वदेवा ।
vaṭharo jaḍaḥ hadarī tad eva.
hadaram karkandhūphalam

- ३३ पचेरत इच्च ।
piṭharāḥ sthālīpākāḥ.
- ३४ कठिचकिभ्यामोरः ।
kaṭhoro nihiḍaḥ cakoraḥ pakṣi.
- ३५ घुणेडोरः ।
ghoram antakaram.
- ३६ धादानीपतिपाशसिभ्यः ड्रन् ।^{२)}
dhātrī dharaṇī pattraṃ parṇam
dātraṃ lavanadravyam pātraṃ bhājanam
netraṃ cakṣuḥ śastraṃ praharaṇam.
- ३७ उषिसूभ्यः कित् ।
uṣṭraḥ karabhāḥ mūtraṃ prasrāvaḥ.
sūtraṃ kalyāṇam (!)
- ३८ अमिनलिकडिभ्यो ऽवच् ।
amatraṃ bhājanam kaḍatraṃ bhāryā
nakṣatraṃ tārakādi kalatraṃ saiva.
- ३९ वृचश्च ।
varatrā carmamayī.
- ४० अमिचिमिदेस्त्रक् ।
antraṃ kuṣṇāḍī mitraṃ subṛt.
citram adbhutam
- ४१ पूढो ह्रस्वश्च ।
putras tanayaḥ.
- ४२ वहलादिभ्य इचोचौ ।
vahiṭraṃ vahanam lotraṃ apahr̥tadravyam
pavitraṃ yajñasūtraṃ potraṃ sūkaranāsāgram
kaḍitraṃ carmamayam śrotraṃ śrutiḥ.
- ४३ खर्जिपिङ्गादिभ्य ऊरोलचौ ।
kharjūro vṛkṣajātiḥ vallūraṃ śuṣkamāṃsamayam
karpūro mukhasugandhidra-
vyam piṅjūlaḥ pakṣijātiḥ
lāṅgūlaṃ puccham.
- ४४ तमेर्बुक् च ।
tāmhūlaṃ mukhahhūṣaṇam.

२१ अङ्गिमदिमन्दिकडेरारन् ।

aṅgāro dagdhakāṣṭham
madāro maṇivīṣeṣaḥmandāro vṛkṣajātiḥ
kaḍāraḥ piṅgalaḥ.

२२ मृङ्गिमृङ्गिमृजिकजेष्टित् ।

śṛṅgāraṃ darśanīyam
bhṛṅgāraḥ suvarṇabhājanammārjāro biḍālaḥ
kañjāro mayūraḥ.

२३ कमो ऽत उच्च ।

kumāro bālajanaḥ.

२४ शिरः करन् ।

śarkarā guḍavikāraḥ.

२५ पुषः कित् ।

puṣkaraṃ padman.

२६ क्षणो डीरच् ।

kṣīraṃ payaḥ.

२७ कृशृशीटिभ्य ईरच् ।

karīro vāṃśāṅkuraḥ
śarīraṃ dehaḥ

śauṭīro dātā.

२८ वशेः कित् ।

uśīraṃ vīraṇamūlam.

२९ गम्भीरादयः ।

gambhīraṃ bhayānakam
gabhīro duravagāhaḥ
kumbhīro jalacaraḥ
kuṭīro janavāsahparīraḥ samudraḥ
paṭīraḥ kandarpaḥ
kurīraṃ maithunam.

३० मसेरुरन् ।

masūro vṛkṣijātiḥ.

३१ जनेररष्ठश्च ।

jaṭhuro mūrkhah.

३२ वदेवा ।

vaṭharo jaḍaḥ
badaraṃ karkaudhuphalam

badari tad eva.

३३ पचेरत इच्च ।

piṭharaḥ sthālipākaḥ.

३४ कठिचकिभ्यामोरः ।

kaṭhoro nibiḍaḥ

cakoraḥ pakṣi.

३५ घुणेडोरः ।

ghoram antakaram.

३६ धादानीपतिपाशमिभ्यः घ्नन् ।^(१)dhātrī dharanī
dātraṃ lavanadravyam
netraṃ cakṣuḥpattraṃ paṇyam
pātraṃ bhājanam
śastraṃ praharaṇam.

३७ उषिसूमुभ्यः कित् ।

uṣṭraḥ karabhaḥ
sūtraṃ kalyāṇam (!)

mūtraṃ prasrāvaḥ.

३८ अमिनच्चिकडिभ्यो ऽवच् ।

amatraṃ bhājanam
nakṣatraṃ tārakādikaḍatraṃ bhāryā
kalatraṃ saiva.

३९ वृत्रश्च ।

varatrā carnamayī.

४० अमिचिमिदेस्त्रक् ।

antraṃ kuṣṣanādi
citram adbhutam

mitraṃ sūhṛt.

४१ पूडो ह्रस्वश्च ।

putras tanayaḥ.

४२ वहलादिभ्य इचोची ।

vahiṭraṃ vahanam
pavitraṃ yajñasūtraṃ
kaḍitraṃ carnamayamlotram apahṛtadravyam
potraṃ sūkaranāsāgram
śrotraṃ śrutīḥ.

४३ खर्जिपिञ्जादिभ्य ऊरोलची ।

kharjūro vṛkṣajātiḥ
karpūro mukhasugandhidra-
vyamvallūraṃ śuṣkumāṃsamayam
piñjūlaḥ pakṣijātiḥ
lāṅgūlaṃ puccham.

४४ तमेवुक् च ।

tāmbūlam mukhabhūṣaṇam.

- ४५ शविकमः कलन् ।
śabalaṃ vyāmiśram kamalaṃ padmam.
- ४६ वृषादिभ्यश्चित् ।
vṛṣalaḥ śūdraḥ galah kaṇṭhapradeśaḥ
utpalam indivaram capalo durvinitaḥ
vaṭalo 'kṣirogaḥ kevalam asahāyam.
kalā kalaviśeṣaḥ
- ४७ शक्तिश्मेनिन् ।
śakalam asthi śamalam aśuci.
- ४८ कुटेः कमलच् ।
kuṭmalam avikasitam.
- ४९ पतिचण्डिभ्यामालच् ।
pātālam rasātalam cāṇḍālo mātāṅgaḥ.
- ५० कुणिपीभ्यां कालन् ।
kuṇālah pakṣī piyālo vṛkṣajātīḥ.
- ५१ पालन्वलत्री शीङः ।
śepālam jalatṛṇam śaivalaḥ sa eva.
- ५२ मङ्गैरलच् ।
maṅgalaḥ praśastaḥ.
- ५३ मालेल्लपल्ललचपालशिथिलशुक्लतण्डुलाः ।
mālā sragdāma śithilam adṛḍham
ilvalās tārakūḥ śuklam śvetam
palvalam śākhāpatram taṇḍulo dhānyasaṃbhavaḥ.
caṣālo yajñopakaraṇadravyam
- ५४ अर्तेः पिशन् ।
arpiśo 'gramāmsam.
- ५५ वृभृवमिकुभ्यः शक् ।
vṛśo gauḥ (?) vṛmśo veṇuḥ
bhṛśo gatyarthaḥ kuśo darbhaḥ.
- ५६ कीनाशदाशङ्कुशः ।
kīnāśaḥ kṛpaṇaḥ aṅkuśo gajaprabodbakaḥ.
dāśaḥ kaivartaḥ

- ५७ ऋमञ्जिपीयिहन्वगिभ्य ऊषन् ।
arūṣaś candramāḥ hanūṣo vyāghraḥ
mañjūṣā kāṣṭhamayam aṅgūṣo devagamah(?).
piyūṣo 'mṛtakam
- ५८ पुरः कुपन् ।
purnṣo naraḥ.
- ५९ कृतृभ्यामीपन् ।
karīṣo gomayam tarīṣaḥ samudraḥ.
- ६० शिरीषादयः ।
śirīṣo vṛkṣajātīḥ ambarīṣo bhrāṣṭram
purīṣam viṣṭbā rjīṣo nāyakaḥ.
- ६१ अवेष्टिषच् ।
aviṣaḥ samudraḥ aviṣī nadī.
- ६२ किल्बिषादयः ।
kilbiṣam pāpam tāviṣī nadī
rohiṣo mṛgaḥ vyathiṣo vyādbhiḥ
lohiṣaḥ sa eva avyathiṣaḥ svargaḥ.
tāviṣaḥ sūryaḥ
- ६३ वृतृवदिहनिमानिकम्यशिक्षेः सः ।
varṣaḥ saṃvatsaraḥ māmśam piśitam
tarṣaḥ samudraḥ Kaṃso 'surarājah
vatso bālaḥ akṣam indriyam
hamsaḥ pakṣī kakṣo vanapradeśaḥ.
- ६४ ऋषिवृषिस्तुभ्यः सक् ।
ṛkṣam nakṣatram snuṣā putravadhūḥ.
vṛkṣas taruḥ
- ६५ पनिमनिरभिचम्यतिवेतियुवो ऽसच् ।
panasaḥ kaṇṭaphalam atasah puṣpajātīḥ
manasaṃ hṛdayam vetaso vṛkṣaḥ
rabhasa ntsāhaḥ yavaso ghāsaḥ.
camasaḥ piṣṭakaḥ
- ६६ कृत्रः पासप् ।
karpāsaḥ kartanadravyam.

६७ सिचेः कमुम्हो च ।

siṃhaḥ kesarī.

६८ त्रिसुद्रमुञ्जां किन्दीर्घश्च ।

Śrīr Lakṣmīḥ

srūḥ sruk

drūḥ suvarṇam

prūḥ kāmācārāḥ

jūḥ piśācaḥ.

६९ प्रक्वचोस्ती च ।

prāṭ śiṣyaḥ

vāg vāṇī.

७० गमो द्वे च ।

jagat trailokyam.

७१ परिव्रजेः षष्ठ्य पदान्ते ।

parivrāt parivrājau parivrājāḥ.

७२ सुवयिक् ।

srug yajñabbhāṇḍam.

७३ वशिवणिभ्यामिजिक् ।

uṣik tautravāyaḥ

vaṇig vāṇijaḥ.

७४ मृड उतिः ।

marud vāyuḥ.

७५ यो वा मुट् च ।

garut pakṣaḥ

garmut suvarṇam.

७६ हसुतडिक् हियुषिभ्य इतिः ।

harit śvaḍalaḥ(?)

sarin nadi

taḍid vidyut

rohin matsyaḥ

lohid raktaḥ

yoṣid aṅganā.

७७ पृषिवृषिमहेः शतुः ।

prṣau mṛgaḥ

vṛṣad vipulaḥ

mahan mahāyānam

mahān uttamaḥ.²⁾

७८ शरहरदृपदः ।

śarad ṛtuḥ

darad dhṛdayam

drṣat chilā.

७९ वृषितन्निराजिधन्विप्रतिदिवयुवः कनिन् ।

vṛṣā gauḥ

takṣā vardhaki

rājā nṛpaḥ

dhanvā dhanuḥ

pratidivā divasaḥ

yuvā taruṇaḥ.

८० श्वाद्यः ।

śvā kukkuraḥ

ukṣā balivardhaḥ

pūṣā raviḥ

plihā vyādbih

mūrdhā śiraḥ

[majjā asthisāraḥ]

mātariśvā vātaḥ

maghavā Indraḥ.

८१ भसिजनिवृतेर्मनिन् ।⁴⁾

bhasma charāḥ(?)

janma utpattiḥ.

varma panthāḥ.

८२ व्योमाद्यः ।

vyoma ākāśaḥ

vema kaulikānām bhāṇḍam

sāma vedaḥ

roma aṅgajāḥ

loma sa eva

nāma samjñā.

८३ इमनिच् ।

Harimā Viṣṇuḥ

dharimā pṛthivī mātā vā

bharimā svāmī bhājanam vā.

८४ पथिमथिभ्यामिनिः ।

panthā mārgaḥ

manthā Bṛhaspatir manthanadaṇḍo vā.

८५ गमः ।

gami gamiṣyati.

८६ आङो णिच्च ।

āgāmī āgamiṣyati.

८७ भुवः ।

bhaviṣyati bhāvī.

८८ परमेष्ठी ।

Parameṣṭhī Brahmā.

८९ अर्चिज्जलपिच्छदिच्छर्दिभ्य इतिः ।

arcir jvālā

havir yajñāḥ

sarpir ghr̥tam

chadir ātapatram

chadir udgāraḥ.

- ९० ज्योतिरादयः ।
jyotiṛ dīptir nakṣatram vā bhuvih pṛthivī
śocih piṅgalam nipathir vinārgaḥ.
- ९१ जनेरुसिः ।
janur janma.
- ९२ ऋषृवपियजिधनित्रपेर्नित् ।
arur vraṇaḥ yajur vedaḥ
paruś cirakālaḥ (!) dhanuḥ śastram
vapuh śarīram trapuḥ śisam.
- ९३ इणो णित् ।
āyur jīvaparimāṇam.
- ९४ चक्षेरुसिन ।
cakṣur netram.
- ९५ वशेः कनसिः ।
Uśanā Śukraḥ.
- ९६ विधीणो ऽसिः ।
Vedhāḥ Prajāpatiḥ ayo loham.
- ९७ पयःपुरसो धात्रः ।
payodhāḥ parjanyaḥ purodhāḥ purohitāḥ
- ९८ चन्द्रान्माङ्गो ङित् ।
candramāś candraḥ.
- ९९ अनेहोऽङ्गिरोऽप्सरसः ।
anehāḥ kālāḥ apsara devayoṣit.
Aṅgirā nāma ṛṣiḥ
- १०० असुन् ।
vayaḥ śarīram aṇhaḥ pāpam
payah kṣīram tapah puṇyam.
tejo dīptiḥ
- १०१ उपिरञ्जिशृभ्यः कित् ।
nṣā raviḥ śiro mūrdhā.
rajo reṇuḥ
- १०२ वस्यगिभ्यां णित् ।
vāso vastram āgaḥ pāpam.

- १०३ यजेः शश ।
yasaḥ kīrtiḥ.
- १०४ उषेर्जश ।
ojo dīptiḥ.
- १०५ वशेः सुट् च ।
vaksah kroḍaḥ.
- १०६ सुरीदृभ्यां तुट् च ।
sroto nadiḥ retah śukram.
- १०७ इणो नुट् च ।
enaḥ pāpam.
- १०८ शीङः फुट् च ।
[śepho liṅgam.]
- १०९ क्देर्नुम् च ।
chando vedaḥ.
- ११० अमेर्भुक् च ।
ambhaḥ salilam.
- १११ अतेर्कश्च ।
uraḥ kroḍaḥ.
- ११२ शुट् च ।
arṣo vyādhiḥ.
- ११३ नुट् च ।
arṇo jalam.
- ११४ युट् च ॥
arya (!) vaiśyaḥ.^{५)}

उणादौ तृतीयः पादः समाप्तः ॥

^{१)} Ms. om. ca.

^{२)} In T lautet das Sūtra nur: śṭran.

^{३)} T om. mahān ('mahat · ma · hā · yā · na · mutta · mah').

^{४)} T nur manin.

^{५)} T vaiśyā.

आचार्यचन्द्रगोमिहृतमुणादिसूत्रं समाप्तम् ॥

शुभमस्तु सर्वजगताम् ॥

Verzeichnis der Uṇādi-Worte.

apḥas III, 100
 akṣa II, 32
 akṣa III, 63
 akṣara III, 18
 akṣi I, 67
 agni I, 77
 agra III, 14
 aṅkuṣa III, 56
 aṅga II, 29
 aṅgāra III, 21
 Aṅgiras III, 99
 aṅgura III, 1
 aṅguri I, 63
 aṅguli I, 63
 aṅgūṣa III, 57
 ajina II, 63
 ajira III, 6
 añjali I, 73
 aṇu I, 6. 7
 aṇḍa II, 39
 atasa III, 65
 atithi I, 63
 adbhuta II, 46
 adri I, 70
 adhama II, 106
 aneḥas III, 99
 anta II, 50
 antra III, 40
 andū I, 47

Apasthū I, 21
 aptu I, 25
 apsaras III, 99
 abda II, 61
 amati I, 86
 amatra III, 38
 ambariṣa III, 60
 ambbas III, 110
 aya III, 96
 araṇi I, 74
 araṇya II, 115
 aratni I, 72
 arus III, 92
 arūṣa III, 57
 arka II, 3
 arcis III, 89
 arjuna II, 80
 arṇa II, 79
 arṇas III, 113
 artha II, 56
 arpiṣa III, 54
 arbhaka II, 2
 arma II, 100
 aryas III, 114
 arśas III, 112
 alābū I, 47
 alika II, 18
 avaṭa II, 32
 avani I, 74

avabhṛtha II, 55
 avi I, 51
 avina II, 62
 aviṣa III, 61
 aviṣi III, 61
 avi I, 90
 avyathiṣa III, 62
 aśani I, 74
 aśri I, 60
 aśva II, 91
 asu I, 8
 asura III, 3
 astbi I, 61
 ahi I, 55

ākhu I, 20
 āgantu I, 22
 āgas III, 102
 āgāmin III, 86
 āji I, 57
 ādū I, 47
 āti I, 57
 āpaṇika II, 9
 āpatika II, 9
 āmra III, 9
 āyus III, 93
 āvasatha II, 53
 āśu I, 1

ikṣu I, 35
 idhma II, 103
 ina II, 75
 indu I, 8
 Indra III, 13
 ibha II, 97
 irā III, 14
 iriṇa II, 66
 ilvalā III, 53
 iṣira III, 6
 iṣikā II, 18
 iṣu I, 13
 iṣṭakā II, 14

uktha II, 58
 ukṣan III, 80
 ugra III, 14
 utpala III, 46
 udaka II, 2
 udgītba II, 59
 ndra III, 10
 urnas III, 111
 uru I, 16
 ulapa II, 87
 ulūka II, 22
 ulkā II, 4
 nlba II, 92
 ulmuka II, 4
 Uśanas III, 95
 nśira III, 28
 uṣapa II, 87
 uṣas III, 101
 nṣij III, 73
 uṣṭra III, 37
 uṣṇa II, 75
 usra III, 10
 usrā III, 10
 ūna II, 75

ūru I, 16
 urṇā II, 38
 ūrmi I, 65
 ṛkṣa III, 64
 ṛjika II, 19
 ṛjīṣa III, 60
 ṛjra III, 14
 ṛtu I, 25
 ṛṣabha II, 94

eka II, 1
 eta II, 50
 edhatu I, 25
 enas III, 107
 ojas III, 104
 otu I, 22
 odana II, 68
 oṣṭha II, 56

Kapṣa III, 63
 kakṣa III, 63
 kacapa II, 87
 kacūka II, 22
 kaceha II, 31
 kacebū I, 44
 kañjāra III, 22
 kaṭvara III, 15
 kaṭhora III, 34
 kaḍatra III, 38
 kaḍāra III, 21
 kaḍitra III, 42
 kaṇikā II, 19
 kaṇici I, 68
 kaṇṭha II, 36
 kaṇva II, 91
 kanaka II, 20
 Kantu I, 24

kanda II, 60
 kandu I, 8
 kanyā II, 110
 kapi I, 55
 kaphelu I, 47
 Kamaṭa II, 32
 kamaṭba II, 36
 kamala III, 45
 kambū I, 47
 karaka II, 20
 karaṇḍa II, 37
 karabha II, 93
 karira III, 27
 kariṣa III, 59
 karuṇā II, 80
 kareṇu I, 27
 karka II, 3
 karkandhū I, 47
 karṇa II, 74
 karpāsa III, 66
 karpūra III, 43
 karṣū I, 47
 kalatra III, 38
 kalabha II, 93
 kalā III, 46
 kalka II, 3
 kavi I, 51
 kaṣeru I, 47
 kāka II, 1
 kāṇuka II, 22
 kūrī I, 60
 kūra I, 1
 kārṣaka II, 7
 kāṣṭha II, 54
 kāsū I, 47
 kimpāru I, 3
 kiki I, 83
 kiṅkinikā II, 19
 kiraṇa II, 70

kirīṭa II, 34	krimi I, 53
kilbiṣa III, 62	kroṣṭu I, 22
kināśa III, 56	kṣattṛ I, 50
kukṣi I, 66	kṣipaka II, 5
kuṭapa II, 87	kṣipāṇi I, 75
kuṭira III, 29	kṣipāṇu I, 32
kuṭmala III, 48	kṣipi I, 52
kuṇapa II, 87	kṣipra III, 7
kuṇāla III, 50	kṣira III, 26
kuṇḍa II, 40	kṣudra III, 7
kunda II, 61	kṣura III, 14
Kupra III, 14	kṣema II, 100
kumāra III, 23	kṣoma II, 100
kumārayu I, 21	
kumbhira III, 29	khajāka II, 16
kurava III, 17	khaṭvā II, 91
kurira III, 29	khaṇḍa II, 39
Kuru I, 15	khadira III, 6
kulaṭā II, 32	kharu I, 40
kuśa III, 55	kharjū I, 47
kuṣṭha II, 54	kharjūra III, 43
kūpa II, 84	khalata II, 48
kṛkavāku I, 4	khaṣpa II, 85
kṛcchra III, 10	khidra III, 10
kṛttikā II, 13	kbura III, 14
kṛtsna II, 76	khurāka II, 16
kṛpīṭa II, 34	
kṛvi I, 88	Gaṅgā II, 28
kṛśānu I, 35	gaḍayanta II, 45
kṛṣaka II, 7	gaṇḍa II, 39
kṛṣi I, 52	gaḍayitau I, 26
kṛṣika II, 8	gantu I, 22
kṛṣṇa II, 75	gabhira III, 29
kṛsarā III, 19	gamatha II, 53
ketu I, 25	gamin III, 85
kevala III, 46	gambhira III, 29
koṣṭha II, 56	garut III, 75
kratu I, 25	Garga II, 25
krayika II, 17	garta II, 50

gardabha II, 93
garbha II, 96
garmut III, 75
garva II, 90
gala III, 46
gahvara III, 16
gātu I, 25
gāthā II, 56
guru I, 15
gulpha II, 89
guvāka II, 16
gūtha II, 59
gr̥dhu I, 13
gr̥dhra III, 11
go I, 92
godhūma II, 98
gopitha II, 59
gomāyu I, 1
gaura III, 14
Gaurī III, 14
granthi I, 51
grahāṇi I, 74
grāma II, 101
grivā II, 92
grīṣma II, 106
glau I, 93

gharma II, 106
ghāti I, 56
ghāsi I, 57
ghṛṇi I, 80
ghṛta II, 51
ghora III, 35
cakora III, 34
cakṣus III, 94
caṇḍa II, 39
catura III, 1
catvara III, 15

candira III, 5
candra III, 7
candramas III, 98
capala III, 46
camasa III, 65
camū I, 43
caruma II, 99
caru I, 5
caśāla III, 53
cāṣṭu I, 2
cāṇḍāla III, 49
cāru I, 2
citra III, 40
cira III, 12
cīvara III, 16
cakra III, 10
cubra III, 14
cūrṇi I, 80

chatvara III, 16
chadis III, 89
chandās III, 109
chardis III, 89
chavi I, 83
chāyā II, 109
chitvara III, 16
chidira III, 6
chidra III, 8

jagat III, 70
jaghana II, 72
jaṅghā II, 30
jaṭā II, 33
Jaṭāyu I, 21
jaṭhara III, 31
jatu I, 10
jatru I, 40
janaka II, 20
jani I, 57

janus III, 91
jantu I, 24
janma II, 103
janman III, 81
janyu I, 34
jambū I, 47
jayata II, 48
jayanta II, 45
jaranta II, 43
jarāyu I, 3
jarūtha II, 57
jarjarikā II, 19
jarta II, 52
jalūkā II, 22
jahaka II, 6
Jahnu I, 31
jāgrvi I, 82
jānu I, 2
jāmātr I, 50
jāyā II, 110
jāyu I, 1
Jina I, 95
jihvā II, 92
jira III, 9
jirṇa II, 79
jivatha II, 53
jivanti II, 44
jivātu I, 25
jivi I, 83
juṇḍa II, 40
jū III, 68
jūrṇi I, 80
jyotis III, 90

takra III, 7
takṣan III, 79
taḍāka II, 16
taḍit III, 76
taṇḍula III, 53

tanaya II, 107
tanu I, 5
tanū I, 43
tantu I, 22
tandri I, 88
tapas III, 100
tarāṇi I, 74
tari I, 90
tariṣa III, 59
taru I, 5
taruṇa II, 80
tarku I, 21
tarṇa II, 74
tardū I, 45
tarṣa III, 63
taluna II, 80
talpa II, 82
tasara III, 19
tāta II, 52
tāmbūla III, 44
tāmra III, 9
Tārā I, 94
tālu I, 2
tāviṣa III, 62
tāviṣi III, 62
tigma II, 105
titha II, 59
tintiḍikā II, 19
timira III, 5
tiriṭa II, 34
tikṣṇa II, 78
tirṭha II, 58
tivara III, 16
tuṇḍa II, 40
tuttha II, 58
tunda II, 61
tuhina II, 66
tūrṇi I, 80
trṇa II, 79

trpra III, 8
trṣṇā II, 75
tejas III, 100
trapu I, 8
trapus III, 92
tvaṣṭr I, 50
tsaru I, 21

dakṣiṇā II, 65
daṇḍa II, 39
danta II, 50
dabhra III, 10
darad III, 78
dari I, 51
dardarika II, 19
dardura III, 2
dardrū I, 46
darbha II, 95
darvi I, 81
darśata II, 48
dalapa II, 87
Dalmi I, 64
dasyu I, 34
dahra III, 8
dāka II, 3
dātra III, 36
dānu I, 28
dāru I, 2
dārṇa II, 80
dāśa III, 56
didhiṣū I, 47
divi I, 83
dīdivi I, 83
duṣṭhu I, 21
duhitṛ I, 50
dūta II, 51
dūra III, 10
dṛti I, 84
dṛmbhū I, 47

dṛṣad III, 78
Devaṭa II, 32
devayu I, 21
devara III, 20
devr I, 48
draviṇa II, 65
drū III, 68
droṇa II, 74

dbann I, 21
dbannus III, 92
dbanvan III, 79
dbamaka II, 5
dbamani I, 74
dbaraṇi I, 74
dhariman III, 83
dharma II, 100
dhāka II, 3
dhātu I, 22
dhātrī III, 36
dhānā II, 73
dhiṣṇā II, 71
dhiṣṇya II, 119
dbina II, 75
dhira III, 11
dhivara III, 16
dhūka II, 2
dhūma II, 103
dhūrta II, 50
dhūsara III, 19
dbrṣṇ I, 13
dhenu I, 31
dhvani I, 51

nakṣatra III, 38
nadann I, 32
nanāndr I, 50
nandanti II, 44
naptr I, 50

namata II, 48
namāka II, 16
naraka II, 20
naśāka II, 16
nāku I, 10
nābbi I, 56
nāman III, 82
nidhāna II, 70
nipathis III, 90
nibhṛtha II, 59
nimba II, 92
nirṛtha II, 59
niśitha II, 59
nira III, 8
nivara III, 16
nivi I, 59
nr I, 49
nṛtū I, 47
netra III, 36
nema II, 100
nemi I, 64
neṣṭr I, 50
nau I, 93
nyaṅku I, 12

pacata II, 48
paṣāyu I, 21
paṣṭra III, 29
paṣu I, 8
pataṅga II, 27
patatrīkā II, 19
patākā II, 15
pati I, 85
pattana II, 64
pattra III, 36
pathin III, 84
padma II, 100
panasa III, 65
papi I, 90

payas III, 100
payodhas III, 97
Parameṣṭhin III, 88
paraśu I, 38
parivṛāj III, 71
parira III, 29
parus III, 92
Parjanya II, 117
parṇa II, 73
parpa II, 82
parparikā II, 19
parvata II, 48
parśu I, 38
palita II, 52
palvala III, 53
pavitra III, 42
paśu I, 18
Paśupati I, 85
pāṣṇ I, 9
pāka II, 1
pāpi I, 57
pātāla III, 49
pātra III, 36
pādū I, 47
pāpa II, 82
pāyu I, 1
pārṣṇi I, 80
pieūka II, 22
piṇjūla III, 43
piṭhara III, 33
pitṛ I, 50
pināka II, 16
piyāla III, 50
pītu I, 25
pittha II, 58
piyūṣa III, 57
pivara III, 16
puṇya II, 118
pūtra III, 41

punarbhū I, 47
purīṣa III, 60
pura I, 13
puruṣa III, 58
purodbas III, 97
puṣkara III, 25
pūraṇa II, 70
pūrṇa II, 75
pūṣan III, 80
pṛthu I, 13
pṛthuka II, 2
pṛṣat III, 77
pṛṣata II, 49
pṛṣṭha II, 59
pṛvi I, 83
peru I, 39
pota II, 50
potṛ I, 50
potra III, 42
poṣayitnu I, 26
pratidivan III, 79
prathama II, 99
praśāstr I, 50
prahi I, 60
prāch III, 69
Prāṇatba II, 53
prū III, 68
protba II, 59
pṛlihan III, 80

phalgu I, 11

badara III, 32
badari III, 32
badhira III, 5
bandhu I, 8
bandhyā II, 110
Bali I, 51
bahu I, 20

bāṣpa II, 85
bāhu I, 9
bimba II, 92
budhna II, 75
bradhna II, 73

bhadra III, 14
bhandāka II, 16
bbayānaka II, 11
bharaka II, 20
bharata II, 48
bbaratba II, 53
bhariman III, 83
bbaru I, 5
bbavanta II, 45
bhavanti I, 71
bhasman III, 81
bhātu I, 25
bhānu I, 28
bhāma II, 100
bhālāka II, 22
bbāvin III, 87
bhāsanta II, 45
bhittikā II, 13
bbidira III, 6
bbidu I, 13
bbika II, 2
bhīma II, 104
Bhīṣma II, 104
bbujisya II, 111
bbujyu I, 34
bbuvis III, 90
bhūka II, 4
bhūni I, 80
bhūni I, 65
bhūri I, 70
bhūrpi I, 80
bhṛgu I, 18
bhṛṅga II, 29

hhṛāgāra III, 22
bhṛmi I, 60
bhṛṣa III, 55
bheka II, 1
bhera III, 14
bheri III, 14
bbaramara III, 20
hhrāṭṭṛ I, 50
bhrū I, 42

makura III, 2
maghavan III, 80
maṅgala III, 52
majjan III, 80
maṅjūṣā III, 57
maṅikā II, 19
maṇḍana II, 70
maṇḍapa II, 87
maṇḍayanta II, 45
maṇḍūka II, 21
matsara III, 18
matsya II, 112
mathin III, 84
Mathurā III, 1
unadayitnu I, 26
madāra III, 21
madirā III, 5
madgu I, 5
Madra III, 7
madhu I, 10
madhūka II, 22
manasa III, 65
manāka II, 16
Manu I, 8
Mantu I, 24
manda II, 61
mandāra III, 21
mandira III, 5
mandurā III, 1

mandra III, 7
manyu I, 34
mayu I, 21
marici I, 68
maru I, 5
marut III, 74
marūka II, 22
marka II, 1
markaṭa II, 32
marjū I, 47
marta II, 50
maḷūka II, 22
masūra III, 30
mastu I, 22
mahat III, 77
mahina II, 66
māṃpsa III, 63
mātariśvan III, 80
mātr I, 50
māyā II, 109
māyu I, 1
mārjāra III, 22
mālā III, 53
mitadru I, 21
mitra III, 40
mitrayu I, 21
mīra III, 12
mīvara III, 16
mucira III, 6
muṇḍa II, 40
mudga II, 26
mudrā III, 8
muni I, 54
muṣka II, 4
muhira III, 6
mūtra III, 37
mūrkhā II, 24
mūrdhan III, 80
mūṣika II, 8

mṛgayu I, 21
mṛḍika II, 19
mṛtyu I, 36
mṛdu I, 13
mṛdvikā II, 19
Meru I, 39

yakṣma II, 100
yajus III, 92
yamata II, 48
Yamunā II, 80
yayī I, 90
yavasa III, 65
yavāgū I, 41
yaśas III, 103
yātu I, 25
yāma II, 100
yugma II, 105
yudhma II, 103
yuvan III, 79
yūkā II, 2
yūtha II, 59
yūpa II, 84
yonī I, 79
yoṣit III, 76

rajata II, 49
rajana II, 69
rajanī II, 69
rajas III, 101
rajju I, 19
raṇḍā II, 39
Ratū I, 47
ratna II, 75
ratha II, 54
randhra III, 10
rabhasa III, 65
ravapa II, 67
ravatha II, 53

ravi I, 51
raśmi I, 65
rasanā II, 67
rākā II, 3
rājan III, 79
rāji I, 56
rātri I, 69
rāśi I, 57
rāsabha II, 94
rāsnā II, 79
riktha II, 58
ripu I, 14
rugma II, 105
ruci I, 52
rucira III, 6
rucisya II, 111
Rudra III, 7
rudhira III, 5
ruru I, 40
rūpa II, 85
reṇu I, 29
retas III, 106
repha II, 88
rai I, 91
rocanā II, 67
roman III, 82
rohanta II, 44
rohanti II, 44
rohit III, 76
rohita II, 47
rohiṣa III, 62

lakṣmī I, 89
laṅghaka II, 5
laṭvā II, 91
lattikā II, 13
lāṅgūla III, 43
likhaka II, 5
lota II, 50

lotra III, 42
loman III, 82
loṣṭa II, 33
lohit III, 76
lohita II, 47
lohiṣa III, 62
vaṃśa III, 55
vakra III, 7
vakṣas III, 105
vagnu I, 31
vajra III, 13
vaṭala III, 46
vaṭhara III, 20. 32
vaṇij III, 73
vaṇḍa II, 39
vatsa III, 63
vatsara III, 18
vadatha II, 53
vadhū I, 43
vandra III, 10
vapus III, 92
vapra III, 13
vayas III, 100
Varaka II, 20
Varaṇā II, 67
varaṇḍa II, 37
varatrā III, 39
Varuṇa II, 80
varūtha II, 57
vareṇya II, 114
varuṇa II, 74
Varuṇu I, 29
vartani I, 74
vartman III, 81
vardhra III, 13
varvara III, 15
varvarī III, 15
varvarikā II, 19

varvi I, 81
varṣa III, 63
valākā II, 15
valikā II, 19
valūka II, 22
valka II, 4
valgu I, 11
vallabha II, 94
valli I, 51
vallura III, 43
vasati I, 87
vasanta II, 45
vasu I, 8
vasti I, 84
vastu I, 23
vasna II, 73
vahati I, 87
vahan I, 25
vahanā II, 45
vahiṭra III, 42
vahnī I, 79
vāc III, 69
vāta II, 50
vātapramī I, 90
vāpi I, 56
vāyn I, 1
vāri I, 56
Vāhika II, 19
vāśurā III, 1
vāśra III, 10
vāsara III, 20
vāsas III, 102
vāsi I, 56
vāstu I, 23
vi I, 58
vikusra III, 10
viṭapa II, 87
vidāka II, 16
vidhu I, 13

vidhura III, 2
vipina II, 66
vipra III, 14
viśapa II, 87
viśīpa II, 87
viśva II, 91
viṣṭapa II, 87
viṣṭhā II, 58
Viṣṇu I, 30
vikā II, 2
viṇā II, 79
vira III, 8
vr̥ka II, 4
vr̥kṣa III, 64
vr̥jana II, 70
vr̥jina II, 63
Vṛtra III, 8
vr̥dbra III, 14
vr̥nda II, 61
vr̥śa III, 55
vr̥ścika II, 8
vr̥ṣat III, 77
vr̥ṣau III, 79
vr̥ṣahha II, 94
vr̥ṣala III, 46
Vr̥ṣṇi I, 80
veṇi I, 78
veṇu I, 31
vetanā II, 64
vetasa III, 65
vedatha II, 53
Vedhas III, 96
vema III, 82
veśanta II, 43
vyathiṣa III, 62
vyoman III, 82

śakaṭa II, 32
śakala III, 47

śakuna II, 81
śakuṇi I, 76
śakunta II, 42
śakunti I, 71
Śakra III, 7
śaṅku I, 21
śaṅkha II, 23
śaṅṭha II, 35
śaṇḍha II, 41
Śatadru I, 21
śattri I, 69
śatru I, 40
śapatha II, 53
śabala III, 45
śahda II, 60
śamatha II, 53
śamala III, 47
śamba II, 92
śayānaka II, 11
śayu I, 5
śarad III, 78
śarahha II, 93
śari I, 51
śarira III, 27
śaru I, 21
śarkarā III, 24
Śarva II, 90
Śarvara III, 15
śarvari III, 15
Śarśarīka II, 19
śalahha II, 93
śalākā II, 16
śalka II, 1
śaṣpa II, 85
śastra III, 36
śāri I, 56
śālūka II, 21
śikya II, 119
śikhā II, 25

śigru I, 40
śiṅghāṇaka II, 12
śithila III, 53
śiras III, 101
śirīṣa III, 60
śilpa II, 85
śiva II, 92
śiśira III, 6
śiśu I, 14
śidhu I, 37
śira III, 10
śuka II, 4
śukra III, 14
śukla III, 53
śuci I, 52
śubhra III, 8
śulha II, 92
śūrpa II, 85
śrūga II, 29
śrūgāra III, 22
śrūdhū I, 47
śepāla III, 51
śephas III, 108
śaivala III, 51
śocis III, 90
śaṅṭira III, 27
śmaśru I, 40
śyānda II, 61
śyāma II, 103
śyāmāka II, 16
śyeta II, 47
śyena II, 62
śrathira III, 6
Śrī III, 63
śreṇi I, 79
śroṇi I, 79
śrotra III, 42
ślakṣṇa II, 77
śvan III, 80

śvaśura III, 4
śvitra III, 8

samdhyā II, 110
samyaadvāra III, 16
saṁpatsara III, 18
saktu I, 22
sakti I, 61
sakhi I, 60
samūtha II, 59
saraka II, 20
sarāṇi I, 74
Sarayu I, 33
sarit III, 76
sarjū I, 47
sarpis III, 89
sarva II, 92
sarṣapa II, 86
savya II, 109
sasya II, 109
sādhanta II, 45
sādhū I, 1
sānu I, 2
sāman III, 82
sārathi I, 62
sāsnā II, 79
sinpha III, 67
siktha II, 58
sita II, 51
sidhra III, 10
sindhu I, 17
sīmika II, 10
sira III, 12

Sumeru I, 39
surā III, 11
suṣṭhu I, 21
sūkṣma II, 102
sūtra III, 37
sūuu I, 30
sūpa II, 84
sūra III, 11
sūrata II, 52
sūri I, 70
sr̥ka II, 4
sr̥ṇi I, 80
sr̥ṇikā II, 19
setu I, 22
senā II, 74
soma II, 100
stanayitnu I, 26
stamba II, 92
starī I, 90
stūpa II, 83
stoma II, 100
styena II, 62
sthavi I, 83
sthavira III, 6
Sthāṇu I, 31
sthira III, 6
sthūṇā II, 79
snuṣā III, 64
spr̥hayāyya II, 113
sphira III, 6
syamika II, 2
srue III, 72
sru III, 68

srotas III, 106
svapna II, 74
svasṛ I, 50
svādu I, 1

haṁsa III, 63
hanu I, 8
hanūṣa III, 57
Hari I, 51
hariṇa II, 62
harit III, 76
harita II, 47
haridru I, 21
Hariman III, 83
hareṇu I, 27
haryata II, 48
harṣayitnu I, 26
havis III, 89
hasta II, 50
hasra III, 10
hima II, 103
hiraṇya II, 116
hr̥daya II, 108
hetu I, 24
hemanta II, 45
hotr I, 50
homa II, 100
hr̥ika II, 2
hr̥iku I, 35
hl̥ika II, 2
hl̥iku I, 35.

Verzeichnis der Sūtra.

aiuṇ Pratyāhārasūtra 1 (S. 1)
 aṃśaṃ hāri IV, 2, 74
 aṃśād ṛtoḥ VI, 1, 22
 aṃśe saṃkhyāyās tayaṭ IV, 2, 46
 aṃhikampor nalopas ca Up. I, 55
 aḥ sanādyantāc ca I, 3, 84
 aḥ strī II, 2, 77
 aḥ sthāmanāḥ II, 4, 4
 akakhādāv aśānte pāṭhe vā VI, 4, 117
 akāle svārthe V, 2, 100
 akrechre priyasukhayor vā VI, 3, 8
 ake rājanyamanuṣyayūnām V, 3, 166
 ako 'ki dīrghaḥ V, 1, 106
 akṣād ūhinyām V, 1, 87
 akṣendre V, 1, 122
 akṣo vā I, 1, 97
 akṣo 'cakṣuṣaḥ IV, 4, 61
 Agastayaḥ II, 4, 112
 agārāntāṭ ṭhan III, 4, 71
 aḡilasya gile V, 2, 81
 agurāv ānaḥ I, 1, 111
 ager niḥ Up. I, 77
 agotrād ādaijādyacaḥ II, 4, 90
 agneḥ stut VI, 4, 68
 agnau cityopacāyapariçāyyāḥ I, 1, 138

agrahe 'ntaḥ II, 2, 28
 agrāntapaścād imac III, 2, 83
 agrāntaśuddhaśubhravṛṣavarāhā-
 himuṣikaśyāvaśikharārokād vā
 IV, 4, 133
 aḡgayuktaṃ tiṇ ākāṅkṣam VI, 3, 122
 aḡgimadimandikaḍer āran Up. III, 21
 aḡguler dāruṇi IV, 4, 97
 aḡgulyādibhyaṣ ṭhak IV, 3, 85
 aḡgyatibhyām urīthinan Up. I, 63
 acaādaijjhetur araktavikāre V, 2, 36
 acaḥ V, 3, 134
 acāḥ VI, 1, 10
 acittād adeśakālāt III, 3, 64
 aci vā VI, 3, 44
 aci śnudhātuhbruvāṃ yvor iyuvau
 V, 3, 83
 aco rahād dve VI, 4, 141
 aco vā V, 4, 161
 accha gatyarthavadibhiḥ II, 2, 31
 acy ayuvau V, 3, 113
 acy avaṇ V, 1, 121
 aj anāṇ V, 1, 127
 ajaryam saṃgatam I, 1, 116
 ajaśaṅkūttaravārījaṅgalakāntārā-
 dināḥṛte ca IV, 1, 89

ajāgrṇiśvīnām siey ataṇy ādaic
 VI, 1, 3
 ajāteḥ śilābhikṣṇyayoḥ I, 2, 56
 ajādyataḥ II, 3, 15
 ajāvivihyāṃ thyan IV, 1, 8
 ajijanyatighasiraśipaper iṇ Up.
 I, 57
 ajivrajoḥ VI, 1, 91
 ajer vy ayughaṇapkyeṣu V, 4, 84
 ajjhanōḥ sani jhali V, 3, 13
 ajñātakutsayoḥ IV, 3, 62
 añ II, 4, 95
 añcaḥ II, 3, 4
 añcaḥ V, 4, 25
 añcuyujāḥ I, 2, 50
 añco 'navadhau VI, 3, 84
 añco ne V, 4, 113
 añco luk IV, 3, 29
 añjeḥ sicaḥ V, 4, 168
 añjer alie Up. I, 73
 aṇ III, 2, 63
 aṇ III, 3, 44
 aṇaḥ Up. I, 6
 aṇi V, 3, 169
 apo 'nūnāsikaḥ VI, 4, 150
 aṇau cittavatkartṛkāṇ ṇeḥ I, 4, 138
 aṇ kuṭīlikāyāḥ III, 4, 17
 ata āta it I, 4, 2
 ata ādeḥ VI, 2, 123
 ata ād yaṇi VI, 2, 39
 ata iṇ II, 4, 19
 ata iy I, 4, 35
 ata ut tatrāpiti V, 3, 103
 ataḥ kṛkamikamsakumbhapātra-
 kuśākarnīṣu sasamkhyasya VI,
 4, 40
 atañāṃ palathususthalathusapa-
 lvamāḥ I, 4, 11

ati I, 4, 45
 atinṇ āc ca tallope VI, 2, 12
 atither ṇyaḥ IV, 4, 34
 ateḥ sunaḥ IV, 4, 81
 ato 'deṇi V, 1, 101
 ato 'prācyabhargādibhyaḥ II, 4, 106
 ato bhisa ais II, 1, 2
 ato bhuvo ḍutac Up. II, 46
 ato 'm II, 1, 24
 ato luk V, 3, 99
 atyantasahacarite lokavijñāte VI,
 3, 13
 atrānūnāsikaḥ pūrvasya VI, 4, 6
 Atribhrgukutsavasasiṭṭhāḡgirogo ta-
 māt II, 4, 111
 atvasoḥ V, 3, 11
 atharvaṇo 'ṇ vede III, 3, 81
 adaḥ VI, 2, 38
 adasaḥ phagvuṇoḥ V, 2, 15
 adaso 'tve dād u do maḥ VI,
 3, 112
 adādhhyo luk I, 1, 83
 adiṣy añco vā IV, 2, 23
 adūrahhave III, 1, 65
 adeśakālād adhite III, 4, 72
 ado 'nupadeṣe II, 2, 32
 adyūte divaḥ VI, 3, 85
 adrau vā VI, 3, 113
 adhaḥśirasōḥ pade VI, 4, 41
 adharāc cāt IV, 3, 40
 adhātoḥ kid ato 'supa āpi VI,
 1, 70
 adhikam IV, 2, 79
 adhiṣṭau I, 3, 126
 adhrṣṭākāryayoḥ śālinakaupine
 IV, 1, 82
 adheḥ śaktau I, 4, 79
 adhyātunādibhyaḥ III, 3, 29

adhyāyānuvākayor lug vā IV, 2, 154
 adhyāyeṣv evarṣeḥ III, 3, 41
 adhyuparyadbasāṃ sāmīpye VI, 3, 3
 adhruve svāṅge I, 3, 146
 adhvaryukratūnām anapumsakānām II, 2, 51
 adhyānam yac ca IV, 2, 19
 anaḥ II, 3, 8
 anaḥ IV, 4, 91
 auapśacilnam it I, 1, 5
 anacī VI, 4, 142
 anaṅsamāse ktvo lyap V, 4, 6
 anatyādhāna urasimanasimadhye-padenivacane II, 2, 37
 anadyatane laṅ I, 2, 77
 anadyataue luṭ I, 3, 3
 ananor jñāḥ I, 4, 113
 anantāvasathetihaḥṣajāñ ḥyaḥ IV, 4, 10
 anantyaṣyāpi praśnākhyānayoh VI, 3, 130
 anantye 'pi hehai VI, 3, 117
 anapatye ca V, 3, 177
 anare vā III, 2, 56
 anāmnī ḍvun IV, 1, 37
 anīṅgamer iṭ V, 4, 121
 aniyoga eve V, 1, 96
 anuḥ sāmīpyāyāmayoh II, 2, 9
 anukaraṇam II, 2, 26
 anukābhikābhikam kamitā IV, 2, 80
 anuktapumskād āc ca VI, 1, 73
 anugavam āyāno IV, 4, 69
 anugv alam IV, 2, 18
 anunā II, 1, 56
 anupadam baddhā IV, 2, 13
 anupady anveṣṭā IV, 2, 95

anupākhye V, 2, 99
 anuvāde carapānām stheṇor luṅi II, 2, 50
 anuśatikādīnām VI, 1, 30
 anusvāraḥ VI, 4, 7
 anusvārasya yayi yam VI, 4, 151
 auṣṣer gurūpottamād gotre 'ñiṇoh ṣyaḥ II, 3, 82
 anekam anyārthe II, 2, 46
 anekāco liṭa ām kṛbhvastiliṭ cānu I, 1, 51
 aneho 'ṅgiro 'psarasah Uṇ. III, 99
 ano 'nte ca VI, 4, 118
 anor avyāpyāt I, 4, 94
 ano lopaḥ II, 2, 79
 ano'smāyahasarasām jātinānnoḥ IV, 4, 79
 antahpūrvāt tadarthāt tṥaṅ III, 3, 24
 antaro 'yauasya cādeṣe VI, 4, 121
 antarbahirbhyaṃ lomnaḥ IV, 4, 101
 antaratnī garbhinyām II, 3, 28
 antikasya tame tādeḥ V, 3, 145
 ante VI, 4, 131
 antyājādeḥ V, 3, 138
 annāṃ ṇaḥ III, 4, 84
 anyārthe II, 3, 32
 anyārthe nānni II, 2, 14
 anyārthe vā II, 3, 6
 anyeṣām api V, 2, 145
 anvag ānukūlye II, 2, 45
 anvādeṣe VI, 3, 20
 apaguro ṇamuli V, 1, 55
 apacitiḥ V, 4, 157
 apamitya kak III, 4, 21
 aparasparāḥ sātatyē V, 1, 141
 apavadaḥ I, 4, 127
 apaskiraḥ I, 4, 60

apāc catuṣpācēbakuniṣu hr̥ṣṭānna-kulāyārthiṣu V, 1, 140
 apādādan padād ekavākye VI, 3, 15
 aponapādapāṇnapātos tṛ cātaḥ III, 1, 26
 apo bhi VI, 2, 98
 aptṛsvasrnaptr̥eṣṭṛtvaṣṭṛkṣattṛho-tṛpotṛpraśāstṛṇām V, 3, 9
 ap pūraṇyās tāsu IV, 4, 99
 aprāṇijātīnām II, 2, 53
 aprāṇinām arujjvādibhyaḥ II, 3, 76
 aprāder jñāḥ I, 4, 129
 aprāder vā I, 4, 89
 ahdādayaḥ Uṇ. II, 61
 ahrāhmanāt II, 4, 120
 abhāvakarmanor ano ye V, 3, 168
 abhijidvidabhṛechālāvacchikhāvacchamīvadurṇāvaccebrumadhbhyo 'patyāṇo yañ IV, 3, 95
 abhimiṣṭāno varṇe VI, 4, 73
 abhividhāv inuṇ I, 3, 73
 abhividhau sampadā ca sātir vā IV, 4, 37
 abhūtatadbhāve kṛbbvastiyoge vikārāc eviḥ IV, 4, 35
 abher avidūre V, 4, 153
 abhyamitram chaś ca IV, 2, 20
 amadrāṇāṃ diśaḥ VI, 1, 24
 amanuṣyāt II, 2, 70
 amāvāso vā I, 1, 134
 amāvāsyārthād aś ca III, 3, 5
 amicinides trak Uṇ. III, 40
 aminakṣikaḍibhyo 'trac Uṇ. III, 38
 amī pūrvaḥ V, 1, 113
 amū amī V, 1, 126
 amer atih Uṇ. I, 86
 amer bhuk ca Uṇ. III, 110
 ambāmhaḡobbūmidvitrikuṣeku-

śaṅkvaṅgumañjipuñjibarhirdi-vyagnibhyaḥ sthaḥ VI, 4, 84
 ambārthānām adalekānām hra-svaḥ VI, 2, 45
 am sau saṃbuddhau V, 4, 51
 ayaḥśūladanḍājīnābhyām tṥak IV, 2, 82
 ayānayaṃ neyaḥ IV, 2, 14
 ay āmantālvāyyetnuṣu V, 3, 69
 ayi raḥ V, 1, 5
 aranyāt pathinyāyādhyaḡabastinaravihāreṣu III, 2, 43
 arnmanaścakṣuścetorahorajasām lopaś ca IV, 4, 36
 aruṣaḥ V, 2, 76
 arghāt IV, 4, 32
 arcihuspicchadicchardibhya isih Uṇ. III, 89
 arteḥ piśan Uṇ. III, 54
 arter anyac Uṇ. II, 115
 arter atnic Uṇ. I, 72
 arter uc ca Uṇ. III, 111
 arter ūc ca Uṇ. I, 16
 arthamātre prathamā II, 1, 93
 arthe vā V, 2, 118
 ardhat parimāṇasya pūrvasya tu vā VI, 1, 36
 ardhad yat III, 2, 66
 ayaḥ svāmivaiśyayoh I, 1, 114
 arśāadibhyo 'c IV, 2, 147
 arhati IV, 1, 74
 arhaśaktyoh I, 3, 128
 alaṇikhalvoḥ pratiṣedhe ktvā vā I, 3, 129
 aliṭi vyaḥ V, 1, 50
 aliṣaḥ kikan Uṇ. II, 18
 aluki V, 3, 3
 aluki vā VI, 4, 72
 alug uttarapade V, 2, 1

alpe IV, 3, 69
 alpe IV, 4, 125
 allopo 'naḥ V, 3, 130
 avakrayaḥ III, 4, 52
 avadyapaṇyavaryā garhyavikre-
 yānirodheṣu I, 1, 112
 avadhāv ahāgruhoḥ IV, 3, 6
 avadheḥ pañcamī II, 1, 81
 avarasyāv IV, 3, 33
 avāte nirvāṇaḥ VI, 3, 86
 avāt kuṭārac ca IV, 2, 31
 avāt trāś ca I, 3, 27
 avād aurjityālamhanāvidūryeṣu
 VI, 4, 53
 avād girah I, 4, 98
 avād bhṛṇaḥ Uṇ. II, 55
 avād varṣavibandhe I, 3, 41
 aveṣ ṭṣac Uṇ. III, 61
 avodaḥ I, 3, 16
 avodaidhaudmapraśrathahimaśra-
 thāḥ V, 3, 33
 avyaktānukaraṇasyānekāco 'ta
 itau V, 1, 102
 avyaktānukaraṇād anekāco 'nitan
 ḍāc IV, 4, 41
 avyādayaḥ Uṇ. I, 90
 avyāpyasya mucer od vā VI, 2, 110
 avyāpyāt I, 4, 70
 avyāpyāt I, 4, 81
 avyāpyāt I, 4, 91
 avyāpyād vā I, 4, 137
 aśahde yatkhau ca III, 3, 32
 aśālā II, 2, 71
 aśīlāṭikaṇikhaṭiviseḥ kvan Uṇ.
 II, 91
 aśer nit Uṇ. I, 67
 aśnoteḥ VI, 2, 125
 aśvavaḍavan II, 2, 64
 aśvāc chaḥ III, 1, 52

aśvādhhyah phaṇ II, 4, 31
 aśvād ekāhagame khaṇ IV, 2, 5
 aśaḍakṣāśītamgvalamkarmālam-
 puruṣādhyantāt IV, 2, 22
 aśaṣṭhitṛtiyasyāśīrāśāsthāsthitō-
 tsukotirāgeṣu V, 2, 117
 aṣṭakā pitṛṇām VI, 1, 82
 aṣṭano vā supy āt V, 4, 52
 aṣṭācatvāriṃśato dvumś ca IV,
 1, 110
 aṣṭābhya auś II, 1, 20
 aṣṭhivuṣvakkaḍeḥ ṣaḥ saḥ V, 1, 61
 aṣṭhivaccakrivatkakṣivadudanva-
 drumāṇvaccarmaṇvati VI, 3, 39
 as IV, 3, 32
 asaṃkhyam vānahhipretākhyāne
 ktvā II, 2, 41
 asaṃkhyam vibhaktisamipābhā-
 vakhyātipaścādyathāyugapa-
 tsampatsākalyārthe II, 2, 2
 asaṃkhyāc cāṅguler ananyāsaṃ-
 khyārthe IV, 4, 74
 asarvāsaṃkhyāikadeśāt ṭe V, 3,
 142
 asāv asuko 'saku V, 4, 71
 asuk cāttum VI, 2, 91
 asutrṣaḥ kāleṣu vicchede I, 3, 149
 asun Uṇ. III, 100
 asupatavacāṃ thukpumumaḥ VI,
 2, 69
 asūyāsaṃmatyoh pūrvam VI, 3,
 124
 aser uran Uṇ. III, 3
 asti nāsti diṣṭam iti matih III, 4, 61
 astisico 'taḥ VI, 2, 36
 aster bhūḥ V, 4, 79
 astirśūdrapratyabhivāde VI, 3, 119
 asthidadhisakthyakṣṇām anaḥ V,
 4, 31

asḍādhām hāv ed adviś ca V, 3,
 115
 asmady uttamam I, 4, 147
 asmāyāmedhāśrajo viniḥ IV, 2,
 137
 asya cvau VI, 2, 85
 ahaḥsarvaikadeśasaṃkhyātapu-
 nyavarṣādīrghāc ca rātreḥ IV,
 4, 75
 ahaśo vano ra ca II, 3, 5
 aho 'sudinapūnyāt II, 2, 82
 ahnaḥ VI, 3, 99
 ahnaḥ khe V, 3, 141
 ahno 'taḥ VI, 4, 106
 āḥ sarvādinām V, 2, 108
 ākarṣādiṣu kuśalaḥ IV, 2, 68
 ākasmike IV, 3, 83
 ākālāt ṭhaṃś ca IV, 1, 129
 ākrośe naḥo 'niḥ I, 3, 94
 ākrośe nyavād grahaḥ I, 3, 35
 ākhanibampher nalopāś ca Uṇ.
 1, 20
 āgantor vā IV, 4, 124
 āgnidhram śaraṇe III, 3, 101
 āgrahāyaṇyaśvatthāt ṭhak III,
 1, 19
 āṇo jyotirudgatau I, 4, 86
 āṇo ṇic ca Uṇ. III, 86
 āṇo daḥ I, 4, 54
 āṇo 'ndhūdhasoḥ V, 1, 35
 āṇo yamahanaḥ svāṅgāpyāc ca
 I, 4, 73
 āṇo yi V, 4, 19
 āṇo rṇploḥ I, 3, 42
 āṇmāṇaḥ V, 1, 71
 ācāryāni II, 3, 49
 āc chānyoḥ V, 4, 34
 ājñāyini V, 2, 7

āt VI, 4, 25
 ātaḥ I, 4, 42
 ātaḥ V, 3, 136
 ātaḥ prādhhyah I, 1, 142
 āto ṇala auḥ I, 4, 14
 āto 'ntaḥprādhhyah I, 3, 87
 āto 'prādeḥ kaḥ I, 2, 2
 āto yug aṇali VI, 1, 41
 āto yuc I, 3, 105
 ātmanaḥ pūraṇe V, 2, 9
 ātmani khaś ca I, 2, 61
 ātmādhvanoḥ khe V, 3, 167
 ātharvaṇaḥ III, 3, 93
 ād adeḥ V, 1, 82
 ād āmaḥ sām II, 1, 9
 āditaḥ V, 4, 141
 ādir itā samadhyah I, 1, 1
 ādeḥ I, 1, 9
 ādeḥ yaṇi VI, 2, 132
 ādeś chandasah pragāthe III, 1, 33
 ādaijādyacaś chaḥ III, 2, 24
 ādaijādyaco āyaḥ II, 4, 98
 ādaij evādyataḥ V, 1, 83
 ādyāt II, 4, 17
 ādyād acaḥ V, 1, 3
 ādyādhhyah IV, 3, 9
 ādhārāt I, 1, 26
 āne mug ataḥ V, 4, 175
 ān mahato jāṭīyaikārthayor a-
 cvyārthe V, 2, 46
 āpa autah śīḥ II, 1, 17
 āpatyasyānāty aṇādan V, 3, 155
 āpo vā V, 3, 71
 āpo vā VI, 2, 72
 āpyam vā III, 3, 123
 āprapadam prāpuoti IV, 2, 12
 āhādhe pūṇvac ca VI, 3, 6
 ābhikṣnye ṇamul ca I, 3, 132
 āma ākam II, 1, 31

āmaḥ I, 4, 16
 āmaḥ kṛṇaḥ prāgvat I, 4, 110
 āmantritam pūrvam asadvat VI,
 3, 24
 āmayāvi IV, 2, 138
 ām etaḥ I, 4, 24
 āyaneyīniyāḥ phaḍbakhacba-
 gbām sphādyādīnām V, 4, 2
 āyasthānād āgate III, 3, 47
 ārtvijīnaḥ IV, 1, 81
 āryakṣatriyāc ca II, 3, 51
 ārhāt IV, 1, 25
 ālajātacau kutsāyām IV, 2, 146
 āvaśyake ṇiniḥ I, 2, 55
 āśitād bhuvo bhāvakarapaṇyoh I,
 2, 29
 āśiṣi I, 1, 159
 āśiṣi VI, 1, 78
 āśiṣi tuhyos tātaḥ vā I, 4, 22
 āśiṣi dīrghaḥ VI, 2, 77
 āśiṣi nāthaḥ I, 4, 62
 āśiṣy āyusyabbadrārthakusālā-
 rtbais ca II, 1, 98
 ā śeṣād bhūte vā I, 3, 108
 āścarye I, 3, 115
 āśvayujyām upte vñ III, 3, 11
 āsattau I, 3, 142
 āsamaḥ sroḥ I, 1, 148
 āsīnaḥ V, 4, 176
 āsuyuvapirapilapitrapicāmida-
 bhah I, 1, 133
 āhārārthāt I, 2, 71
 āhi ca dūre IV, 3, 39
 ikaḥ kāṣe V, 2, 142
 ikiṣṭipaḥ svarūpe I, 3, 96
 iko 'ci supi V, 4, 29
 iko 'deṇ kriyārthāyāḥ VI, 2, 1
 iko 'niṭi VI, 2, 23

iko yaṇ aci V, 1, 74
 iko 'sasthāne hrasvaś cāsaināse
 V, 1, 132
 iko hrasvaḥ V, 2, 71
 igupāntāt kiḥ Up. I, 52
 iṇaḥ V, 4, 95
 iṇaḥ śaktan I, 2, 85
 iṇaḥ śid vā I, 3, 9
 iṇo gamaḥ V, 3, 14
 ici V, 2, 48
 ijāder gurumato 'nṛchorṇoh I,
 1, 52
 ij vyatibāre IV, 4, 116
 iṇaḥ II, 3, 74
 iṇaḥ III, 2, 22
 iṭa iṭi VI, 3, 57
 iṭi liṭi V, 4, 16
 iṭo 't I, 4, 38
 iṭ sano vā V, 4, 104
 iḍādīnām aip I, 4, 26
 iḍ vā IV, 1, 35
 iṇaḥ kit Up. II, 97
 iṇaḥ ṣaḥ VI, 4, 34
 iṇedhoḥ V, 1, 85
 iṇo ṇit Up. III, 93
 iṇo nuṭ ca Up. III, 107
 iṇo yaṇ V, 3, 87
 iṇjisiṇaḥ kvarap I, 2, 109
 iṇbhikāpāśalimarciḥyaḥ kan
 Up. II, 1
 iṇstuśāsuvrñdījūṣaḥ I, 1, 120
 ito 'tani I, 4, 30
 ito 'niṇaḥ II, 4, 52
 ito nrjāteḥ II, 3, 73
 itkośalājādāt II, 4, 99
 itye 'nabhyāśasya V, 2, 79
 idamadasoḥ kāt II, 1, 3
 idam ayam iyam V, 4, 72
 idito num V, 4, 10

idutor eṇ VI, 2, 48
 idudbbyām aut VI, 2, 61
 id daridraḥ V, 3, 107
 inaḥ striyām IV, 4, 140
 ino 'ci lopaḥ V, 4, 41
 Indravaruṇabhavaśarvarudramṛ-
 ḍānām ānuk ca II, 3, 48
 indriyam IV, 2, 97
 inbanpūṣāryamṇām śan ca V,
 3, 12
 imanie Up. III, 83
 iyat kiyat IV, 2, 44
 irito vā I, 1, 74
 ilaj deṣe IV, 2, 109
 ive vatiḥ IV, 1, 135
 ive samjñāpratikṛtyoh IV, 3, 78
 iṣibhidivyaḍhigṛdhidbrṣipīrṭhi-
 mṛdeḥ kuḥ Up. I, 13
 iṣugamiyamām chaḥ VI, 1, 105
 iṣeḥ ktakan Up. II, 14
 iṣo 'nicchāyām I, 3, 90
 iṣṭakeṣikāmālānām citatūlabhāri-
 ṣu V, 2, 74
 iṣṭādibhyaḥ IV, 2, 94
 iṣṭhemeyahsv antyājādeḥ V, 3,
 158
 iṣṭhe yik ca V, 3, 161
 isusugdorbhyaḥ kaḥ V, 4, 4
 isusoḥ sambandhe VI, 4, 37
 ismantrankviṣu VI, 1, 60
 i gbrādbinoḥ VI, 2, 84
 ic ca gaṇaḥ VI, 2, 144
 itaḥ somaḥ VI, 4, 69
 idūded dvivacanam V, 1, 125
 id yati V, 3, 76
 iyasaḥ IV, 4, 144
 iyivān anāśvān anūcānaḥ I, 2, 75
 irṣyo yiḥ san vā V, 1, 7

iśvarārtbād arājñāḥ sabhā II, 2, 69
 iśvare IV, 1, 56
 iṣadarthe V, 2, 123
 iṣad guṇena II, 2, 21
 iṣadduḥsubhyaḥ kbal I, 3, 103
 i hali tiṇy adādhāḥ V, 3, 106
 uḥ VI, 2, 26
 uktapumskasya ṭadan vā V, 4, 30
 ukṣṇaḥ V, 3, 174
 ngavādibhyo yat IV, 1, 2
 ugitaḥ II, 3, 3
 ugitaḥ V, 2, 44
 ngrāsūryād dṛṣaḥ I, 2, 21
 nū V, 1, 130
 uñchatī III, 4, 29
 uṇādayaḥ I, 3, 1
 utāpyor bāḍbārthe liṇ I, 3, 117
 utā savargaḥ I, 1, 2
 unto 'samyogād adhātoḥ V, 3, 100
 utka unmanāḥ IV, 2, 85
 uttarasya V, 2, 66
 uttarasya VI, 1, 21
 uttbāpanādibhyaś chaḥ IV, 1, 132
 ntsādibhyo 'n II, 4, 7
 uda it V, 3, 135
 udaḥ pacapatamadaḥ I, 2, 91
 udaḥ śriyupūdravaḥ I, 3, 34
 udaḥ sthāstambhos taḥ VI, 4, 154
 udantāt IV, 3, 68
 udanyaḥ VI, 2, 89
 udare ye V, 2, 105
 udaś caraḥ sāpyāt I, 4, 106
 udito vā V, 4, 117
 udupāntasya śabvato bbāvāra-
 mbhayaḥ vā VI, 2, 18
 udo 'nūrdhveḥāyām I, 4, 66
 ud oṣṭhyāt V, 4, 9
 nnder nalopaś ca Up. II, 68

Upakāḍibhyo vā II, 4, 114
 upajūpakramam tadāditve II,
 2, 68
 upatyakādhityake IV, 2, 35
 upadaṁśas tṛtīyāyām I, 3, 139
 upadeśe'jjhanagrabadrḡbbyaḥ
 syasiesīyutṭāsām hlvāpyayoś
 ciṇvad it vā V, 3, 73
 upadheḥ IV, 1, 20
 upamānāt IV, 4, 126
 upamānāt kartuś ca I, 3, 138
 upamānād aprāṇini IV, 4, 82
 upamānād ācāre I, 1, 25
 upamānādeḥ II, 3, 65
 upayama udvāhe I, 4, 109
 upary upariṣṭāt IV, 3, 30
 upāje'nvāje II, 2, 35
 upāt I, 4, 136
 upāt stutau V, 4, 20
 upādeṣ ṭhak III, 3, 36
 upād bhūṣaṇasamavāyayatnavai-
 kṛtyādhyāhāreṣu V, 1, 137
 upāntasya V, 4, 8
 upāntasya VI, 2, 24
 upān mantreṇa I, 4, 67
 upālanbhe VI, 3, 121
 upena II, 1, 59
 ubhayād dyuś ca IV, 3, 18
 ubhāt IV, 2, 48
 umorṇād vā III, 3, 118
 uragaḥ I, 2, 36
 ur at VI, 2, 118
 urasāṇ ca III, 4, 96
 uraso 'gre IV, 4, 78
 ur ṛt VI, 1, 65
 urohhyāḥ kap IV, 4, 139
 ulukādayaḥ Un. II, 22
 ulkādayaḥ Un. II, 4
 usnoḥ VI, 2, 2

uśāsoṣasaḥ V, 2, 28
 uśikuṣigārtibhyas than Un. II, 56
 uśirañjīśṭbhyāḥ kit Un. III, 101
 uśisūmūbhyāḥ kit Un. III, 37
 uśīnavikṣīṣibudhiratidhāpṛbhyo
 nak Un. II, 75
 uṣer jaś ca Un. III, 104
 uṣṭrād vuñ III, 3, 117
 uṣṇāt IV, 2, 77
 usy auāḍau V, 1, 100
 ūm V, 1, 131
 ūnaḥ V, 2, 45
 ūn utaḥ II, 3, 75
 ūṭbi V, 1, 86
 ūtiyūtiyūtiśātibetikīrtayaḥ I, 3, 75
 ūdgoho 'caḥ V, 3, 93
 ūdhaso naś ca II, 3, 9
 ūror upamāsaṁbitasahitasahaśa-
 pbavāmalakṣmaṇādeḥ II, 3, 79
 ūrṇāhaṁśubhambhyāḥ IV, 2, 152
 ūrṇor ḍaḥ Un. II, 38
 ūrdhvaṁ daghnatdvayasaṭ ca IV,
 2, 39
 ūrdhvād vā IV, 4, 120
 ūrmiraśmibhūmayaḥ Un. I, 65
 ūryādikārikācviḍācaḥ kriyārthaiḥ
 II, 2, 25
 ūśādibhyo raḥ IV, 2, 111
 ūlk Pratyāhārasūtra 2 (S. 1)
 ūko 'ṇo ralaḥ I, 1, 15
 ūgayanādibhyāḥ III, 3, 45
 ūcaḥ IV, 4, 58
 ūcaḥ śi V, 2, 60
 ūcarucayācatyajāṁ VI, 1, 94
 ūṇe pañcamī II, 1, 69
 ūta iyaḥ I, 1, 48
 ūta ut V, 1, 117

ṛtaḥ kañ III, 3, 50
 ṛtaḥ samyogādeḥ V, 4, 106
 ṛtatṛsamṛṣakṛsām vā VI, 2, 20
 ṛtas tatrānaḥ V, 2, 21
 ṛtas tāsi nityāniṣas thalaḥ V, 4,
 160
 ṛtumaty upasaryā I, 1, 115
 ṛtṛsīdhṛdhamyaśyavivṛtigraher a-
 niḥ Un. I, 74
 ṛte tṛtīyāsamāse V, 1, 90
 ṛte dvitīyā ca II, 1, 84
 ṛto āisuty at VI, 2, 64
 ṛto 'ci vā VI, 1, 2
 ṛto ro 'ci V, 4, 66
 ṛto layan IV, 3, 67
 ṛto vidyāyonisaṁbandhāt tatra
 V, 2, 18
 ṛty ṛto ṛr vā V, 1, 107
 ṛtvādayaḥ Un. I, 25
 ṛtvādibhyo 'ṇ IV, 1, 124
 ṛtvighbhyas cbaḥ IV, 1, 151
 ṛdnpāntād akṣipṛtaḥ I, 1, 121
 ṛduśanasapurudamśo'nehasām cā-
 naḥ sau V, 4, 45
 ṛḍṭy akaḥ V, 1, 133
 ṛno ātp II, 3, 2
 ṛpṛbhṛmāhānām it VI, 2, 128
 ṛpṛvapiyajidhanitraper nit Un.
 III, 92
 ṛmañjipṛyibanyagibhya uṣan Un.
 III, 57
 ṛmahīṣyādibhyo 'ṇ III, 4, 50
 ṛrīvlihrīknūyikṣmāyyātām pug
 ṇau VI, 1, 45
 ṛṛvyēṇadaḥ V, 4, 164
 ṛśvidṛśo 'ni VI, 2, 68
 ṛśahopānaḥ ṇyaḥ IV, 1, 17
 ṛṣikuruvṛṣṇyandbakāt II, 4, 44
 ṛṣivṛṣirāsivalleḥ kit Un. II, 94

ṛṣivṛṣisnubhyaḥ sak Un. III, 64
 ṛṣeḥ paṇtrāḍau II, 4, 23
 ṛṣau nūtre V, 2, 131
 ṛsamyogādyor at VI, 2, 81
 ṛsūtrimūtrisūcyataśūrnubhyaḥ I,
 1, 41
 ṛsṛśāsasukhyāvaco 'n I, 1, 70
 ṛstnsuhudhṛkṣikṣnbhāyapadiya-
 kṣiṇibhyo man Un. II, 100
 ṛsmipuṇaṇjaśaḥ sanāḥ V, 4, 171
 ṛhanaḥ sye V, 4, 167
 ṛhalo ṇyat I, 1, 130
 ṛta id dhātoḥ V, 4, 7
 ṛdṛchṇām VI, 2, 67
 ṛdor ap I, 3, 47
 ṛlvādibhyaḥ ktinaś ca VI, 3, 76

ṛti ṛḥ V, 1, 108
 ṛdiddiyutādipusatyādibhyo 'tani
 I, 1, 73

eoñ Pratyāhārasūtra 3 (S. 1)
 ekakartṛkayoḥ pūrvāt I, 3, 131
 ekagopūrvāt ṭhañ IV, 2, 122
 ekadvibahuṣu I, 4, 148
 ekavneanasya teme VI, 3, 18
 ekaśālāyāṣ ṭhaḥ ca IV, 3, 86
 ekasya supluk VI, 3, 5
 ekabalāḍau bbāṇḍe vā V, 2, 69
 ekāgārāc caure IV, 1, 128
 ekācaḥ III, 3, 110
 ekāco 'śvisrīḍīśnūyivādiṣatkāt V,
 4, 130
 ekāco halādeḥ kriyārthād bhṛśā-
 bhikṣṇye yañ I, 1, 40
 ekāt V, 3, 144
 ekād annāḍnau samkbyāyām V,
 2, 94

ekād ākinie cāsahāye IV, 2, 67
 ekāder luk ca III, 4, 80
 eñādyacaḥ prāg deśāt III, 2, 25
 eñi pararūpam V, 1, 95
 eño 'c ca VI, 2, 62
 eño 'ti padādaḥ V, 1, 115
 eñhrasvāt sambuddhāv ataḥ V,
 1, 68
 ecaḥ praśnāntapūjāvicārapratya-
 bhivādeṣv ād idutparaḥ VI, 3,
 131
 eci V, 1, 84
 eco 'yavāyavah V, 1, 75
 eco 'ṣity āt V, 1, 49
 ejeḥ khaṣ I, 2, 11
 epikośād dhañ III, 3, 119
 eta it VI, 3, 114
 etattadoḥ sulopo 'kor anañsamāse
 bali V, 1, 184
 etasya cānvādeṣe dvitīyāyām
 cainaḥ V, 4, 76
 eti samjñāyām akoh VI, 4, 85
 eter gaḥ V, 4, 92
 edhā IV, 3, 24
 enapā II, 1, 53
 enab adure vā IV, 3, 41
 erak II, 4, 62
 er aktinaḥ II, 3, 42
 er ac I, 3, 45
 er asaṇyogād anekācaḥ V, 3, 88
 aiauc Pratyāhārasūtra 4 (S. 1)
 aikadhyam IV, 3, 22
 aikārthye II, 1, 39
 aijbhāvino yvaḥ padāntāt prāg aic
 VI, 1, 14
 aiṣamohyaḥśvaso vā III, 2, 15
 oḥ puyanḥjy apare VI, 2, 130

ojahsaho'mhbastapo'njasas tṛti-
 yāyāḥ V, 2, 5
 ojassaho'mbhasā vartate III, 4, 26
 ojo'psarasoh VI, 2, 103
 ot V, 1, 128
 oto 'mśasor āt V, 1, 92
 odanāt tḥat III, 4, 68
 oditaḥ VI, 3, 80
 omānoḥ V, 1, 99
 or āvaśyako I, 1, 132
 or ot V, 3, 147
 or guṇād akharusamyogopāntāt
 II, 3, 43
 or deśāt III, 2, 31
 olopaḥ śye VI, 1, 99
 oṣadher ajātan IV, 4, 20
 oṣṭhotvoh samāse vā V, 1, 97
 oṣi VI, 2, 42
 andariko 'lase IV, 2, 72
 auśasamsu V, 4, 55
 kamsāmbhyām IV, 2, 149
 kamsūrdhāt tḥat IV, 1, 26
 kakut kakudasyāvasthāyām IV,
 4, 134
 kakhopāntakanthāpaladanagara-
 grāmahradāntāc che III, 2, 54
 kaceś chaḥ Uṇ. II, 31
 kacchāgnivaktragarantāt III,
 2, 40
 kacchādihhyāḥ III, 2, 48
 kaṭādeḥ prācyāt III, 2, 53
 Kaṭhacarakāl luk III, 3, 74
 kaṭbicakibhyām oraḥ Uṇ. III, 34
 kaṭhināntapraśtārasamsthānād
 vyavaharati III, 4, 73
 kaṇādīnām VI, 1, 64
 kaṇemanaṣi tṛptau II, 2, 29

kaṇḍvādibhyo yak I, 1, 39
 kaṭiḥ sampkhyāyām IV, 2, 45
 kaṭigapau tadvat IV, 1, 33
 kateḥ II, 1, 22
 Kattryādihhyāś ca dhakañ III,
 2, 5
 kathādibhyāś tḥak III, 4, 104
 kanthāyāś tḥak III, 2, 11
 kanyāyāḥ kanina ca II, 4, 46
 kapay Pratyāhārasūtra II (S. 1)
 kapāle haviṣi V, 2, 50
 kapijñātyor dhak IV, 1, 144
 kapiṛikādīnām VI, 3, 46
 kapeḥ stbalasya VI, 4, 82
 kaper Āṅgirase II, 4, 27
 kamimanijanihihhyas tuḥ Uṇ. I, 24
 kamo 'tḥac ca Uṇ. II, 36
 kamo niñ I, 1, 49
 kamo 'ta uc ca Uṇ. III, 23
 Kambojādibhyo luk II, 4, 104
 karaṇe II, 1, 63
 karkalohitād ikak IV, 3, 87
 karṇāt III, 3, 35
 karṇādīnām mūle jāhac IV, 2, 25
 karṇe cihnasyāviṣṭāṣṭapañcahi-
 nnacchinnacchidrasruvasvasti-
 kasya V, 2, 139
 kartari cārambhe I, 2, 68
 kartari ṇvultṛjacaḥ I, 1, 139
 kartari tṛtīyā II, 1, 62
 kartari śap I, 1, 82
 kartur upamānāt I, 2, 58
 kartur vip I, 1, 27
 kartiṣṭhāmūrtīpyāt I, 4, 83
 kartrāpyābhyām ca bhukṛṇaḥ I,
 3, 104
 karmaṇa ukañ IV, 1, 122
 karmaṇi ghaṭate 'tḥac IV, 2, 86
 karmaṇo 'śile V, 3, 170

Karmandakṣṣāśvāhhyām bhikṣu-
 naṭasūtram iniḥ III, 3, 77
 karmaveśād yat IV, 1, 119
 karmādhyaṇe vṛttam III, 4, 64
 Kalāpino 'ṇ III, 3, 75
 Kalāpivaiśampāyanasīṣyebhyaḥ
 III, 3, 73
 kalāpyaśvattbayavabusād vun III,
 3, 14
 Kalāpyādīnām V, 3, 140
 kalpe III, 3, 80
 kalyāṇyādīnām inaḥ II, 4, 56
 kavañ coṣṇe V, 2, 125
 kavacinaś ca tḥak III, 1, 47
 kavaramaṇiṣaśarāt II, 3, 64
 kaś ca daḥ IV, 3, 57
 kaśeś chaś ca Uṇ. I, 44
 kaṣṭakakṣasatttragahanāya pāpe
 kramaṇe I, 1, 32
 kaskādāyaḥ VI, 4, 45
 kasyet III, 1, 22
 kāmśyapāraśavan III, 3, 126
 kākṣapathoh V, 2, 122
 kāṇḍāṇḍād itac IV, 2, 115
 kāṇḍād akṣetre II, 3, 25
 kāder bahnām V, 3, 146
 kān kāni VI, 4, 4
 kārakam bahulam II, 2, 16
 kārakāsamkbyād oś ca supy asu-
 dhiyaḥ V, 3, 89
 kārūṇām II, 2, 56
 kāre 'stusatyāgadasya V, 2, 77
 kārṣāpapaśahasrasuvarṇaśatamā-
 nād vā IV, 1, 39
 kārṣāpāt IV, 1, 27
 kālasamayavelāsu liñ yadi I, 3, 127
 kālahetuphalān nāmni IV, 2, 86
 kālāt IV, 1, 92
 kālāt IV, 4, 15

kālāt kāryam ca bhavavat IV, 1, 114
 kālād deyam nam III, 3, 13
 kālād yat IV, 1, 125
 kālebhyaḥ III, 2, 71
 kālebhyaḥ bhavavat III, 1, 31
 Kāśyapakaṣikābhyaṁ ṛṣibhyaṁ
 kalpaṁ ca piniḥ III, 3, 71
 Kāśyādibhyaḥ nikaḥ ca III, 2, 33
 kāsayadayāsaḥ I, 1, 53
 kāsūgoṇibhyaṁ śtarac IV, 3, 73
 kimpilāstyarthayor lṭ I, 3, 112
 kimpid ūne kalpaḥ deśyadeśiyarāḥ
 IV, 3, 54
 kimpjarābhyaṁ śrīṇaḥ Un. I, 3
 kimpadanyād anadyatane rhiḥ vā
 IV, 3, 15
 kiṅkiṇīkādayaḥ Un. II, 19
 kiṭaḥ saṁśayacikitsayoḥ I, 1, 18
 kiṭi ca hanaḥ V, 3, 97
 kiṭi cāpatyādāv acāmādeḥ VI, 1, 11
 kiṭi teṣāṁ V, 1, 20
 kimaḥ kaḥ V, 4, 69
 kimi lṭ ca I, 3, 110
 kimetiṇasamkhyād āmantāv adra-
 vye IV, 3, 46
 kirādiśraathagranthasanām āpye
 I, 4, 100
 kiro lavane V, 1, 133
 kilbiṣādayaḥ Un. III, 62
 kiśarādibhyaḥ śṭhan III, 4, 55
 kīnāśadūśāṅkuśāḥ Un. III, 56
 knūjādibhyaḥ phyaḥ II, 4, 33
 kuṭādīnām aṇṇiti VI, 2, 13
 kuṭīsamīśuṇḍābhyaḥ raḥ IV, 3, 71
 kuṭeḥ kmalac Un. III, 48
 kuṇḍipibhyaṁ kālan Un. III, 50
 kuṇḍādayaḥ Un. II, 40
 Kuṇḍināḥ II, 4, 108
 kutupaḥ IV, 3, 72

kuto 'ta itaḥ IV, 3, 8
 kupyājjyahidyoddhyasidbya-
 gyāni nāmni I, 1, 127
 kuprādayo 'supvidhau nityam II,
 2, 24
 kupvoḥ ḡkafpau VI, 4, 31
 kumadekācaḥ VI, 4, 113
 kumahadbhyaṁ brahmaṇaḥ IV,
 4, 87
 kumbicarcibhyaṁ I, 3, 88
 kumbhapadyādayaḥ IV, 4, 128
 kurucchnroḥ VI, 3, 111
 Kurunādibhyaḥ nṛyaḥ II, 4, 101
 Kurnyugandharāt III, 2, 45
 Kurvādibhyaḥ nṛyaḥ II, 4, 84
 kulaṭāyā vā II, 4, 57
 kulatthakopāntād aṇ III, 4, 4
 kulanāmnaḥ II, 3, 83
 kulāḍ ḡhakaṇ ca II, 4, 72
 kulālādibhyaḥ vuṇ III, 3, 34
 kulijād vā IV, 1, 71
 kulmāśād aṇ IV, 2, 88
 kuvaḥ kravan Un. III, 17
 kuśāgrāc chaḥ IV, 3, 82
 kuśiraja āpye I, 1, 91
 kuṣeḥ sik Un. I, 66
 kuboś cuḥ VI, 2, 116
 kūlād udo ruḡivabaḥ I, 2, 15
 kūlāhbrakarīṣāc ca kaṣaḥ I, 2, 26
 Kṛkaṇaparaṇād Bhāradvājāt III,
 2, 57
 kṛkāḍ vacaḥ kaś ca Un. I, 4
 kṛcchragahauayoḥ kaṣaḥ V, 4, 150
 kṛāḥ karaṇe khyun I, 2, 47
 kṛāḥ kartari I, 3, 99
 kṛāḥ pāsap Un. III, 66
 kṛāḍibhyaḥ vun Un. II, 20
 kṛā dvitīyatṛtīyaśambahījāt kṛ-
 ṣau IV, 4, 42

kṛā vā II, 2, 34
 kṛāni vā VI, 4, 43
 kṛāno ye ca V, 3, 102
 kṛāno 'suṭaḥ V, 4, 159
 kṛāno hetuśīlanulomeṣu I, 2, 7
 kṛtibhidilateḥ ktikan Un. II, 13
 kṛpo ro lo 'kṛpaṇādīnām VI, 3, 41
 kṛteḥ suk ca Un. II, 76
 kṛdādhārārcibhyaḥ kaḥ Un. II, 3
 kṛdhūtaṇeḥ kit Un. III, 19
 kṛvāpājimīsvadisādhyaśūbhyaḥ uḡ
 Un. I, 1
 kṛvṛtīyamidāryarjer unan Un.
 II, 80
 kṛvṛtīsvapisidrubhyaḥ nan Un.
 II, 74
 kṛvṛṣṇaṇṇīśamsidubhiguhāḥ I, 1,
 125
 kṛvraḡajayaḥ I, 3, 80
 kṛṣer acaś cād vā Un. II, 7
 kṛṣyādibhyaḥ valac IV, 2, 116
 kṛḡror uc ca Un. I, 15
 kṛtṛkṛpeḥ kīṭan Un. II, 34
 kṛtṛbhyāṁ īṣaa Un. III, 59
 kṛ dhānye I, 3, 21
 kṛpṛvṛjimaṇḍinidhāṇaḥ kyuh Un.
 II, 70
 kṛbhyaḥ pañcabhyaḥ V, 4, 172
 kṛvṛāno 'ṇḡan Un. II, 37
 kṛśṛḡgarder abhac Un. II, 93
 kṛśṛśautībhyaḥ īrac Un. III, 27
 Kekayamītrayupralayānām yāder
 iyaḥ VI, 1, 13
 ke 'ṇo hrasvaḥ VI, 2, 70
 kedārād yaḥ ca III, 1, 46
 kevalaṇāmākabhāḡadheyaḡpāpāva-
 rasamānāryakṛtasumaḡgalahhe-
 ṣajāa nāmni II, 3, 27
 keśādibhyaḥ vaḥ IV, 2, 113

keśād vā III, 1, 51
 koḥ kad aey uttarārthe V, 2, 119
 kopasthāne 'nāpye II, 1, 76
 kopāntād aṇ III, 2, 47
 koś cādeśasanādiśūsivasighasām
 saḥ VI, 4, 46
 Kupaṇḡjalabhāstipadād aṇ III, 3, 97
 kaumāri prāthamye III, 1, 11
 Kauravyāsurimāṇḡkāt II, 3, 21
 kāiti V, 3, 33
 kṇiti VI, 2, 11
 ktavatnḥ I, 2, 66
 ktād anātyantike IV, 4, 16
 ktād alpoktan II, 3, 56
 ktici dīrghaś ca V, 3, 51
 ktini VI, 3, 93
 ktvi skandasyandoḥ V, 3, 52
 kno 'sitapalitāt II, 3, 35
 kyaḥ I, 1, 29
 kyaṇi vā VI, 2, 102
 kyaci VI, 2, 86
 kyacvyoḥ V, 3, 156
 kyasya vā V, 3, 66
 kratūkhādibhyaḥ ṭhak III, 1, 38
 kratau kuṇḡapāyyasaṇcēyyau I,
 1, 137
 kramaḥ V, 4, 126
 krauas tvi V, 3, 16
 kramādibhyaḥ vun III, 1, 40
 kramo 'ta ic ca Un. I, 53
 kramo 'taṇāne VI, 1, 104
 kriyaḥ ikaṇ Un. II, 17
 kriyaḥ krayārthe V, 1, 80
 kriyāpye dvitīyā II, 1, 43
 kriṇḡjīaṇām V, 1, 60
 kṛḡdo 'nupariḡhyāṁ ca I, 4, 58
 kṛitavat parimāṇāt III, 3, 115
 kṛitāt karaṇādeḥ II, 3, 55
 kruṇcākokilābhyaṁ II, 4, 43

krudhahbhūṣārthāt I, 2, 100
 kruśas tunas tpe V, 4, 48
 krodhāśraddhayoḥ I, 3, 111
 kroṣayojanūdeḥ śatād ahhigama-
 nārhe ca IV, 1, 86
 Kraudyādīnām II, 3, 84
 kryādibhyaḥ I, 1, 101
 klinnacakṣuṣi cillapillacullāḥ IV,
 2, 34
 kva kutrehātra IV, 3, 11
 kvacid vā V, 1, 124
 kvaṇo viṇāyās ca I, 3, 56
 kvasor ekājādghasaḥ V, 4, 165
 kvāmehatratasas tyap III, 2, 13
 kvinaḥ VI, 3, 60
 kvipvijmaninkvanipvanipaḥ I,
 2, 53
 kṣaḥ VI, 3, 89
 kṣaṇo dīrac Up. III, 26
 kṣātrāj jātau gbaḥ II, 4, 69
 kṣātriyāt III, 3, 67
 kṣīpaḥ kit Up. I, 75
 kṣīpakādīnām VI, 1, 79
 kṣīpinadibhyām canuḥ Up. I, 32
 kṣīpilaṅghilikhidhamibhyaḥ kvun
 Up. II, 5
 kṣīrād dhañ III, 1, 17
 kṣudrajantunām II, 2, 60
 kṣudrāhhyo vā II, 4, 68
 kṣubdhasvāntadhivāntaṃ mantha-
 manastamaḥ V, 4, 145
 kṣubhnādīnām VI, 4, 135
 kṣeḥ kṣīḥ V, 3, 72
 kṣeḥ kṣī ca VI, 3, 81
 kṣettriyac parakṣetre cikitsyaḥ IV,
 2, 96
 kṣepātigrabhavyathapeśv akartari
 tṛtiyāyāḥ IV, 3, 3
 kṣemāpriyamadrād aṇ ca I, 2, 28

ksasyāci VI, 1, 100
 khaḥ IV, 2, 9
 khaḥ padāntāc ca II, 4, 73
 khaḍ I, 2, 34
 khano dārekaṇ ca I, 3, 102
 khaphachathatbacatātav Pratyā-
 hārasūtra 10 (S. 1)
 khayi kharah VI, 2, 113
 khari VI, 4, 21
 khari car jhalaḥ VI, 4, 148
 khari lopaḥ VI, 4, 30
 kharjipiñjādibhya ūrolacau Up.
 III, 43
 khalayavamāṣatilavṣabrahmara-
 thāt IV, 1, 7
 khalādibhya inih III, 1, 57
 khārikākāṇibhya ikaṇ IV, 1, 42
 khāryā vā IV, 4, 85
 khiti sasamkhyasya mum ca V,
 2, 75
 khitica ekāco 'maḥ V, 2, 4
 khurakharāṇ ṇas vā IV, 4, 112
 kheyam I, 1, 122
 gaḥ I, 2, 44
 gaṇikābrāhmaṇamāṇavavāḍavād
 yañ III, 1, 50
 gatihodhāhāśabdārthānāpyānām
 prayojye II, 1, 44
 gatyarthāt kauṭilya eva I, 1, 42
 gatyarthānāpyād ādhāre ca I, 2, 70
 gatvaraḥ I, 2, 110
 gadanadapaṭhasvanaḥ I, 3, 55
 gadamadayamo 'prādeḥ I, 1, 109
 gamaḥ I, 2, 32
 gamaḥ Up. III, 85
 gamajanakhanaghasām le lopo
 'piti V, 3, 96

gamādīnām kvau V, 3, 49
 gameḥ kṣāntau I, 4, 56
 gamer gan Up. II, 28
 gamer doḥ Up. I, 92
 gamo dve ca Up. III, 70
 gamhhirapañcajanāñ ūyaḥ III,
 3, 21
 gambhīrādayaḥ Up. III, 29
 Gargādibhyo yañ II, 4, 24
 gartāntāc chaḥ III, 2, 52
 garhāyām kathami hū I, 3, 109
 garhye III, 4, 36
 galbhaklībahodehhyo nit I, 1, 28
 gavāśvādīnām II, 2, 57
 gavi yukte V, 2, 51
 gaviyudheḥ sthiraḥ VI, 4, 81
 gavyūtir adhvaṃāne V, 1, 78
 gas thakan I, 1, 158
 gahādibhyaḥ III, 2, 58
 gāṇa it sye ca VI, 2, 28
 gāñ liṭi V, 4, 96
 gāthividathikeṣigapapañām V,
 3, 176
 Gāndhārīśālveyāt II, 4, 97
 girinadīpaurṇamāsyāgrahāyañi-
 jhayaḥ IV, 4, 93
 girinadyādīnām VI, 4, 111
 giro hban Up. II, 96
 guṇavacanabrāhmaṇādibhyaḥ ka-
 rmañi ca IV, 1, 141
 guṇād iyasuniṣṭhanau ca IV, 3, 47
 guṇe vā II, 1, 70
 gudher ūmaḥ Up. II, 98
 gupūdhūpavichapaṇapana āyo vā
 I, 1, 47
 gupo nindāyām I, 1, 19
 gureḥ phak Up. II, 89
 guror halaḥ I, 3, 85
 gurv ekaikam anṛd vā VI, 3, 118

grdhivañceḥ pralaṇbhane I, 4,
 121
 grṣṭyādibhyaḥ II, 4, 77
 grhāṃṣe praghāṇaḥ I, 3, 66
 grṣṭīhhyām haḥ Up. II, 90
 gehe kaḥ I, 1, 153
 gotracaraṇāc chlāghādhikṣepāva-
 gateṣu IV, 1, 150
 gotrā III, 1, 58
 gotrād anḥavat III, 1, 8
 gotrād anḥavat III, 3, 54
 gotrād adaṇḍamāṇavāntevāsiṣu
 III, 3, 95
 gotrād hahulaṃ vuñ III, 3, 66
 gotrāntāt tadvad ajihvākātyahari-
 takātyāt III, 2, 27
 gotrāl luk II, 4, 118
 gotrokṣoṣṭrorahhrarājārajaputra-
 vatsājavṛddhād vuñ III, 1, 45
 godhāyāḥ II, 4, 61
 gomin pūjye IV, 2, 144
 gor aci yat II, 4, 15
 gor apradhānasyāntyasya II, 2, 85
 gor aluky acārthe IV, 4, 77
 gor o vā V, 1, 120
 gor anḥ svārthe V, 4, 43
 goṣṭhād hbūte IV, 2, 6
 gosadādibhyo vun IV, 2, 156
 gaurādibhyaḥ II, 3, 37
 granthāntādhikye V, 2, 101
 graser āc ca Up. II, 101
 grahaḥ I, 1, 152
 grahaṇe vā IV, 2, 66
 grahavṛdmiṣigamavaśaraṇaḥ I,
 3, 48
 grahiprachoḥ sani V, 1, 22
 grahivyadoḥ V, 1, 15
 graho 'syālītīt V, 4, 100
 grāmakaṇṭāt takṣṇaḥ IV, 4, 80

grānuajanagajabandhusahāyāt tal
III, 1, 59
grāmajanapadāṁśād aṇ ca III,
2, 69
grāmād yakhaṇau III, 2, 4
grivāto 'ṇ ca III, 3, 20
grīṣmavasantād vā III, 3, 12
grīṣmāvarasamād vuṇ III, 3, 15
gro yaṇi VI, 3, 43
gro vā muṭ ca Up. III, 75
glānudihhyāṁ ḍaṇḍ Up. I, 93
glāhājyaḥ I, 3, 95

ghaḥ I, 3, 100
ghaṇi hhāvakarapayoh V, 3, 31
ghaṇ kārake ca I, 3, 7
ghaḍhadhaṣ Pratyāhārasūtra 8
(S. 1)
gharmagriṣmādhamaḥ Up. II, 106
ghāśakaraviśiṣṭe pūṁvac ca V,
2, 47
ghā haḥ VI, 4, 134
ghuṇer ḍoraḥ Up. III, 35
ghuṣer aviśahdane V, 4, 151
ghṛsidūbhyah ktaḥ Up. II, 51
ghra it VI, 1, 66
ghrātrārṭihriṇudondavido vā VI,
3, 87
ghrādheśācehāso vā I, 1, 63

ḥamo brasvād dve VI, 4, 17
ḥasiṇasoḥ V, 1, 116
ḥasē cāt II, 1, 30
ḥit 1, 1, 11
ḥitaḥ I, 4, 48
ḥity asakhyuḥ VI, 2, 50
ḥid anāśiṣi I, 4, 34
ḥīśyor vā V, 3, 132
ḥeḥ smin II, 1, 7

ḥeḥasyor yātau II, 1, 5
ḥer ām tatra VI, 2, 59
ḥesuṭo 'm II, 1, 27
ḥṇoh kukṭukau śari VI, 4, 12
ḥya it IV, 4, 145
ḥyādīnām II, 2, 86
ḥyāpo dirghāt V, 1, 67
ḥyāpos tvaṇāmnor bahulam V,
2, 73
ḥyāptyūṇaḥ II, 4, 50
ḥyām V, 3, 150
ḥyūṇaḥ VI, 2, 46
ḥyūṇṛto 'bhruvaḥ IV, 4, 141

cakrisasriyajñayaḥ I, 2, 115
cakṣaḥ khyāṇ V, 4, 81
cakṣer usin Up. III, 94
caṇi V, 1, 24
caṇy npāntasya VI, 1, 61
caṇliṭoh V, 1, 2
cajoh kur ghiṇṇyatoḥ VI, 1, 83
caṭakād airak II, 4, 58
catikaṭiśīṣṭvṛṇaṣ tvaṇe Up. III, 15
caturaḥ IV, 2, 57
caturanaḍuhor āu V, 4, 50
caturasaṁgatalavaṇavaḍahudha-
katarasalasād vā IV, 1, 138
caturthī prakṛtyā II, 2, 17
catuṣpādbhyo ḍhaṇ II, 4, 76
catvārīṁśadādan vā V, 2, 54
candrān uāho nit Up. III, 98
camitanibadhihhyā uḥ Up. I, 43
cayaḥ śari dvitīyaḥ VI, 4, 158
car VI, 2, 114
caraḥ I, 1, 110
caraṇād vuṇ III, 3, 94
carati III, 4, 7
caraphaloḥ VI, 2, 136
carācaracalācūlapatāpatavadāva-

daghanāghanapātūpaṭā vā V,
1, 10
careṣ ṭaḥ I, 2, 4
carmany aṇ IV, 1, 18
calanāhārārthāt I, 4, 139
cāturmāsyam yajñe III, 3, 22
cāturmāsyād yalopaś ca IV, 1,
111
cāyaḥ kiḥ V, 1, 27
cārtharogagarhitāt prāpisthād
asvāṅgād iniḥ IV, 2, 125
cārthasamāsamanojñādibhyaḥ IV,
1, 149
cārthasamāse II, 1, 12
cārthāc chaḥ III, 1, 6
cārthād vaire vūn adevāsuraḍi-
bhyah III, 3, 89
cārthān adevāsuraḍin III, 3, 57
cārthe II, 2, 48
cārthe cudaṣaḥ saṁāhāre IV,
4, 89
cālaśahdārthād anūpyād yue I,
2, 97
ciṇaḥ I, 1, 85
ciṇṇamor aprāder vā V, 4, 23
ciṇṇamor dirghaś ca VI, 1, 57
ciṇṇalūitsa VI, 2, 10
ciṇ te padaḥ I, 1, 76
citirāśivāsadeheṣu caḥ kaḥ I, 3, 32
citeḥ kapi V, 2, 136
city upamārthe VI, 3, 128
citraṇa āścarye I, 1, 38
cisphnrer paṇ V, 1, 56
cuṭutulaśarvyavāye VI, 4, 132
cūḍādibhyo ṇic I, 1, 45
cūḍādibhyo 'ṇ IV, 1, 130
cūṇād iniḥ III, 4, 23
cer vā VI, 1, 89
coḥ kuḥ VI, 3, 59

cau V, 2, 146
cviyaṇyakkyeṣu VI, 2, 78
cviyarthe hrīṣādibhyaḥ stalopaś
ca I, 1, 30

chaḥ II, 4, 65
chakārake 'nyasya duk V, 2, 116
Chagalino ḍhinuk III, 3, 76
chaś cāyudhāt III, 4, 12
chattrādibhyo ṇaḥ III, 4, 63
chadirbalibhyāṁ ḍhaṇ IV, 1, 19
chader num ca Up. III, 109
chandasa nirmite III, 4, 95
chandaso yat III, 3, 43
chandogaukthikayājñikabahvṛcād
dharmāmnāyasamgheṣu III,
3, 92
chandonāmni I, 3, 26
chavi raḥ saḥ VI, 4, 28
chavyādayaḥ Up. I, 83
chāder ghe VI, 1, 58
chāyā II, 2, 73
che III, 3, 111
che V, 1, 70
chedādibhyo nityam IV, 1, 75
cho vā VI, 2, 93

jakṣādibhyaḥ pañcabhyaḥ I, 4, 5
jaṅgaladhenubalajasya vā VI,
1, 35
jaṭāloṣṭam Up. II, 33
jatrivādayaḥ Up. I, 40
janapadanāmnaḥ kṣatriyād rājñi
ca II, 4, 96
janapadavat sarvam tat sarūpād
bahutve III, 3, 68
janapadāt IV, 4, 88
janapadehhyah III, 2, 38
janaśaḥ V, 3, 55

janasanakhanām āt V, 3, 39
 janimanidasibhujeh kys Uṇ. I, 34
 janivadhoh VI, 1, 43
 janisīdāh sdhve V, 4, 174
 janer araṣ thaś ca Uṇ. III, 31
 janer usih Uṇ. III, 91
 janer ghaḥ Uṇ. II, 30
 japajahhadahadaśabhañjapaśām
 VI, 2, 135
 japivamaḥ V, 4, 143
 jahagaḇadaś Pratyāhārasūtra 9
 (S. 1)
 jahho 'ci V, 4, 14
 jamhvādayaḥ Uṇ. I, 47
 jarāyā jaras vā V, 4, 67
 jalpahhikaḥakutṭṭaluaṭavvūṇaḥ śākan
 I, 2, 103
 jasaḥ śih II, 1, 8
 jasi VI, 2, 49
 jassasoh śih II, 1, 19
 jāguḥ I, 3, 83
 jāguḥ kvin Uṇ. I, 82
 jāgnr aliṭi VI, 2, 9
 jāgur ukah I, 2, 111
 jāgruṣo vā I, 1, 54
 jāṇḍapāṇḍād ārak II, 4, 60
 jātir aṣṭhādaḥ ca V, 2, 33
 jātiyar IV, 3, 26
 jāte proṣṭhabhadrāt padasya VI,
 1, 28
 jāter anācchādād vā II, 3, 59
 jāter astrivīṣayād ayopāntāt II,
 3, 71
 jātan ḍatamaj bahuhhyaḥ IV,
 3, 76
 jānunivihhyām III, 3, 37
 jāyādayaḥ Uṇ. II, 110
 jāyāyā nū IV, 4, 122
 jiglaś ca ksnuḥ I, 2, 94

jityāvipūyaviatīyā halimuñjaka-
 lkeṣu I, 1, 128
 jihvāmūlāṅguleś chaḥ III, 3, 30
 jivād graho ṇamul sa cānu I, 3,
 136
 jivikopaniśadāv aupamyē II, 2, 40
 jucanḥkramyadandramyasrgdhi-
 jvalaśucalaṣapatapadaḥ I, 2, 99
 juspukoh VI, 2, 3
 jīviśo 'ntac Uṇ. II, 43
 jīvrūṇa ūthan Uṇ. II, 57
 jīśvistambhmrncumhucuglucaḥ
 I, 1, 75
 jīśas tvaḥ V, 4, 115
 jīśo 'trn I, 2, 72
 jer nuk ca Uṇ. I, 95
 jñapyāhrdhām it VI, 2, 108
 jñākīprigupāntāt kaḥ I, 1, 141
 jñājanor jāḥ VI, 1, 107
 jñānayatnopacchandaneṣu vadaḥ
 I, 4, 93
 jyah V, 1, 46
 jyāyān V, 3, 162
 jyāvraścaprachabhrasjām V, 1, 17
 jyotirāyusaś ca stomah VI, 4, 70
 jyotirādayaḥ Uṇ. III, 90
 jyotsnātaminisorjasiinnūrjasvala-
 malīmasāḥ IV, 2, 117
 jyotsnādihhyaḥ IV, 2, 107
 jvaratvarāvaśrīvumavām sopāta-
 sya V, 3, 19
 jvalādihhyo ṇo vā I, 1, 146
 jhabhañ Pratyāhārasūtra 7 (S. 1)
 jhayah VI, 3, 36
 jhayo ho jhay VI, 4, 156
 jhali tiñy apiti V, 3, 37
 jhalo jaś VI, 3, 67
 jhalo jhali VI, 3, 55

jhaṣa ekācaḥ sdhvor haśo hhaṣ
 VI, 3, 69
 jhaṣo jaś VI, 2, 115
 jhaṣya ran I, 4, 37
 jher jus I, 4, 40
 jho 'ntah I, 4, 3
 ṇamah kiti van ca V, 3, 17
 ṇamañāṇanam Pratyāhārasūtra 6
 (S. 1)
 ṇamantād ḍah Uṇ. II, 39
 ṇami ca cchvoh śūṭh V, 3, 18
 ṇamo 'to nuk VI, 2, 184
 ṇitah I, 4, 126
 ṇidārṣanyād aṇiñoh II, 4, 123
 ṇaiti VI, 1, 9
 ṇiñni hano haḥ VI, 1, 85
 ṇyādīnām bahuṣu luk IV, 3, 94
 ōyādīnām II, 4, 109
 ṭak I, 2, 39
 ṭakitāv ādyantau I, 1, 13
 ṭāṇasor inasyau II, 1, 4
 ṭi cāpah VI, 2, 43
 ṭidḍhāpañṭhakṭhāñnañsnañkañkva-
 rapkhyunaḥ II, 3, 17
 ṭittañām et I, 4, 15
 ṭo 'striyām nā VI, 2, 63
 ṭausy ako 'aah V, 4, 74
 ṭvito 'thue I, 3, 69
 ṭhamś cānyatra IV, 1, 99
 ṭhañ III, 2, 30
 ṭhasyekah V, 4, 3
 ḍah I, 2, 35
 ḍah I, 2, 65
 ḍah VI, 3, 47
 ḍah so dhut VI, 4, 13

ḍatarādihhyaḥ pañcabhyo 'neka-
 tarāt taḥ II, 1, 25
 ḍaś copāt IV, 3, 65
 ḍāci pūrvasya V, 1, 105
 ḍājlohitādihhyaḥ kyaṣ I, 1, 31
 ḍid aṇ III, 3, 8
 ḍvitalḥ ktrih I, 3, 68
 ḍhak II, 4, 49
 ḍhaki lopah II, 4, 68
 ḍhe V, 3, 148
 ḍhe 'gnāyī V, 2, 33
 ḍhe 'nādan ḍhalopah VI, 4, 18
 ḍhralope 'qah V, 2, 137
 ṇah panthaś ca nityam IV, 1, 88
 ṇajinuṇah IV, 4, 21
 ṇisraathagranthavidāsaghaṭṭava-
 ndo yuc I, 3, 89
 ṇisridrusrukamah kartari cañ
 I, 1, 68
 ṇer aṇiṭi V, 3, 67
 ṇer asvidisvadisahaḥ VI, 4, 49
 ṇer vā VI, 4, 124
 ṇer vṛttam granthe V, 4, 154
 ṇo naḥ V, 1, 62
 ṇo 'ṇanyāt III, 2, 17
 ṇau gamahodhe V, 4, 93
 ṇau mṛgaramaṇe V, 3, 30
 ṇau samścañoh V, 1, 38
 ṇau samścañoh V, 4, 93
 ṇya āvaśyake VI, 1, 93
 ṇyuṭ I, 1, 155
 ṇvuc I, 3, 91
 tam pratyanor ipalomakulāt III,
 4, 27
 tam hhāto hhāvī IV, 1, 95
 taḥ saḥ sau V, 4, 70

tañānā yathāpūṭham I, 4, 46
 tañām I, 4, 19
 tañi vā I, 1, 72
 tañi vā V, 4, 91
 tañy anataḥ I, 4, 6
 tañvato halāder aṇaḥ I, 2, 98
 tañviṣayāt kartary atinaḥ V, 4, 127
 tac carati IV, 1, 108
 tañcavañcaśāṅkikṣipikṣudirudima-
 dimandicandibhyo rak Uṇ.
 III, 7
 tataḥ prāk kārakāt II, 1, 40
 tataḥ śaso naḥ pūpsi V, 1, 110
 tatavatīṭi V, 3, 68
 tatavatoḥ V, 4, 110
 tatavator apūṣisvidimidikṣvidi-
 dhrṣaḥ VI, 2, 16
 tato 'ci mṭ V, 2, 93
 tat pacati dropād aṇ ca IV, 1, 67
 tatra gṛhitvā tena prahr̥tya yu-
 ddhe sarupam II, 2, 47
 tatra jāte prāvṛṣaḥ ṭhap III, 3, 1
 tatra diyate IV, 1, 113
 tatra niyuktam III, 4, 70
 tatra bhaktir nahārājāt ṭhak III,
 3, 63
 tatra vidite IV, 1, 57
 tatra sādhuḥ III, 4, 100
 tatrodhṛtaṃ pātrehhyāḥ III,
 1, 12
 tathā karmaṇo 'ṇ IV, 4, 19
 tathor dho 'dhaḥ VI, 3, 71
 tad atrāsmāi vṛddhyāyālābhaśu-
 lkopadaṃ diyate IV, 1, 59
 tad adhīte tad veda III, 1, 37
 tadadhine IV, 4, 38
 tad asya paṇyam III, 4, 53
 tad asya parimāṇam IV, 1, 62

tad asya brahmacarye IV, 1, 106
 tad asya saṃjātāṃ tārakādibhya
 itac IV, 2, 37
 tad asyātra syād iti IV, 1, 21
 tad asyāsty atreti matup IV, 2, 98
 tadādeḥ III, 3, 27
 tad ihāsti ca III, 1, 67
 tadvati dhaṇ IV, 3, 25
 tad vahati yugaprāsaṅgāt III, 4, 77
 tanādibhya uḥ I, 1, 94
 tanādibhyas tathāsoḥ I, 1, 64
 tanādyaniṭvanāṃ Iyapi ṇamaḥ
 V, 3, 35
 tanūkṛtaṃ takṣaḥ I, 1, 98
 taneḥ kayan Uṇ. II, 107
 tauo yaki V, 3, 42
 tano vā V, 3, 15
 tantrān navoddhṛte IV, 2, 75
 tandreri ṭh Uṇ. I, 88
 tan napūpsakam II, 2, 15
 tapaāpyāt I, 4, 75
 tapaḥsahasrābhyām aṇ IV, 2, 106
 tapas tapaāpyāt I, 1, 81
 taptānvavād rahasaḥ IV, 4, 67
 tamer huk ca Uṇ. III, 44
 tamyamijñāṃ dīrghaś ca Uṇ.
 III, 9
 taylor yvāv aci VI, 3, 133
 taylor vā I, 4, 97
 taratamarūpakalpaceladhruvago-
 tramatahate ṇyo hrasvaḥ V,
 2, 42
 tarati III, 4, 5
 tarhy etarhi sadyaḥ paredyavi
 IV, 3, 16
 tavakamamakāv ekatve III, 2, 64
 tavamamaṇ ṇasi V, 4, 62
 tavyādiṣaṭke 'vaśyamaḥ V, 2, 90
 tavyāniyarkelimaraḥ I, 1, 105

tasos tasau matvarthe VI, 3, 68
 tasthasthānāṃ tāmtāmtā ṇitaś ca
 I, 4, 28
 tasmai prabhavati saṃtāpādi-
 bhyāḥ IV, 1, 120
 tasmai bhr̥to 'dhiṣṭaḥ IV, 1, 94
 tasmai hitam IV, 1, 4
 tasya dakṣiṇā yajñehhyāḥ IV, 1,
 112
 tasya dharmyam III, 4, 49
 tasya pūraṇe ḍaṭ IV, 2, 51
 tasya bhāvas tvatalau IV, 1, 136
 tasya vāpaḥ IV, 1, 48
 tasya vyākhyāne ca vyākhyeya-
 nāmnaḥ III, 3, 38
 tasya samūhaḥ III, 1, 43
 tasya svaṇi rathād yat III, 3, 85
 tasyāpatyam II, 4, 16
 tasyaiś I, 4, 10
 tā tatkalāḥ I, 1, 3
 tātapalitajartasūrataḥ Uṇ. II, 52
 tādardhye II, 1, 79
 tābhyām ḍāp II, 3, 14
 tārakā jyotiṣi VI, 1, 80
 tārer an Uṇ. I, 94
 tālādibhyo 'ṇ III, 3, 106
 tāśaso ri ca lopah VI, 2, 100
 tāśas ca klpaḥ V, 4, 124
 Tikakitavādibhyaś cārthaiḥ kārthye
 II, 4, 115
 Tikādibhyāḥ phiṇ II, 4, 86
 ti kity ado jagdhaḥ V, 4, 85
 tiṇaś ca rūpap IV, 3, 53
 tiṇasaṃkhyānām aco 'ntyāt pūrvo
 'kac IV, 3, 56
 tiṇi haly apiti V, 3, 58
 tiṇy avakṣepe V, 2, 92
 tiṇṣiti yag aliḍāśriliṇi I, 1, 80
 tiṇṣity apidāśriliṇi VI, 2, 8

ti cod ataḥ VI, 2, 137
 tijah kṣāntau san I, 1, 17
 tijer ic ca Uṇ. II, 78
 tituhayastāḥ IV, 2, 150
 Tittirivaratantukhaṇḍikokhāc
 chaṇ III, 3, 70
 tipi VI, 3, 105
 timirudhimadimandicandibandhi-
 bhyāḥ kirac Uṇ. III, 5
 tirasaḥ VI, 4, 44
 tirasas tiry ati V, 2, 112
 tiro duṭ ca Uṇ. I, 45
 tiro 'ntardhaṇ II, 2, 33
 tiryak samāptau II, 2, 42
 tilayavapiṣṭād asaṃjñāyām III,
 3, 113
 tiṣṭhadgvādini II, 2, 10
 tiṣyapūṣyayor nakṣatre 'ṇi V, 3,
 158
 tisrkā V, 4, 65
 tiyād ikag na vidyā cet IV,
 4, 11
 tiṣusahalubharuṣariṣaḥ V, 4, 118
 tuṇḍivalivaṭer bhāḥ IV, 2, 148
 tudādibhyāḥ ṣaḥ I, 1, 92
 tndivarmatīhhyām dhaṇ III, 3, 62
 tubhyamahyau ṇayi V, 4, 61
 tumaś ca kāmamanasoḥ V, 2, 89
 tumun bhāve kriyāyāṃ tadarthā-
 yām I, 3, 6
 tumo luk cecchāyām I, 1, 22
 tulyārthais tṛtiyā vā II, 1, 96
 tūṣṇikām IV, 3, 58
 tūṣṇim II, 2, 44
 tṛṇaha im VI, 2, 33
 tṛṇe jātau V, 2, 121
 tṛtiyārthayoge II, 1, 11
 tṛtiyāsaptamyor vā II, 1, 42
 tṛṭhalabhajatraḥ V, 3, 118

tena kritam mūlyāt IV, 1, 47
 tena grhṇātīti luk ca IV, 2, 65
 tena jitam jayati divyati khanati
 III, 4, 2
 tena nirvṛttaḥ IV, 1, 93
 tena nirvṛtte III, 1, 66
 tena proktam vedam vetty adbite
 III, 3, 69
 tena raktam rāgāt III, 1, 1
 tena vittas cuṇceapapau IV,
 2, 27
 tena sukarakāryalabhyaparija-
 jyam IV, 1, 105
 tena hastād yat IV, 1, 117
 ter agrahādibhyaḥ V, 4, 129
 toḥ ṣi VI, 4, 138
 tor li VI, 4, 153
 to vā V, 1, 104
 to 'śaśvataḥ V, 4, 5
 tan kimaḥ IV, 3, 77
 tau [ṭaḥ] 1, 2, 88
 tnaptanakbā nu ca IV, 4, 29
 tyadām tasādiṣu cā dver aḥ V,
 4, 68
 tyadādibhyaḥ III, 2, 28
 tyadādibhyo vā II, 4, 89
 tratastaratamacaraṭkalpabdeśya-
 rūpappāśapāsthyankyaṇmāni-
 ṣu V, 2, 31
 trapujatunoḥ ṣuk III, 3, 108
 trayāpām II, 1, 34
 trasigṛdhidhṛṣikṣipeḥ knuḥ I, 2, 96
 triṣṣaccatvāriṣṣato brāhmaṇā-
 khyāyām daṇ IV, 1, 65
 Trikakut parvate IV, 4, 135
 tricaturōḥ striyām tisṛcatasṛ V,
 4, 64
 tricaturbhyāp hāyano vayasi VI,
 4, 107

trirathavadeṣu V, 2, 120
 treḥ III, 4, 20
 tres trayas V, 2, 53
 tvatalor guṇaḥ V, 2, 40
 tvamān ekasmin V, 4, 63
 tvāmau dvitīyāyāḥ VI, 3, 19
 tvāhau sau V, 4, 60
 thaliṭi V, 3, 117
 thāsaḥ se 1, 4, 17
 tbo nthāḥ V, 4, 40
 daḥ VI, 3, 107
 dakṣiṇākaḍaṅgarastbālibhilāc chaś
 ca IV, 1, 80
 dakṣiṇāpaścātpurasas tyak III,
 2, 7
 dakṣiṇermā lubdhayoge IV, 4,
 115
 dakṣiṇottarād āc ca IV, 3, 38
 Dagukośalakarmāracchāgavṛṣād
 yuṭ ca II, 4, 87
 daṇḍadānayoḥ IV, 4, 4
 daṇḍādibhyaḥ IV, 1, 79
 dadhrguṣṇikkruṇcaḥ 1, 2, 49
 dadhnaṣ ṭhak III, 1, 16
 danturaḥ IV, 2, 110
 dambha ic ca VI, 2, 109
 dambhaḥ ssani ca V, 3, 26
 dambbaśranthagranthām V, 3,
 122
 dayāyām IV, 3, 63
 daridraḥ kiti V, 3, 112
 daśaikādaśakusidāt ṣṭhan III, 4, 38
 das ti V, 2, 143
 dāṇaḥ sā cec caturthyarthe I, 4,
 108
 Dāṇḍipāyanahāstināyanajaibmāsi-
 neyavāsināyanibbrauṇahatya-

dhaivatyaśāravaikṣvākahira-
 ṇmayāni V, 3, 178
 dāder dbātor ghaḥ VI, 3, 63
 dādāgātisthābhūpo 'tāni luk 1,
 1, 62
 dābhābhyāp nuḥ Up. I, 28
 dāmāyādibhyaś cbaḥ IV, 3, 92
 dāmnaḥ samkbyādeḥ II, 3, 10
 dāśvān sāhvān nūdhvāms cikli-
 daṇ caknasam V, 1, 9
 dikchabdāt tīrasya tāraḥ V, 2, 126
 dikśahdād digdeśakālārthāt sapta-
 mīpāncamīprathamābhyo 'stā-
 tiḥ IV, 3, 28
 digādibhyo bbaṇe yat III, 3, 17
 digāder anāmny amadrāt III, 2, 19
 digādeṣ ṭhaṇ ca III, 2, 68
 Dityadityādityayamān nyāḥ II, 4, 2
 diva aut V, 4, 37
 divasprthiviyām vā V, 2, 27
 divādibhyaḥ śyan I, 1, 87
 diver ṛn Up. I, 48
 divo dase V, 2, 17
 divo dyāvā V, 2, 26
 divo 'nte cot V, 1, 135
 diṇo 'knitsani lyapi V, 1, 52
 diṇo liṭi yuk V, 3, 74
 dipajanābudhapuritāyipyāyo vā
 I, 1, 77
 diyate niyuktam III, 4, 67
 dirghasya V, 1, 72
 dirghāj jasi ca V, 1, 112
 dirghāt VI, 4, 147
 dirghād Varuṇasya VI, 1, 33
 dirgho 'pitṛṇaḥ VI, 2, 122
 dirgho laghoḥ VI, 2, 141
 duḥkhāt prātikūlye IV, 4, 48
 dugvor n ca VI, 3, 78
 dnyo 'prādeḥ I, 1, 150

duro dhag vā II, 4, 74
 duṣo ṇau V, 3, 94
 duho dughaḥ I, 2, 54
 dūrādayaḥ Up. III, 10
 dūrāhvāne VI, 3, 116
 dūretyanttarābau III, 2, 16
 dr̥gdṛśadṛkṣe V, 2, 106
 dr̥ṇo bhaḥ Up. II, 95
 dr̥ḍhaḥ sthūlabalinoḥ V. 4, 148
 dr̥tikukṣikalāśivastyastyaber dhañ
 III, 3, 19
 dr̥vasibhyām ktin Up. I, 84
 dr̥ṣabbivādyos taṇāne II, 1, 46
 dr̥ṣyarthe 'nālocane VI, 3, 23
 dr̥ṣṭam sāma dīd va III, 1, 7
 dṛsanijanīcaricāṭitalibhyo nūp
 Up. I, 2
 deṇo digi liṭi VI, 1, 69
 deye trā ca IV, 4, 39
 devatā III, 1, 21
 devatānām cārthe sūktahaviṣoḥ
 VI, 1, 31
 devatānām avāyūnām vede saha
 śrutānām V, 2, 23
 devatāntāt tadarthe yat IV, 4, 31
 devavratādibhyo dīniḥ IV, 1, 109
 devāt II, 4, 8
 devādibhyo dvitīyāsaptamyor ba-
 hulam IV, 4, 40
 Devikāśiṇṣapādīrghasattraśreya-
 sām āt VI, 1, 12
 deśe 'nūpaḥ V, 2, 114
 debāmśāt III, 3, 18
 dehāmśād yat IV, 1, 6
 Daivayaḥjñāsaucivṛkṣisātyamugri-
 kṇāṭbeviddhīnām vā II, 3, 85
 do dat VI, 2, 96
 do 'naḍhaḥ VI, 3, 103
 do 'paḥ I, 1, 4

do maḥ V, 4, 73
 dosomāsthām it ti kiti VI, 2, 92
 dyāvāprthivīśunāsīramarutvada-
 gñiṣomavāstoṣpatigṛhamedhāc
 chaś ca III, 1, 30
 dyutisvāpyor yaṇa ik VI, 2, 120
 dyudbhō luñi I, 4, 143
 dyudrūbhyāṃ maḥ IV, 2, 112
 dyuprāgapāgudakpraticō yat III,
 2, 10
 dravyavasat kathanau IV, 1, 73
 drndakṣibhyāṃ inan Uṇ. II, 65
 droḥ III, 3, 124
 droṇāt II, 4, 40
 dvaṇdvam rahasyamaryādāvyu-
 tkrāntiyajñāpātraprayogeṣu
 VI, 3, 12
 dvayor ekah V, 1, 81
 dvārādīnām VI, 1, 15
 dvitīyatṛtīyau IV, 2, 59
 dvitīyātṛtīyād vā VI, 2, 58
 dvitīyāyām I, 3, 145
 dvitricaturah suc IV, 4, 7
 dvitribhavadēṣiṣkavistāt IV,
 1, 40
 dvitribhyāṃ mūrdhnaḥ IV, 4, 98
 dvitribhyāṃ añjaleḥ IV, 4, 86
 dvitribhyāṃ ayaṭ vā IV, 2, 47
 dvitrer dhamuṇ IV, 3, 23
 dvitryāder aṇ ca IV, 1, 46
 dvitvahetan VI, 1, 86
 dvitve V, 1, 40
 dvitve VI, 3, 110
 dvitve 'dhyādibhiḥ II, 1, 51
 dvitve parasavarṇaḥ VI, 3, 34
 dvitve pūrvasyātra lopah VI, 2,
 111
 dvitve pūrvasyāsama V, 3, 84
 dvidandvādīni IV, 4, 117

dvibahuṣu prakarṣe taraptamapau
 IV, 3, 45
 dviruktasya nācy alīti VI, 2, 7
 dviruktād at I, 4, 4
 dvistāvā tristāvā vedih IV, 4, 70
 dvīpād anusamudrāñ ōyaḥ III,
 2, 65
 dveś ca samkhyāyām prak chatād
 ananyārthāśītyoḥ V, 2, 52
 dvyacah II, 4, 51
 dvyaco 'ḥaḥ II, 4, 88
 dvyaco 'samkhyāparimāṇāśvāder
 yat IV, 1, 52
 dvyajrdgrāhmanaprathamā-
 dhvarapuraścaraṇanāmākhyā-
 tāṭ ṭhak III, 3, 46
 dvyajnaubhyāṃ ṭhan III, 4, 6
 dvyāṇmagadhakalīṅgaśūramasād
 aṇ II, 4, 100
 dvyantaḥprāder anād apa it V, 2,
 113
 dhanagaṇaṇi labdhā III, 4, 83
 dhanasya tṛṣṇāyām VI, 2, 88
 dhanahiraṇye kāmah IV, 2, 70
 dhanur nāmni IV, 4, 121
 dharmasīlavarṇāntāt IV, 2,
 129
 dharmād anic kevalāt IV, 4, 113
 dharmādharmāṇ carati III, 4, 39
 dharmena prāpye III, 4, 93
 dhas tathos ca VI, 3, 70
 dhāno biḥ VI, 2, 94
 dhātuktāv ayadī vā I, 3, 119
 dhātoḥ siluhoś ca dho ḍhaḥ VI,
 4, 99
 dhāto rvor anaciko dīrghaḥ VI,
 3, 108
 dhātos tatraiva V, 1, 77

dhādānīpatipāśasibhyaḥ ṣṭraṇ Uṇ.
 III, 36
 dhānye nit Uṇ. I, 7
 dhānyebhyaḥ kṣetre khañ IV, 2, 1
 dhāyāpāyānāyāsaṁpānāyāni-
 kāyā nāmni I, 1, 136
 dhāripāriedyudejicetisātibhi-
 ndo 'prādeḥ I, 1, 144
 dhārer uttamarṇe II, 1, 74
 dhārer dhar ca I, 2, 31
 dhā samkhyāyāḥ IV, 3, 20
 dhi sani VI, 3, 54
 dhuṭi ścuḥ VI, 3, 33
 dhuro ḍhak ca III, 4, 78
 dhūṇpriṇor nuk VI, 1, 48
 dhūṇādibhyaḥ III, 2, 41
 dhṛṣṣasah prāgalbhye V, 4, 147
 dhṛṣer dhiṣa ca Uṇ. II, 71
 dhenusyāgarhapatyau nāmni III,
 4, 88
 dhenor anañah III, 1, 49
 dhenor bhavyāyām V, 2, 86
 dhenvanaḍubargyajuṣāḥṣibhruva-
 dāragavorvaṣṭhivapadaṣṭhiva-
 naktamdivarātriṇdivāhardiva-
 sarajasapuruṣāyusadvyāyusa-
 tryāyusaḥjātokaṁahokṣav-
 ddhokṣopaśunagoṣṭhaśvāḥ IV,
 4, 62
 dheuvādayaḥ Uṇ. 1, 31
 dheṣver vā I, 1, 69
 dhesiśadasado ruḥ I, 2, 105
 dhmaḥ pānyādibhyaś ca I, 2, 14
 naḥ V, 3, 6
 naḥ VI, 4, 14
 na kapi VI, 2, 71
 na kimaḥ kṣepe IV, 4, 53
 na kuṇo yañi VI, 2, 117

na kroḍādibhyaḥ II, 3, 67
 na kvādeḥ VI, 1, 90
 nakṣatrād ito vā VI, 4, 86
 nakṣatrān netuḥ IV, 4, 102
 nakṣatrair induyuktaiḥ kālaḥ III,
 1, 5
 na kṣudhy aśanasya VI, 2, 87
 nakhamukhān nāmni II, 3, 69
 nakḥādayaḥ V, 2, 95
 na gatihīṃsāśabdārthahasah 1,
 4, 50
 nagarāt kutsāprāvīṇyayoh III,
 2, 42
 nagarād aḥastini 1, 2, 41
 na gopavanādibhyo 'ṣṭabhyaḥ II,
 4, 116
 nago 'prāṇiui vā V, 2, 96
 nag vā VI, 3, 61
 na cavāhāhaivayoge VI, 3, 22
 na cvidīyaṇiyuvām abhrūkupsā-
 dīnām V, 2, 72
 nañ II, 2, 20
 nañah śuciśvarakṣetrajñakuśala-
 nīpuṇānām VI, 1, 39
 naño naḥ V, 2, 91
 naño 'nanyārthe IV, 1, 137
 naño 'nanyārthe IV, 4, 55
 nañbahor māṇavacaraṇayoh IV,
 4, 59
 nañsudurbhyaḥ sakthno vā IV,
 4, 106
 nañsuvyupatreś catnro 'c IV, 4,
 103
 naṭāñ ōyo nṛtye III, 3, 91
 na ṭor anavatinagaryor ādeḥ VI,
 4, 137
 Naḍādibhyaḥ II, 4, 35
 na tañānāḥ V, 4, 122
 na tasmin V, 1, 41

na tyādivukopāntam V, 2, 34
 na dadhipayaādīnām II, 2, 66
 nadīdeśanagarāṇāp bhinnalingā-
 nām II, 2, 54
 nadībhiḥ II, 2, 13
 nadīmānuṣīnāmno 'nādaījādyacaḥ
 II, 4, 42
 nadīṣṇaḥ kuśale VI, 4, 76
 uadyādibhyo dhaḥ III, 2, 6
 na dviḥ III, 3, 127
 na dvitve V, 1, 103
 na dvyacaḥ prācyāt III, 2, 23
 na dbyākhyāpṛmurchimadām
 VI, 3, 95
 na nānni IV, 4, 143
 na ni muḥ VI, 3, 29
 na nikhādyadihvāśabdāyakrandāḥ
 II, 1, 47
 nandigrahādibhyo lyuṇinī I, 1,
 140
 na ndho bali V, 1, 4
 na padātau III, 2, 51
 na pātrādayaḥ II, 2, 80
 na pādāmāyamāyasaparimubātti-
 ruciṇṭidhetvadavaṣaḥ I, 4, 141
 napuṇṣakāt II, 1, 18
 napuṇṣakād vā IV, 4, 92
 napuṇṣake cārdharcādayaḥ II,
 2, 83
 napuṇṣake vā VI, 3, 50
 na pluto 'nitau V, 1, 123
 na bhābhūpūṇkamigamipyāyive-
 pām VI, 4, 128
 namaḥsvastisvāhāsvadhavaṣaṭcha-
 ktārtbhaiḥ II, 1, 78
 namaṣaḥ VI, 4, 42
 namastapovarivaṣaḥ kyac I, 1, 37
 namimanijanāp nākidbataś ca
 Up. I, 10

na yattadoḥ VI, 1, 77
 na yadi I, 2, 79
 na yadikṣaḥ I, 2, 101
 na yavādibhyaḥ VI, 3, 38
 na rājācāryavṛṣṇanbrāhmaṇāt IV,
 1, 5
 narikā VI, 1, 76
 nare nāmni V, 2, 130
 na lanirdhāryapūraṇabhāvatīptā-
 rtbhaiḥ II, 2, 23
 na liṇi V, 4, 102
 na lyapi V, 3, 80
 navayajñādibhyaḥ IV, 2, 124
 navāt IV, 4, 28
 na vyatihāre VI, 1, 17
 na śasadaḍavādyadeṇām V, 3,
 125
 na śubharucaḥ I, 1, 44
 naśeḥ ṣkaḥ VI, 4, 130
 naśo 'ni V, 3, 124
 naśo jbalī V, 4, 12
 naś cānantyasya jhali VI, 4, 9
 naś ebavy apraśān VI, 4, 3
 na saṃbuddhau V, 4, 46
 na saṃbuddhau VI, 3, 49
 na saṃpyogād vamaḥ V, 3, 133
 na sāmānyavacanam ekārthe VI,
 3, 25
 na suduraḥ kevalāt V, 4, 22
 na supī yaci VI, 3, 109
 naś nāsikāyās taḥkṣandre V, 2, 61
 na sroḥ V, 4, 125
 na svnprasāraṇe I, 4, 55
 nahāho dhaḥ VI, 3, 65
 nahivṛtīvṛṣivayadhirucisahitanīṣu
 kvau V, 2, 140
 nākrośe putrasyaḍini tatpare ca
 VI, 4, 145
 nāglopiśāsṛḍitām VI, 1, 62

nājjheḥ śatuḥ V, 4, 32
 nāñcaḥ pūjāyām V, 3, 50
 nāḍitantryoḥ svāṅge IV, 4, 147
 nātaḥ VI, 1, 37
 nāto 'm apañcamyāḥ II, 1, 41
 nād ici V, 1, 111
 nādaicy Agner aviṣṇan V, 2, 24
 nādyantayoḥ VI, 4, 90
 nānuparābhyaṇ kṛñāḥ I, 4, 131
 nānos tapaḥ I, 1, 79
 nānyac ca nāmāpradhānāt II,
 1, 10
 nābheḥ IV, 4, 104
 nāmagoṭrarūpasthānavarṇavayo-
 vacanadharmajātīye vā V, 2,
 104
 nāmārūpād dbeyaḥ IV, 4, 25
 nāmni V, 2, 98
 nāmni VI, 3, 37
 nāmni ktic I, 3, 77
 nāmni grabādīṣaḥ I, 3, 150
 nāmni jāyāḥ III, 4, 81
 nāmni nāsāyā naso 'sthilāt IV,
 4, 109
 nāmni parāc ca caturthyāḥ V,
 2, 10
 nāmni ṣaṣṭhyāḥ kanthośīnareṣu
 II, 2, 67
 nāmny aṣṭanaḥ V, 2, 49
 nāmny udakasyodaḥ V, 2, 65
 nāmny atisṛcatasroḥ V, 3, 4
 nālī VI, 2, 32
 nāvādibhyaḥ tñan IV, 2, 118
 nāśīṣy agovatsabale V, 2, 102
 nāsanavarjaneṣu V, 4, 83
 nāsānatau tīṭānāṭajbhraṭacaḥ
 IV, 2, 32
 nāsikānāḍīmuṣṭīghaṭakbarībhyaḥ
 I, 2, 13
 Abhandl. d. DMG. XI. 4.

nāsikodaranṣṭhajañghādantakar-
 naśrūgāñgagūtrakaṇṭhāt II,
 3, 62
 nikaṭādiṣu vaṣati III, 4, 74
 nījāp lūky et VI, 2, 127
 nityaṇpavairiṇām II, 2, 55
 nityaṇi hastepāṇāv udvāhe II,
 2, 38
 nidrātandrāśraddhādayāhrdayād
 vāluḥ IV, 2, 157
 nindāśṭhpraiṣyeṣu tiñ ākāñkṣam
 VI, 3, 129
 nindye pāṣap IV, 3, 42
 nipareś ca sevasivusaṃsaṭām
 VI, 4, 55
 nīpānam āhāvaḥ I, 3, 63
 nīprateḥ stabdbāḥ VI, 4, 94
 nibīḍanibīrtṣacikkacikiuacipīṭāḥ
 IV, 2, 33
 nīmānanimeyayor mayaḥ IV, 2, 49
 nīmittād vyāpyena II, 1, 89
 nimitte saṃyogotpāte IV, 1, 51
 niyaḥ I, 3, 15
 niyaḥ VI, 2, 60
 niyo dīt Up. I, 49
 nirabheḥ pūlvaḥ I, 3, 19
 nirabhyanoś ca syando 'prāṇini
 vā V, 1, 4, 61
 nirālaṇbhyaṇ kur iṣṇe I, 2, 90
 nirdurbabirāviścatuṣprāḍṇpura-
 sām VI, 4, 35
 nirvinṇaḥ VI, 4, 123
 nirvṛtte 'kṣadyūtādibhyaḥ III,
 4, 18
 nivāsasya caraṇe 'ṇ ca III, 2, 60
 nivāse tannāmni III, 1, 64
 niśāpradoṣāt III, 2, 74
 niśkādeḥ śatasahasrāt IV, 2, 123
 niṣkulān niṣkoṣaṇe IV, 4, 46

niṣkuṣaḥ V, 4, 109
 niṣpravāṇiḥ IV, 4, 148
 nisaṇvyupebhyo hvaḥ I, 4, 76
 nisaḥ śato ḍac IV, 4, 94
 nisaś ca śreyasaḥ IV, 4, 66
 nisas tapi sakṛt VI, 4, 88
 niso gate III, 2, 14
 nihnave jñāḥ I, 4, 90
 nīg vañcasraṇsundhvaṇsubhram-
 śukasapatapadaskandām VI, 2,
 133
 nīdalibhyām miḥ Uṇ. I, 64
 nīlapitād ankanau III, 1, 4
 nīlāt prāṇyoṣadhyoḥ II, 3, 39
 nīvārāḥ I, 3, 22
 nuk cānekahalaḥ VI, 2, 124
 nuṭ ca Uṇ. III, 113
 nuprachāḥ I, 4, 57
 nunijāder halaḥ VI, 4, 126
 nunvisarjanīyaśarvyavāye VI,
 4, 47
 nur vā V, 3, 5
 nṛtatsthayor vuṇ III, 2, 49
 nṛtikhanirajaḥ śilpini śvun I,
 1, 157
 nṛnāmni ṭhajghanilaco vā IV,
 3, 64
 nṛnāmno vā III, 2, 26
 nṛhetubhyo rūpyaḥ III, 3, 52
 nṛn pe ro vā VI, 4, 5
 neḥ I, 3, 54
 neḥ satpataḥ I, 3, 79
 neḥ sayasitayoḥ VI, 4, 59
 neḥ snātaḥ VI, 4, 77
 neṭi VI, 1, 5
 nendrasya parasya VI, 1, 32
 ner añceḥ Uṇ. I, 12
 ner ic ca Uṇ. I, 59
 ner gadanadapatapadadādhāmā-

vādhavahaśamahānayaśādrā-
 psācivapiṣu VI, 4, 116
 ner ṇa ca I, 3, 50
 ner viśaḥ I, 4, 51
 naikācaḥ IV, 2, 120
 naikācaḥ V, 3, 165
 naito dvitve VI, 3, 132
 no 'hādan V, 3, 139
 nopāntavataḥ II, 3, 12
 no maṭ IV, 2, 55
 nautulāviśais tāryasammitava
 dhyeṣu III, 4, 91
 nyagrodhasya kevalasya VI, 1, 16
 nyañkvādayaḥ VI, 1, 84
 nyāyo naye I, 3, 28
 nyudo graḥ I, 3, 20

 pakṣasya tiḥ IV, 2, 26
 pakṣāt II, 3, 66
 pakṣimatsyamrgān hanti III, 4, 32
 pañgūḥ śvaśrūḥ II, 3, 78
 pacer ata ic ca Uṇ. III, 33
 paco vaḥ VI, 3, 91
 pañcaddaśadvarge vā IV, 1, 63
 pañcamyām tvarāyām I, 3, 144
 pañcamyām parasya I, 1, 8
 pañcamyāḥ stokādibhyaḥ V, 2, 2
 pañcaviśvāj janāntāt tadarthāt
 IV, 1, 10
 paṭyasivasitrapihananimandika-
 ndibandhibhyaḥ Uṇ. I, 8
 paṇaḥ parimāṇe I, 3, 57
 paṇapādamāśād yat IV, 1, 43
 paṇipater āṇaḥ Uṇ. II, 9
 paticaṇḍibhyām ālaṇ Uṇ. III, 49
 pativatnī bhāryāyām II, 3, 29
 pater aṅgae Uṇ. II, 27
 patyādiṣv aharādīnām VI, 3, 102
 patyuh samāse VI, 2, 51

patyur anaśvādyādeḥ II, 4, 3
 patyur na ṇḍbāyām II, 3, 30
 patbaḥ ṣṭhan IV, 1, 87
 pathakaḥ IV, 2, 69
 pathimathibhyām iniḥ Uṇ. III, 84
 pathimathyrbbukṣām āt V, 4, 38
 patbo vā IV, 4, 56
 patho 'saṇkhyāt II, 2, 75
 pathyatīthivasatisvapater dhañ
 III, 4, 105
 pathyarthanyāyāc cānapete III,
 4, 94
 pathyārādbanayoh I, 4, 68
 padam asmin dṛṣyam III, 4, 86
 padasya vā VI, 1, 20
 padādan vā VI, 4, 152
 padāntapratikaṇṭhārthalalāmam
 grhṇāti III, 4, 35
 padāntasya vā V, 1, 73
 padāsvairipakṣyabāhyāsu grahaḥ
 I, 1, 129
 panimanirabhicamyativetiyo
 'sac Uṇ. III, 65
 panthakaḥ III, 3, 3
 pañniśmāshṛdyūṣandoṣaṇ śasādan
 vā V, 4, 77
 payaḥpuraso dhāṇaḥ Uṇ. III, 97
 payaso yat III, 3, 122
 paradārādin gacehati III, 4, 45
 Parameṣṭhī Uṇ. III, 88
 parasyāpumpsy ām VI, 3, 10
 parāvarat tas vā IV, 3, 37
 parāvarādhamottamādeḥ III,
 2, 67
 parikriyāś caturthī ca II, 1, 64
 parikhāyā dhañ IV, 1, 22
 parighodghanighāḥ I, 3, 67
 paripantham tiṣṭhati ca III, 4, 33
 parimāṇāt pacāḥ I, 2, 17

parimāṇāl lucky asaṇkhyākālavi-
 stācitakambalyāt II, 3, 24
 parimukhādibhyaḥ III, 3, 23
 parivṛto ratbaḥ III, 1, 10
 parivyavāt kriyaḥ I, 4, 52
 parivrajeḥ śaś ca padānte Uṇ.
 III, 71
 pariśado nyaḥ III, 4, 42
 pariśado nyaś ca III, 4, 103
 parutparāricirāt tnaḥ III, 2, 78
 pareḥ VI, 4, 63
 pareḥ sṛcaro yaḥ I, 3, 82
 parer ghāñkayogeṣu VI, 3, 45
 parer dyūte I, 3, 17
 parer bhuvo 'vajñāne I, 3, 44
 parer mukhāpārśvāt III, 4, 28
 parer mṛṣaś ca I, 4, 134
 parer yaḥ I, 3, 37
 parer varjane vākye vā VI, 3, 2
 parer vā V, 1, 48
 parokṣe liṭ I, 2, 81
 paropāt I, 4, 85
 paro'varaparaputrapantram
 anubhavati IV, 2, 16
 Parjanyaḥ Uṇ. II, 117
 parpādibhyaḥ ṣṭhan III, 4, 8
 paryanubhyām grāmāt III, 3, 25
 paryapāñbahirañcaḥ pañcamyā vā
 II, 2, 7
 paryapāñbhyām varjane II, 1, 82
 paryāyaḥ krame I, 3, 29
 parvatajivantād vā II, 4, 39
 parvatāt III, 2, 55
 parvamarudbhyām tap IV, 2,
 142
 parśvādibhyo 'ṇ astriyām IV,
 3, 93
 paścāt IV, 3, 35
 paścārdham IV, 3, 36

pākakarnaparnapuspaphalamūla-
bālāntāt II, 3, 72
pāghrādhmādhetḍṣaḥ śaḥ I, 1, 143
pāghrādhmāsthāmnādāṇḍṣasada-
sadāṃ pibajighradhamatiṣṭha-
manayacchapaṣyaṣiyasidāḥ VI,
1, 106
pāṭhe 'tvataḥ V, 4, 162
pāṭhe vibhāṣitāt I, 4, 125
pāṇigṛhīty uḍbā II, 3, 58
pāṇighatāḍaghau śilpini 1, 2, 42
pāṇisamavābhyāṃ sṛjāḥ I, 1, 131
pāṇḍūdakkṛṣṇād bhūmeḥ IV,
4, 72
pāṇḍor dyaṇ II, 4, 102
pātīṭṭdivaciriciciviseṣaḥ thak Uṇ.
II, 58
pāteḥ VI, 1, 51
pāter datīḥ Uṇ. I, 85
pātracitāḍhakāt kho vā IV, 1, 69
pātrāt ṣṭhan IV, 1, 49
pātrād yaś ca IV, 1, 78
pādaḥ II, 3, 7
pādaḥ pat V, 3, 127
pādasya pād ahastyādibhyaḥ IV,
4, 127
pādasyājyātigopabate padaḥ V,
2, 58
pādyam IV, 4, 33
pānaṃ deśe VI, 4, 109
pāpatīḥ 1, 2, 114
Pāraskarādini uānni V, 1, 142
pārāyanaturāyapacāndrāyaṇaṃ
vartayati IV, 1, 83
pārāvārāvārapārāt khaḥ III, 2, 3
pārāvārāvārapārātyantānukāmaṃ
gāmi IV, 2, 17
Pārāśaryaśilālibhyāṃ ṇiniḥ III,
3, 78

pāremadhye ṣaṣṭhyā vā II, 2, 11
pārśvapauruṣeḥ III, 1, 53
pārśvenānvicchati IV, 2, 81
pārṣṇyādayaḥ Uṇ. I, 80
pālanvalaṇau śināḥ Uṇ. III, 51
pāsādibhyo yaḥ III, 1, 56
picchādibhyaś celac IV, 2, 103
pitṛmātrādeś chaṇ II, 4, 67
pitṛvyamātāmāhapitāmāhāḥ III,
1, 60
pitṛādayaḥ Uṇ. 1, 50
pitṛyaṃ vā III, 3, 51
pinākādayaḥ Uṇ. II, 16
pibaḥ pipyaḥ VI, 1, 68
piḍāyāṃ I, 3, 147
pīmyo ruḥ Uṇ. I, 39
pilāmaṇḍūkād vā II, 4, 48
pilvādīnāṃ pāke kuṇap IV, 2, 24
pivarādayaḥ Uṇ. III, 16
pumjanurbhyāṃ anujāṇḍbayoḥ
V, 2, 8
pumnamno yogād apālākāntāt II,
3, 44
pumvat svapadārthajātīyadeśi-
yeṣu V, 2, 39
pumsntṛy ugitāḥ V, 4, 24
pumso 'suḥ V, 4, 42
puechāt II, 3, 63
puṇeḥ kyan Uṇ. II, 118
puṇyābhavācānādibhyo luk IV, 1,
134
putrāc ebaś ca IV, 1, 54
putrāntād vā II, 4, 92
putre V, 2, 22
putre vā V, 2, 13
punaḥ V, 1, 6
pnmaḥ khayy ami VI, 4, 2
puraḥ kuṣaṇ Uṇ. III, 58
purabdhuraś cānakṣasyāc IV, 4, 57

purāṇarṣer brāhmaṇam III, 3, 79
puruṣād ḍhaṇ IV. 1, 14
puruṣāt kṛte ḍhaṇ III, 3, 82
puruṣād vadhe ca III, 3, 120
puruṣād vā II, 3, 26
puruṣe vā V, 2, 124
puro'grato'grebhyāḥ sarteḥ I,
2, 5
puro'stam asaṃkhyam II, 2, 30
puṣakitakicatiyatīṣasahiyajaḥ I,
1, 108
puṣaḥ kit Uṇ. III, 25
puṣkarādibhyo deśe IV, 2, 132
pūkliśas tvaś ca V, 4, 111
pūgāṇ ṇyaḥ IV, 3, 88
pūṇo hrusvaś ca Uṇ. III, 41
pūjāyāṃ svateḥ prāg anyārthāt
IV, 4, 54
pūjite VI, 3, 127
pūjotsaṅgopannayanaḍṇānabhṛti-
vyavagaṇaneṣu niyaḥ 1,
4, 82
pūṇo nāśe VI, 3, 77
Pūtakratuvṛṣākapyagnikṣitaku-
sidānāu ai ca II, 3, 45
pūraṇārdhāt ṭhan IV. 1, 60
pūrnād vā IV, 4, 137
pūrvatṛāsiddham VI, 3, 27
pūrvapadān nānni VI, 4, 102
pūrvāgreprathameṣu I, 3, 133
pūrvāt IV, 2, 92
pūrvāt kartṇḥ I, 2, 6
pūrvādibhyo navabhyāḥ sinā-
tminau ca II, 1, 15
pūrvādharaṇoḥ puradhau ca IV,
3, 31
pūrvānyānyataretarāparādharo-
ttarād edyṇs IV, 3, 17
pūrvāḍṇāparāḍṇād vā III, 2, 77

pūrvāḍṇāparāḍṇārdāmūlapra-
doṣāvaskarāt kaṇ nānni III,
3, 2
pṛthagnānābhyāṃ II, 1, 86
pṛthivimadhyasya madhyamaś ca
III, 2, 59
pṛthivisarvabhūmer aṇṇau IV,
1, 55
pṛthivyā ṇaḥ II, 4, 6
pṛthvādibhya imanic IV, 1, 139
pṛṣiraṇḍeḥ kit Uṇ. II, 49
pṛṣivṛṣimaheḥ śatṛḥ Uṇ. III, 77
pṛṣodarādini V, 2, 127
pṛṣṭhyāḍṇau kratau III, 1, 54
pṛpātaleḥ paḥ Uṇ. II, 82
peṣe piṣau V, 2, 68
Paiṇḍākṣiputrādibhyaś chaḥ III,
1, 24
Pailādibhyaḥ II, 4, 121
pantrādeḥ striyāḥ kutsite ṇa ca
II, 4, 79
pantrāder astriyāṃ gurvāyatte
II, 4, 18
pauroḍāṣapuroḍāṣāt ṣṭhan III,
3, 42
pyāyaḥ piḥ V, 1, 34
prakāre guṇasya VI, 3, 7
prakāre thāl IV, 3, 19
prakṛteḥ V, 3, 1
prakṛte mayaḥ IV, 4, 9
prakṛṣṭaḥ IV, 1, 126
pracetaso rājani vā VI, 3, 101
pracbivacos tau ca Uṇ. III, 69
prajanarucyapatrapavṛtvdhusa-
hacarabhrājāḥ I, 2, 92
prajane viyaḥ V, 1, 57
prajane sarteḥ I, 3, 61
prajāyā asic IV, 4, 107
prajāḍṇadibhyo vā IV, 4, 22

prajñāśraddhārcāvṛttibhyo naḥ
IV, 2, 105
prañāyō 'sapimate 1, 1, 135
pratijānādibhyaḥ khaṇ III, 4, 101
pratinā pañcamyāḥ IV, 3, 5
pratinā pratinidhipratidānayoḥ
II, 1, 83
pratinā mātrārthe II, 2, 5
pratipatham eti tbaṃs ca III, 4, 40
pratiparibhyāṃ bhāge ca II, 1, 55
pratir vāsyā IV, 1, 28
pratiśrutau VI, 3, 126
prateḥ V, 1, 30
prateḥ sūtre VI, 4, 78
prater urasa ādhārāt IV, 4, 68
pratyatyabhinnāṃ kṣipāḥ I, 4, 132
pratyauubhyāṃ gr̥ṇo vyāpye II,
1, 77
pratyānavat sāmāloṃnaḥ IV,
4, 60
pratyuktan hiḥ VI, 3, 120
prathane ver aśabde I, 3, 25
prathamacarumatayāyālpārdhane-
makatipayāt II, 1, 14
prathamayor aci V, 1, 109
prathicarer aṃac Uṇ. II, 99
pradaśarpavasanaḥ kambalavatsarād
ṛṇe V, 1, 91
pramirantaḥśarekṣuplakṣāmrakā-
rṣyapiyūṣākḥadīrāt VI, 4, 104
prabhutādīn āha III, 4, 47
prabhan parivṛdhaḥ V, 4, 149
pramāṇe I, 3, 143
pramāṇyāḥ IV, 4, 100
prayoktur bhīyaḥ śuk VI, 1, 52
prayojakavyāpūre 1, 1, 46
prayojakād bhīsmar neḥ I, 4,
120
prayojanam IV, 1, 127

prayojaniyojyau śakye VI, 1, 96
praśasyasya śraḥ IV, 3, 49
praśnākhyānayoḥ iṇ ca I, 3, 92
praśṭho 'gragāmi VI, 4, 79
prasambyāṃ harṣe I, 3, 59
prasūtāprajātagarbhinyaḥ V,
2, 30
prastyo maḥ VI, 3, 88
prastro 'nyatra I, 3, 24
prasthavahapurāntayopāntadha-
nvārthād vuṇ III, 2, 36
praharaṇam III, 4, 59
praharaṇād asyāṃ kriḍāyāṃ naḥ
III, 1, 35
prāk kritāc chaḥ IV, 1, 1
prāg ghītād yat III, 4, 76
prāg jītād aṇ II, 4, 1
prāgjītiye 'ci II, 4, 117
prāg dhaṇaḥ kaḥ IV, 3, 55
prāg yataḥ tḥak III, 4, 1
prāg yuvor avugyug asiddham
samānāśraye V, 3, 21
prāg vater agnikalibhyāṃ dḥak
II, 4, 12
prāg vateḥ tḥaṇ IV, 1, 23
prācūp grāmāṇām VI, 1, 25
prācūp nagarasya VI, 1, 34
prācyāc che III, 2, 32
prācyād iṇo 'taulvalibhyaḥ II, 4,
122
prāñijātivayo'rthodgātrādibhyo 'ñ
IV, 1, 145
prāñitnryāṅgānām II, 2, 58
prāñini IV, 1, 104
prāñibhyo 'ñ III, 3, 105
prāñyaṅgād āto laj vā IV, 2, 99
prāt purāṇe naḥ ca IV, 4, 30
prāt srudrustnvaḥ I, 3, 18
prādāv ekasmin VI, 1, 59

prādibhya uho hrasvaḥ VI, 2, 75
prādibhyaḥ IV, 4, 110
prādibhyaḥ khalghaṇoḥ V, 4, 21
prādibhyaḥ stambhusivusabāṃ
caṇi VI, 4, 96
prādibhyo 'daḥ I, 3, 49
prādibhyo dādhaḥ kiḥ I, 3, 71
prādibhyo 'dhvanaḥ IV, 4, 71
prādibhyo ruvaḥ I, 3, 11
prādibhyo 'sūho vā I, 4, 72
prādināṃ ghaṇi bahulam V, 2,
141
prādināṃ sṇsṇsostustubbasthāse-
nisedhasicasañjasvañjān VI,
4, 50
prādināṃ ayatau VI, 3, 42
prādināṃ ṛti dhātau V, 1, 93
prāduḥprādibhyo yacy astē VI,
4, 74
prād ūdhoḍhyeṣaiṣyeṣu V, 1, 89
prāder acas taḥ VI, 2, 97
prāder ajādyantād yujer ayajña-
pātreṣu I, 4, 117
prādyantaro 'duro naḥ VI, 4,
114
prād vahaḥ I, 4, 133
prād vāhanasya dḥe VI, 1, 38
prādhvaṃ bandhe II, 2, 39
prāptāpannan dvitīyayātvaṃ ca
II, 2, 19
prāyo 'nnam asmin IV, 2, 87
prāl lipsāyām I, 3, 38
prāṇepragesāyapcīramasap-
khyāṭ tṇyūḥ III, 2, 76
priyavaśād vadaḥ I, 2, 23
priyasukhād ānukūlye IV, 4, 47
priyasthirasphīcorugurahaḥulatṛ-
pradīrgbahrasvavpddhavyndā-
rakāṇām prasthasphavaragara-

baṇḍatrapadrāghahrasvarṣavṛ-
ndāḥ V, 3, 163
prudrusubndhayndheinaśajanāḥ
I, 4, 140
pruṣṭvo vun I, 1, 158
pre styas tatavatoḥ V, 1, 28
praiśānujñāprāptakāleṣu I, 3, 123
proktāl luk III, 1, 41
propād ārambhe I, 4, 88
plutas tuki VI, 3, 32
plntāt ti ca VI, 4, 38
pvādiuāṃ hrasvaḥ VI, 1, 108
phakphiṇor vā II, 4, 119
phañādināṃ saptānām V, 3, 121
phalabarhamalāc cenac IV, 2,
141
phalavati I, 4, 124
phalānām II, 2, 61
phalegrahir ātmam̐bharīḥ kuṣim-
bharīḥ I, 2, 10
phalgunyūṣ tḥaḥ III, 3, 10
Phaṇṭāḥṭer naḥpiṇau II, 4, 82
phālguniśravaṇākārtikāitribhyo
vā III, 1, 20
phin bahulam II, 4, 93
phnllakṣibakṣollāghāḥ VI, 3, 94
phenāt IV, 2, 102
pheś cha ca II, 4, 81
badha er i ca I, 1, 20
bandhāv anyārthe V, 1, 12
Babhrōḥ Kauśike II, 4, 26
balavātaṃ eūlaḥ IV, 2, 160
haliṣaḥ tḥak ca II, 4, 10
bahutvaviṣayebhyaḥ III, 2, 39
bahutve vā VI, 3, 26
bahupūgagaṇasamghāt tithaḥ IV,
2, 60

bahulam I, 1, 103
 bahuvacanasya vāsanaṣaṇ VI, 3, 17
 bahuṣu jhaly et VI, 2, 41
 bahūrji bahūrñji V, 4, 28
 bahor er bhū ca V, 3, 160
 bahor dhā cāvīprakarṣe IV, 4, 6
 Bahīyurdipardikāpiśṭbhyah sphak
 III, 2, 8
 bahvacah prācyād iṇah II, 4, 113
 bahvaco 'ntodāttāt tḥaṇ III, 3, 39
 bahvacpūrvapadāt tḥac III, 4, 65
 bahvalpārthāt kārakān maṅgale
 śas vā IV, 4, 1
 bādhāntikayoḥ sādhanedan IV,
 3, 51
 bāspādayah Up. II, 85
 bāhikagrāmāt III, 2, 34
 bāhikādibhyo 'ṇ III, 2, 20
 bāhikeṣv abrahmaṇarājanyāc cha-
 strajivisaṅghāṇ āyāt IV, 3, 90
 bābulye II, 2, 74
 bāhvantakadrukamaṇḍalubhyo
 nāmni II, 3, 77
 Bāhvādibhyo gotrādibhyah II,
 4, 20
 Bidādibhyo 'ñ II, 4, 22
 bihharām I, 1, 56
 bilvakīyādīnām iyaḥ V, 3, 157
 Bodhāt II, 4, 28
 bradhivasidhāpībhyo nah Up.
 II, 73
 brahmaṇas tvaḥ IV, 1, 152
 brahmaṇo jātāu V, 3, 173
 brahmanavarecāt IV, 1, 53
 brahmabastirājapalyād varecāḥ
 IV, 4, 63
 brāhmaṇācchamṣi V, 2, 3
 brāhmaṇān nāmni IV, 2, 76
 bruva it VI, 2, 34

bruvah pañcānām ādita āha ca
 I, 4, 13
 bruvo vac V, 4, 80
 bhaktāṇ nah III, 4, 102
 bhaktād aṇ vā III, 4, 69
 bhakṣer ahimsāyām II, 1, 49
 bhajo nviḥ I, 2, 52
 bhañjibhāsamido ghurac I, 2,
 107
 bhañješ cipi V, 3, 56
 bhadrādnyah Up. III, 14
 bhadroṣṇayoḥ karaṇe V, 2, 82
 Bhargāt Traigarte II, 4, 32
 bhartsane dviruktam paryāyena
 VI, 3, 123
 bhavato daś ca III, 2, 29
 bhavaddirghāyurāyṇṣmaddevā-
 nāmpriyais te 'nyābhyas ca
 IV, 3, 12
 bhaviṣyati it I, 3, 2
 bhasijanivṛter manin Up. III, 81
 bbastrādibhyah sṭhan III, 4, 15
 bbastraiśājñādvasvānām VI,
 1, 72
 bhāgād yac ca IV, 1, 61
 bhāgād yac ca IV, 4, 26
 bhāge 'ṣṭamān ōo vā IV, 2, 62
 bhājagoṇanāgasthalakunḍakāla-
 kuśakāmukakabarāt pakvāva-
 panasthūlākṛtrināmātrakṣṇā-
 yasīrirapsukeśaveśeṣaṇ II, 3, 38
 bhāvaghāṇo ṇah III, 1, 36
 bhāvād imap III, 4, 19
 bhāvāpyayoh I, 1, 78
 bhāvāpyayoh I, 1, 104
 bhāvāpyayoh I, 4, 47
 bhāvāpyayoh ktaḥ I, 2, 67
 bhāvāram bhāyor vā V, 4, 142

bhāve vā II, 4, 14
 bhāve hanas ta ca I, 1, 119
 bhikṣādibhyo 'ṇ III, 1, 44
 bhittam śakale VI, 3, 97
 bhidādiṣito 'ñ I, 3, 86
 bhiyah kruḥ I, 2, 121
 bhiyah prayojakāt V, 1, 58
 bhiyah ṣṇg vā Up. II, 104
 bhiyo vā V, 3, 108
 bhīroḥ sthānam VI, 4, 67
 bhīstibhyām ānakah Up. II, 11
 bhīrīhūnām dve ca I, 1, 55
 bhūjo 'pālāne I, 4, 119
 bhuvah I, 1, 118
 bhuvah I, 2, 93
 bhuvah Up. III, 87
 bhūvo 't VI, 2, 126
 bhūvo vā I, 1, 151
 bhūvo vug lūlītoḥ V, 3, 92
 bhūjivasivahisādhībhasigaḍima-
 ṇḍibemibhyah Up. II, 45
 bhūtapūrve carat IV, 3, 43
 bhūte I, 2, 62
 bhūṣṇapādarānādaresv alamsada-
 sataḥ II, 2, 27
 bhūsuvo 'dves tīti VI, 2, 29
 bhūśūnādibhyah kṛin Up. I, 70
 bhūśūnādibhyo 'tac Up. II, 48
 bhūśū 'saṇjñāyām I, 1, 123
 bhūtimāsūt tḥac IV, 4, 118
 bhūtivāsānāpāḥ IV, 1, 66
 bhūmṛtīcaritanimasjīśibhya uḥ
 Up. I, 5
 bhūmṛtījīśahitapidamo nāmni I,
 2, 30
 bhogāntātmanah khaḥ IV, 1, 9
 bhojyam anne VI, 1, 97
 bhobhagoaghobhyo 'śi lopah VI,
 4, 24

Bhaurikyaiśukāryādibhyo vidha-
 bbaktalan III, 1, 63
 bhyaso 'bhiyam II, 1, 29
 bhramivāthidevivāser aran Up.
 III, 20
 bhramer dūḥ Up. I, 42
 bbrasjispasēḥ salopas ca Up. I, 18
 bbrasjo bharij vā V, 3, 62
 bhrājabhāsabhāṣādīpajivamīlapi-
 ḍam vā VI, 1, 63
 bhrātūr vyat II, 4, 64
 bhrāśabhlāśahramukramuklamu-
 trasitruṭīlaṣo vā I, 1, 88
 bhrāṣṭrāgnyor indhe V, 2, 80
 bhrāuveyah II, 4, 55
 mah seṭo nāvanyamikamācama-
 viśramah VI, 1, 42
 makuradarduravidhurah Up.
 III, 2
 maṅger alac Up. III, 52
 maḍḍṇakajharjharād aṇ vā III,
 4, 58
 matajanayoh karaṇajalpayoh III,
 4, 98
 matau bahvaco 'nājirādīnām V,
 2, 133
 matsyasya yah V, 3, 151
 mādēḥ syan Up. II, 112
 mado 'prādēḥ I, 3, 58
 madyaṇgīvāśimathicatibhya urac
 Up. III, 1
 madyaśivasēḥ saran Up. III, 18
 madrabhadrad vapane IV, 4, 51
 madhukamarīcayor aṇ IV, 1, 91
 Madhor brāhmaṇe II, 4, 25
 madhyasya dine V, 2, 83
 madhyādibhyām mah III, 2, 82
 madhyān mapmīyan ca III, 3, 33

manah 1. 2, 60
 manah II, 3, 13
 manaso nāmi V, 2, 6
 manipacimacāṇ nāmi V, 3, 123
 maner ne ca Uṇ. 1, 54
 Manor an vā II, 3, 43
 Manor jātau yat suk ca II, 4, 94
 manthaudanasaktubindnvaṣṭabhā-
 rabāravivadhagābeṣu V, 2, 70
 mandālpāc ca medhāyāḥ IV, 4,
 108
 manmān nāmi IV, 2, 133
 manyāpye kutsāyām anāvādaṇ vā
 II, 1, 80
 maya nāo 'ci vaḥ VI, 4, 16
 mayat III, 3, 53
 mayad abhaksācchādane III, 3,
 109
 maser ūran Uṇ. III, 30
 masjo 'ntyāt pūrvaḥ V, 4, 13
 mahataś ca tṛaṇ IV, 1, 12
 mahākulād aṅkhaṇau II, 4, 75
 mahānāmyādīnām IV, 1, 107
 mahārājaprosṭhapadāt tṛaṇ III,
 1, 32
 mahendrād vā III, 1, 27
 māpsasya paci ghaṇḍiyuṭor lopah
 V, 2, 87
 māni luṇ I, 3, 4
 māchāsasisūbhyo yaḥ Uṇ. II, 109
 māṇavacarakūt khaṇ IV, 1, 15
 mātāmātrkamātrṣu vā V, 1, 13
 mātaraṇpitarau cārthe V, 2, 20
 mātur ut samkhyāsambhadrādeḥ
 II, 4, 45
 mātur mātac putre ślāghye VI,
 2, 47
 mātulopādhyāyād vā II, 3, 50
 mātṛpitṛbhyāṇ svasā VI, 4, 71

māthāntapadavyanupadākṛandaṇ
 dhāvati III, 4, 34
 mād upāntāc ca mator vaḥ VI,
 3, 35
 mād varmaṇo 'patye V, 3, 171
 māne karpś ca IV, 2, 64
 māne mātṛaḥ IV, 2, 38
 māne vayah III, 3, 125
 māntasya yuvāvaḥ dvivacane V,
 4, 58
 mālelvalapalvalacaśālasīthilaśu-
 klatapḍulāḥ Uṇ. III, 53
 māśabda ityādibhyaḥ III, 4, 48
 māśād vayasī yatkhāṇau IV, 1, 96
 māsthāsāgāpibahāgdādāḥ hali
 V, 3, 77
 mitanakhāt I, 2, 18
 mitāp hrasvaḥ VI, 1, 56
 mithyāyoge kṛṇo 'bhyāse I, 4,
 123
 mid aco 'ntyāt paraḥ I, 1, 14
 mider et VI, 1, 109
 mipo 'm I, 4, 31
 Mimātāt II, 4, 83
 mimimārūhalahhaśakapatapada-
 dādham acaḥ si saṇis VI, 2, 106
 minyor akhalaci V, 1, 53
 mudigro gaggau Uṇ. II, 26
 mudgād aṇ III, 1, 25
 mulher mūr ca Uṇ. II, 24
 mūrtaṇ ghanah I, 3, 65
 mūlam aśyādrqḥam III, 4, 87
 mūlenānāmye III, 4, 89
 mṛkaṇibhyām icliḥ Uṇ. I, 68
 mṛgapūrvottarāc ca saktinaḥ
 IV, 4, 83
 mṛgayātātye I, 3, 81
 mṛgīvāhasīṇamidamīlāpudhūrvi-
 bhyas tan Uṇ. II, 50

mṛṇa utiḥ Uṇ. III, 74
 mṛṇas tyuk Uṇ. 1, 36
 mṛṇo luṇliṇoś ca I, 4, 116
 mṛjjer āt VI, 1, 1
 mṛḍamṛdagudhakuṣakliśavadava-
 salucagrahāṇ kṛvi VI, 2, 19
 mṛdas tikan IV, 4, 23
 mṛṣo 'kṣāntau VI, 2, 17
 meghartibhayāt kṛṇah khaḥ I,
 2, 27
 meṇa id vā V, 3, 81
 meṇah I, 3, 130
 medhāratbād irah IV, 2, 114
 mer āniḥ I, 4, 23
 mer ṇali vā VI, 1, 44
 mo no mvoś ca VI, 3, 73
 mo vā V, 3, 36
 yakābhyām āpo 'tyaktyapo vā VI,
 1, 71
 yaki V, 3, 64
 yaṇaś cāp II, 3, 80
 yaṇi V, 1, 25
 yaṇi VI, 2, 82
 yaṇo bahulam I, 1, 86
 yaṇo vā VI, 2, 35
 yaccayatrāyor garhāyāṇ ca I,
 3, 114
 yacebau calopaś ca IV, 2, 58
 yacy aṇādaṇ V, 2, 32
 yacy aśisuṭi V, 3, 126
 yajah I, 2, 63
 yajajapadahadaśo yaṇah I, 2, 112
 yajeh śas ca Uṇ. III, 103
 yajo bahulam VI, 1, 98
 yajñād ghaḥ IV, 1, 77
 yajñebhyaḥ III, 3, 40
 yajñe samstāvaḥ I, 3, 23
 yaṇ II, 4, 9

yaṇāḥor bahuṣv astriyām II, 4,
 107
 yaṇiṇah II, 4, 37
 yaṇo 'śavaṭāt II, 3, 18
 yaṇa ikah V, 2, 147
 yaṇ aci VI, 2, 105
 yaṇikah V, 1, 114
 yaṇo mayah VI, 4, 143
 yaṇsamyogād ātaḥ VI, 3, 75
 yat I, 1, 107
 yato nirdhāraṇam II, 1, 92
 yato 'pater vā V, 4, 140
 yatkrīyā kriyācibhoam II, 1, 90
 yattadekād dvābhyāṇ nirdhāra-
 ṇe ḍatarac IV, 3, 75
 yattadetado vatup IV, 2, 43
 yaty avarṇe V, 2, 62
 yathākathācāṇ ṇah IV, 1, 116
 yathā na tulye II, 2, 3
 yathāmukhasaṇmukhaṇ dṛśyate
 'smin IV, 2, 10
 yathāsve yathāyatham VI, 3, 11
 yadyadiyadājātṇsu liḥ I, 3, 113
 yamah samvyupāc ca I, 3, 53
 yamah sūcane V, 3, 47
 yamaramanamātāṇ sak ca V, 4,
 170
 yaraṇagāt mah V, 4, 134
 yaralād bhaḥ V, 4, 133
 yaro ṇami ṇam vā VI, 4, 140
 Yavanāl lipyām II, 3, 54
 yavayavakuṣṭhikād yat IV, 2, 3
 yavād doṣe II, 3, 53
 yasah I, 1, 89
 Yaskādibhyaḥ II, 4, 110
 yasya V, 3, 149
 yasya halah V, 3, 65
 yād āpah VI, 2, 56
 yānāt III, 3, 87

yānāder añ III, 3, 86
 yālopo daridraḥ Uṇ. 1, 46
 yāvad iyattve II, 2, 4
 yāvādibbayaḥ kan IV, 4, 12
 yāsud ataṇaḥ kit I, 4, 33
 yi knīty ayaṇ VI, 2, 74
 yi pare 'vāvau V, 1, 76
 yi lopah V, 3, 111
 yivarnayor didhivayoh VI, 2, 104
 yukusūnāp kie ca Uṇ. II, 84
 yujirujitijeh kuś ca Uṇ. II, 105
 yujer asamāse V, 4, 26
 yuṭ ca Uṇ. III, 114
 yudhihindhijaniśyādhūbhyo mak Uṇ. II, 103
 yuvālpayoh kan vā IV, 3, 52
 yuvor anākāv asaḥ V, 4, 1
 yuṣmadasmadoḥ kañ yuṣmākā-smākau ca III, 2, 62
 yuṣmadasmadoḥ ṣaṣṭhīcatūrti-dvitiyāntayor vāpnau vā VI, 3, 16
 yuṣmadasmador anādeṣe V, 4, 54
 yuṣmadasmadbbyāp nasō 's II, 1, 26
 yuṣmadi madbyamatrayam I, 4, 146
 yus IV, 2, 151
 yukādayaḥ Uṇ. II, 2
 yūthādayaḥ Uṇ. II, 59
 yūnas tiḥ II, 3, 81
 yūhhyāp cāt VI, 2, 53
 yuyavayau jasi V, 4, 59
 ye vā V, 3, 41
 yogād yac ca IV, 1, 121
 yo 'ci V, 4, 56
 yo 'ci vā 'nuḍi VI, 4, 26
 yojanaṃ gacchati IV, 1, 85

yoddhṛprajojanāt samgrāme III, 1, 34
 yopāntād gurūpottamād asupra-khyād vñ IV, 1, 148
 yo yaṇaḥ I, 2, 123
 yor āgne Uṇ. 1, 41
 yo vali lopah V, 1, 63
 ra ṛtaḥ pṛthumṛdukṣābhṣadṛ-
 ḍhaparivṛḍhānām V, 3, 164
 raktānityayoh IV, 4, 14
 rakṣati III, 4, 30
 Rañkoḥ prāpini vā III, 2, 9
 rañjaḥ V, 3, 29
 rañjeh kyun Uṇ. II, 69
 radāt tatavator daś ca VI, 3, 74
 radhaḥ V, 4, 15
 radhādibhyaḥ V, 4, 108
 rabho 'śapliṭoh V, 4, 17
 ramikuṣikāśibhyaḥ kṛtan Uṇ. II, 51
 ramo vyānoś ca I, 4, 135
 ralo halāder idutoḥ sani ca VI, 2, 21
 ravikavidariśarivalivallidhvanya-vibarigranthihhya iḥ Uṇ. I, 51
 raśman I, 3, 40
 raśān no ṇa ekapade VI, 4, 101
 rasiruciruvṛṇo yuc Uṇ. II, 67
 rājaghaḥ I, 2, 43
 rājanyādibhyo vñ III, 1, 62
 rājanvān saurājye VI, 3, 40
 rājasūyarucyākṣṛṣṭapacyāvathyāḥ I, 1, 126
 rājño yat II, 4, 70
 rāter iphaḥ Uṇ. II, 88
 rāter dñiḥ Uṇ. I, 91
 rātrāhnavākāḥ pñpsi II, 2, 81
 rātrer dhātāu vā V, 2, 85

rātryabāḥsamvatsarāt IV, 1, 102
 rāt saḥ VI, 3, 53
 rādho hipsāyām V, 3, 119
 rādho hipsāyām VI, 2, 107
 rāyo hali V, 4, 53
 rāl lopah V, 3, 20
 rāśadibhyāp trip Uṇ. I, 69
 rāṣṭrād ghaḥ III, 2, 2
 rāsnādayaḥ Uṇ. II, 79
 riñ śayagāśīrliṇi VI, 2, 8
 rīg ṛvataḥ VI, 2, 138
 riñ ṛto ye ca VI, 2, 79
 rīvṛṇor nit Uṇ. 1, 29
 rugrikau ca luki VI, 2, 139
 rucibbujeh kiṣyan Uṇ. II, 111
 rucimati II, 1, 74
 rudavidamuśagrahām VI, 2, 22
 rudbhyāḥ pañcabhyo 't ca VI, 2, 37
 rudbhyas tiṇaḥ V, 4, 173
 rudhādīnām śnam I, 1, 93
 ruśaḥṣāmavarasamghuśasvanah V, 4, 156
 ruhinandijiveḥ ṣit Uṇ. II, 44
 rubihṣyābhyā itac Uṇ. II, 47
 rūpād āhatapraśasyayor yap IV, 2, 135
 rūpyāntāñ ṇaḥ III, 2, 18
 revatyādibhyaḥ ṭhak II, 4, 78
 raivatikādibhyaḥ chaḥ III, 3, 96
 roḥ kāmīye VI, 4, 33
 roḥ supi VI, 4, 23
 rogātapayor vā III, 2, 73
 rogāt pratikāre IV, 3, 2
 ropāntetaḥ prācyāt III, 2, 37
 romanthaṃ vartayati hanucāle I, 1, 33
 ro ri VI, 4, 19

lakṣaṇavipsetthambhūteṣv abhinā II, 1, 54
 lakṣaṇe II, 1, 66
 lakṣaṇenāhhipratī II, 2, 8
 lakṣer muṭ ca Uṇ. 1, 89
 lagbor iko 'kaveḥ IV, 1, 147
 lagbor upāntasya VI, 2, 4
 laño dviśaś ca vā I, 4, 43
 laṅgikampyor upatāpaśarīravikā-rayoh V, 3, 31
 lahhah V, 4, 18
 lalāṭāt tapaḥ I, 2, 22
 lalāṭād bhūṣaṇe kan III, 3, 34
 lavaṇāt ṭhañ III, 4, 54
 lavaṇāl luk III, 4, 24
 laṣapatapadasthābhuśṣvṛṣahana-kamagama ukañ I, 2, 102
 las tiptasjhisipthastbamipvasma-stātāṃjhatthāsāthāpndhvamiṭva-himahiñ I, 4, 1
 lākṣārocānāt ṭhak III, 1, 2
 lālāṭikakaukkuṭṭikan III, 4, 44
 lāsayatoḥ V, 2, 57
 līnaḥ siynt I, 4, 32
 līni tañi gamah V, 3, 44
 līnīṇaḥ VI, 2, 76
 līñ cordbvamauhūrtike I, 3, 124
 līñy atipattan lñ I, 3, 107
 līñy et V, 3, 78
 līñsicos tañi V, 4, 105
 līñsicos tañi VI, 2, 25
 liṭa irac I, 4, 9
 liṭaḥ kvasuḥ I, 2, 74
 liṭi V, 1, 42
 liṭindhiśranthagrathām V, 3, 25
 liṭy anādeśāder ekahalmadhye 'taḥ V, 3, 116
 liṭy aśver dvirukte V, 1, 21
 liḍāśīrliṇiñāṣīti V, 3, 61

liḍāśīrlinātinśīti V, 4, 78
 liḍyaṇoh V, 1, 36
 lipo neś ca I, 1, 145
 liyaḥ pūjābhībhavayoś ca I, 4, 122
 liyaḥ snehaviḷāpane vā VI, 1, 49
 liyo vā V, 1, 54
 luky ari raḥ VI, 3, 100
 luk striyām II, 4, 59
 lug aṇādīluky agonyādīnām II, 2, 87
 lug vā dubadibaliḡaguhām taṇi dantye VI, 1, 101
 luṇ I, 2, 76
 luṇi V, 4, 90
 luṇi te ciṇ I, 4, 105
 luṇi vā V, 3, 114
 luṇi sic I, 1, 60
 luṇy acāḥ I, 4, 101
 luṇluṇlūḡkṣv aḡ amāṇyoge V, 3, 82
 luṇsunajḡhaṇapsu ḡhaṣḡ V, 4, 87
 luṭa ādyāuām ḡaraurasāḥ I, 4, 18
 luṭi kḡpaḥ I, 4, 145
 lupasadacaragḡjapajabhadahadaśo ḡarhyāt I, 1, 43
 lubha ākule V, 4, 114
 lekhe V, 2, 56
 lokasarvalokāt IV, 1, 58
 lokasya pṛṇe V, 2, 78
 lokāntāt III, 3, 28
 loṭ I, 3, 122
 loṭa er uḡ I, 4, 20
 loṭaḥ kṛloṭ I, 1, 58
 lopo 'ci kṛiti cātaḥ V, 3, 75
 lopo 'taḥ V, 3, 63
 lomādīpāmādībhyaḥ śanau IV, 2, 104
 lomno 'patyeṣu II, 4, 5

lo luk VI, 1, 50
 lohīṭādībhyaḥ śakalāntebhyaḥ II, 3, 20
 lohīṭān maṇan IV, 4, 13
 lyapi V, 4, 86
 lyapi ca V, 1, 45
 lyapi laghoḡ V, 3, 70
 lyuṭ I, 3, 97
 vaipśādībhyo burati vahiṭy āva-
 hati bhārāt IV, 1, 72
 vacisvapiyajādīnām liṭy apiti V, 1, 14
 vaco 'śabdākhyāyām VI, 1, 95
 vañciluñcithapho vā V, 3, 54
 vañeer gatan VI, 1, 92
 vaṭakād īniḡ IV, 2, 89
 Vataṇḡāt II, 4, 29
 vatoḡ IV, 1, 34
 vator iṭhaṭ IV, 2, 61
 vatau cedamkimor īśkr V, 2, 107
 vatsaśālanakṣatrebhyo babulam III, 3, 7
 vatsāṇsāt snehabalinoh IV, 2, 101
 vatsokṣāśvarṣabhāṇām tanntve IV, 3, 74
 vadaḥ supaḥ kyap ca I, 1, 117
 vadavrajalraḡ VI, 1, 8
 vader vā Uṇ. III, 32
 vadho ḡhūtaḥ I, 3, 64
 vanam puragāmiśrakāśidhrakāśā-
 rikāḡrekoṭarāt VI, 4, 103
 vanagiryoh koṭarāṇjanādīnām V, 2, 132
 vapivajivṛḡbīndībhyo ran Uṇ. III, 13
 vayasā ca tulye III, 4, 90
 vayasī dantasya datṛ IV, 4, 130
 vayasī pūraṇāt IV, 2, 127

vayasy acarame II, 3, 22
 vayo yaḥ V, 1, 43
 varḡāntāt III, 3, 31
 varṇakā tāntave VI, 1, 81
 varṇadṛḡḡbādībhyaḥ ṣyaṇ ca IV, 1, 140
 varṇād brahmacāriṇi IV, 2, 131
 Varṇan vuk III, 2, 12
 vartakā śakunan VI, 1, 74
 vartamāne laṭ I, 2, 82
 varṣasyābhāvinī VI, 1, 27
 varṣādṛṇṇunahkārād bhuvah V, 3, 90
 varṣāprāvṛḡḡbhyaṃ ṭhagenyan III, 2, 81
 varṣāl lṇk ca IV, 1, 103
 valāder iṭ V, 4, 99
 valipater ākaḡ Uṇ. II, 15
 valiphaler guk ca Uṇ. I, 11
 vale V, 2, 135
 vaśam gataḡ III, 4, 85
 vaśas tiāśity apiti V, 1, 18
 vaśi V, 4, 128
 vaśivaṇībhyaṃ ijik Uṇ. III, 73
 vaśeḡ kanasiḡ Uṇ. III, 95
 vaśeḡ kit Uṇ. III, 28
 vaśeḡ suṭ ca Uṇ. III, 105
 vasakṣudha iṭ V, 4, 112
 vasusrainsudhvaipśāṇ saḡ VI, 3, 104
 vaser pid vā Uṇ. I, 23
 vator va ut V, 3, 128
 vaster ḡhaṇ IV, 3, 79
 vāsnakrayavikrayāt ṭhan III, 4, 11
 vāsmasor lopah I, 4, 29
 vasyagībhyaṃ ṇit Uṇ. III, 102
 vahalādībhya itrotrau Uṇ. III, 42
 vahābhrāl lihaḡ I, 2, 16

vahipapser dīḡghaś ca Uṇ. I, 9
 vabivasībhyaṃ catiḡ Uṇ. I, 87
 vabe V, 2, 144
 vāher aniyantṛke II, 1, 48
 vāhes tur iṭ ca III, 3, 100
 vāhyam karapam I, 1, 113
 vākāṇkṣāyām I, 2, 80
 Vākinādīnām kuk ca II, 4, 91
 vā kyasaḡ I, 4, 142
 vākyācām plito 'ntyah VI, 3, 115
 vākyāder āmantritasyāsūyāsam-
 matyoh VI, 3, 4
 vā gomaye III, 2, 44
 vāḡḡdikpaśyadbhyo yuktidaṇḡa-
 hareṣu V, 2, 14
 vācamyamo vrata I, 2, 24
 vācaḡ samdeṣe IV, 4, 18
 vā citte V, 3, 95
 vāco gminiḡ IV, 2, 145
 vā jṛbhramatrasām V, 3, 120
 vāṭapittasleṣmasapṇipātāc cha-
 manakopane IV, 1, 50
 vāṭamajaśardhaṇjaherammadapa-
 ramṭapadviṣantapabhagampda-
 rapurampdarāḡ I, 2, 20
 vāṭātīsārapiśācānām kuk ca IV, 2, 126
 vāṭād ūlah III, 1, 55
 vā tilamāśomābhāṇḡḡubhyaḡ IV, 2, 4
 vā dāntaśāntapūrṇadastaspāṣṭa-
 cchannajūṇaptāḡ V, 4, 155
 vā dṛubamuhasnuhasnibāu VI, 3, 64
 vā nāmni II, 3, 40
 vā nikṣaniṣanindām VI, 4, 127
 vāp II, 2, 78
 vā bhāvakarapayoh VI, 4, 110
 vā bhāvākrośadainyeṣu VI, 3, 82

vābhyavāt V, 1, 31.
 Vāmādevyam III, 1, 9
 vāmśasoḥ V, 3, 86
 vāyvr̥tupitruśaso yat III, 1, 29
 vārasamkhyāyāl̥ kṛtvasne IV, 4, 5
 vā liṭi V, 4, 32
 vā lipsāyām I, 4, 69
 vā luṇḥoḥ V, 4, 97
 vā vaṇijām I, 3, 39
 vā virāme VI, 4, 149
 vā vṛkṣatṛpadhānyamrgaśakuni-
 viśeṣāṇām II, 2, 62
 vā veṣṭiceṣṭyoḥ VI, 2, 143
 vā śari VI, 4, 29
 vā śreḥ V, 1, 37
 vāṣpoṣmaphenam udvamati I,
 1, 34
 vā samyogāder asthaḥ V, 3, 79
 vāsavāhane V, 2, 67
 Vāsudevārjunāt kau III, 3, 65
 vā snpy ṭti ca V, 1, 94
 vāstavyaḥ I, 1, 106
 vāstāti IV, 3, 34
 vāśya vmoḥ V, 3, 101
 vāhanam vāhyāt VI, 4, 108
 vā banagamavidaviśadr̥śaḥ V, 4,
 166
 vā haviryūpādibhyaḥ IV, 1, 3
 vīmśatikāt khaḥ IV, 1, 41
 vīmśatitrimśadbhyaṁ IV, 1, 36
 vīmśater ḍiti teḥ V, 3, 137
 vīmśatyādibhyas tamaḥ vā IV,
 2, 52
 Vikarṇakuṣitakāt Kāśyape II,
 4, 54
 vikāre III, 3, 103
 vikuśaniparibhyaḥ VI, 4, 83
 vikṛteḥ prakṛtau IV, 1, 16
 vicāre VI, 3, 125

vicharakṣo naṁ I, 3, 70
 vija ṭti VI, 2, 14
 viṭapādayaḥ Uṇ. II, 87
 vittal̥ pratitabbogayoḥ VI, 3, 96
 vidal̥ I, 4, 44
 vidām I, 1, 57
 vidibhidiccheḍḥ kurac I, 2,
 108
 videḥ śvasuḥ I, 2, 83
 vider alukaḥ V, 4, 132
 vido laṭo vā I, 4, 12
 vidyāyonisambandhād vuṁ III,
 3, 49
 vidhir viśeṣaṇāntasya I, 1, 6
 vidhisampraśnaprārthanēṣu I, 3,
 121
 vidhīno 'siḥ Uṇ. III, 96
 vidhyaty akaraṇena III, 4, 82
 vidhvarustilāt tudal̥ I, 2, 19
 vinayādibhyaḥ ṭhak IV, 4, 17
 vinā ṭṛṭiyā ca II, 1, 85
 vinā nānā IV, 2, 28
 vinimaye I, 4, 49
 vindur icchnuḥ I, 2, 118
 vinmator luk IV, 3, 48
 viparābhyām jeḥ I, 4, 53
 vipareḥ VI, 4, 60
 vipinerinatuḥinamahināni Uṇ.
 II, 66
 vipratīṣedhe I, 1, 16
 vimatau I, 4, 95
 vimuktādibhyo 'ṇ IV, 2, 155
 virāme visarjanīyaḥ VI, 4, 20
 viribdhaphaṇṭabāḍhamliṣṭāni sva-
 rānāyāsabhṛśāspaṣṭeṣu V, 4,
 146
 virodhinām adravyāṇām II, 2, 65
 vivadhavivadbād vā III, 4, 16
 vivābe III, 3, 90

viśākhaśāḍbān manthadaṇḍayoḥ
 IV, 1, 131
 viṣipatipadiskandām vipsābhi-
 kṣṇayoḥ I, 3, 148
 viśeṣaṇam ekārthena II, 2, 18
 viśvasya vasurātor dīrghaḥ V, 2,
 129
 viśaye deṣe III, 1, 61
 viśvagdevayoś ca ḍadrig aṇci vau
 V, 2, 109
 vihāyaso vība ca I, 2, 33
 vipatibhyaṁ tanan Uṇ. II, 64
 vipsābhikṣṇayor dve VI, 3, 1
 vuṇchaṇkaṭhājilāsenirāḍhaṇīya-
 yaphakphīṇīṇīyakakṭbakebakī-
 yaḍmatupḍvalacaḥ III, 1, 68
 vṛkāṇ ṇeṇyaḥ IV, 3, 91
 vṛkṣauśadhibhyo 'mśe ca III, 3,
 104
 vṛṇa enyaḥ Uṇ. II, 114
 vṛjinaṇinam Uṇ. II, 63
 Vṛjimarāt kan III, 2, 46
 vṛṇa ācchāde I, 3, 43
 vṛṇas ca Uṇ. III, 39
 vṛṭṭvadihanimānikamyaśikaṣeḥ
 saḥ Uṇ. III, 63
 vṛṭtyutsābatāyaneṣu kramāḥ I,
 4, 84
 vṛḍbbyām vin Uṇ. 1, 31
 vṛddhasya ca jyāḥ IV, 3, 50
 vṛddher vṛdhuṣaḥ III, 4, 37
 vṛdbhya ṭi V, 4, 123
 vṛdhyāḥ syasanoḥ I, 4, 144
 vṛndād āraṇaṇ IV, 2, 139
 vṛbhṛvamikubhyaḥ śak Uṇ.
 III, 55
 vṛṣādibhyaḥ cit Uṇ. III, 46
 vṛṣāśvayor maithune suk VI,
 2, 90

vṛṣitakṣirājidbanvipratidivayu-
 vaḥ kanin Uṇ. III, 79
 vṛto vā V, 4, 101
 veḥ kṣuśruvaḥ I, 3, 13
 veḥ khraḥ IV, 4, 111
 veḥ pādābhyām I, 4, 87
 veḥ śabdāpyāt I, 4, 80
 veḥ śālacchaṇkaṭacau IV, 2, 29
 veḥ skando 'tatavatoḥ VI, 4, 62
 veḥ skabhnaḥ ṣaḥ VI, 4, 65
 veḥ stro nāmni VI, 4, 80
 veṇo ḍiḥ Uṇ. 1, 58
 veṇo liṭi vay vā V, 4, 88
 veṭaḥ VI, 4, 100
 veṇiḥ Uṇ. I, 78
 veṇukādibhyaḥ chaṇ III, 2, 61
 vetanādibhyo jīvati III, 4, 10
 vetter vā I, 4, 8
 ver anacaḥ V, 1, 64
 ver apiti vā V, 1, 44
 veś ca svano bbojane VI, 4, 54
 vaikācaḥ V, 2, 43
 vaidūryam III, 3, 55
 vaiśastravaibhājitre III, 4, 51
 vodvāhe V, 3, 48
 vorṇoḥ VI, 1, 6
 vorṇoḥ VI, 2, 15
 vorṇoḥ VI, 2, 31
 vo vidbūnane juk VI, 1, 47
 vośanasāḥ V, 4, 47
 vośinareṣu III, 2, 35
 vaṇṣadbivṛkṣād dvitryaco 'niri-
 kādeḥ VI, 4, 105
 vmor vā VI, 4, 120
 vmoḥ ṭup I, 4, 27
 vyaḥ V, 1, 47
 vyaktam saboktan I, 4, 96
 vyaco 'ṇṇity anasi V, 1, 19
 vyaṇjanānām II, 2, 63

vyatihāre ṇac I, 3, 76
 vyatihāre sarvādīnāp sur hahu-
 lam VI, 3, 9
 vyatho liṭi VI, 2, 121
 vyadhajapo 'prādeḥ I, 3, 51
 vyāṇaḥ śvasaḥ V, 4, 144
 vyāpyāt kāmyac I, 1, 23
 vyāpyād aṇ I, 2, 1
 vyāpyād ākroṣe kṛṇaḥ khamuñ
 I, 3, 134
 vyāpyād ādhāre I, 3, 72
 Vyāsadinām akaṇ ca II, 4, 21
 vyudaḥ kākut kākudasya IV, 4,
 136
 vyudas tapaḥ I, 4, 74
 vyupāc chīṇaḥ I, 3, 30
 vyustādibhyo 'ṇ IV, 1, 115
 vyesyamoh V, 1, 26
 vyomādayaḥ Uṇ. III, 82
 vyor iṣatsprṣṭan ca VI, 4, 27
 vrajavyajau I, 3, 101
 vrāte I, 2, 59
 vraścahhrasjasṛjamṛjajajārāja-
 hhrājaśaṇṇaḥ ṣaḥ VI, 3, 66
 vraścitvā V, 4, 116
 vraścimūṣeś ca kikan Uṇ. II, 8
 vrātāt khaṇ III, 4, 13
 vrātād astriyām IV, 3, 89
 vrīhiśaler dhaḥ IV, 2, 2
 vrīheḥ puroḍaśe III, 3, 112
 vrīhyādyata iniś ca IV, 2, 119
 śakandhvādayaḥ V, 1, 98
 śakalakardamād vā III, 1, 3
 Śakalādibhyo gotrāt III, 2, 21
 śakādibhyaḥ V, 4, 135
 śakādibhyo 'ṭan Uṇ. II, 32
 śakihhūbhyām untyantīcau Uṇ.
 I, 71

śakīśamer nit Uṇ. III, 47
 śaker unaḥ Uṇ. II, 81
 śaker uniḥ Uṇ. I, 76
 śaker untaḥ Uṇ. II, 42
 śaktiyaṣṭyoṣ ṭikak III, 4, 60
 śaktivayaḥśīleṣu I, 2, 87
 śaktan hastikapātāt I, 2, 40
 śakye kṣijyor ay V, 1, 79
 śaṅkvādayaḥ Uṇ. I, 21
 śaṅśacchater dīnir vā IV, 2, 42
 śaṇḍikādibhyo ṇyaḥ III, 3, 60
 śatarudrād ghaś ca III, 1, 25
 śataśaṣṭeḥ pathaḥ ṣṭhan III,
 1, 39
 śatāt kevalāt ṭhanyatāv atasmin
 IV, 1, 31
 śatādīmāsārdhamāsasapvatsarāt
 IV, 2, 53
 śatād vā IV, 1, 44
 śatisaddaśāntādbikāsmiñ śatasa-
 hasre ḍaḥ IV, 2, 50
 śatr I, 2, 84
 śadeḥ śiti I, 4, 115
 śader agatau taḥ VI, 1, 54
 śapaḥ śapathe I, 4, 63
 śapi dāpśasaṇḍjeś ca V, 3, 28
 śapśyanāḥ V, 4, 35
 śahdadardaraṇ karoti III, 4, 31
 śahdādīn karoti I, 1, 36
 śahdāntaragatau vā I, 4, 130
 śamādibhyo 'ṭhaḥ Uṇ. II, 53
 śamān aṣṭānāp śye dīrghaḥ VI,
 1, 102
 śameḥ khaḥ Uṇ. II, 23
 śamer dhaḥ Uṇ. II, 41
 śameṣ ṭhaḥ Uṇ. II, 35
 śamyāḥ ṣṭaḥ III, 3, 116
 śaraḥ khayaḥ VI, 4, 144
 śaradaḥ śrāddhe III, 2, 72

śaradādibhyo 'saṃkhyārthe IV,
 4, 90
 śaraddaraddṛṣadaḥ Uṇ. III, 78
 Śaradvacchunakadarbhād Bhārga-
 vavāṭsyāgrāyaṇeṣu II, 4, 38
 śarādibhyaḥ III, 3, 114
 śarādīnām V, 2, 134
 śaro 'ci rāt VI, 4, 146
 śarkarādibhyo 'ṇ IV, 3, 84
 śarpare VI, 4, 22
 śala igupātād adṛśo 'niṭaḥ ksaḥ
 I, 1, 65
 śalāluno vā III, 4, 56
 śalimaṇḍer ūkaḥ Uṇ. II, 21
 śavikamaḥ kalan Uṇ. III, 45
 śavikamihhyāṇ dan Uṇ. II, 60
 śaśirapayor ata ic ca Uṇ. I, 14
 śaś cho 'mi VI, 4, 157
 śaśasar Pratyāhārasūtra 12 (S. 1)
 śaso naḥ II, 1, 28
 Śakalād vā III, 3, 99
 śākhādibhyo yaḥ IV, 3, 81
 śāchāsāhvāvyāvepāṇi yuk VI,
 1, 46
 śāṇāt IV, 1, 45
 śāt VI, 4, 139
 śānac I, 2, 86
 śāndānmūnaḥ I, 1, 21
 Śālāturiyaḥ III, 3, 59
 Śālvāṅgapratyagrathakalakūṭā-
 śinakād iñ II, 4, 103
 Śālvād goyavāgvoḥ III, 2, 50
 śāv ayamaḥ V, 4, 27
 śāsaḥ kṇiti śis V, 3, 57
 śāsiyudbidṛśidhṛṣimṛṣaḥ I, 3, 106
 śā hau V, 3, 59
 śikyam dhiṣṇyam Uṇ. II, 119
 śikhā Uṇ. II, 25
 śikhādibhyo 'vā IV, 2, 134

śiṅgher āṇakaḥ Uṇ. II, 12
 śi tuk VI, 4, 15
 śity apiti V, 3, 24
 śity āyādayaḥ I, 1, 50
 śidanekāl sarvasya I, 1, 12
 śināitoḥ V, 1, 16
 śiraḥ karan Uṇ. III, 24
 śirasāḥ śirṣan vā V, 2, 63
 śiriśādayaḥ Uṇ. III, 60
 śilāyā dhaś ca IV, 3, 80
 śilpam III, 4, 57
 śivādayaḥ Uṇ. II, 92
 Śivādibhyo 'ṇ II, 4, 41
 śisukrandādīn adhikṛtya kṛte gra-
 nthe chaḥ III, 3, 56
 śisuṭi V, 3, 7
 śisuṭy eḥ V, 4, 39
 śiṇa ed aliti VI, 2, 73
 śiṇaḥ phuṭ ca Uṇ. III, 108
 śiṇo dhuk Uṇ. I, 37
 śiṇo rat I, 4, 7
 śītāc ca kāriṇi IV, 2, 78
 śitoṣṇatīprap na sahate IV, 2, 158
 śirṣakumārāṇ ṇinīḥ I, 2, 38
 śirṣacchedād yac ca IV, 1, 76
 śirṣo 'ci V, 2, 64
 śilam III, 4, 62
 śilasādhudharmeṣu ṭm I, 2, 89
 śile tūṣṇikaḥ IV, 3, 59
 śi vā II, 1, 13
 śukrād ghan III, 1, 23
 Śuṅgacchagalaṅvikarṇād Bhāra-
 dvājavāṭsyātreyeṣu II, 4, 47
 suṭ ca Uṇ. III, 112
 suṇḍikādibhyo 'ṇ III, 3, 48
 sunaḥ śephapucchalāṅgūleṣu nā-
 mni V, 2, 16
 sunaśucau puraḥ Uṇ. I, 38
 sunīstanād dheṭaḥ I, 2, 12

ſubhrādibhyaḥ II, 4, 53
 ſuṣaḥ kaḥ VI, 3, 90
 ſūrpād aṇ IV, 1, 29
 ſūlāt pāke IV, 4, 49
 ſūlokhād yat III, 1, 15
 ſṛtam kṣārahaviṣoḥ V, 1, 33
 ſṛkhalap bandhanam karabhe
 IV, 2, 84
 ſṛṅgāṅgabhrṅgāḥ Uṇ. II, 29
 ſṛṅgūt IV, 2, 140
 ſṛṅgibhrṅgimrjikaṇṇeṣ cit Uṇ.
 III, 22
 ſṛvander āruḥ I, 2, 120
 ſṛvasivapirājivṛhaninabher iṇ Uṇ.
 I, 56
 ſṛ vāyuvampanivṛteṣu I, 3, 10
 ſe mucādinām V, 4, 11
 ſe ſyan I, 4, 104
 ſeṣād vā IV, 4, 142
 ſeṣe III, 2, 1
 ſeṣe lṭ I, 3, 116
 ſeṣe lopo 'daḥ V, 4, 57
 ſoṇādibhyaḥ II, 3, 41
 ſohhate IV, 1, 118
 ſānnakādibhyaḥ III, 3, 72
 ſau vā V, 4, 33
 ſnasor lopah V, 3, 104
 ſnāḥ I, 1, 100
 ſnādviruktayor ātaḥ V, 3, 105
 ſnān naḥ V, 3, 22
 ſyādinvyadhaśvasatanah 1, 1, 147
 ſyāstyābrūnavihya inac Uṇ. II, 62
 ſyetaitabaritarohitāt to naḥ II,
 3, 34
 ſyenatilayoh pāte ñe V, 2, 84
 ſyo 'sparṣe VI, 3, 83
 ſraviṣṭhāṣādhāc chaṇ III, 3, 9
 ſrāddham anenādya bhuktam
 ṭhapṣ ca IV, 2, 91

ſribhuvo 'prādeḥ I, 3, 14
 ſrisrudruprujvām kvih dirghaś ca
 Uṇ. III, 68
 ſrukṛvdhivāp ſṛkṛdhi ca I, 1, 96
 ſruvo 'nāḍprateḥ I, 4, 114
 ſruśriyuvaho mit Uṇ. I, 79
 ſrusadvaso lṭ vā I, 2, 73
 ſryugūṛṇoh kitaḥ V, 4, 136
 ſliṣaḥ I, 1, 66
 ſliṣaśiṇsthāsavasaṇanaruhajṛ-
 bhyah 1, 2, 69
 ſliṣer ito 'c ca Uṇ. II, 77
 ſvaganād vā III, 4, 9
 ſvayuvanmaghonām mṇāḍau V,
 3, 129
 ſvaśuraḥ Uṇ. III, 4
 ſvaśurāt II, 4, 71
 ſvasas tuṭ en III, 2, 75
 ſvaso vaśiyasaḥ IV, 4, 65
 ſvādayaḥ Uṇ. III, 80
 ſvāder iti VI, 1, 19
 ſvitivṛtinivichidimudidahitṛpiṣu-
 bhahhyaś ca Uṇ. III, 8
 ſviditas tatavatoḥ V, 4, 139
 ṣaḥ pade VI, 4, 129
 ṣaṭkatikatipayāt thaṭ IV, 2, 56
 ṣaṭhani ktādeśaḥ VI, 3, 31
 ṣapūrvahandhṛtarājñām aṇi V, 3,
 131
 ṣaṣaḥ IV, 3, 66
 ṣaṣo nyac ca vā IV, 1, 98
 ṣaṣṭyāder aṣamkhyādeḥ IV, 2, 54
 ṣaṣṭhāt IV, 2, 63
 ṣaṣṭhi II, 2, 22
 ṣaṣṭhi cānādare II, 1, 91
 ṣaṣṭhi samhandhe II, 1, 95
 ṣaṣṭhi hetunā II, 1, 71
 ṣaṣṭhyā ākroṣe V, 2, 12

ṣaṣṭhyāntyaṣya I, 1, 10
 ṣaṣṭhyā rūpya ca IV, 3, 44
 ṣaṣṭhyā vyāśraye tas IV, 3, 1
 ṣito nīṣ II, 3, 36
 ṣoḍan IV, 4, 131
 ṣoḍhā vā IV, 3, 21
 ṣṭhivuklamācamām ṣiti VI, 1, 103
 ṣṭhivusivo dirghaś ca I, 3, 98
 ṣṇaḥ samkhyāyā luk II, 1, 21
 ṣpho vā II, 3, 19
 ṣyaṇaḥ pradhānasya putrapatyoh
 svayor ig yṇaḥ V, 1, 11
 samkhyākṣaśalākāḥ pariṇā dyūte
 'nyathāṇvṛttau II, 2, 6
 samkhyātāt I, 3, 8
 samkhyādih samāhāre II, 2, 76
 samkhyādeḥ II, 3, 23
 samkhyādeḥ ṣṭhapaś ca IV, 1, 70
 samkhyādeḥ samkhyeyād anapatye
 'jāder lug ndviḥ II, 4, 11
 samkhyādeḥ samkhyeyāl luk IV,
 2, 41
 samkhyāder guṇāt IV, 4, 43
 samkhyāder yap IV, 1, 97
 samkhyāder vā IV, 1, 101
 samkhyāder vun IV, 4, 3
 samkhyādeś cālukaḥ IV, 1, 24
 samkhyādhyaṛdhādeḥ samkhye-
 yāl lng adviḥ IV, 1, 38
 samkhyāyā atiśataḥ kan IV, 1, 32
 samkhyāyā anataḥ II, 1, 33
 samkhyāyā ahahor anyārthe IV,
 4, 95
 samkhyāyāḥ samvatsaraparimā-
 nasyāsamjñāśāṇakulijasya VI,
 1, 26
 samkhyāyā nadigodāvaryoś ca
 IV, 4, 73

samkhyārdhān nāvn ekārthāt IV,
 4, 84
 samkhyā vaṃśyena II, 2, 12
 samkhyāviśāyāder ahnasyāhan nau
 vā V, 2, 128
 samkhyāikārthād vipśyām IV,
 4, 2
 samghāṇkaghoṣalakṣaṇeṣv aṇya-
 ṇīṇḥ III, 3, 98
 samghe 'nuttarādhare I, 3, 33
 samjñāpūraṇyoh V, 2, 35
 samjñāyām vātapād aṇ III, 3, 83
 samjñāyām II, 3, 60
 samjño vyāpye vā II, 1, 67
 samdhyādyṛtunakṣatrād aṇ III,
 2, 79
 samnikṣṭapāṭhānām II, 2, 52
 samniver ardaḥ V, 4, 152
 sampadādibhyaḥ kvip I, 3, 93
 sampareḥ kṛṇaḥ suṭ V, 1, 136
 samprater asṃtan I, 4, 92
 sampradāne caturthi II, 1, 73
 samprāj jānuno jñāḥ IV, 4, 119
 sampronnes ca kaṭac IV, 2, 30
 sambodhane II, 1, 94
 sambodhane sau VI, 2, 44
 sambhavaty avaharati ca IV, 1, 68
 sambhāvane 'lamarthe tadartha-
 prayoge I, 3, 118
 sambhrame yāvadhodham VI,
 3, 14
 samyogasya padasya VI, 3, 52
 samyogād ino 'samūhe V, 3, 175
 samyogāder liṭi VI, 2, 65
 samvatsarāgrnāyanyāṣ ṭhaṇ en
 III, 3, 16
 samviprāvāt I, 4, 65
 samśayam āpannaḥ IV, 1, 84
 samśṛṣṭe III, 4, 22

samskṛtaṃ bbakṣyam III, 1, 14
 samskṛte III, 4, 3
 sakṛt IV, 4, 8
 sakthyakṣaṇaḥ svāṅgāt śac IV,
 4, 96
 sakhidūtavanigbhyo yaḥ IV, 1,
 142
 sakhy aśiśvi II, 3, 70
 sakhyahorājñūṃ śac IV, 4, 76
 sakhyādayaḥ Up. I, 60
 sakhyuḥ patyuḥ V, 1, 118
 sakhyur aśāv ait V, 4, 44
 sañjasihbyāṃ kthin Up. 1, 61
 satirthyaḥ III, 4, 75
 sattvāśleṣe I, 1, 67
 satyād aśapathe IV, 4, 50
 satyārthavedānām āpuk VI, 1, 55
 sadādhunedānīm tadānīm IV,
 3, 14
 sadisvañjer liṭi VI, 4, 98
 sado 'prateḥ VI, 4, 51
 sanaḥ I, 4, 111
 sanaḥ ktici lopaś ca V, 3, 43
 sanāśapsa uḥ I, 2, 117
 sani V, 3, 40
 sani V, 4, 94
 sanīvantardhabhraśjadambhuśri-
 svyūṛṇubbarajñāpisanitanipa-
 tidaridraḥ V, 4, 119
 sano grabaguhaś ca V, 4, 137
 sanyaḥor ādyam ekāḥ diviḥ V, 1, 1
 sany ataḥ VI, 2, 129
 sanliṭor jeḥ VI, 1, 88
 sanval lagbuni nau cañy anaglope
 VI, 2, 140
 sapattranīṣattrād ativyathane
 IV, 4, 45
 sapūrvasya vā II, 3, 31
 sapūrvāt III, 2, 70

sapūrvāt IV, 2, 93
 sapūrvāt prathamāntād vā VI,
 3, 21
 saptamyāṃ copāt pīdarudhaka-
 rṣaḥ I, 3, 141
 saptamyāṃ pūrvasya I, 1, 7
 saptamy ādhāre II, 1, 88
 saptamy ādhikye II, 1, 60
 saptamyā bahulam V, 2, 11
 saptamyāṃ IV, 2, 121
 saptamyās tral IV, 3, 10
 samaḥ I, 1, 90
 samaḥ kṣṇuvaḥ I, 4, 118
 samaḥ pratijñāyām I, 4, 99
 samaḥ samih V, 2, 110
 samaḥ suṭi saḥ VI, 4, 1
 samajamanavidasuśibhṛṇiḥo hhāve
 kyap I, 3, 78
 samayād yāpanāyām IV, 4, 44
 samayānikaśābādhigantarāntare-
 ṇayuktāt II, 1, 50
 samavāndhāt tamasah IV, 4, 64
 samas tate V, 2, 88
 samastāatasamīpayor ayuvādīnām
 VI, 4, 112
 samas trītiyāyuktāt I, 4, 107
 samāpsamīnādyasvīnāgavināḥ IV,
 2, 21
 samājārthān samavaiti III, 4, 41
 samāasya pakṣādīṣu V, 2, 103
 samānūt III, 3, 26
 samānādibhyaḥ II, 3, 33
 samānānyatyadāder upamānād
 vyāpye dṛśaḥ ksakañau ca I, 2, 51
 samānodare śayitaḥ III, 4, 106
 Samāpo nāmi V, 2, 115
 samāyāḥ khaḥ IV, 1, 100
 samāsāntaḥ IV, 4, 52
 samāse 'ṅguleḥ saṅgaḥ VI, 4, 66

samāse 'nuttarasya VI, 4, 39
 samāhāre V, 3, 143
 samāhāre napūmsakam II, 2, 49
 samidha ādhāne ṣeṇyaṇ III, 3, 102
 samudānibhyo yamer agranthe I,
 4, 128
 samudbhyāṃ ajaḥ paśuṣu I, 3, 60
 samo 'kūjane I, 4, 59
 samo gamṛchprachisvṛṣruvettya-
 rtidṛśaḥ I, 4, 71
 samo muṣṭau I, 3, 36
 samo yudruduvaḥ I, 3, 12
 samo vā I, 1, 124
 samrāt VI, 4, 10
 sarter apaḥ suk ca Up. II, 86
 sarter ayuḥ Up. I, 33
 sarvacarmaṇā kṛtaḥ IV, 2, 8
 sarvāḥ sarvādibhyo hetvarthaiḥ
 II, 1, 72
 sarvāṇ ṇo vā IV, I, 13
 sarvāt IV, 1, 11
 sarvāt sahaḥ I, 2, 25
 sarvādayo vṛttimātre V, 2, 41
 sarvādipathyaṅgakarmapattrapā-
 trap vyāpnoti IV, 2, 11
 sarvādibahubhyo 'dvādibhyaḥ
 IV, 3, 7
 sarvādibhyaḥ smaismātan II, 1, 6
 sarvādīnām IV, 3, 60
 sarvānnam attī IV, 2, 15
 sarvābhiparyubhayāt tasā II, 1, 52
 sarvaikānyakimpattadaḥ kāle dā
 IV, 3, 13
 sarvottaradakṣiṇādeḥ khaḥ III,
 4, 79
 sasapṅkhyasyānādan saḥ VI, 4, 32
 sasapṅkhyād amaḥ kyaj vā I, 1, 24
 sasajūṣo ruḥ VI, 3, 98
 sasnan stntau IV, 4, 24

sasyena pariḥātāḥ IV, 2, 73
 sahanañvidyamānādeḥ II, 3, 68
 sabasya sadbriḥ V, 2, 111
 sahasya so 'nyārthe V, 2, 97
 sabasravanavipśatikaśatamāāad
 ap IV, 1, 30
 sabārthe II, 1, 57
 saharthena II, 1, 65
 sahicalivahaḥ kikināu I, 2, 113
 sahiyahor ot V, 2, 138
 sāksādādīni II, 2, 36
 sāksād draṣṭā IV, 2, 90
 sāt VI, 4, 91
 sādhoḥ I, 2, 57
 sāptapadināṃ sakhye IV, 2, 7
 sārer athin Up. 1, 62
 sāv anaḍuḥaḥ V, 4, 36
 sāv asaṃbuddhau V, 3, 10
 sāsyā paurṇamāsī III, 1, 18
 sikatāśarkarābhyām IV, 2, 108
 sicaḥ I, 4, 41
 sici V, 3, 45
 sici dādhāsthām ic ca VI, 2, 27
 siceḥ kan numhan ca Up. III, 67
 sico yañi VI, 4, 92
 sicy atañi V, 4, 103
 sijlopa ekādeṣe VI, 3, 30
 sitanigamimasisacyavidhāñkrusi-
 bhyas tun Up. 1, 22
 sidhibudhisvidimanipṇṣaḥṣaḥ
 śyanā V, 4, 131
 sidho gatan VI, 4, 93
 sidhmādibhyaḥ IV, 2, 100
 sindhvpakarād vā III, 3, 4
 sindhvādibhyo 'ṇ III, 3, 61
 sipi rur vā VI, 3, 106
 simicnām ic ca Up. III, 12
 si ṣaḍhoḥ kuḥ VI, 3, 72
 si so liḍatiñi VI, 2, 99

sītayā samite III, 4, 92
 sīdhusurāt pibaḥ I, 2, 45
 sukhādibhyaḥ IV, 2, 128
 sukhādini vedayate I, 1, 35
 suco vā VI, 4, 36
 suṭ tathoh I, 4, 39
 supaḥ I, 2, 3
 supaḥ IV, 3, 61
 supaḥ prakṛter no lopah VI, 3, 48
 supānānmayena VI, 4, 133
 supi VI, 2, 40
 supi nalopah VI, 3, 28
 supi vali tadvat VI, 3, 51
 supi hrasvaḥ II, 2, 84
 supo yatheṣṭam V, 1, 8
 supo 'sarpkhyāl luk II, 1, 38
 supy acaḥ VI, 4, 122
 suprātasuśvasudivaśārikukṣaca-
 turaśrāḥ IV, 4, 105
 sup supaikārtham II, 2, 1
 subhagāḍhyasthūlapalitanagnā-
 ndhapriyād acver hhuvaḥ khi-
 ṣṇuekhnikāṇau I, 2, 46
 suvinirdurhhyah samasūtisupām
 VI, 4, 75
 suśāmādayaḥ VI, 4, 89
 susarpkhyādeḥ IV, 4, 129
 susarvārdhāj janapadasya VI,
 1, 23
 susūdhāṅgrdeḥ kran Up. III, 11
 susnātādīn pṛcchati III, 4, 46
 suharitatṛṇasomāj jambhāt IV, 4,
 114
 suhṛddurhḍau mitramitrayoḥ
 IV, 4, 138
 sūktasāmuoś chaḥ IV, 2, 153
 sūcanāvakṣepaṇasevāsāhasayatna-
 kathopayogeṣu kṛṇaḥ I, 4, 78
 sūceḥ sman Up. II, 102

sūtakāputrakāvṛndārakāḥ VI,
 1, 75
 sūtpūṭisurahher gandhasyet IV,
 4, 123
 sūtrāt sarpkhyākāt III, 1, 42
 sūramartakṣemayaviṣṭhāt IV,
 4, 27
 sūryāgastyayoś che ca V, 3, 153
 Sūryā devī II, 3, 47
 sūviṣihhyām kit Up. I, 30
 sṛghasadaḥ kmarac I, 2, 106
 sṛjaḥ śrāddhe I, 4, 103
 sṛjidrśaḥ V, 4, 163
 sṛjidrśor jhaly am VI, 2, 5
 sṛjer asun ca Up. I, 19
 sṛbhṛvṛstudrusruśruvo liṭaḥ V,
 4, 158
 seṭi V, 3, 53
 senāṅgānām bahutve II, 2, 59
 senāntakārulakṣmaṇād iñ ca II,
 4, 85
 senāyā vā III, 4, 43
 senāsurasālāniśā vā II, 2, 72
 seyuvo vā II, 1, 36
 seyuvo vā VI, 2, 54
 ser grāse VI, 3, 79
 ser hiñ I, 4, 21
 soḥ V, 1, 66
 soḥ syasanoḥ VI, 4, 97
 soḍhaḥ VI, 4, 95
 somavarupayor it V, 2, 25
 somāt tyāṇ III, 1, 28
 so lopo 'nantyasya I, 4, 36
 so 'sya grāmanāṇi IV, 2, 83
 so 'sya prāptaḥ samayāt IV, 1,
 123
 so 'syāhijano giribhyaḥ śāstra-
 jiviṣu III, 3, 58
 Sanvireṣu vā II, 4, 80

sau vetau V, 1, 129
 skrṇaḥ VI, 2, 66
 skoḥ samyogādyor ante ca VI,
 3, 58
 stanirṣipuṣigadimadihhyo per
 itnuc Up. I, 26
 stambaśakṛdhhyām vṛhivatsayor
 in I, 2, 8
 stambhustumbhskambhskum-
 hnskubhyaḥ I, 1, 99
 stambheḥ VI, 4, 52
 stutau bhrātuḥ IV, 4, 146
 stusuṇo 'tañi V, 4, 169
 stusvañjasivādīnām vāḍvyavāye
 VI, 4, 56
 steyam IV, 1, 143
 stoḥ ścuṣṭubhyām tan VI, 4, 136
 stoḥ ṣaṇi VI, 4, 48
 stokālpakṛcchakatipayād asattvā-
 rthāt karāṇe II, 1, 87
 stome ḍaṭ IV, 1, 64
 stor a ca Up. II, 83
 striyām Kurukuntayavantibhyaḥ
 II, 4, 105
 striyām ktin I, 3, 74
 striyām pūpivad uktapūpṣkam
 anuñ ekārthe striyām apra-
 dhānapūraṇīpriyādaḥ V, 2, 29
 striyām luk II, 4, 30
 striyām vā VI, 2, 52
 striyāḥ V, 3, 85
 striyāḥ VI, 2, 55
 striyām II, 3, 1
 striyām V, 4, 49
 strīṇām II, 1, 37
 strīnānmi IV, 4, 132
 strīpūpṣāhhyām nañsnaṇau II,
 4, 13
 strībahuṣu phak II, 4, 34

striyubhyām II, 1, 35
 sthaḥ VI, 1, 67
 sthaḥ pratijñānirṇayaprakāśaneṣu
 I, 4, 64
 sthaṇḍile śete vrati III, 1, 13
 sthalādīnā IV, 1, 90
 sthādīnām dviruktena tasya ca
 VI, 4, 58
 sthānāntagośālakharaśālāl luk III,
 3, 6
 sthāhāsapisakaso varac I, 2, 122
 sthāsnāpāvyadhihaniyudhaḥ kaḥ
 I, 3, 46
 sthāsnuḥ I, 2, 95
 sthirādayaḥ Up. III, 6
 sthūladūrayuvakṣiprakṣudrāṇām
 yaṇāder yvor eñ ca V, 3, 159
 sthūladīhhyāḥ kan IV, 3, 27
 snunamaḥ svayam I, 4, 102
 spardhāyām ānaḥ I, 4, 77
 sparśadravamūrtyoḥ śyaḥ V, 1, 29
 sprśamṛśakṛṣatṛpadṛpasṛpām vā
 VI, 2, 6
 sprśamṛśakṛṣatṛpadṛpo vā I, 1, 61
 sprśo 'nudaḥ kāt kvin I, 2, 48
 sprhigṛhipatiśiṇa āluc I, 2, 104
 sprher āyyaḥ Up. II, 113
 sphāyaḥ sphīḥ V, 1, 32
 sphāyo vaḥ VI, 1, 53
 sphurispḥulor ghañi V, 1, 51
 sphurispḥulor nirmivibhyaḥ VI,
 4, 64
 smapare lañ ca I, 3, 5
 smahator numi V, 3, 8
 smrtyuktau lṭ I, 2, 78
 smrḍrśaḥ I, 4, 112
 smrḍṭivaraprathamradastṛspaśām
 at VI, 2, 142
 sme loṭ I, 3, 125

smeś ca V, 1, 59
 smaī ca tiyāt II, 1, 16
 smaivataḥ syād ac ca VI, 2, 57
 smyajasaḥsādhāpanamakamaka-
 mpo raḥ I, 2, 116
 syatāsau lūloḥ I, 1, 59
 syado jave V, 3, 32
 syando yaṇa ig dhaś ca Uṇ. 1, 17
 syamo ya īe ca Uṇ. II, 10
 syasici kṛtaṣṭacchṛdārdanṭaḥ
 V, 4, 120
 suriṇbhyāṃ tuṭ ca Uṇ. III, 106
 sruvaś cik Uṇ. III, 72
 sruśrudrupṛplucyūnām vā VI,
 2, 131
 svañjaḥ V, 3, 27
 svanabaso vā I, 3, 52
 svapaḥ V, 1, 23
 svapnak tṛṣṇak I, 2, 119
 svamor napumsakāt II, 1, 23
 svargādibhyo yat IV, 1, 133
 svasuḥ II, 4, 66
 svasṛpatyor vā V, 2, 19
 svāgatādīnām VI, 1, 18
 svāṅgāt tasnādhārtham hbuṇā ca
 II, 2, 43
 svāṅgād akṛtamitajātapatipannād
 anyārthe II, 3, 57
 svāṅgād apradhānāt II, 3, 61
 svāṅgād id amānini V, 2, 37
 svāṅgeṣu saktaḥ IV, 2, 71
 svādibhyaḥ śnuḥ I, 1, 95
 svādīnām VI, 4, 57
 svād īreṇoḥ V, 1, 88
 svādvārthād adīrghāt I, 3, 135
 svāmin nīśe IV, 2, 143
 svāmye 'dhiṇā II, 1, 61
 svārthe II, 3, 16
 svārthe V, 4, 138

svrśnūditāḥ V, 4, 107
 svo vāmau I, 4, 25
 svaujasanauteḥṣṭābhyāmbhisne-
 bhyāmbhyasāsibhyāmbhyasā-
 sosāmnyossup II, 1, 1
 ha eti VI, 2, 101
 hanaḥ I, 2, 37
 hanah V, 3, 46
 hanah VI, 4, 119
 hanah kutsāyām I, 2, 64
 hanas to 'ciṇṇaloḥ VI, 1, 40
 hao gñi hipsāyām VI, 2, 83
 hano jaḥ V, 3, 60
 hano jagha ca Uṇ. II, 72
 hano vadha līni V, 4, 89
 hayavaralaṃ Pratyāhārasūtra 5
 (S. 1)
 haraty utsaṅgādibhyaḥ III, 4, 14
 haritādibhyo 'ṇaḥ II, 4, 36
 haḥ Pratyāhārasūtra 13 (S. 1)
 halaḥ V, 3, 2
 halasrāt ṭhak III, 3, 83
 halas tisipaḥ V, 1, 65
 halasya karṣe III, 4, 99
 halāder iḥpāntāt VI, 4, 125
 halāder upāntasyāśvasakṣaṇa-
 hmyedito 'taḥ VI, 1, 7
 hali pity uta aut VI, 2, 30
 hali maḥ VI, 4, 3
 halo 'caḥ VI, 1, 4
 halo jharām jhari sasthāne lopo
 vā VI, 4, 155
 halo 'nādeḥ VI, 2, 112
 halo 'niditāḥ kñity upāntasya V,
 3, 23
 halo yañādeḥ V, 3, 152
 halo hau śānac I, 1, 102
 haly aś V, 4, 75

havaḥ I, 3, 62
 haśi cāto roḥ V, 1, 119
 hastadantāḥ jātāu IV, 2, 130
 hastaprāpye cer asteye I, 3, 31
 hastipuruṣād aṇ ca IV, 2, 40
 hastena I, 3, 137
 hastyacittāt III, 1, 48
 hākaḥ V, 3, 109
 hākas tvi VI, 2, 95
 hāyanād vayasi II, 3, 11
 hāyanāntayuvādibhyo 'ṇ IV, 1,
 146
 hipsāyām prateś ca V, 1, 139
 hipsārthād ekāpyāt I, 3, 140
 himaṃ sahate celuḥ IV, 2, 159
 himabatikāṣiṣṭhanyati pad V, 2, 59
 himādibhyaḥ IV, 2, 136
 himāraṇyāu mahattve II, 3, 52
 hitanāmno vā V, 3, 172
 hitasukhābhyām caturthi ca II,
 1, 97
 hitā hhaḥṣāḥ III, 4, 66
 hinumīnāni VI, 4, 115
 hine II, 1, 58
 hiyamānapāpayuktāt IV, 3, 4
 hujhalo 'niṭo her dhiḥ V, 3, 96
 huśnuvor aliṭi V, 3, 91
 hunām dve ca I, 1, 84
 hṛkror eṇuḥ Uṇ. I, 27
 hṛkror vā II, 1, 45
 hr̥ṇo gatiśile I, 4, 61
 hr̥ṇo duk ca Uṇ. II, 108

hr̥ṇo dṛtināthāt paśau I, 2, 9
 hr̥dayasya priye III, 4, 97
 hr̥dayasyāṇi hṛt V, 2, 55
 hr̥dbhagasindhoḥ pūrvasya ca
 VI, 1, 29
 hr̥ṣṭādirubhiyūṣibhya itiḥ Uṇ.
 III, 76
 hr̥so 'vāt I, 1, 149
 hetuphalayoḥ I, 3, 120
 betau II, 1, 68
 he manayavalapare te vā VI, 4, 11
 hemantād vā talopaś ca III, 2, 80
 hemārthāt parimāṇe III, 3, 107
 her acaṇi VI, 1, 87
 haiyaṃgavināṃ samjñāyām III,
 3, 121
 ho dhaḥ VI, 3, 62
 ho dve ca Uṇ. II, 6
 ho vr̥hikālayoḥ I, 1, 156
 ho hir ca Uṇ. II, 116
 hau vā V, 3, 110
 hrasvaḥ VI, 2, 119
 hrasvasyātiniṇi piti tuk V, 1, 69
 hrasvāt VI, 3, 56
 hrasvāt snpas ti VI, 4, 87
 hrasvāpo nuṭ II, 1, 32
 hrasve IV, 3, 70
 hr̥ṣīkṛṣibhyaḥ kuksugānuk Uṇ.
 I, 35
 hlādo hlād VI, 3, 92
 hvaḥ V, 1, 39
 hvālipsiscaḥ I, 1, 71.